

Inspraakbundel

Reacties op voornemen en participatieplan 'Hoogspanningsstation Wijchen'

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	3
Kennisgeving.....	5

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES:

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties	8
Alfabetisch overzicht reacties die van organisaties komen	9
Reactie 202502646 tot en met 202504900.....	10

Woord vooraf

Van maandag 16 juni 2025 tot en met maandag 28 juli 2025 lag het Voornemen en Participatieplan 'Hoogspanningsstation Wijchen' ter inzage. Het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) en TenneT zijn van plan om een nieuw 380/150kV-hoogspanningsstation nabij Wijchen aan te leggen. In het Voornemen worden de plannen voor het project beschreven. Het Participatieplan beschrijft hoe de omgeving bij het energieproject wordt betrokken.

Wat houdt het project in?

Het voorgenomen project betreft de aanleg van een nieuw 380/150 kV-hoogspanningsstation ten zuidwesten van de kern Wijchen. Dit hoogspanningsstation wordt verbonden met de bestaande 380 kV-hoogspanningsverbinding bij Wijchen. Als het 380/150 kV-hoogspanningsstation (vlak) naast de bestaande bovengrondse 380 kV-verbinding komt te staan, dan zal het station direct op deze verbinding aangesloten worden. Als het 380/150 kV-hoogspanningsstation verder van de bovengrondse verbinding komt te staan, dan zal het station door een dubbele bovengrondse 380 kV-hoogspanningsverbinding met de bestaande 380 kV-verbinding verbonden worden.

De procedure

Voor het hoogspanningsstation Wijchen is de projectprocedure onder de Omgevingswet van toepassing. De projectprocedure ziet erop toe dat de besluitvorming wordt afgestemd met overheden, belanghebbenden, grondeigenaren en omwonenden. Op deze manier wordt alle infrastructuur ruimtelijk zorgvuldig ingepast. Dit wordt uiteindelijk vastgelegd in een projectbesluit.

Het project zit nu in de verkenningsfase. In deze fase worden verschillende mogelijke locaties voor het hoogspanningsstation onderzocht. TenneT voert deze verkenning uit in overleg met de omgeving, waarbij ook KGG betrokken blijft. De verkenning eindigt met een voorstel van TenneT voor de locatie van het station. In de planuitwerkingsfase (verwacht in 2027 en 2028) wordt de voorkeurslocatie voor het station aangedragen bij het Ministerie van KGG. Als de voorkeurslocatie voldoende onderbouwd is, zal de Minister van KGG in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (hierna: VRO) een projectbesluit nemen voor deze locatie. Er wordt tussentijds geen voorkeursbeslissing genomen in dit project.

Wat doet het ministerie?

De Minister van KGG en de Minister van VRO stellen het projectbesluit vast. Besluiten die voor het project nodig zijn, worden zoveel mogelijk voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van KGG coördineert deze procedure.

Waarom is dit project nodig?

Het nieuwe 380/150 kV-hoogspanningsstation is nodig omdat er veel meer stroom gebruikt wordt in het oosten van Noord-Brabant vanwege de energietransitie. Het 150 kV-hoogspanningsnet rondom Oss kan op dit moment geen extra stroom meer vervoeren: er is hier sprake van netcongestie. Door het nieuwe 380/150 kV-hoogspanningsstation kan een nieuwe verbinding worden gemaakt tussen het landelijke 380 kV-hoogspanningsnet bij Wijchen en het regionale 150 kV-hoogspanningsnet rondom Oss. Door deze extra verbinding kunnen meer bedrijven en huishoudens op het 150 kV-hoogspanningsnet aangesloten worden. Zij kunnen daardoor verder elektrificeren. Daarnaast kan het nieuwe hoogspanningsstation gebruikt worden om toekomstige netcongestie in het zuiden van Gelderland te voorkomen.

Participatie: uw mening en inbreng zijn belangrijk

Dit project raakt de belangen van veel partijen zoals inwoners, bedrijven, instellingen, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen. Het Ministerie van KGG vindt het daarom belangrijk dat iedereen kan reageren op en bijdragen aan de plannen voor dit station. In het Voornemen en Participatieplan staat beschreven hoe KGG en TenneT van plan zijn om de verschillende partijen bij het project te betrekken. Het Participatieplan wordt geactualiseerd bij verschillende fasen in het project.

Inloopbijeenkomst

U was welkom bij de inloopbijeenkomst die het Ministerie van KGG organiseerde, samen met TenneT. U kon daar uw vragen stellen. De inloopbijeenkomst was op:

- Woensdag 25 juni 2025 15:00 tot 17:00 en 19:00 tot 21:00, Wijkcentrum 't Achterom, Homberg 2535 in Wijchen.

Reacties

Op het Voornemen en Participatieplan zijn binnen de reactietermijn in totaal 34 reacties binnengekomen. De reacties zijn integraal opgenomen in deze inspraakbundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.rvo.nl/hss-wijchen.

Wat gebeurt er met uw reactie?

Ingediende reacties worden gebundeld en inhoudelijk beantwoord in een Reactienota door het Ministerie van KGG. Uw reactie op het Voornemen wordt gebruikt bij het locatieonderzoek van TenneT. Uw reactie op het Participatieplan wordt gebruikt om het Participatieplan bij te werken. Het bijgewerkte Participatieplan zal tegelijk met de Reactienota voor het einde van 2025 gepubliceerd worden.

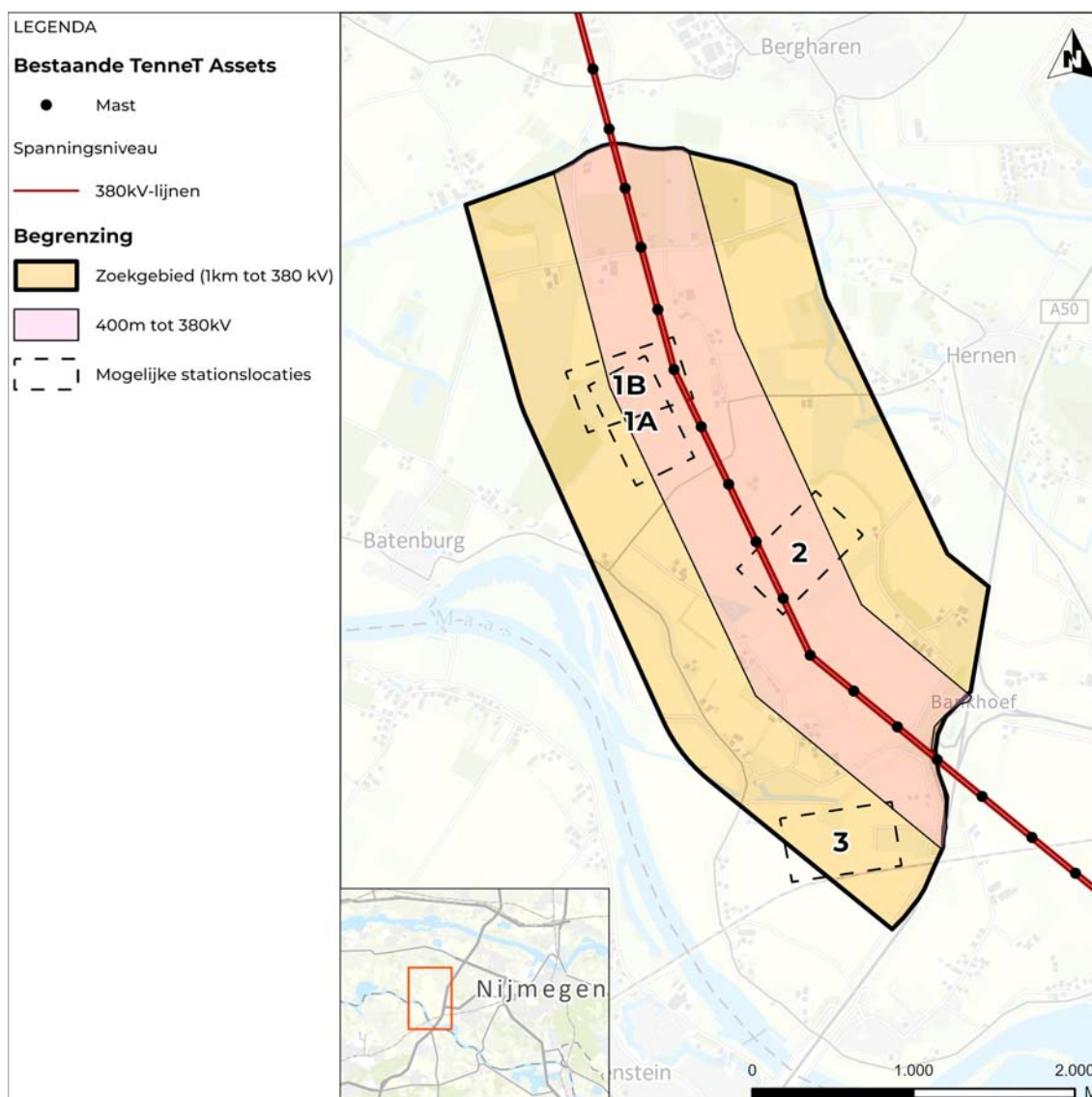
Wilt u meer weten?

Meer informatie over Hoogspanningsstation Wijchen en alle bijbehorende documenten vindt u op www.rvo.nl/hss-wijchen en www.tennet.eu/projecten/provincies/gelderland/hoogspanningsstation-bij-wijchen. Heeft u vragen over de procedure? Bel dan met telefoonnummer 088 042 47 47.

Kennisgeving Voornemen en Participatieplan Hoogspanningsstation Wijchen, Ministerie van Klimaat en Groene Groei

Het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) en TenneT zijn van plan om een nieuw 380/150kV-hoogspanningsstation nabij Wijchen aan te leggen. In deze kennisgeving leest u wat het project inhoudt op hoofdlijnen, waarover u kunt meedenken en hoe u kunt reageren. KGG publiceert op maandag 16 juni 2025 het Voornemen en Participatieplan van dit project. In het Voornemen worden de plannen voor het project beschreven. Het Participatieplan beschrijft hoe de omgeving bij het energieproject wordt betrokken. Met de publicatie hiervan wordt de verkenningfase gestart.

Van maandag 16 juni 2025 tot en met maandag 28 juli 2025 kunt u reageren op het Voornemen en het Participatieplan.

Afbeelding 1: Zoekgebied met daarin 3 locatie-alternatieven.

Wat houdt het project in?

Het voorgenomen project betreft de aanleg van een nieuw 380/150 kV-hoogspanningsstation ten zuidwesten van de kern Wijchen. Dit hoogspanningsstation wordt verbonden met de bestaande

380 kV-hoogspanningsverbinding bij Wijchen. Als het 380/150 kV-hoogspanningsstation (vlak) naast de bestaande bovengrondse 380 kV-verbinding komt te staan, dan zal het station direct op deze verbinding aangesloten worden. Als het 380/150 kV-hoogspanningsstation verder van de bovengrondse verbinding komt te staan, dan zal het station door een dubbele bovengrondse 380 kV-hoogspanningsverbinding met de bestaande 380 kV-verbinding verbonden worden.

De procedure

Voor het hoogspanningsstation Wijchen is de projectprocedure onder de Omgevingswet van toepassing. De projectprocedure ziet erop toe dat de besluitvorming wordt afgestemd met overheden, belanghebbenden, grondeigenaren en omwonenden. Op deze manier wordt alle infrastructuur ruimtelijk zorgvuldig ingepast. Dit wordt uiteindelijk vastgelegd in een projectbesluit.

Het project zit nu in de verkenningsfase. In deze fase worden verschillende mogelijke locaties voor het hoogspanningsstation onderzocht. TenneT voert deze verkenning uit in overleg met de omgeving, waarbij ook KGG betrokken blijft. De verkenning eindigt met een voorstel van TenneT voor de locatie van het station. In de planuitwerkingsfase (verwacht in 2027 en 2028) wordt de voorkeurslocatie voor het station aangedragen bij het Ministerie van KGG. Als de voorkeurslocatie voldoende onderbouwd is, zal de Minister van KGG in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (hierna: VRO) een projectbesluit nemen voor deze locatie. Er wordt tussentijds geen voorkeursbeslissing genomen in dit project.

Wat doet het ministerie?

De Minister van KGG en de Minister van VRO stellen het projectbesluit vast. Besluiten die voor het project nodig zijn, worden zoveel mogelijk voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van KGG coördineert deze procedure.

Waarom is dit project nodig?

Het nieuwe 380/150 kV-hoogspanningsstation is nodig omdat er veel meer stroom gebruikt wordt in het oosten van Noord-Brabant vanwege de energietransitie. Het 150 kV-hoogspanningsnet rondom Oss kan op dit moment geen extra stroom meer vervoeren: er is hier sprake van netcongestie. Door het nieuwe 380/150 kV-hoogspanningsstation kan een nieuwe verbinding worden gemaakt tussen het landelijke 380 kV-hoogspanningsnet bij Wijchen en het regionale 150 kV-hoogspanningsnet rondom Oss. Door deze extra verbinding kunnen meer bedrijven en huishoudens op het 150 kV-hoogspanningsnet aangesloten worden. Zij kunnen daardoor verder elektrificeren. Daarnaast kan het nieuwe hoogspanningsstation gebruikt worden om toekomstige netcongestie in het zuiden van Gelderland te voorkomen.

Participatie: uw mening en inbreng zijn belangrijk

Dit project raakt de belangen van veel partijen zoals burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen. Het Ministerie van KGG en TenneT vinden het daarom belangrijk dat deze partijen de mogelijkheid hebben om ideeën in te brengen en mee te denken over het project. In het Voornemen en het Participatieplan staat beschreven hoe de verschillende partijen worden betrokken. Het Participatieplan wordt bijgewerkt bij verschillende fasen in het project.

Inloophbijeenkomst

U bent welkom bij de inloophbijeenkomst die het Ministerie van KGG samen met TenneT organiseert. U kunt daar uw vragen stellen en mondeling een reactie op het Voornemen en het Participatieplan indienen. Er is geen plenaire presentatie. De inloophbijeenkomst heeft een middagdeel en een avonddeel. U kunt (zonder aanmelding) in- en uitlopen tussen 15:00 en 17:00 en tussen 19:00 en 21:00. De bijeenkomst is op:

- Woensdag 25 juni 2025 15:00 tot 17:00 en 19:00 tot 21:00, Wijkcentrum 't Achterom, Homberg 2535 in Wijchen.

Bij de inloophbijeenkomst vindt u informatie over het project en over de procedure. Ook kunt u uw vragen stellen aan medewerkers van de TenneT en het Ministerie van KGG.

Wilt u reageren?

U kunt van maandag 16 juni 2025 tot en met maandag 28 juli 2025 reageren op het Voornemen en het Participatieplan. In deze periode kunt u deze documenten bekijken op www.rvo.nl/hss-wijchen.

U kunt op vier manieren reageren.

- Bij voorkeur digitaal: via www.rvo.nl/hss-wijchen
- Per post:
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Hoogspanningsstation Wijchen
Postbus 111
9200 AC Drachten
Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan sturen wij u per brief een ontvangstbevestiging.
- Voor het opnemen van een mondeling reactie is er tijdens de inloopbijeenkomst een notulist aanwezig.
- Ook kunt u op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur bellen met Bureau Energieprojecten op 088 042 47 47.

Wat gebeurt er met uw reactie?

Ingediende reacties worden gebundeld en inhoudelijk beantwoord in een Reactienota door het Ministerie van KGG. Uw reactie op het Voornemen wordt gebruikt bij het locatieonderzoek van TenneT. Uw reactie op het Participatieplan wordt gebruikt om het Participatieplan bij te werken. Het bijgewerkte Participatieplan zal tegelijk met de Reactienota gepubliceerd worden.

Heeft u hulp nodig?

De overheid vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Niet iedereen is even handig met computers. Daarom zijn er Informatiepunten Digitale Overheid. Deze informatiepunten vindt u in de bibliotheken. U kunt er makkelijk binnenlopen om uw vragen over websites van de overheid te stellen. Bijvoorbeeld voor het op de computer bekijken van documenten die bij dit project horen. Vraag ernaar bij de bibliotheek bij u in de buurt. Voor meer informatie kunt u terecht op de website: www.informatiepuntdigitaleoverheid.nl.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Hoogspanningsstation Wijchen en alle bijbehorende documenten vindt u op www.rvo.nl/hss-wijchen en www.tennet.eu/projecten/provincies/gelderland/hoogspanningsstation-bij-wijchen. Heeft u vragen over de procedure? Bel dan met telefoonnummer 088 042 47 47. Of stel uw vragen tijdens de inloopbijeenkomst.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie opzoeken. Door te klikken op uw reactienummer wordt u automatisch doorverwezen naar de reactie. De reacties zijn opgenomen vanaf pagina 10.

Reacties op voornemen en participatieplan 'Hoogspanningsstation Wijchen'

Registratienummer	Reactienummer
202502646	202502646
202502915	202502915
202504212	202504212
202504265	202504265
202504849	202504849
202504869	202504869
202504872	202504872
202504873	202504873
202504875	202504875
202504876	202504876
202504877	202504877
202504878	202504878
202504879	202504879
202504880	202504880
202504881	202504881
202504882	202504882
202504883	202504883
202504884	202504884
202504885	202504885
202504886	202504886
202504887	202504887
202504888	202504882 (samengevoegd)
202504889	202504889
202504890	202504890
202504891	202504891
202504892	202504892
202504893	202504893
202504894	202504894
202504895	202504895
202504896	202504896
202504897	202504897
202504898	202504898
202504899	202504899
202504900	202504900

Alfabetisch overzicht reacties die van organisaties komen

Reacties op voornemen en participatieplan 'Hoogspanningsstation Wijchen'

Reactienummer	Organisatie
202504873	Gemeente Druten, College van Burgemeester en Wethouders, DRUTEN
202504869	Gemeente Wijchen, College van Burgemeester en Wethouders, WIJCHEN
202504900	LBG Niftink
202504894	Leefdbaarheidsgroep Batenburg, BATENBURG
202504876	Provincie Gelderland, Gedeputeerde Staten, ARNHEM
202504899	Vereniging Windpark Wijchen A50 en Energie Samen, UTRECHT
202504882	ZLTO Rijk van Nijmegen, WIJCHEN

Reactie 202502646 tot en met 202504900

Verzonden: 6/18/2025 5:10:38 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens: [REDACTED]
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Geachte heer/mevrouw,

Graag maken wij, [REDACTED] en [REDACTED], gebruik van de mogelijkheid om een reactie te geven op het Voornemen en Participatieplan voor het Hoogspanningsstation Wijchen, zoals gepubliceerd op de website van RVO.

Zie bijlage.

Ik hoor graag of mijn brief in goede orde ontvangen is en zie graag een een reactie erop tegemoet.

105254331_10872914_Bezwaarbrief_HSS_Wijchen_[REDACTED].[REDACTED].docx

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Aan:
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)
Afdeling Netversterking
Postbus 93144
2509 AC Den Haag

18 juni 2025

Betreft: Reactie op Voornemen en Participatieplan Hoogspanningsstation Wijchen (HSS Wijchen)
Kenmerk: HSS Wijchen – Locatiekeuze ten westen van Batenburg

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief willen wij als direct omwonenden van een van de voorgestelde locaties onze ernstige zorgen en bezwaren kenbaar maken ten aanzien van het voornemen om een nieuw hoogspanningsstation te realiseren ten westen van Batenburg. Wij wonen sinds vorig jaar aan de [REDACTED] in [REDACTED], op korte afstand van één van de beoogde locaties.

Bezwaren

Wij hebben grote zorgen over de mogelijke bouw van een hoogspanningsstation zo dicht bij onze woning en willen hier krachtig bezwaar tegen maken op basis van de volgende argumenten:

1. Aantasting van het landschap en woongenot

De locatie ligt in een open, groen en rustig buitengebied. De komst van een groot industrieel

station tast het landelijke karakter van Batenburg ernstig aan, met negatieve gevolgen voor uitzicht, natuurbeleving en leefkwaliteit.

2. Geluids- en visuele overlast

Transformatoren en andere componenten in een dergelijk station produceren een continue, laagfrequente brom. Dit geluid vormt een risico voor de rust en het welzijn van bewoners in de nabije omgeving, zeker in een landelijke stiltezone.

3. Zorgen over elektromagnetische velden (EMV)

Hoewel formeel binnen de normen, baart de toename van elektromagnetische velden zorgen voor onze gezondheid op de lange termijn. Deze zorgen leven breed in de samenleving en zouden niet genegeerd moeten worden.

4. Negatieve impact op woningwaarde en verkoopbaarheid

De nabijheid van een hoogspanningsstation heeft in de praktijk bewezen negatieve gevolgen voor de marktwaarde van koopwoningen. Als relatief nieuwe bewoners maakt dit ons kwetsbaar voor onvoorziene financiële schade.

Voorstellen voor alternatieven

Wij zijn niet tegen de aanleg van een nieuw hoogspanningsstation an sich, maar achten deze locatie in de nabijheid van woningen ongeschikt. Wij stellen dan ook het volgende voor:

- Onderzoek alternatieve locaties verder van woonbebouwing, bijvoorbeeld nabij de A50, waar al infrastructuur aanwezig is.
- Ondergrondse inpassing van (delen van) het station of de verbindingen, om visuele en fysieke overlast te beperken.
- Realiseer een groene buffer van bomen, beplanting of geluidswallen indien bovengrondse realisatie toch doorgang vindt.
- Implementeer monitoring en compensatie, waaronder geluids- en EMV-metingen vooraf en achteraf, en een heldere compensatieregeling voor omwonenden.

Samenvattend

Wij verzoeken u dringend om:

- De huidige locatiekeuze nabij Batenburg te heroverwegen;
- Omwonenden als ons serieus te betrekken bij de verdere planvorming;
- En concrete maatregelen te treffen ter bescherming van ons woongenot, gezondheid en eigendom.

Wij hopen dat u als RVO deze signalen meeneemt in de afwegingen en het locatieonderzoek. Wij zijn uiteraard bereid tot verdere toelichting van onze standpunten.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] en [REDACTED]

Verzonden: 6/19/2025 4:09:26 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s): [REDACTED]
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Ik kan niet bij de informatieavond aanwezig zijn en wil daarom graag per mail en nieuwsbrief geïnformeerd blijven

Verzonden: 6/25/2025 4:44:57 PM

Onderwerp:

Project: Nieuwbouw kerncentrales - concept-NRD

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Zienswijze/reactie

De optie dichtbij de snelweg is passender voor de omgeving, vanwege het geluid dat al leeft door het verkeer.

De andere opties zijn binnenin cultuurlandschappen, waaronder de polder. Middels ruil van kaveling lijkt het een leeg landschap, maar is een recreatiegebied met doorgang tot en met Nijmegen. Het station zou de herontwikkeling naar stedelijk uitloopgebied vergroten.

De Romeinse sporen zou ik graag bewaard willen zien, door niet te industrialiseren, zodat het herontwikkeld kan worden verwezenlijkt middels andere opties. Batenburg, heeft een ruïne, om als voorbeeld te geven. Als het gebied open blijft, is er n doorgang tussen dorpen, die de huidige ontwikkelingen ten goede komt. Te denken aan nieuwe ondernemingen die de culturele eigenschappen behartigen. Deze ontwikkelingen zijn passend binnen de huidige cultuur.

Behoud de groei van dergelijke positieve zaken, in plaats van te blokkeren. Blokker niet door daar een netwerkontwikkeling te plaatsen. Toerisme leeft hier ook, de toerisme willen we behouden. Er zijn ook vraagstukken te leggen binnen de ruimtelijke ordening, te denken aan: wat te doen met het open gebied? Sta je toe industrialisering zoals hoogspanningsmasten? Is het van de huidige situatie mogelijk en het ontwikkelt kan worden tot een toeristische omgeving.

Singels (zoals bomen struiken op rijen) zijn in de Ooijpolder hersteld, dat ik graag als voorbeeld aandraag. Door de bouw van dit project te verwezenlijken middenin het open gebied vervalt de ontwikkelingskans voor de boer. Het gebied heeft een andere bestemming nodig voor het gebruik in de toekomst, maak dit geen industrieel gebied, maar een mooi en bijzondere open plek, die aangenaam is voor culturele ontwikkeling. Herstel van oude kerkenpaden, oude houtwadden, singels (bomen en struiken), zie een kaart uit de jaren '60 van de vorige eeuw. Nu is er een open veld, des tijds was dit anders, er kan een leeg landschap veranderen in een mooi cultureel landschap, zoals vroeger gevuld worden. Hatertse vennen, west kant, mag ook recreatief gesteld worden. Door te beginnen aan de bouw van een dergelijk project, verwelkom je industrialisering, binnen een bijzonder cultureel gebied. Daarom druk ik op het hart dit project niet te verwezenlijken middenin een open gebied, dat volledig ingericht kan worden middels passende oplossingen.

Verzonden: 6/25/2025 6:46:31 PM

Onderwerp:

Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

LS,

Vanmiddag was ik bij de informatiebijeenkomst in Wijchen, locatie 't Achterom in de Hombergh. Ik heb kennis genomen van het voornemen. De volgende vragen heb ik daarbij:

- graag meer samenhang laten zien met de 150kV verbinding naar Oss. Zowel in planning als in ruimtelijke infrastructuur. Ik begrijp dat het nu ondergronds gaat vanaf het geplande station in Wijchen naar een nog te plannen locatie nabij Ravenstein en dat de route daarna nog niet helder is (bovengronds/ ondergronds, tracé).
- graag ontvang ik de haalbaarheidsstudie die heeft geleid tot de 3 voorkeurslocaties. Ik ben benieuwd naar de criteria die zijn gehanteerd.
- graag meer inzicht in de mogelijke vormgeving van het station. Dat een rechthoek veruit het makkelijkst is, is helder. Toch wil ik graag weten welke beperkingen er zijn om de vorm enigszins aan te passen, waardoor het beter in het terrein past.
- de locatie nabij Niftrik lijkt ideaal, alleen past de vorm niet helemaal. Maar het station wordt dan ingesloten door twee bestaande dijklichamen (van spoor en A50). Er kan ook werk met werk worden gemaakt ivm verbreding A50. Wat zijn de beperkingen van het spoor tov het station?
- graag meer inzicht in de toename van masten (aantal, vorm en hoogte) om de huidige 380kV lijn te splitsen en af te takken naar het station.

Hartelijk dank voor de moeite.

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

Reactie op V&P plan voor het HS station Wijchen

5 juli 2025

Van: [REDACTED]

Ik ben op 25 juni jl. bij de inloopbijeenkomst geweest in Wijchen. Na afloop heb ik het V&P plan gelezen en de volgende opmerkingen:

1. In hoofdstuk 2 wordt een onderbouwing gegeven dat er meer stroom nodig zal zijn in de regio Eindhoven. Ook de regio Den Bosch – Oss en elders in NO-Brabant groeit de behoefte aan elektrificatie. Door een verbinding te maken met de 380kV en het 150kV station in Oss komt er meer ruimte, zowel voor de regio Oss als voor Eindhoven.
Ruimtelijk is de verbinding Wijchen – Oss de meest logische, want een hele korte afstand. Maar in de onderbouwing mis ik de planning en afhankelijk met Station Oss, de behoefte vanuit Duurzame Polder, de ontwikkeling van deeltetten bij TenneT. Ook een diepere aanlanding van Wind op zee (via de Maas) ontbreekt in de visie op de netontwikkeling. Of er voldoende ruimte is in Oss voor uitbreiding van het station is nog niet helder. Ook de planning ontbreekt.
2. Een verbinding tussen Druten (mast 240 en Oss, via Appeltern en Megen lijkt minstens zo logisch, de route is langer, maar er is meer ruimte voor een zoekgebied van een HS-station (nabij N322). Hemelsbreed is de afstand Niftrik – Oss ruim 9 km. De afstand vanaf mast 240 naar Oss is 12,5 km en lijkt veel meer mogelijkheden te bieden. Het afstand verschil is relevant, maar niet zodanig dat het niet onderzocht zou moeten worden.
3. In mijn verzoek van 25 juni jl heb ik gevraagd om het haalbaarheidsonderzoek te mogen ontvangen dat aan de basis staat van de huidige 3 locaties. Tot op heden heb ik het niet ontvangen.
4. Locatie 2 zou m.i. ook gedraaid kunnen worden (zie locatie 1). En dan met een ondergrondse 150kV verbinding de 380 kruisen.
5. Locatie 3 ligt tegen het spoor Den Bosch – Nijmegen. In mijn eerdere reactie schreef ik dat logisch zou zijn het beoogde station in het gebied te leggen tussen het spoor en de A50, juist omdat de spoor- en weglichamen veel zichthinder tegengaan. Als daar niet voldoende ruimte is zou het station iets gedraaid kunnen worden en verplaatst in noordoostelijke richting. De twee gevoelige panden die in de nabijheid liggen stellen niet veel voor. Het zijn vooral bedrijfswoningen en deze kunnen verplaatst worden. Het aanpassen van de watergang, ten gunste van de ligging van het station zou mogelijk zijn. Maak meer gebruik van de beschermende functie van het weglichaam Bankhoef (A50-A326).
6. Het aan de oostelijke zijde van de 380kV leiding aanleggen van het station moet mogelijk zijn, omdat vanaf het station een grondkabel naar de Maas gaat richting Oss. Nu staat in het V&P dat het kruisen van de 380kV een probleem zou zijn. De goede onderbouwing ontbreekt.
7. Het is duidelijk dat de minister bevoegd is en beslissingen neemt. Het is in het V&P onduidelijk hoe de gemeente Wijchen wordt betrokken bij het verwerken van reacties en de verdere planvorming. De gemeente is primair verantwoordelijk voor de zorg van haar inwoners en bedrijven. Het is in deze tijd ondenkbaar dat de gemeente zich alleen via formele zienswijze moet verhouden tot de rijksoverheid. Ik zou daar graag meer uitleg over zien.
8. Het is duidelijk dat er ook gezocht wordt naar een nieuw 380/150 kV station (Rivierenland) in de nabijheid van het station Wijchen. Onduidelijk is of het beoogde station in de Betuwe moet komen of ook in het Land van Maas en Waal. In het laatste geval is de impact voor de gemeente

Wijchen zeer groot, alleen al door de extra masten of grondkabels die aangelegd moeten worden. Ik mis de afhankelijkheid, ruimtelijk en energetisch van dit nieuwe station in relatie tot het station Wijchen. Zie ook punt 2 van deze notitie.

9. Ik mis in het V&P de mogelijkheid om plannen en werken gelijktijdig uit te voeren, bijv. verbreden A50 en HS station.

Ik verzoek u deze opmerkingen toe te voegen aan mijn eerdere reactie. Graag ontvang ik daarvan bericht.

Voor zover gewenst geef ik graag toelichting op bovenstaande.

Hartelijk dank en vriendelijke groet,

Verzonden: 6/27/2025 8:27:29 PM

Onderwerp:

Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Zienswijze én WOO-verzoek – Voornemen en Participatieplan HSS Wijchen

Project: Hoogspanningsstation Wijchen (HSS Wijchen)

Datum: 27 juni 2025

I. Zienswijze op het Voornemen en Participatieplan HSS Wijchen (juni 2025)

1. Nut en noodzaak

Ik onderschrijf het belang van een nieuw 380/150 kV-station voor versterking van het elektriciteitsnet in de regio. De energietransitie vereist robuuste netinfrastructuur. De locatiekeuze moet echter gebaseerd zijn op een zorgvuldige afweging van ruimtelijke, ecologische, sociale en uitvoeringscriteria.

2. Locatie 3 is aantoonbaar minder geschikt dan locatie 1 en 2

Op basis van het participatieplan, kaartmateriaal en eigen analyse acht ik locatie 3 structureel ongeschikter dan locatie 1 en 2. Ik licht dit toe aan de hand van vijf inhoudelijke argumenten:

A. Woningafstand & leefomgeving

Locatie 3 ligt aantoonbaar dicht bij meerdere woonfuncties, waaronder verspreide bebouwing, linten en boerderijen. Dit heeft gevolgen voor:

- **Visuele hinder:** bewoners zullen geconfronteerd worden met een omvangrijk en industrieel ogend complex, wat het open landschap visueel aantast.
- **Beleving en gezondheid:** al is er technisch gezien geen EMV-overschrijding, ervaren bewoners psychologische belasting bij nabijheid van een hoogspanningsstation. Locatie 1 en 2 bieden meer bufferzones.
- **Waardevermindering vastgoed:** vastgoed nabij hoogspanningsinfrastructuur verliest doorgaans aan waarde – de relatieve nabijheid bij locatie 3 vergroot dit risico.
- **Beperkte mogelijkheid voor afscherming:** de omgeving van locatie 3 kent minder bestaande landschapselementen (zoals bosranden, bomenrijen) die kunnen worden benut voor landschappelijke inpassing.

B. Landschappelijke en cultuurhistorische waarde

- Locatie 3 ligt in een relatief open en gaaf landschap ten westen van Wijchen dat tot op heden weinig infrastructuur bevat en sterk agrarisch is van karakter.
- De schaal en hoogte van het station past hier slecht bij, terwijl locatie 1 en 2 beter aansluiten bij reeds bestaande infrastructuur en/of landschappelijk minder verstorende zones.
- Cultuurhistorisch zijn nabij locatie 3 diverse historische kavelsystemen en mogelijk archeologisch waardevolle gronden aanwezig (op basis van provinciale kaarten), terwijl bij locatie 1 en 2 eerder sprake is van reeds gemodificeerde landschappen.

C. Ecologie, water en bodem

- Locatie 3 ligt in een kwetsbaar hydrologisch gebied, waar de grondwaterstanden relatief hoog liggen. Dat maakt de aanleg technisch complexer (hogere kosten) en risicovoller voor de omgeving.
- Tevens ligt locatie 3 dicht bij potentiële ecologische verbindingzones en nattere graslanden, waardoor effecten op flora en fauna waarschijnlijk zwaarder zijn.
- Locatie 1 en 2 bevinden zich grotendeels op drogere gronden, met meer afstand tot natuurgebieden en zonder directe impact op hydrologische systemen.

D. Bereikbaarheid en uitvoerbaarheid

- De toegangswegen richting locatie 3 zijn beperkter in breedte en belastbaarheid, waardoor transport van bouw materiaal, zware machines en transformatoren ingewikkelder is.
- Locatie 1 en 2 liggen dicht bij bestaande wegenstructuren en kennen bovendien een logischere koppeling aan de bestaande 380 kV-lijn, wat het bouwproces vergemakkelijkt en risico's beperkt.
- Ook toekomstige onderhoudswerkzaamheden zijn bij locatie 1 en 2 eenvoudiger en minder belastend voor de omgeving.

E. Maatschappelijk draagvlak en procesvertraging

- In gesprekken met bewoners in de omgeving van locatie 3 komt naar voren dat het draagvlak laag is, mede door angst voor aantasting van woonkwaliteit en landschap.
- De weerstand kan leiden tot juridische procedures, vertraging en extra kosten. Locatie 1 en 2 wekken minder bezorgdheid op en zijn landschappelijk makkelijker te "verkopen".
- Vanuit participatief oogpunt is het riskant om locatie 3 überhaupt als voorkeursvariant te overwegen.

3. Verzoek aan bevoegd gezag

Gezien bovenstaande roep ik RVO, TenneT en het ministerie op om:

- Locatie 3 actief te schrappen als realistisch alternatief in het MER/IEA;
- Locatie 1 en 2 verder te optimaliseren in termen van inpassing, bereikbaarheid en hinderbeperking;
- In de Nota van Antwoord expliciet te onderbouwen waarom locatie 3 wordt afgewezen.

II. WOO-verzoek (Wet open overheid)

Conform de Wet open overheid verzoek ik om openbaarmaking van de volgende documenten:

1. Interne en externe afwegingsnotities over de geschiktheid van locatie 1, 2 en 3;
2. Milieuhygiënische, landschappelijke en ecologische onderbouwingen voor de drie locaties;
3. Eventuele notulen van bestuurlijk overleg met gemeenten of provincies over locatievoorkeuren;
4. Verslagen van participatiebijeenkomsten (met anonieme input van bewoners);
5. Eventuele communicatie met grondeigenaren en omwonenden m.b.t. locatie 3;
6. Kaarten en rapporten over grondwater, bodemgesteldheid en hydrologie op locatie 3.

Ik verzoek deze stukken digitaal (PDF/scan) toe te sturen via e-mail. Indien (gedeeltelijke) weigering van informatie plaatsvindt, ontvang ik graag de motivering met verwijzing naar de desbetreffende WOO-grond.

III. Afsluiting

Ik verzoek u deze zienswijze te betrekken bij het verdere besluitvormingsproces en het WOO-verzoek binnen de geldende termijnen te behandelen. Indien nodig ben ik bereid mijn zienswijze mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted name]

[Redacted address line 1]

[Redacted address line 2]

Verzonden: 7/11/2025 9:17:17 AM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s): [REDACTED]
Voorletters: [REDACTED]
Straat: Postbus
Huisnummer: 9000
Postcode: 6600 HA
Woonplaats: Wijchen
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Overheid
(Mede) namens:
Organisatie: Gemeente Wijchen

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijgevoegde reactie. Dit betreft een gezamenlijke reactie van de gemeente Wijchen en de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (GMR).

105548972_10925765_Reactie_gemeente_Wijchen_en_GMR_op_VenP_HSS_Wijchen_20250710.pdf

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Hoogspanningsstation Wijchen
 Postbus 111
 9200 AC Drachten

Gemeente Wijchen

Kasteellaan 27
 Postbus 9000
 6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00

e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon

ons kenmerk

Z/25/305030

datum 1 juli 2025
onderwerp Reactie Gemeente Wijchen op het VenP voor een
 380/150 kV station in Wijchen
verzonden

Geachte heer, mevrouw,

Op 16 juni 2025 hebben het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) en TenneT hun voornemen tot realisatie van een 380/150kV hoogspanningsstation in de Gemeente Wijchen gepubliceerd (HSS Wijchen). In dit Voornemen en Participatieplan (VenP) staan de project procedure, de gehanteerde uitgangspunten, de zoekgebieden met locatie alternatieven en het Participatieplan gericht op de realisatie van het hoogspanningsstation beschreven. Graag maken we middels deze brief gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het VenP.

Een gezamenlijke reactie vanuit regionale partijen

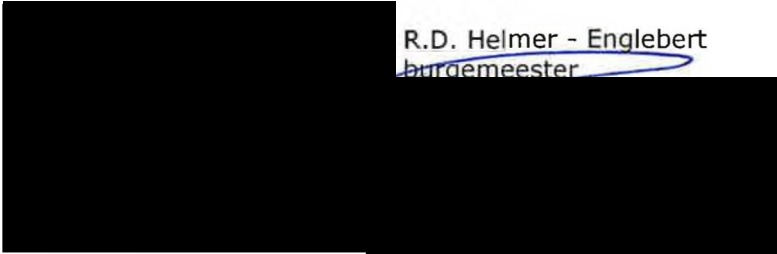
Gemeente Wijchen, de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (GMR) en Provincie Gelderland onderschrijven het belang van dit station voor de Nederlandse energievoorziening. Tegelijkertijd staan we als betrokken partijen voor een zorgvuldige inpassing van het HSS Wijchen waarbij wordt gestreefd naar maximale meerwaarde van het station voor het gebied waarin dit station wordt gerealiseerd en gebieds- en regiobelangen integraal worden meegenomen.

Wij hechten in het bijzonder belang aan participatie vanuit direct betrokkenen in het gebied; behoud van de kernkwaliteit van het landschap, natuur en cultureel erfgoed, behoud van een veilige, gezonde en aantrekkelijke leef- en recreatie omgeving en inpassing beredeneerd vanuit kansen en meerwaarde (en niet slechts compensatie voor eventuele planschade of landschappelijke inpassing) voor het gebied. Vanuit deze belangen hebben bovengenoemde partijen een gezamenlijke reactie opgesteld. Op enkele elementen is deze gezamenlijke reactie voorzien van organisatie specifieke onderdelen. Samen streven we hiermee naar een constructieve samenwerking in het vervolg van dit project.

We gaan in onze reactie in op:

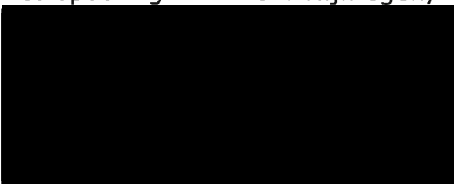
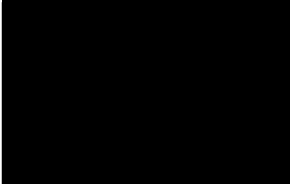
1. Zoekgebied en locatie alternatieven
2. Samenhang regionale ontwikkelingen: gebiedsgerichte afweging gevraagd
3. Project procedure
4. Participatieplan

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders gemeente Wijchen

R.D. Helmer - Englebert
burgemeester

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

1. Zoekgebied en locatie alternatieven

Zoekgebied Wijchen v.s. meerwaarde voor het gebied

Het belangrijkste argument van het ministerie van KGG en initiatiefnemer TenneT voor de afbakening van het zoekgebied voor het nieuwe hoogspanningsstation tot Wijchen is het beperkte aantal nieuwe hoogspanningsmasten dat nodig is om het nieuwe station aan te kunnen sluiten op het bestaande 380kV net ten opzichte van realisatie van een hoogspanningsstation rond Oss. Om het station te verbinden met Oss wordt als apart project een ondergrondse 150kV verbinding tussen HSS Wijchen en Oss gerealiseerd.

Als gemeente Wijchen, GMR en Provincie Gelderland snappen wij de noodzaak van uitbreiding van het Nederlandse elektriciteitsnet. Ook wij ervaren lokaal en regionaal de uitdagingen van netcongestie. Tegelijkertijd constateren we dat HSS Wijchen zal voorzien in de energiebehoefte van Brabant. Regionale netbeheerder Liander heeft geen intentie om gebruik te maken van HSS Wijchen, omdat er al uitbreiding van het station in Druten en een nieuw station in Beuningen zijn voorzien. De realisatie van HSS Wijchen levert daarmee geen meerwaarde voor de lokale energievoorziening in Gelderland.

Als gemeente Wijchen, GMR en Provincie Gelderland willen we de komst van het HSS Wijchen realiseren met maximale meerwaarde voor het gebied en de lokale gemeenschap, waarbij we constateren dat deze meerwaarde nog niet in beeld is. Wij gaan daarom uit van concrete bijdragen van het ministerie van KGG en TenneT ten aanzien van het zoeken en realiseren van maximale meerwaarde voor dit gebied. Daarbij denken we naast meerwaarde voor de regionale energievoorziening bijv. aan impulsen voor versterking van het karakteristieke landschap; impulsen voor het regio arrangement 'Meer Landschap, meer stad' en NOVEX ontwikkelingen; compensatie en/of investeringen in andere ontwikkelingen in het gebied. Kortom, ter compensatie zien we graag maatregelen die meerwaarde bieden voor de gemeente, de regio en de provincie.

Locatie alternatieven: toelichting op overwegingen gevraagd

In het voornemen zijn drie locatie alternatieven opgenomen. De uitgangspunten voor deze keuze zijn (hard en minder hard) geformuleerd in het VenP. Als betrokken partijen in het gebied:

- Ontvangen we graag een onderbouwing van de totstandkoming van de 3 voorgestelde locatie alternatieven, inclusief de locatie alternatieven die zijn afgefallen met een toelichting op basis van welke uitgangspunten van TenneT deze zijn afgefallen.
- Verzoeken we om de voorgestelde locatie alternatieven in een ruimere context te bestuderen dan de aangegeven rechthoeken op afbeelding 3 in het VenP om met inzichten uit het gebiedsproces en de integrale effect analyse te komen tot een voorkeursvariant die goed inpasbaar is in het landschap.

De achtergrond van deze verzoeken is drieledig: Als regio verwachten we dat een aantal alternatieve locaties mogelijk gunstig uitkomen vanuit regionale belangen, maar waarschijnlijk aanpassingen in de door TenneT gebruikte uitgangspunten vragen. Nu al afbakenen van locatie alternatieven tot de in afbeelding 3 aangegeven rechthoeken doet

geen recht aan het participatieproces en onderzoek dat nog moet plaatsvinden en suggereren dat de exacte locaties al vast staan. Tot slot hechten we belang aan een zorgvuldige en transparante afweging van alle locatie alternatieven.

2. Samenhang regionale ontwikkelingen: gebiedsgerichte aanpak gevraagd

De realisatie van het project HSS Wijchen vindt plaats in een context waarin vanuit gebied en regio allerlei belangen en (toekomstige) ontwikkelingen spelen. Keuzes beredeneerd vanuit het project beïnvloeden het bestaande landschap en mogelijkheden en onmogelijkheden voor ontwikkelingen in het gebied. En vice versa. Als betrokkenen in het gebied roepen wij op tot een integrale gebiedsgerichte aanpak van dit project. Dit betekent dat we:

- TenneT en KGG verzoeken het project te benaderen vanuit de vraag: Hoe kan het HSS Wijchen bijdragen aan maximale meerwaarde voor het gebied?
- Oproepen tot integratie van gebiedsproces en project procedure om zo tot een volledig overzicht van ontwikkelingen / raakvlakken en gebiedsgerichte criteria, onderzoeksanpak en ontwerp principes te komen.

Door deze gebiedsgerichte aanpak centraal te stellen in het project wordt het logisch om niet alleen project specifieke criteria te onderzoeken voor bijv. locatie keuze of planuitwerking, maar om *ook* de kansen / effecten op ontwikkelingen die met het project samenhangen zorgvuldig mee te wegen. Hieronder onderbouwen we het belang van deze oproep vanuit onze belangen in – en kennis over het gebied. In het hoofdstuk Participatieplan lichten we toe wat dit betekent voor onze rol en betrokkenheid in de project procedure.

Waarom deze oproep?

In het VenP worden al enkele raakvlakken met regionale ontwikkelingen genoemd. Vanuit gemeente Wijchen, GMR en Provincie Gelderland constateren we dat het genoemde overzicht van energie gerelateerde en overige raakvlakken niet compleet is. Daarnaast zijn de criteria en onderzoeksanpak die worden gebruikt in de afweging van locaties niet concreet toegelicht in het VenP. Om tot een zorgvuldige gebiedsgerichte afweging van locatie alternatieven en daarna gebiedsgerichte planuitwerking te komen, is het voor ons van groot belang dat alle in het gebied relevante raakvlakken¹ worden meegewogen en dat de juiste criteria en onderzoeksanpak wordt gebruikt voor deze weging.

Als betrokkenen in het gebied missen we bijvoorbeeld de volgende raakvlakken²:

- Ontwikkelingen en uitgangspunten regio arrangement Meer Landschap, Meer Stad.

¹ Raakvlak → Huidige of toekomstige ontwikkeling in het gebied die beïnvloed kunnen worden door het HSS Wijchen project.

² Overzicht hier niet volledig, zie voorstel werkwijze gebiedsproces

- Raakvlak met de diverse groenblauwe dooradering initiatieven en de realisatie van de ecologische verbingszone Heumen - Horssen (Groene Mantel)
- Raakvlak ontwikkeling recreatieve verbindingen (NOVEX-uitloopgebied)
- Raakvlak verdubbeling spoorbrug bij Ravenstein
- Overzicht potentiële nieuwe energie projecten/raakvlakken is incompleet. Zo wordt bijv. de samenhang met beoogde zoeklocaties voor wind genoemd, net als de ontwikkeling van een 380/150kV station Rivierenland of een 150kV station in de buurt van de kern Wijchen. Potentiële BESS ontwikkelingen, de ontwikkelingen rond diepe aanlanding voor wind op zee en een verkenning van nieuwe economische ontwikkelingen als gevolg van de aantrekkende werking van het hoogspanningsstation blijven buiten beschouwing, terwijl deze wel degelijk van invloed zijn in een gebiedsgerichte aanpak en daarmee integraal onderdeel van de locatie afwegingen zouden moeten zijn.

Criteria en onderzoeksplan In het VenP worden de categorieën milieu, techniek, kosten, toekomstbestendigheid en omgeving genoemd voor de integrale effect analyse. De criteria en onderzoeksplan (meetmethoden) die gebruikt gaan worden zijn niet concreet toegelicht. Dit is wel van belang. Voor gemeente Wijchen, GMR en Provincie Gelderland is bijvoorbeeld van belang dat de volgende criteria worden meegewogen³:

- Effect op direct omwonenden en ondernemers in het gebied;
- Effect van het station op lokale netcongestie;
- De impact op de cultuurhistorische en landschappelijke kernkwaliteiten van het gebied;
- De impact op NOVEX afspraken zoals het recreatief raamwerk, het regioarrangement Meer Landschap Meer Stad en de groenblauw dooradering in het gebied zoals uitgewerkt in het gebiedsproces Groene Mantel
- De impact op ontwikkelingen in het NOVEX-uitloopgebied
- Effect op provinciaal beleid open landschap; waaronder bijv. Neerveldsche Broek en Schebbelaarsche Veld;
- De effecten van de benodigde aansluiting (aantal 380kV masten) van het station op het 380kV netwerk per zoeklocatie
- De impact op mobiliteit en toegangswegen, geluid en overige overlast tijdens de bouwphase

Als we in Wijchen de eventuele toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen die samenhangen met dit station erbij krijgen, dan vraagt dit per ontwikkeling een nieuw ruimtelijk proces met nieuwe uitgangspunten, ook voor compenserende maatregelen.

Samengevat: In een gebied waar planologisch afwegingen moeten worden gemaakt tussen o.a. ruimte voor economie, verstedelijking, natuur, recreatie, water, mobiliteit, landbouw en energie en waarbij de totale ruimtevraag groter is dan de beschikbare ruimte, is een integrale gebiedsgerichte aanpak op basis van door betrokkenen in het gebied gedragen criteria nodig om zo gebiedskennis en belangen zorgvuldig te kunnen afwegen en tot maximale meerwaarde voor het gebied te komen.

³ Overzicht niet volledig, zie voorstel werkwijze

3. Project procedure

De volgende punten in onze reactie gaan in op de voorgestelde project procedure.

Voorstel voorkeurslocatie

Kunt u bevestigen dat een eventueel gelijktijdige publicatie van de resultaten uit de IEA en de publicatie van het voorstel voor de voorkeurslocatie (zie paragraaf 3.4 in VenP) slechts tegelijkertijd worden gepubliceerd na positief advies voor deze koppeling vanuit de regio?

Planuitwerking

We ontvangen als gebiedspartijen graag bevestiging op onze aanname dat de definitieve locatiecontouren nog ingevuld kunnen worden in deze stap van het project. Als gebiedspartijen adviseren we graag over landschappelijke inpassing met meerwaarde voor het gebied en dus definitieve locatiecontouren. We zien graag de resultaten van het onderzoek naar de bodemgesteldheid voor de ondergrondse leiding naar Oss en gaan er daarbij van uit dat de verbinding niet bovengronds komt, zoals reeds aangegeven door TenneT en het ministerie van KGG.

MER-beoordeling

We roepen TenneT en het ministerie van KGG vooruitlopend op de MER-beoordeling in stap 5 van de project procedure ruim op tijd te starten met de MER-beoordelingsnotitie. We adviseren om de tussenresultaten van de IEA uit stap 2 te gebruiken om deze beoordelingsnotitie reeds eerder in de project procedure te starten, zodat tijdig geanticipeerd kan worden op een eventueel benodigde MER-plicht.

Formele inspraakmomenten

Kunt u toelichten wat het verschil is in de reactie op het VenP (formeel) en de reactie mogelijkheid op het voorkeursbesluit na stap 3 (6 weken na publicatie, gevolgd door participatieverslag met bundeling van reacties met beantwoording – VenP 3.4 en 3.7). Verheldering verhoogt de transparantie richting zowel bestuursorganen als inwoners en ondernemers in het gebied.

4. Participatieplan

In onze reactie op het Participatieplan 3 onderdelen:

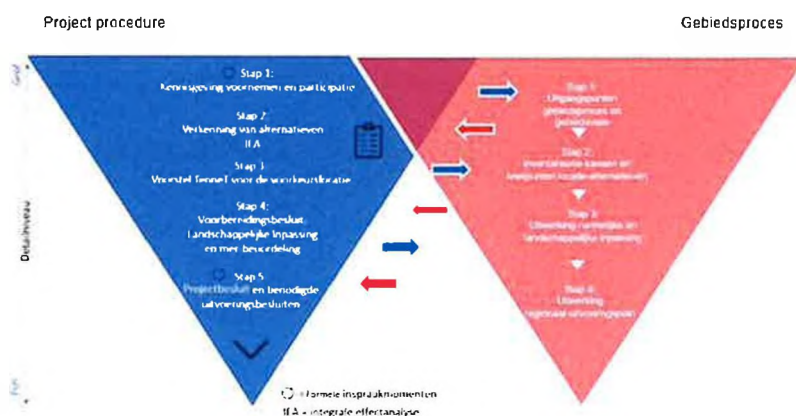
- Oproep tot adviesrol partijen gebiedsproces
- Aanscherping rollen en communicatie in Participatieplan

We gaan afzonderlijk op deze onderdelen in.

Oproep adviesrol partijen gebiedsproces

Voor ons als betrokkenen in het gebied is het van groot belang om de keuze voor een locatie voor het HSS Wijchen te maken op basis van een gebiedsgerichte afweging. Dit om belangen uit gebied en regio en de invloed van het station op huidige en toekomstige ontwikkelingen zorgvuldig mee te wegen in de beoordeling van voor- en nadelen per locatie. In eerdere hoofdstukken lichtten we toe waarom.

Om een gebiedsgerichte afweging mogelijk te maken, starten we een gebiedsproces met alle relevante betrokkenen⁴. Doel van dit gebiedsproces is om vanuit een gezamenlijke visie op het gebied gericht, tijdig, compleet en zorgvuldig relevante kennis en informatie vanuit het gebied aan te leveren. Figuur 1 toont hoe we voorzien dat dit gebiedsproces samenhangt met de project procedure van TenneT.

Figuur 1 - Samenhang gebiedsproces en project procedure

Concreet verzoeken we om:

- 1) Vertegenwoordiging vanuit dit gebiedsproces te betrekken in de verschillende stappen in de project procedure;
- 2) De planning van het gebiedsproces te integreren in de planning van de project procedure;
- 3) Vanuit het gebiedsproces een zwaarwegende adviesrol in de project procedure te kunnen spelen waar het gaat over gebiedsgerichte afwegingen die project keuzes beïnvloeden.

Hieronder doen we een voorstel hoe deze samenhang er voor de verschillende stappen in de procedure uit kan zien. Dit voorstel werken we graag nader uit om tot optimale integratie en een afstemde planning van het voorgestelde gebiedsproces en de project procedure te komen.

Gebiedsproces en stappen project procedure:

- Bijdrage van TenneT en KGG aan het maximaliseren van meerwaarde van HSS Wijchen voor het gebied – onder meer via deelname TenneT en KGG aan het gebiedsproces en het mogelijk maken van gebiedsversterkende maatregelen.

Stap 2 – IEA

Hoewel we verwachten dat een aantal criteria voor een locatie afweging een standaard afwegingskader kent, zien we grote meerwaarde van een door in het gebied betrokken

⁴ Directe betrokkenen in het zoekgebied bestaande uit bestuursorganen, vertegenwoordigers van inwoners, bedrijven en maatschappelijke partijen

partijen gedragen beoordelingskader. Dit om een gebiedsgerichte afweging van locaties te kunnen borgen. Concreet geven we als regio graag:

- Advies vanuit gebiedsvertegenwoordiging bij vaststelling criteria en onderzoeksanpak IEA
- Advies vanuit gebiedsvertegenwoordiging op (tussen)resultaten IEA voorafgaand aan publicatie

Stap 3 – Voorkeurslocatie

Om een gebiedsgerichte afweging van locatie alternatieven te borgen zien we als gebiedspartijen graag:

- Advies vanuit gebiedsproces bij weging criteria t.b.v. keuze voorkeurslocatie
- Constructieve bijdrage van TenneT en KGG aan maximaliseren van meerwaarde HSS Wijchen voor het gebied – via deelname TenneT en KGG aan gebiedsproces

Stap 4 – Planuitwerking

Om tot een planuitwerking te komen waar belangen van gebied en regio geborgd zijn, zien we graag:

- Advies gebiedsvertegenwoordiging bij ontwerpkeuzes en landelijke inpassing – voortkomend uit toetsing van het effect op regionale belangen als bijv. cultuurhistorische waarde en landschappelijke kernkwaliteiten
- Advies gebiedsvertegenwoordiging op concept projectbesluit voorafgaand aan besluitvorming minister en publicatie van dit besluit.

Aanscherping rollen en communicatie in Participatieplan

Vanuit onze verantwoordelijkheid richting inwoners en bedrijven in het gebied vinden wij het als gebiedspartijen van groot belang dat het participatieproces eerlijk, helder en proportioneel wordt ingericht. Dat betekent voor ons:

- Dat er geen verwachtingen worden gewekt die niet waargemaakt kunnen worden;
- Dat het voor inwoners duidelijk is welke ruimte er wél is om mee te denken en welke niet;
- Dat de communicatie begrijpelijk en toegankelijk is, ook voor mensen zonder voorkennis van energie-infrastructuur;
- Dat informatie tijdig en via passende kanalen beschikbaar komt.

We doen dan ook namens alle partijen de oproep om het Participatieplan op de volgende punten te verduidelijken of aan te vullen:

1. Maak in het plan expliciet wat de rol van participatie⁵ is per fase van het project – en ook wat deze níet is;
2. Zorg voor duidelijke communicatie naar inwoners over deze rolverdeling, om teleurstelling en wantrouwen te voorkomen;

⁵ Met rol verwijzen we hierbij naar **de participatieladder**, voor het onderscheid tussen informerende rol; raadplegende/consulerende rol; adviserende rol; coproducerende rol of besluitvormende rol.

3. Geef in het plan aan op welke momenten en in welke vormen meer actieve participatie mogelijk wordt in latere fasen, zoals landschappelijke inpassing of tijdens de uitvoering.

Specifiek vanuit gemeente Wijchen benadrukken we dat, hoewel Wijchen geen bevoegd gezag is, wij als gemeente wél de schakel zijn naar onze inwoners.

We verzoeken daarom:

- Om een adviserende rol richting TenneT en het Rijk over de Participatie-aanpak en -middelen, zodat we gezamenlijk kunnen bijdragen aan een zorgvuldig en eerlijk proces.
- Om het opstellen van een communicatiestrategie en bijbehorende communicatieplanning, inclusief adviserende rol van de gemeente bij de totstandkoming hiervan.
- Concreet verzoeken we om het participatieplan aan te passen door informatiebijeenkomsten voorafgaand of uiterlijk 1 week na publicatie van ter inzage liggende documenten te organiseren (i.p.v. de voorgestelde uiterlijk 1 week voor afloop van de ter inzage legging). Dit biedt tijdig ruimte voor toelichting en het biedt de omgeving tijd om zorgvuldig te reageren.

Verzonden: 7/12/2025 8:41:09 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Onderwerp: Zorgen over leefbaarheid bij komst hoogspanningsstation nabij Hernen

Geachte heer/mevrouw,

Graag maak ik gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het Voornemen en Participatieplan voor het 380/150 kV-hoogspanningsstation bij Wijchen. Met deze brief wil ik, namens meerdere inwoners van Hernen, onze ernstige zorgen uitspreken over de mogelijke komst van een hoogspanningsstation in onze directe leefomgeving. Hoewel wij begrijpen dat uitbreiding van het energienet noodzakelijk is in het kader van de energietransitie, roepen de plannen grote weerstand op vanwege de impact op onze leefomgeving, ons woongenot en het open landschap waarin wij wonen.

In onderstaande punten zet ik voor u de zorgen uiteen:

1. Leefbaarheid en woongenot komen ernstig onder druk te staan

Hernen is een klein, landelijk gelegen dorp waar mensen wonen vanwege de rust, ruimte en het karakteristieke uitzicht op het omliggende landschap. De komst van een hoogspanningsstation brengt grote zorgen met zich mee:

- Geluidsoverlast van transformatoren en installaties.
- Verlies van vrij uitzicht op het open buitengebied, dat plaats zou maken voor een industrieel complex.
- Waardedaling van woningen, waarmee bewoners onevenredig worden geraakt.
- Een gevoel van onveiligheid en stress vanwege de nabijheid van grootschalige infrastructuur.
- Er zijn geen winkels of voorzieningen in Hernen. Zo'n groot hoogspanningsstation bij het dorp is daarom niet passend.

- Aantasting van de biodiversiteit in de omgeving.

2. Zuid-West Wijchen draagt al een onevenredig grote (energie)last

De zorgen worden versterkt doordat Zuid-West Wijchen, waar Hernen onder valt, nu al zwaar belast is met grootschalige energieprojecten:

- Het zonnepark Kampbroek Hernen (inmiddels gerealiseerd).
- Het zonnepark Bankhoef Hernen-Leur (staat gepland en zal ook een grote impact hebben op het gebied)
- De A50 loopt door het dorp, zelfs direct naast de bebouwde kom, met alle overlast van dien. Ook verbreding van deze snelweg staat op de planning staat bij het Rijk.
- Daarnaast zijn er drie voorkeurslocaties aangewezen voor windmolens in de regio, alledrie rondom Hernen. Het dorp zal vanuit alle drie locaties zicht hebben op deze windturbines en hier overlast van ervaren. Er zijn zorgen over geluid, slagschaduw en horizonvervuiling.

Voor veel inwoners voelt dit alsof de energielast disproportioneel op onze regio wordt afgewenteld, terwijl de voordelen elders terechtkomen. De komst van een hoogspanningsstation zou deze situatie alleen maar verder verergeren.

Kortom: de impact van uw project is zeer groot. Kun u aangeven welke gevolgen het plaatsen van een hoogspanningsstation heeft op de omgeving? Denk aan geluid (hoeveel dB op hoeveel meter afstand), eventuele straling, enz.? Dit zal vast bekend zijn van andere plaatsen.

Hierbij verzoek ik u met klem, ook namens de dorpsgenoten:

- Om het hoogspanningsstation zo ver mogelijk van de bebouwde kom van Hernen te plaatsen (dus optie 2 laten vervallen, liefst geen enkele optie, anders optie 3).
- Bewoners van omliggende dorpen te voorzien van tijdige en transparante communicatie. Wat gaat het nou ECHT betekenen in de praktijk? (bijvoorbeeld qua geluid).
- Te bekijken of dit station niet in een andere gemeente kan komen, zoals Druten of West Maas en Waal.
- Bewoners mee te laten praten, denken of beslissen (goede participatie). Neem hen serieus!
- Alternatieve locaties te onderzoeken die minder belastend zijn voor (de bebouwde kom) van Hernen. Bijvoorbeeld op een andere plek dan Zuid-west Wijchen --> zie punt 2 hierboven: Zuid-West Wijchen draagt al een onevenredig grote (energie)last
- De menselijke maat en de cumulatieve impact op de leefomgeving heel goed in acht te houden in uw plannen.
- Na een besluit over de plek, het hoogspanningsstation te omgeven door hoog en winterhard groen of een hoge groene wal, zodat het zicht op het hoogspanningsstation ook in de winter ontnomen wordt. Geen kleine bomen met een klein kroonvolume plaatsen, dat duurt 30 jaar voordat die volgroeid zijn.

3. Alternatieve locaties

Hierbij wil ik alternatieve locaties aandragen die buiten Hernen liggen, maar binnen redelijke afstand van Oss. Mijn suggesties zijn gebaseerd op de uitgangspunten uit paragraaf 2.4 van het plan, waaronder de noodzaak van een ondergrondse 150 kV-verbinding met Oss en een aansluiting op de bestaande 380 kV-verbinding Dodewaard–Boxmeer.

Ik stel als eerste voor om het buitengebied ten zuiden van Wamel te onderzoeken als potentiële locatie voor het hoogspanningsstation. Deze locatie ligt buiten het huidige zoekgebied, maar voldoet in beginsel aan de uitgangspunten zoals beschreven in paragraaf 2.4 van het Voornemen.

1. Wamel:

- Dicht bij de 380 kV-verbinding Dodewaard–Boxmeer, waardoor een korte bovengrondse aansluiting technisch mogelijk is (uitgangspunt d).
- Ten westen van de 380 kV-verbinding, zodat een ondergrondse 150 kV-verbinding naar Oss de bestaande 380 kV-verbinding niet hoeft te kruisen (uitgangspunt f).
- Voldoende ruimte beschikbaar om het station en landschappelijke inpassingsmaatregelen te realiseren (uitgangspunt b).
- Geen directe nabijheid van gevoelige functies zoals woningen of Natura 2000-gebieden (uitgangspunt g).
- Mogelijk nabij een hoekmast, wat de aansluiting vereenvoudigt (uitgangspunt e).
- Gezien de gunstige ligging tussen Oss en de 380 kV-verbinding bij Dodewaard, verzoek ik u deze locatie mee te nemen in de verkenning zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het plan.

Andere suggesties voor alternatieven:

2. Buitengebied tussen Oss en Heesch (gemeente Oss, Noord-Brabant)

- Dichtbij het bestaande 150 kV-net in Oss.
- Redelijk bereikbaar vanuit de 380 kV-verbinding (mogelijk via nieuwe zijtak).
- Past binnen bredere netwerklogica van verzwaring in regio Noordoost-Brabant.

3. Tussen Cuijk en Boxmeer (gemeente Land van Cuijk, Noord-Brabant)

- Direct onder de bestaande 380 kV-lijn.
- Open agrarisch gebied
- Liggt op een relatief rechte lijn richting Oss voor ondergrondse 150 kV-verbinding.

Afwegingen voor deze alternatieve locaties zijn:

- Niet in de directe, reeds zwaar belaste omgeving van Hernen
- Binnen redelijke afstand tot Oss (waardoor ondergrondse verbinding technisch en economisch haalbaar blijft);
- Nabij of onder de bestaande 380 kV-lijn, zoals voorgeschreven;

- Niet conflicterend met gevoelige functies zoals Natura 2000-gebieden of bebouwing.

Ik verzoek u vriendelijk om deze locaties mee te nemen in de verkenning van alternatieven, zoals beschreven in hoofdstuk 3.3 van het plan. Graag ontvang ik bericht over of deze alternatieven worden meegenomen in de verdere procedure. Bij voorbaat dank voor de overweging van deze suggesties.

Verder zie ik in uw Voornemen en Participatieplan in Bijlage 1 (Overzicht belangenorganisaties in het projectgebied) de Leefbaarheidsgroep Hernen-Leur niet genoemd. Erg bijzonder dat zij niet vermeld staan of 'meedoen', graag toevoegen en contact met de leefbaarheidsgroep opnemen!

Wij hopen dat TenneT de leefbaarheid van omwonenden serieus neemt en bereid is tot eerlijke en transparante communicatie met onze gemeenschap.

Graag word ik geïnformeerd over de verdere behandeling van dit voorstel, zoals aangegeven in hoofdstuk 5 van het Participatieplan. Ik zie ook graag een reactie tegemoet op mijn punten in deze brief onder 1, 2 en 3. Hoe gaat u om met de zorgen?

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

105560653_10928847_Hoogspanningsstation_gemeente_Wijchen.docx

Onderwerp: Zorgen over leefbaarheid bij komst hoogspanningsstation nabij Hernen

Geachte heer/mevrouw,

Graag maak ik gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het Voornemen en Participatieplan voor het 380/150 kV-hoogspanningsstation bij Wijchen. Met deze brief wil ik, namens meerdere inwoners van Hernen, onze ernstige zorgen uitspreken over de mogelijke komst van een hoogspanningsstation in onze directe leefomgeving. Hoewel wij begrijpen dat uitbreiding van het energienet noodzakelijk is in het kader van de energietransitie, roepen de plannen grote weerstand op vanwege de impact op onze leefomgeving, ons woongenot en het open landschap waarin wij wonen.

In onderstaande punten zet ik voor u de zorgen uiteen:

1. Leefbaarheid en woongenot komen ernstig onder druk te staan

Hernen is een klein, landelijk gelegen dorp waar mensen wonen vanwege de rust, ruimte en het karakteristieke uitzicht op het omliggende landschap. De komst van een hoogspanningsstation brengt grote zorgen met zich mee:

- Geluidsoverlast van transformatoren en installaties.
- Verlies van vrij uitzicht op het open buitengebied, dat plaats zou maken voor een industrieel complex.
- Waardedaling van woningen, waarmee bewoners onevenredig worden geraakt.
- Een gevoel van onveiligheid en stress vanwege de nabijheid van grootschalige infrastructuur.
- Er zijn geen winkels of voorzieningen in Hernen. Zo'n groot hoogspanningsstation bij het dorp is daarom niet passend.
- Aantasting van de biodiversiteit in de omgeving.

2. Zuid-West Wijchen draagt al een onevenredig grote (energie)last

De zorgen worden versterkt doordat Zuid-West Wijchen, waar Hernen onder valt, nu al zwaar belast is met grootschalige energieprojecten:

- Het zonnepark Kampbroek Hernen (inmiddels gerealiseerd).
- Het zonnepark Bankhoef Hernen-Leur (staat gepland en zal ook een grote impact hebben op het gebied)
- De A50 loopt door het dorp, zelfs direct naast de bebouwde kom, met alle overlast van dien. Ook verbreding van deze snelweg staat op de planning staat bij het Rijk.

- Daarnaast zijn er drie voorkeurslocaties aangewezen voor windmolens in de regio, alledrie rondom Hernen. Het dorp zal vanuit alle drie locaties zicht hebben op deze windturbines en hier overlast van ervaren. Er zijn zorgen over geluid, slagschaduw en horizonvervuiling.

Voor veel inwoners voelt dit alsof de energielast disproportioneel op onze regio wordt afgewenteld, terwijl de voordelen elders terechtkomen. De komst van een hoogspanningsstation zou deze situatie alleen maar verder verergeren.

Kortom: de impact van uw project is zeer groot. Kun u aangeven welke gevolgen het plaatsen van een hoogspanningsstation heeft op de omgeving? Denk aan geluid (hoeveel dB op hoeveel meter afstand), eventuele straling, enz.? Dit zal vast bekend zijn van andere plaatsen.

Hierbij verzoek ik u met klem, ook namens de dorpsgenoten:

- Om het hoogspanningsstation zo ver mogelijk van de bebouwde kom van Hernen te plaatsen (dus optie 2 laten vervallen, liefst geen enkele optie, anders optie 3).
- Bewoners van omliggende dorpen te voorzien van tijdige en transparante communicatie. Wat gaat het nou ECHT betekenen in de praktijk? (bijvoorbeeld qua geluid).
- Te bekijken of dit station niet in een andere gemeente kan komen, zoals Druten of West Maas en Waal.
- Bewoners mee te laten praten, denken of beslissen (goede participatie). Neem hen serieus!
- Alternatieve locaties te onderzoeken die minder belastend zijn voor (de bebouwde kom) van Hernen. Bijvoorbeeld op een andere plek dan Zuid-west Wijchen --> zie punt 2 hierboven: *Zuid-West Wijchen draagt al een onevenredig grote (energie)last*
- De menselijke maat en de cumulatieve impact op de leefomgeving heel goed in acht te houden in uw plannen.
- Na een besluit over de plek, het hoogspanningsstation te omgeven door hoog en winterhard groen of een hoge groene wal, zodat het zicht op het hoogspanningsstation ook in de winter ontnomen wordt. Geen kleine bomen met een klein kroonvolume plaatsen, dat duurt 30 jaar voordat die volgroeid zijn.

3. Alternatieve locaties

Hierbij wil ik alternatieve locaties aandragen die buiten Hernen liggen, maar binnen redelijke afstand van Oss. Mijn suggesties zijn gebaseerd op de uitgangspunten uit paragraaf 2.4 van het plan, waaronder de noodzaak van een ondergrondse 150 kV-verbinding met Oss en een aansluiting op de bestaande 380 kV-verbinding Dodewaard–Boxmeer.

Ik stel als eerste voor om het buitengebied **ten zuiden van Wamel** te onderzoeken als potentiële locatie voor het hoogspanningsstation. Deze locatie ligt buiten het huidige zoekgebied, maar voldoet in beginsel aan de uitgangspunten zoals beschreven in paragraaf 2.4 van het Voornemen.

1. Wamel:

- Dicht bij de 380 kV-verbinding Dodewaard–Boxmeer, waardoor een korte bovengrondse aansluiting technisch mogelijk is (uitgangspunt d).
- Ten westen van de 380 kV-verbinding, zodat een ondergrondse 150 kV-verbinding naar Oss de bestaande 380 kV-verbinding niet hoeft te kruisen (uitgangspunt f).
- Voldoende ruimte beschikbaar om het station en landschappelijke inpassingsmaatregelen te realiseren (uitgangspunt b).
- Geen directe nabijheid van gevoelige functies zoals woningen of Natura 2000-gebieden (uitgangspunt g).
- Mogelijk nabij een hoekmast, wat de aansluiting vereenvoudigt (uitgangspunt e).
- Gezien de gunstige ligging tussen Oss en de 380 kV-verbinding bij Dodewaard, verzoek ik u deze locatie mee te nemen in de verkenning zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het plan.

Andere suggesties voor alternatieven:

2. Buitengebied tussen Oss en Heesch (gemeente Oss, Noord-Brabant)

- Dichtbij het bestaande 150 kV-net in Oss.
- Redelijk bereikbaar vanuit de 380 kV-verbinding (mogelijk via nieuwe zijtak).
- Past binnen bredere netwerklogica van verzwaring in regio Noordoost-Brabant.

3. Tussen Cuijk en Boxmeer (gemeente Land van Cuijk, Noord-Brabant)

- Direct onder de bestaande 380 kV-lijn.
- Open agrarisch gebied
- Ligt op een relatief rechte lijn richting Oss voor ondergrondse 150 kV-verbinding.

Afwegingen voor deze alternatieve locaties zijn:

- Niet in de directe, reeds zwaar belaste omgeving van Hernen
- Binnen redelijke afstand tot Oss (waardoor ondergrondse verbinding technisch en economisch haalbaar blijft);
- Nabij of onder de bestaande 380 kV-lijn, zoals voorgeschreven;
- Niet conflicterend met gevoelige functies zoals Natura 2000-gebieden of bebouwing.

Ik verzoek u vriendelijk om deze locaties mee te nemen in de verkenning van alternatieven, zoals beschreven in hoofdstuk 3.3 van het plan. Graag ontvang ik bericht over of deze alternatieven worden meegenomen in de verdere procedure. Bij voorbaat dank voor de overweging van deze suggesties.

Verder zie ik in uw Voornemen en Participatieplan in Bijlage 1 (Overzicht belangenorganisaties in het projectgebied) de Leefbaarheidsgroep Hernen-Leur niet genoemd. Erg bijzonder dat zij niet vermeld staan of 'meedoen', graag toevoegen en contact met de leefbaarheidsgroep opnemen!

Wij hopen dat TenneT de leefbaarheid van omwonenden serieus neemt en bereid is tot eerlijke en transparante communicatie met onze gemeenschap.

Graag word ik geïnformeerd over de verdere behandeling van dit voorstel, zoals aangegeven in hoofdstuk 5 van het Participatieplan. Ik zie ook graag een reactie tegemoet op mijn punten in deze brief onder 1, 2 en 3. Hoe gaat u om met de zorgen?

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 7/15/2025 3:48:23 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: Heuvel/ Postbus1
Huisnummer: 1
Postcode: 6650 AA
Woonplaats: Druten
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Overheid
(Mede) namens:
Organisatie: Gemeente Druten

Uw zienswijze/reactie:

Als college van Druten ondersteunen wij de zienswijze van gemeente Wijchen.

Verzonden: 7/16/2025 2:22:46 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s): [REDACTED]
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

De locatie 3 is vlak bij de snelweg A50. Deze lijkt mij het meest geschikt en heeft m.i. het minste impact op de omgeving, ook al is het iets van de hoogspanningskabels vandaan.

Verzonden: 7/17/2025 1:18:55 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: Postbus
Huisnummer: 9090
Postcode: 6800 GX
Woonplaats: Arnhem
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Overheid
(Mede) namens:
Organisatie: Provincie Gelderland

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijlage

Datum

9 juli 2025

Zaaknummer

2024-007263

Onderwerp

Hoogspanningsstation Wijchen –
Reactie op het Voornemen en
Participatieplan

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 13

Bureau Energieprojecten
Inspraak Hoogspanningsstation Wijchen
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

Geachte mevrouw, mijnheer,

Het initiatief van TenneT voor een nieuw 380/150 kV-hoogspanningsstation (HSS) in Wijchen is van **nationaal belang** om uit de netcongestie in het oosten van Noord-Brabant te komen. Wij zien dat u daarom als bevoegd gezag voor dit initiatief een **versneld proces** inzet.

Graag reageren wij op het Voornemen en Participatieplan (VenP) voor dit HSS.

Grote waardering voor uw inzet

Voorop zetten we graag dat wij uw inzet zeer waarderen om in Nederland zo snel mogelijk uit de netcongestie te komen. Wij merken in de samenwerking dat er wederzijds begrip en respect is voor elkaars belangen en urgenties. In dit vertrouwen geven wij u graag belangrijke aandachtspunten voor de provincie in onze reactie mee.

We zetten ons ervoor in het project voor het hoogspanningsstation in Wijchen met u tot een succes te maken. Graag roepen we daarbij uitdrukkelijk op, dat u het oplossen van de netcongestie in het FGU-netwerk hoogste prioriteit geeft, in belang van Gelderland.

De opzet van onze reactie

De gemeente Wijchen, de Groene Metropoolregio (GMR) en de provincie Gelderland hebben samen een reactie op het VenP opgesteld. De gezamenlijke reactie vindt u in de bijlage.

Aanvullend daarop willen wij u het volgende meegeven.

1. Algemeen**1.1 Ruimtelijke claim groot met weinig voordeel, dan compensatie groot**

Omdat TenneT voor dit initiatief een grote claim op de ruimte van de gemeente Wijchen en provincie Gelderland doet, en de voordelen daarvan niet voor de gemeente of provincie zijn, bespraken we eerder met u dat er ook ruimtelijke ontwikkelingen die de gemeente en de provincie voordelen brengen, tegenover moeten staan. Ter compensatie zien we graag maatregelen die voor

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

Datum
9 juli 2025

Zaaknummer
2024-007263

Blad
2 van 13

de ontwikkeling van de gemeente en provincie van belang zijn, bijvoorbeeld in het mobiliteitsnetwerk. We bespraken ook eerder met u het opzetten van een omgevingsfonds, en/of het bekostigen van compenserende maatregelen in het gebied. Wij treden graag met u in overleg hoe hier op korte termijn invulling aan kan worden gegeven.

1.2 Ondergrondse leiding als randvoorwaarde voor de start

We zien graag de resultaten van het onderzoek naar de bodemgesteldheid voor de toekomstige ondergrondse 150 kV-hoogspanningsleiding tussen HSS Wijchen en HSS Oss. We gaan ervan uit dat daaruit blijkt dat deze verbinding niet bovengronds komt. Een ondergrondse verbinding is voor ons een essentiële randvoorwaarde voor dit project.

1.3 Nieuwe ontwikkelingen, dan nieuwe situatie

Indien in Wijchen toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen - voor bijvoorbeeld een "Diepe aanlanding wind op zee", de "Netversterking Rivierenland", batterijsystemen, et cetera - komen, dan vraagt dit per ontwikkeling een nieuw ruimtelijk proces met nieuwe uitgangspunten, ook voor extra compenserende maatregelen.

Wij vragen u ons tijdig en compleet in nieuwe ontwikkelingen en/of consequenties ervan, binnen of buiten dit project, mee te nemen. Wij willen daarmee graag verrassingen voorkomen en anticiperen op nieuwe ontwikkelingen.

2. Het Voornemen en Participatieplan

2.1. MER

U stelt een mer-beoordeling voor op basis van een mer-beoordelingsnotitie van TenneT. Graag ontvangen wij de notitie zodra deze beschikbaar is. U geeft niet duidelijk aan waarom u van mening bent dat een mer-beoordelingsbesluit voldoende is. Wij hebben u er op gewezen dat het een overweging is om ervan uit te gaan dat een volledig MER-proces nodig is voor dit project. Dit om vertraging en procedurele risico's te beperken die kunnen ontstaan als u kiest voor een mer-beoordelingsbesluit.

2.2. Uitgangspunten

In de gezamenlijke reactie in de bijlage van deze brief vragen wij u om een onderbouwing (1. Zoekgebied en locatiealternatieven) en stellen wij een proces voor (4. Participatieplan). Wij gaan ervan uit dat met deze onderbouwing en in het proces nadere uitgangspunten kunnen worden bepaald. Deze zijn nodig voor het bepalen van het precieze zoekgebied en locatie. Hier hebben wij tijd voor nodig.

Er zijn uitgangspunten voor het zoekgebied en uitgangspunten voor participatie beschreven. We missen nog "uitgangspunten voor het redelijkerwijs in beschouwing nemen van oplossingen". Dit zijn uitgangspunten die mogelijke oplossingen die initiatiefnemers aandragen kunnen kaderen.

2.3 Participatie

We missen in het VenP een uitgebreide analyse van belangen en stakeholders en te ondernemen acties waar wij u met de gemeente over geadviseerd hebben. Graag zien wij de resultaten van de analyse en actielijst geïntegreerd in het participatieplan tegemoet.

Graag willen we dat u aandacht heeft voor de actuele en stapelende druk op bepaalde groepen in de samenleving, zoals inwoners, grondeigenaren, landbouwsector en natuurbelangen. Dit in

Datum
9 juli 2025

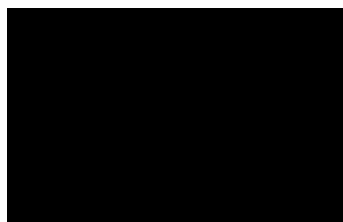
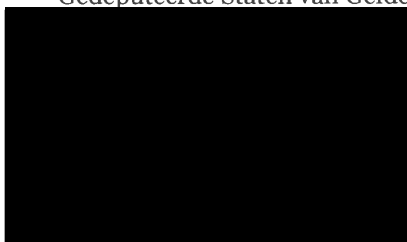
Zaaknummer
2024-007263

Blad
3 van 13

een breder gebied en perspectief dan de hectares benodigd voor het HSS Wijchen. Wij verwachten dat bijvoorbeeld een koppeling met het proces Groene Mantel hier van betekenis in kan zijn. In de bijlage vindt u ons juridisch planologische reactie “Omgevingsverordening en het voorgestelde zoekgebied en locatiealternatieven”. Hierin concluderen wij dat in het voorgestelde zoekgebied o.a. open kommengebied, Gelders Natuurnetwerk, de Groene Ontwikkelzone en de ecologische verbindingzone liggen. Compensatie en gebiedsversterking moeten op basis van de Omgevingsverordening maximaal mogelijk zijn; dat gaat verder dan alleen landschappelijke inpassing. De in het begin van deze brief genoemde extra compensatie staat hier overigens los van.

Wij zetten graag met u een constructieve en transparante samenwerking voort, vanuit onze adviserende rol voor provinciale belangen. Wij zullen ons inzetten in het proces dat gemeente Wijchen binnenkort start en trekken zo samen met de gemeente op. Wij vertrouwen erop dat u als bevoegd gezag een succesvol project neerzet dat recht doet aan de grote impact in de gemeente Wijchen, de regio en onze provincie.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

Bijlagen:

- Bijlage 1: Gezamenlijke reactie op het Voornemen en Participatieplan HSS Wijchen
- Bijlage 2: Omgevingsverordening en het voorgestelde zoekgebied en locatiealternatieven

Datum

9 juli 2025

Zaaknummer

2024-007263

Blad

4 van 13

Bijlage 1: Reactie op het voornemen en participatieplan HSS Wijchen

Een gezamenlijke reactie vanuit regionale partijen

Op 16 juni 2025 hebben het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) en TenneT hun voornemen tot realisatie van een 380/150kV hoogspanningsstation in de Gemeente Wijchen gepubliceerd (HSS Wijchen)¹. In dit Voornemen en Participatieplan (VenP) staan de project procedure, de gehanteerde uitgangspunten, de zoekgebieden met locatie alternatieven en het Participatieplan gericht op de realisatie van het hoogspanningsstation beschreven.

Gemeente Wijchen, de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (GMR) en Provincie Gelderland onderschrijven het belang van dit station voor de Nederlandse energievoorziening. Tegelijkertijd staan we als betrokken partijen voor een zorgvuldige inpassing van het HSS Wijchen waarbij wordt gestreefd naar maximale meerwaarde van het station voor het gebied waarin dit station wordt gerealiseerd en gebieds- en regiobelangen integraal worden meegenomen.

Wij hechten in het bijzonder belang aan participatie vanuit direct betrokkenen in het gebied; behoud van de kernkwaliteit van het landschap, natuur en cultureel erfgoed, behoud van een veilige, gezonde en aantrekkelijke leef- en recreatie omgeving en inpassing beredeneerd vanuit kansen en meerwaarde (en niet slechts compensatie voor eventuele planschade of landschappelijke inpassing) voor het gebied. Vanuit deze belangen hebben bovengenoemde partijen een gezamenlijke reactie opgesteld. Op enkele elementen is deze gezamenlijke reactie voorzien van organisatie specifieke onderdelen. Samen streven we hiermee naar een constructieve samenwerking in het vervolg van dit project.

We gaan in onze reactie in op:

1. Zoekgebied en locatie alternatieven
2. Samenhang regionale ontwikkelingen: gebiedsgerichte afweging gevraagd
3. Project procedure
4. Participatieplan

¹ In het vervolg gebruiken we VenP als verwijzing naar dit Voornemen en Participatieplan.

Datum

9 juli 2025

Zaaknummer

2024-007263

Blad

5 van 13

1. Zoekgebied en locatie alternatieven

Zoekgebied Wijchen v.s. meerwaarde voor het gebied

Het belangrijkste argument van het ministerie van KGG en initiatiefnemer TenneT voor de afbakening van het zoekgebied voor het nieuwe hoogspanningsstation tot Wijchen is het beperkte aantal nieuwe hoogspanningsmasten dat nodig is om het nieuwe station aan te kunnen sluiten op het bestaande 380kV net ten opzichte van realisatie van een hoogspanningsstation rond Oss. Om het station te verbinden met Oss wordt als apart project een ondergrondse 150kV verbinding tussen HSS Wijchen en Oss gerealiseerd.

Als gemeente Wijchen, GMR en Provincie Gelderland snappen wij de noodzaak van uitbreiding van het Nederlandse elektriciteitsnet. Ook wij ervaren lokaal en regionaal de uitdagingen van netcongestie. Tegelijkertijd constateren we dat HSS Wijchen zal voorzien in de energiebehoefte van Brabant. Regionale netbeheerder Liander heeft geen intentie om gebruik te maken van HSS Wijchen, omdat er al uitbreiding van het station in Druten en een nieuw station in Beuningen zijn voorzien. De realisatie van HSS Wijchen levert daarmee geen meerwaarde voor de lokale energievoorziening in Gelderland.

Als gemeente Wijchen, GMR en Provincie Gelderland willen we de komst van het HSS Wijchen realiseren met maximale meerwaarde voor het gebied en de lokale gemeenschap, waarbij we constateren dat deze meerwaarde nog niet in beeld is. Wij gaan daarom uit van concrete bijdragen van het ministerie van KGG en TenneT ten aanzien van het zoeken en realiseren van maximale meerwaarde voor dit gebied. Daarbij denken we naast meerwaarde voor de regionale energievoorziening bijv. aan impulsen voor versterking van het karakteristieke landschap; impulsen voor het regio arrangement 'Meer Landschap, meer stad' en NOVEX ontwikkelingen; compensatie en/of investeringen in andere ontwikkelingen in het gebied. Kortom, ter compensatie zien we graag maatregelen die meerwaarde bieden voor de gemeente, de regio en de provincie.

Locatie alternatieven: toelichting op overwegingen gevraagd

In het voornemen zijn drie locatie alternatieven opgenomen. De uitgangspunten voor deze keuze zijn (hard en minder hard) geformuleerd in het VenP. Als betrokken partijen in het gebied:

- Ontvangen we graag een onderbouwing van de totstandkoming van de 3 voorgestelde locatie alternatieven, inclusief de locatie alternatieven die zijn afgefallen met een toelichting op basis van welke uitgangspunten van TenneT deze zijn afgefallen.
- Verzoeken we om de voorgestelde locatie alternatieven in een ruimere context te bestuderen dan de aangegeven rechthoeken op afbeelding 3 in het VenP om met inzichten uit het gebiedsproces en de integrale effect analyse te komen tot een voorkeursvariant die goed inpasbaar is in het landschap.

De achtergrond van deze verzoeken is drieledig: Als regio verwachten we dat een aantal alternatieve locaties mogelijk gunstig uitkomen vanuit regionale belangen, maar waarschijnlijk aanpassingen in de door TenneT gebruikte uitgangspunten vragen. Nu al afbakenen van locatie alternatieven tot de in afbeelding 3 aangegeven rechthoeken doet geen recht aan het participatieproces en onderzoek dat nog moet plaatsvinden en suggereren dat de exacte locaties al vast staan. Tot slot hechten we belang aan een zorgvuldige en transparante afweging van alle locatie alternatieven.

2. Samenhang regionale ontwikkelingen: gebiedsgerichte aanpak gevraagd

De realisatie van het project HSS Wijchen vindt plaats in een context waarin vanuit gebied en regio allerlei belangen en (toekomstige) ontwikkelingen spelen. Keuzes beredeneerd vanuit het project beïnvloeden het bestaande landschap en mogelijkheden en onmogelijkheden voor

Datum

9 juli 2025

Zaaknummer

2024-007263

Blad

6 van 13

ontwikkelingen in het gebied. En vice versa. Als betrokkenen in het gebied roepen wij op tot een integrale gebiedsgerichte aanpak van dit project. Dit betekent dat we:

- TenneT en KGG verzoeken het project te benaderen vanuit de vraag: Hoe kan het HSS Wijchen bijdragen aan maximale meerwaarde voor het gebied?
- Oproepen tot integratie van gebiedsproces en project procedure om zo tot een volledig overzicht van ontwikkelingen / raakvlakken en gebiedsgerichte criteria, onderzoeksaanpak en ontwerp principes te komen.

Door deze gebiedsgerichte aanpak centraal te stellen in het project wordt het logisch om niet alleen project specifieke criteria te onderzoeken voor bijv. locatie keuze of planuitwerking, maar om *ook* de kansen / effecten op ontwikkelingen die met het project samenhangen zorgvuldig mee te wegen. Hieronder onderbouwen we het belang van deze oproep vanuit onze belangen in – en kennis over het gebied. In het hoofdstuk Participatieplan lichten we toe wat dit betekent voor onze rol en betrokkenheid in de project procedure.

Waarom deze oproep?

In het VenP worden al enkele raakvlakken met regionale ontwikkelingen genoemd. Vanuit gemeente Wijchen, GMR en Provincie Gelderland constateren we dat het genoemde overzicht van energie gerelateerde en overige raakvlakken niet compleet is. Daarnaast zijn de criteria en onderzoeksaanpak die worden gebruikt in de afweging van locaties niet concreet toegelicht in het VenP. Om tot een zorgvuldige gebiedsgerichte afweging van locatie alternatieven en daarna gebiedsgerichte planuitwerking te komen, is het voor ons van groot belang dat alle in het gebied relevante raakvlakken² worden meegewogen en dat de juiste criteria en onderzoeksaanpak wordt gebruikt voor deze weging.

Als betrokkenen in het gebied missen we bijvoorbeeld de volgende raakvlakken³:

- Ontwikkelingen en uitgangspunten regio arrangement Meer Landschap, Meer Stad.
- Raakvlak met de diverse groenblauwe dooradering initiatieven en de realisatie van de ecologische verbindingszone Heumen - Horssen (Groene Mantel)
- Raakvlak ontwikkeling recreatieve verbindingen (NOVEX-uitloopgebied)
- Raakvlak verdubbeling spoorbrug bij Ravenstein
- Overzicht potentiële nieuwe energie projecten/raakvlakken is incompleet. Zo wordt bijv. de samenhang met beoogde zoeklocaties voor wind genoemd, net als de ontwikkeling van een 380/150kV station Rivierenland of een 150kV station in de buurt van de kern Wijchen. Potentiële BESS ontwikkelingen, de ontwikkelingen rond diepe aanlanding voor wind op zee en een verkenning van nieuwe economische ontwikkelingen als gevolg van de aantrekkende werking van het hoogspanningsstation blijven buiten beschouwing, terwijl deze wel degelijk van invloed zijn in een gebiedsgerichte aanpak en daarmee integraal onderdeel van de locatie afwegingen zouden moeten zijn.

Criteria en onderzoeksaanpak

In het VenP worden de categorieën milieu, techniek, kosten, toekomstbestendigheid en omgeving genoemd voor de integrale effect analyse. De criteria en onderzoeksaanpak (meetmethoden) die

² Raakvlak → Huidige of toekomstige ontwikkeling in het gebied die beïnvloed kunnen worden door het HSS Wijchen project.

³ Overzicht hier niet volledig, zie voorstel werkwijze gebiedsproces

Datum

9 juli 2025

Zaaknummer

2024-007263

Blad

7 van 13

gebruikt gaan worden zijn niet concreet toegelicht. Dit is wel van belang. Voor gemeente Wijchen, GMR en Provincie Gelderland is bijvoorbeeld van belang dat de volgende criteria worden meegewogen⁴:

- Effect op direct omwonenden en ondernemers in het gebied;
- Effect van het station op lokale netcongestie;
- De impact op de cultuurhistorische en landschappelijke kernkwaliteiten van het gebied;
- De impact op NOVEX afspraken zoals het recreatief raamwerk, het regioarrangement Meer Landschap Meer Stad en de groenblauw dooradering in het gebied zoals uitgewerkt in het gebiedsproces Groene Mantel
- De impact op ontwikkelingen in het NOVEX-uitloopgebied
- Effect op provinciaal beleid open landschap; waaronder bijv. Neerveldsche Broek en Schebbelaarsche Veld;
- De effecten van de benodigde aansluiting (aantal 380kV masten) van het station op het 380kV netwerk per zoeklocatie
- De impact op mobiliteit en toegangswegen, geluid en overige overlast tijdens de bouwfase

Als we in Wijchen de eventuele toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen die samenhangen met dit station erbij krijgen, dan vraagt dit per ontwikkeling een nieuw ruimtelijk proces met nieuwe uitgangspunten, ook voor compenserende maatregelen.

Samengevat: In een gebied waar planologisch afwegingen moeten worden gemaakt tussen o.a. ruimte voor economie, verstedelijking, natuur, recreatie, water, mobiliteit, landbouw en energie en waarbij de totale ruimtevraag groter is dan de beschikbare ruimte, is een integrale gebiedsgerichte aanpak op basis van door betrokkenen in het gebied gedragen criteria nodig om zo gebiedskennis en belangen zorgvuldig te kunnen afwegen en tot maximale meerwaarde voor het gebied te komen.

3. Project procedure

De volgende punten in onze reactie gaan in op de voorgestelde project procedure.

Voorstel voorkeurslocatie

Kunt u bevestigen dat een eventueel gelijktijdige publicatie van de resultaten uit de IEA en de publicatie van het voorstel voor de voorkeurslocatie (zie paragraaf 3.4 in VenP) slechts tegelijkertijd worden gepubliceerd na positief advies voor deze koppeling vanuit de regio?

Planuitwerking

We ontvangen als gebiedspartijen graag bevestiging op onze aanname dat de definitieve locatiecontouren nog ingevuld kunnen worden in deze stap van het project. Als gebiedspartijen adviseren we graag over landschappelijke inpassing met meerwaarde voor het gebied en dus definitieve locatiecontouren. We zien graag de resultaten van het onderzoek naar de bodemgesteldheid voor de ondergrondse leiding naar Oss en gaan er daarbij van uit dat de verbinding niet bovengronds komt, zoals reeds aangegeven door TenneT en het ministerie van KGG.

MER-beoordeling

We roepen TenneT en het ministerie van KGG vooruitlopend op de MER-beoordeling in stap 5 van de project procedure ruim op tijd te starten met de MER-beoordelingsnotitie. We adviseren om de tussenresultaten van de IEA uit stap 2 te gebruiken om deze beoordelingsnotitie reeds eerder in de

⁴ Overzicht niet volledig, zie voorstel werkwijze

Datum

9 juli 2025

Zaaknummer

2024-007263

Blad

8 van 13

project procedure te starten, zodat tijdig geanticipeerd kan worden op een eventueel benodigde MER-plicht.

Formele inspraakmomenten

Kunt u toelichten wat het verschil is in de reactie op het VenP (formeel) en de reactie mogelijkheid op het voorkeursbesluit na stap 3 (6 weken na publicatie, gevolgd door participatieverslag met bundeling van reacties met beantwoording – VenP 3.4 en 3.7). Verheldering verhoogt de transparantie richting zowel bestuursorganen als inwoners en ondernemers in het gebied.

4. Participatieplan

In onze reactie op het Participatieplan 3 onderdelen:

- Oproep tot adviesrol partijen gebiedsproces
- Aanscherping rollen en communicatie in Participatieplan

We gaan afzonderlijk op deze onderdelen in.

Oproep adviesrol partijen gebiedsproces

Voor ons als betrokkenen in het gebied is het van groot belang om de keuze voor een locatie voor het HSS Wijchen te maken op basis van een gebiedsgerichte afweging. Dit om belangen uit gebied en regio en de invloed van het station op huidige en toekomstige ontwikkelingen zorgvuldig mee te wegen in de beoordeling van voor- en nadelen per locatie. In eerdere hoofdstukken lichtten we toe waarom.

Om een gebiedsgerichte afweging mogelijk te maken, starten we een gebiedsproces met alle relevante betrokkenen⁵. Doel van dit gebiedsproces is om vanuit een gezamenlijke visie op het gebied gericht, tijdig, compleet en zorgvuldig relevante kennis en informatie vanuit het gebied aan te leveren. Figuur 1 toont hoe we voorzien dat dit gebiedsproces samenhangt met de project procedure van TenneT.

⁵ Directe betrokkenen in het zoekgebied bestaande uit bestuursorganen, vertegenwoordigers van inwoners, bedrijven en maatschappelijke partijen

Datum

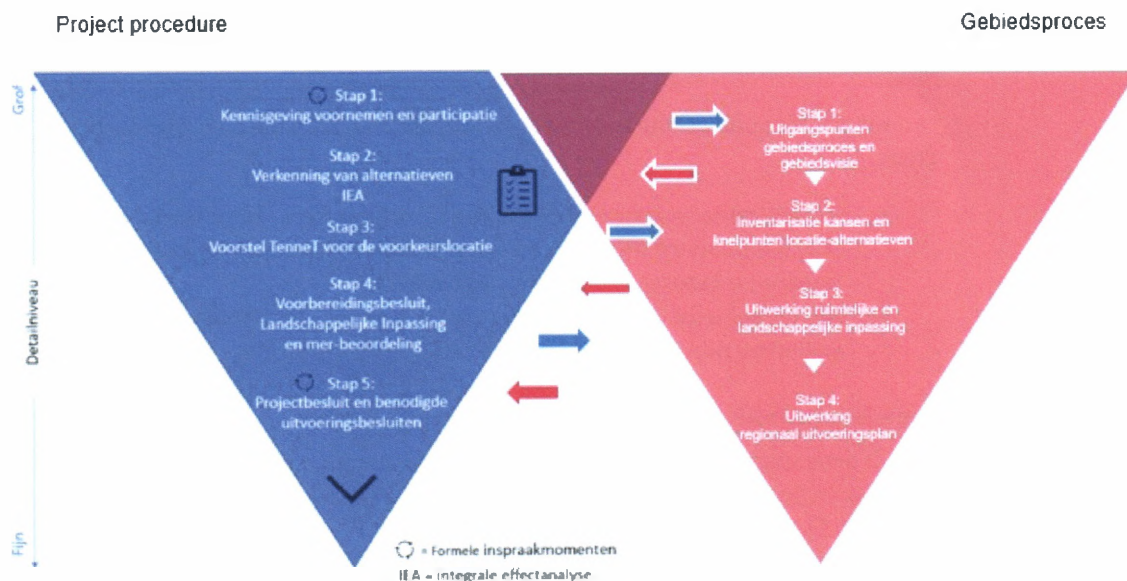
9 juli 2025

Zaaknummer

2024-007263

Blad

9 van 13

Figuur 1 - Samenhang gebiedsproces en project procedure

Concreet verzoeken we om:

- 1) Vertegenwoordiging vanuit dit gebiedsproces te betrekken in de verschillende stappen in de project procedure;
- 2) De planning van het gebiedsproces te integreren in de planning van de project procedure;
- 3) Vanuit het gebiedsproces een zwaarwegende adviesrol in de project procedure te kunnen spelen waar het gaat over gebiedsgerichte afwegingen die project keuzes beïnvloeden.

Hieronder doen we een voorstel hoe deze samenhang er voor de verschillende stappen in de procedure uit kan zien. Dit voorstel werken we graag nader uit om tot optimale integratie en een afstemde planning van het voorgestelde gebiedsproces en de project procedure te komen.

Gebiedsproces en stappen project procedure:

- Bijdrage van TenneT en KGG aan het maximaliseren van meerwaarde van HSS Wijchen voor het gebied – onder meer via deelname TenneT en KGG aan het gebiedsproces en het mogelijk maken van gebiedsversterkende maatregelen.

Stap 2 – IEA

Hoewel we verwachten dat een aantal criteria voor een locatie afweging een standaard afwegingskader kent, zien we grote meerwaarde van een door in het gebied betrokken partijen gedragen beoordelingskader. Dit om een gebiedsgerichte afweging van locaties te kunnen borgen. Concreet geven we als regio graag:

- Advies vanuit gebiedsvertegenwoordiging bij vaststelling criteria en onderzoeksaanpak IEA
- Advies vanuit gebiedsvertegenwoordiging op (tussen)resultaten IEA voorafgaand aan publicatie

Stap 3 – Voorkeurslocatie

Om een gebiedsgerichte afweging van locatie alternatieven te borgen zien we als gebiedspartijen graag:

Datum

9 juli 2025

Zaaknummer

2024-007263

Blad

10 van 13

- Advies vanuit gebiedsproces bij weging criteria t.b.v. keuze voorkeurslocatie
- Constructieve bijdrage van TenneT en KGG aan maximaliseren van meerwaarde HSS Wijchen voor het gebied – via deelname TenneT en KGG aan gebiedsproces

Stap 4 – Planuitwerking

Om tot een planuitwerking te komen waar belangen van gebied en regio geborgd zijn, zien we graag:

- Advies gebiedsvertegenwoordiging bij ontwerpkeuzes en landelijke inpassing – voortkomend uit toetsing van het effect op regionale belangen als bijv. cultuurhistorische waarde en landschappelijke kernkwaliteiten
- Advies gebiedsvertegenwoordiging op concept projectbesluit voorafgaand aan besluitvorming minister en publicatie van dit besluit.

Aanscherping rollen en communicatie in Participatieplan

Vanuit onze verantwoordelijkheid richting inwoners en bedrijven in het gebied vinden wij het als gebiedspartijen van groot belang dat het participatieproces eerlijk, helder en proportioneel wordt ingericht. Dat betekent voor ons:

- Dat er geen verwachtingen worden gewekt die niet waargemaakt kunnen worden;
- Dat het voor inwoners duidelijk is welke ruimte er wél is om mee te denken en welke niet;
- Dat de communicatie begrijpelijk en toegankelijk is, ook voor mensen zonder voorkennis van energie-infrastructuur;
- Dat informatie tijdig en via passende kanalen beschikbaar komt.

We doen dan ook namens alle partijen de oproep om het Participatieplan op de volgende punten te verduidelijken of aan te vullen:

1. Maak in het plan expliciet wat de rol van participatie⁶ is per fase van het project – en ook wat deze niet is;
2. Zorg voor duidelijke communicatie naar inwoners over deze rolverdeling, om teleurstelling en wantrouwen te voorkomen;
3. Geef in het plan aan op welke momenten en in welke vormen meer actieve participatie mogelijk wordt in latere fasen, zoals landschappelijke inpassing of tijdens de uitvoering.

Specifiek vanuit gemeente Wijchen benadrukken we dat, hoewel Wijchen geen bevoegd gezag is, wij als gemeente wél de schakel zijn naar onze inwoners.

We verzoeken daarom:

- Om een adviserende rol richting TenneT en het Rijk over de Participatie-aanpak en -middelen, zodat we gezamenlijk kunnen bijdragen aan een zorgvuldig en eerlijk proces.
- Om het opstellen van een communicatiestrategie en bijbehorende communicatieplanning, inclusief adviserende rol van de gemeente bij de totstandkoming hiervan.
- Concreet verzoeken we om het participatieplan aan te passen door informatiebijeenkomsten voorafgaand of uiterlijk 1 week na publicatie van ter inzage liggende documenten te organiseren (ipv de voorgestelde uiterlijk 1 week voor afloop van de ter inzage legging). Dit biedt tijdig ruimte voor toelichting en het biedt de omgeving tijd om zorgvuldig te reageren.

⁶ Met rol verwijzen we hierbij naar **de participatieladder**, voor het onderscheid tussen informerende rol; raadplegende/consulerende rol; adviserende rol; coproducerende rol of besluitvormende rol.

Datum
9 juli 2025

Zaaknummer
2024-007263

Blad
11 van 13

Bijlage 2 “Omgevingsverordening en het voorgestelde zoekgebied en locatiealternatieven”

Inleiding

We willen zo weinig mogelijk bovengrondse infrastructuur in het landschap. Ook willen we het open kommenlandschap kunnen beschermen. De waardevolle openheid van bijvoorbeeld het Neerveldsche Broek en het Schebbelaarsche (en Leursche) Veld gaat verloren.

We willen natuur en kernkwaliteiten behouden en beschermen. Compensatie en gebiedsversterking moeten bij aantasting ervan maximaal mogelijk zijn en gaan verder dan landschappelijke inpassing.

We willen waardevol landschap in samenhang behouden, ofwel verrommelen van landschap tegengaan. Het is nodig te bezien op welke manier een nieuw hoogspanningsstation toekomstbestendig in welk landschap past.

Bij de keuze van locaties dient rekening te worden gehouden met de van toepassing zijnde kernkwaliteiten voor het landschap. Bij bijvoorbeeld de locaties 1A en 1B bestaan die kernkwaliteiten met name uit de bijzondere openheid van de komgebieden. Het plaatsen van een hoogspanningsstation zal deze openheid aantasten. Ingevolge de provinciale omgevingsverordening is dan een versterking van het landschap vereist. Wij vragen expliciet aandacht voor de bescherming van natuur en kernkwaliteiten in het voorgestelde zoekgebied én in zoekgebieden en locatiealternatieven die door de reacties op het VenP nog aangedragen worden. Compensatie en gebiedsversterking moeten maximaal mogelijk zijn en gaan verder dan landschappelijke inpassing.

A. Het Voornemen en Participatieplan

Met volgende punten moet het initiatief onder meer rekening gaan houden bij het (in het VenP voorgestelde) zoekgebied. Onder meer deze punten staan onvoldoende in het VenP vermeld.

- **Uitgangspunten (nog onvolledig in het VenP)**

In het Programma energiehoofdstructuur van het Rijk (PEH) en ander relevant beleid van rijk en provincie staan uitgangspunten voor bijv. de inrichting die niet volledig beschreven en vertaald zijn in het VenP. Onder meer deze informatie is nodig om samen met uitgangspunten voor andere belangen te kunnen afwegen welke (potentiële) zoekgebieden en locatiealternatieven er als eerste stap zijn. Dit is een aanvulling op dat wij ervan uitgaan dat in het voorgestelde proces in de gezamenlijke reactie met gemeente Wijchen en de GMR nadere uitgangspunten worden bepaald.

- **Natuur vermijden (onduidelijk in het VenP)**

In het PEH staat bijvoorbeeld het uitgangspunt voor de inrichting om beschermde natuur te mijden (PEH, p.32, 6.3). Onder meer het Gelders Natuurnetwerk, de Groene Ontwikkelzone en de ecologische verbindingszone liggen in het zoekgebied. Ook ligt er bijvoorbeeld een beschermde oude bosgroeiplaats in het zoekgebied. Het is nog niet duidelijk welke beschermde soorten en biodiversiteit er in het voorgestelde zoekgebied voorkomen, zoals de das.

In het PEH staan ook andere uitgangspunten die relevant zijn voor dit initiatief HSS Wijchen.

Datum
9 juli 2025

Zaaknummer
2024-007263

Blad
12 van 13

- **Aantasting van kernkwaliteiten: consequenties vanuit de Omgevingsverordening**

Artikel 5.39 van de Omgevingsverordening verwijst naar de kernkwaliteiten voor landschap van de Gelderse streek het Land van Maas en Waal, de streek van deze ontwikkeling. Kernkwaliteit 8 stelt dat open kommen gerespecteerd dienen te worden. De omschrijving van deze kernkwaliteit in de Streekgids van het Land van Maas en Waal stelt het volgende: "De kleine open kom- en broekgebieden zijn vooral in gebruik als grasland en daarom veelal open. Ze vormen waardevolle open ruimtes die in contrast staan met de meer besloten oeverwallen en rivierduinen. Voorbeelden hiervan zijn het Laagveld bij Horssen, het Neerveldsche Broek bij Batenburg en het Neder- en Overasseltsche Broek."

Een hoogspanningsstation in een open gebied zal per definitie de kernkwaliteit openheid aantasten. Conform artikel 5.33, eerste lid, dient elke ontwikkeling aan te tonen op welke wijze deze rekening houdt met de kernkwaliteiten van het desbetreffende plangebied. Conform artikel 5.33, tweede lid en onder a en b, laat een omgevingsplan alleen een dergelijke ontwikkeling toe als er per saldo sprake is van versterking van het landschap in lijn met de ontwikkeldoelen. (1) Landschappelijke inpassing is de minimale eis. (2) Daarnaast moet de versterking en uitvoering worden vastgelegd. Er is dus niet enkel sprake van inpassing of compensatie, maar versterking. Landschapsversterking sluit beter aan op een ontwikkelingsrichting, omdat openheid niet te compenseren valt. Versterking kan in gezamenlijkheid met de partners plaatsvinden binnen en naast het plangebied. Er kan worden nagedacht over het gebruik van een gebiedsfonds voor zo'n versterkingsplan. Denk bijvoorbeeld aan het versterken van de ecologische verbindingszone of het gebied de Groene Mantel. Zie voor de toelichting over het versterkingsplan onze handreiking 'Toepassing regels landschap omgevingsverordening Provincie Gelderland'.

Links hierbij zijn:

[Omgevingsverordening Gelderland | Lokale wet- en regelgeving23 600 317 - W2312 133 handreiking omgevingsverordening regels landschap](#)

- **Groen blauwe dooradering: belangrijk voor dit gebied**

Vanuit provinciaal landbouwbeleid willen wij de groen blauwe dooradering bevorderen, zichtlijnen respecteren en is het niet wenselijk om een landschap met agrarische grond te doorkruisen met een hoogspanningsstation. Dit zijn ook onderwerpen van uitwerking en samenwerking met partners (bijv. de Groene Metropoolregio, gemeenten en belangengroepen) voor de 'Groene Mantel' rond Nijmegen en het GroenBlauw raamwerk van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen.

- **Bodem en water sturend: belangrijk voor dit gebied**

Het initiatief moet rekening houden met het principe van bodem en water sturend (waaronder overstromingskansen).

- **Scheggen: belangrijk voor dit gebied**

De NOVEX-organisatie (rijk, GMR, provincies Gelderland en Utrecht) heeft opdracht gegeven voor de verkenning van recreatieve uitloopgebieden in het Novex gebied Arnhem-Nijmegen/Food Valley (ANF). Deze gebieden worden "scheggen" genoemd. Met het Rijk is afgesproken om tot 2040 100.000 woningen te bouwen in het Novex gebied Arnhem Nijmegen. Hier staat het realiseren van 5.000 hectare landschap tegenover. Wij geven aan om te onderzoeken welke rol de ruimtelijke strategie voor de groene "scheggen" speelt in het gebied.

Datum
9 juli 2025

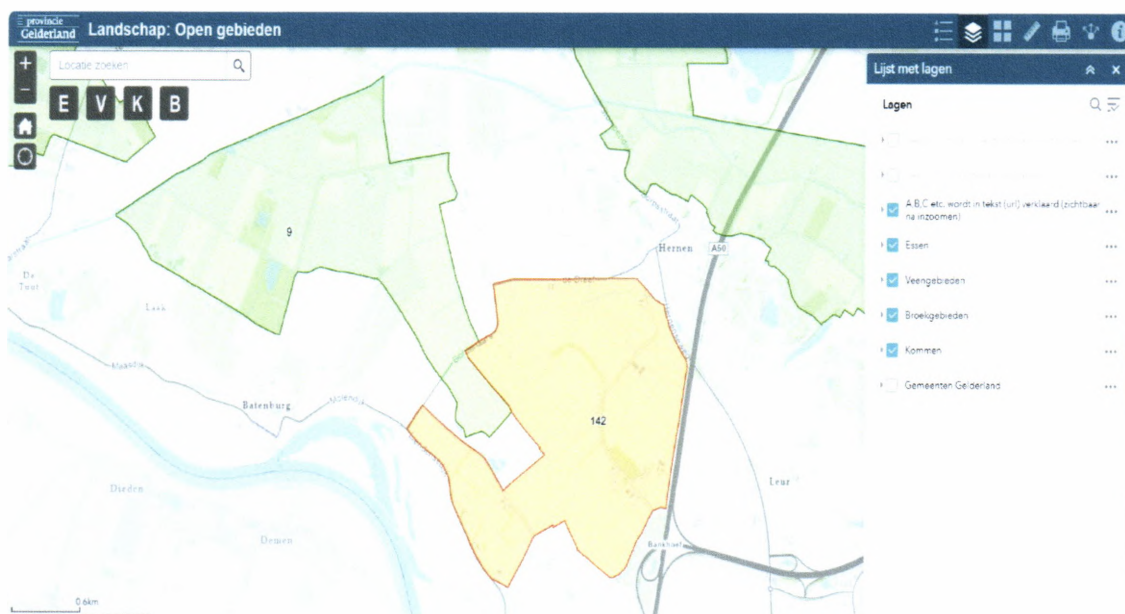
Zaaknummer
2024-007263

Blad
13 van 13

B. Reactie op in het VenP voorgestelde locatiealternatieven

1. Reactie op locaties 1A en 1B

Varianten 1A en 1B bevinden zich midden in een open gebied, kommen genaamd. Een gebied (Neerveldsche Broek #9, zie kaart hieronder) gekenmerkt door klein kommengebied ten noorden van Batenburg. Er zal met de keuze voor deze locatie aantasting van het landschap plaatsvinden. Daarnaast bevinden varianten 1A en 1B zich naast een oude bosgroeiplaats. Wij vragen ons af of het wenselijk is een hoogspanningsstation te plaatsen direct naast een beschermd bosgebied.

Kaart behorende bij reactie op locatiealternatieven 1A, 1B en 2

2. Reactie op locatie 2

Variante 2 bevindt zich midden in een open gebied ten zuiden van Hernen #142 (zie kaart hierboven). Dit betreft het gebied (Schebbelaarsche Veld en Leursche Veld) gekenmerkt door open bouwlanden op de noordelijke oeverwal van de Maas bij Lienden. Er zal met de keuze voor deze locatie aantasting van het landschap plaatsvinden.

3. Reactie op locatie 3

Locatie 3 sluit aan op bestaande infrastructuur. Variante 3 ligt naast een spoorlijn. Een hoogspanningsstation gelegen naast de bestaande infrastructuur past binnen de landschappelijke kenmerken. Hierbij wel rekening houden met de op termijn mogelijke verdubbeling van infrastructuur bij Ravenstein (tracé tussen Wijchen en Ravenstein). Ook rekening houden met de verbreding A50 wegvak Ewijk-Paalgraven (MIRT) en flankerende maatregelen voor afwikkeling onderliggend wegennet in nabijheid van variant 3.

Volgens de provinciale omgevingsverordening wordt de Niftrikse Wetering aangemerkt als een strook in de Groene ontwikkelingszone (GO). Deze is niet ingetekend op de kaart van het VenP. Voor ontwikkelingen in deze Groene Ontwikkelingszone zijn ecologisch versterkende maatregelen ter compensatie nodig. Mocht blijken dat er voor variant 3 gekozen wordt, kijken wij graag mee of er voor deze strook een versterkingstabel en bijbehorende berekening nodig zijn.

Verzonden: 7/17/2025 4:09:56 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Onverantwoord om zo dicht bij de bewoonde gebieden hoogspanningsmasten nog te gaan plaatsen. Beter op een afgelegen gebied waar geen overlast is voor de bewoners.

De straling die van zo'n hoogspanningsmast komt lijkt me niet heel gezond voor mens en dier.

Verzonden: 7/22/2025 9:22:19 AM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijgaand PDF document met onze reactie.

Mocht u het document niet kunnen openen verneem ik graag reactie.

We verblijven in antwoord op uw reactie.

105643193_10948087_Reactie_tav_Hoogspanningsstation__Wijchen_22-7-2025.pdf

Aan:

RVO / KGG / Tennet / Bevoegd gezag

Betreft: Zienswijze m.b.t. participatieplan / locatiekeuze hoogspanningsstation

Datum: 22-07-2025

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van het ontvangen participatieplan voor de vestiging van een toekomstig hoogspanningsstation in onze regio, wil ik via deze weg mijn ernstige zorgen uitspreken over de mogelijke keuze voor locatie 1, gelegen direct tegenover onze woning aan [REDACTED] te [REDACTED]. Deze locatie is naar mijn mening de minst geschikte van de drie aangedragen opties.

1. Aantasting van open landschap en landbouwkarakter

Het gebied tussen de Gordernaars, Neerveld en Schaarsestraat staat binnen het gemeentelijke beleid van Wijchen bekend als open komgebied. Het betreft een nagenoeg volledig open landbouwgebied, met grote landschappelijke en ecologische waarde. Van de drie aangedragen locaties is locatie 1 verreweg het meest open en zichtbaar vanuit alle vier de windrichtingen.

Vestiging van een 31 hectare groot hoogspanningsstation betekent een onomkeerbare aantasting van dit agrarisch landschap. Hiermee zou de gemeente een van de laatste grootschalige open landbouwgebieden in deze regio verliezen.

2. Gezondheid, geluid en windrichting

Onze woning ligt op circa 200 tot 350 meter afstand van de beoogde locatie 1. Daarmee ontstaat potentieel langdurige blootstelling aan elektromagnetische velden (EMV). Hoewel het RIVM geen strikte normen hanteert, wordt boven 0,4 microtesla langdurige blootstelling afgeraden – met name voor woningen.

Daarnaast zorgt de dominante zuidwestelijke windrichting ervoor dat eventuele geluidsemissies van het station, zoals van transformatoren of koelsystemen, vrijwel permanent richting onze woning gevoerd worden. De cumulatieve geluidshinder in combinatie met zichtimpact is aanzienlijk.

3. Beter passende alternatieven – locatie 2 en 3

De twee alternatieve locaties bieden substantieel minder impact op omwonenden en landschap:

Locatie 2 ligt in een meer besloten gebied, deels omzoomd met houtwallen en zonder zichtlijnen vanuit vier windrichtingen. De woning in de bocht van de Gordernaars is onbewoond en de woning in de hoek bij de Flerdeweg is reeds ingebouwd en heeft vanuit zichtperspectief geen extra hinder.

Locatie 3 grenst aan de snelweg, waar reeds een constante geluidsbelasting aanwezig is. Geluidstoename zal hier nauwelijks merkbaar zijn, terwijl het landschapskarakter reeds versnipperd is.

4. Verkeersontsluiting en inpassing

Mocht locatie 1 onverhoopt alsnog gekozen worden, dan dring ik erop aan dat in elk geval variant 1A (verder verwijderd van de woningen) wordt gekozen. Daarbij verdient het de voorkeur om het station zuidelijk aan te sluiten op de Gordernaars, een bredere weg die geschikter is voor het bouw- en onderhoudsverkeer dan het smallere Neerveld. (Het park dit in zuidelijke richting verplaatst te worden).

5. Overige vragen / onduidelijkheden

Tot slot verzoek ik u om reactie op de volgende aspecten:

Wat is de wetenschappelijk onderbouwde impact van een hoogspanningsstation op de volksgezondheid, met name op ca. 200-350 meter afstand?

Hoe wordt de geluidsemissie van transformatoren en andere installaties begrensd en gemonitord?

Is er een ecologische effectbeoordeling beschikbaar voor het omvormen van landbouwgrond naar hoogspanningsterrein en de impact hierop de naast gelegen gronden?

Hoe gaat de overheid om met de waardedaling van omliggende woningen bij realisatie van een station van deze omvang?

Conclusie

Gezien de unieke ruimtelijke kwaliteiten van locatie 1, de nabijheid van woningen en de betere geschiktheid van de alternatieven, verzoek ik u om deze locatie uit te sluiten van verdere planvorming. Mocht de locatie toch doorgaan, dan dient dit op een manier te gebeuren die hinder maximaal beperkt.

Ik verzoek u mij als belanghebbende op de hoogte te houden van alle verdere besluitvorming.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 7/22/2025 2:29:38 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: Landbouwbedrijf [REDACTED]

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijlage.

105647328_10949119_Reactie_tav_Hoogspanningsstation__Wijchen_22-7-2025.pdf

Aan:

RVO / KGG / Tennet / Bevoegd gezag

Betreft: Zienswijze m.b.t. participatieplan / locatiekeuze hoogspanningsstation

Datum: 22-07-2025

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van het ontvangen participatieplan voor de vestiging van een toekomstig hoogspanningsstation in onze regio, wil ik via deze weg mijn ernstige zorgen uitspreken over de mogelijke keuze voor locatie 1, gelegen direct tegenover onze woning aan [REDACTED] te [REDACTED]. Deze locatie is naar mijn mening de minst geschikte van de drie aangedragen opties.

1. Aantasting van open landschap en landbouwkarakter

Het gebied tussen de Gordernaars, Neerveld en Schaarsestraat staat binnen het gemeentelijke beleid van Wijchen bekend als open komgebied. Het betreft een nagenoeg volledig open landbouwgebied, met grote landschappelijke en ecologische waarde. Van de drie aangedragen locaties is locatie 1 verreweg het meest open en zichtbaar vanuit alle vier de windrichtingen.

Vestiging van een 31 hectare groot hoogspanningsstation betekent een onomkeerbare aantasting van dit agrarisch landschap. Hiermee zou de gemeente een van de laatste grootschalige open landbouwgebieden in deze regio verliezen.

2. Gezondheid, geluid en windrichting

Onze woning ligt op circa 200 tot 350 meter afstand van de beoogde locatie 1. Daarmee ontstaat potentieel langdurige blootstelling aan elektromagnetische velden (EMV). Hoewel het RIVM geen strikte normen hanteert, wordt boven 0,4 microtesla langdurige blootstelling afgeraden – met name voor woningen.

Daarnaast zorgt de dominante zuidwestelijke windrichting ervoor dat eventuele geluidsemissies van het station, zoals van transformatoren of koelsystemen, vrijwel permanent richting onze woning gevoerd worden. De cumulatieve geluidshinder in combinatie met zichtimpact is aanzienlijk.

3. Beter passende alternatieven – locatie 2 en 3

De twee alternatieve locaties bieden substantieel minder impact op omwonenden en landschap:

Locatie 2 ligt in een meer besloten gebied, deels omzoomd met houtwallen en zonder zichtlijnen vanuit vier windrichtingen. De woning in de bocht van de Gordernaars is onbewoond en de woning in de hoek bij de Flerdeweg is reeds ingebouwd en heeft vanuit zichtperspectief geen extra hinder.

Locatie 3 grenst aan de snelweg, waar reeds een constante geluidsbelasting aanwezig is. Geluidstoename zal hier nauwelijks merkbaar zijn, terwijl het landschapskarakter reeds versnipperd is.

4. Verkeersontsluiting en inpassing

Mocht locatie 1 onverhoopt alsnog gekozen worden, dan dring ik erop aan dat in elk geval variant 1A (verder verwijderd van de woningen) wordt gekozen. Daarbij verdient het de voorkeur om het station zuidelijk aan te sluiten op de Gordernaars, een bredere weg die geschikter is voor het bouw- en onderhoudsverkeer dan het smallere Neerveld. (Het park dit in zuidelijke richting verplaatst te worden).

5. Overige vragen / onduidelijkheden

Tot slot verzoek ik u om reactie op de volgende aspecten:

Wat is de wetenschappelijk onderbouwde impact van een hoogspanningsstation op de volksgezondheid, met name op ca. 200-350 meter afstand?

Hoe wordt de geluidsemissie van transformatoren en andere installaties begrensd en gemonitord?

Is er een ecologische effectbeoordeling beschikbaar voor het omvormen van landbouwgrond naar hoogspanningsterrein en de impact hierop de naast gelegen gronden?

Hoe gaat de overheid om met de waardedaling van omliggende woningen bij realisatie van een station van deze omvang?

Conclusie

Gezien de unieke ruimtelijke kwaliteiten van locatie 1, de nabijheid van woningen en de betere geschiktheid van de alternatieven, verzoek ik u om deze locatie uit te sluiten van verdere planvorming. Mocht de locatie toch doorgaan, dan dient dit op een manier te gebeuren die hinder maximaal beperkt.

Ik verzoek u mij als belanghebbende op de hoogte te houden van alle verdere besluitvorming.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 7/22/2025 4:39:15 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens: Nvt
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Geachte Gemeente,

Zoals wethouder [REDACTED] al zegt: kan Wijchen dit allemaal wel aan?.

Dat vraag ik mij ook af, onze mooie gemeente wordt langzaam opgeslokt door industrie wat ook de toename van een steeds drukker A50 betekent.

Dan de plannen voor de bouw van ontzettend veel woningen in West, waar moet al dat verkeer straks heen?.

Tot overmaat van ramp straks ook nog een hoogspanningsstation wat het mooie stukje landschap naast Hernen zwaar aan zal tasten en dat gaat ook ten koste van landbouwgrond en boerenbedrijven. En er wordt gekeken naar de plaatsing van een Energieopslag batterij! bij Bankhoeve! dicht bij de nieuwe woonwijk West!. Er is volgens het RIVM nog veel onderzoek naar de gevaren van zo een project bij overbelasting bij overcapaciteit? Klopt dat? en de geluidsoverlast van de koelsystemen?. Worden al deze risico's meegenomen in de besluiten?.

Batterijen bevatten gevaarlijke, giftige stoffen die ook nog eens vaak onder menssonwaardige omstandigheden worden gewonnen!. Deze batterijen hebben een beperkte bruikbaarheid! en dan?? dumpen? ons nageslacht er mee opzadelen!?.

Onbegrijpelijk, verdrietig wordt een normaal denkend mens hier van!. Wat kunnen we hier tegen doen?.

Ik wens U veel wijsheid in deze.

Met vriendelijke groet

[REDACTED]

Verzonden: 7/22/2025 8:58:42 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s): [REDACTED]
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres:
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijlage

Leur, 20 juli 2025

Aan Tennet en het Ministerie van KGG

Onderwerp:

bezwaar tegen de plannen voor de bouw van een hoogspanningscentrale in het aangegeven gebied t.a.v. qua locatie optie 2 van uw voorstellen in de regio Wijchen.

Dames en/of heren,

Ik meld u bij deze dat ik onaangenaam verrast ben door de brief waarin u het voornemen aankondigt van het bouwen van een hoogspanningsinstallatie in de regio Wijchen.

In die brief aan de omwonenden, geeft u aan dat een van de opties qua locatie optie 2 is. Locatie 2 grenst direct aan het perceel waarop ik woon, [REDACTED] te [REDACTED].

U zult begrijpen dat ik het nogal verwonderlijk vind dat er vooraf geen contact met me is opgenomen over dit voornemen, gelet op de mogelijke consequenties voor mijn leefomgeving c.q. het verslechteren van mijn woongenot, mogelijke schade qua gezondheidsrisico door straling, mogelijke overlast tijdens de voorbereiding en uitvoering van de bouw van de hoogspanningsinstallatie, de ingreep op mijn uitzicht mbt mijn perceel aan de [REDACTED] en de te verwachten waardevermindering van mijn woning en perceel.

Vraag is waarom de locatie optie 2 een van de mogelijke bouwlocaties is, wat zijn de argumenten daarvoor, zijn er geen andere mogelijkheden die het omliggende landschap niet aantasten?

Om bovenstaande redenen kan ik dan ook niet anders dan bij deze bezwaar te maken tegen het voornemen qua locatie mbt een mogelijke keuze voor optie 2.

Uiteraard ben ik graag bereid met u in gesprek te gaan over uw voornemen.

Ik ontvang graag een schriftelijk bevestiging van de ontvangst van mijn bezwaar.

NB, ik beschik niet over internet, digitale informatie bereikt mij dus niet.

Ik hecht er dus aan dat u schriftelijk of mondeling met mij communiceert.

vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

tel: [REDACTED]

gsm: [REDACTED]

Verzonden: 7/23/2025 2:33:52 PM

Onderwerp:

Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Maatschappelijke organisatie

(Mede) namens:

Organisatie: ZLTO Rijk van Nijmegen

Uw zienswijze/reactie:

Namens Afdeling Rijk van Nijmegen van de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO)

dienen wij hierbij een zienswijze in op het Voornemen en Participatieplan voor het hoogspanningsstation (HSS) Wijchen. Wij vertegenwoordigen agrarische ondernemers en grondeigenaren in het buitengebied van de regio Wijchen en treden op als belangenbehartiger van een sector die stevig verankerd is in het landschap, de voedselvoorziening en het maatschappelijk weefsel van onze regio.

De landbouw maakt intensief en zorgvuldig gebruik van de ruimte. Tegelijkertijd zien wij een toenemende druk op het buitengebied. Die druk wordt versterkt door de stapeling van grote opgaven en infrastructurele ingrepen. Wij vragen daarom om een zorgvuldige, transparante en evenwichtige afweging in het verdere verloop van dit project.

Lees meer hierover in bijgevoegde reactie.

105658678_10951267_23072025_Reactie_ZLTO_Rijk_van_Nijmegen_HSS_Wijchen.pdf

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Hoogspanningsstation Wijchen
Postbus 111
9200 AC Drachten

DIGITAAL: <http://www.rvo.nl/hss-wijchen>

Datum: 24 juli 2025

Zienswijze op Voornemen en Participatieplan Hoogspanningsstation (HSS) Wijchen

Geachte heer/mevrouw,

Namens Afdeling Rijk van Nijmegen van de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO) dienen wij hierbij een zienswijze in op het Voornemen en Participatieplan voor het hoogspanningsstation (HSS) Wijchen. Wij vertegenwoordigen agrarische ondernemers en grondeigenaren in het buitengebied van de regio Wijchen en treden op als belangenbehartiger van een sector die stevig verankerd is in het landschap, de voedselvoorziening en het maatschappelijk weefsel van onze regio.

De landbouw maakt intensief en zorgvuldig gebruik van de ruimte. Tegelijkertijd zien wij een toenemende druk op het buitengebied. Die druk wordt versterkt door de stapeling van grote opgaven en infrastructurele ingrepen. Wij vragen daarom om een zorgvuldige, transparante en evenwichtige afweging in het verdere verloop van dit project.

1. Ruimtelijke druk vraagt om integrale benadering

De regio Wijchen staat onder grote druk door een toenemende stapeling van grote ruimtelijke opgaven: dijkversterking, woningbouw met extra compensatie voor de das, uitbreiding industrie, infrastructurele ingrepen (A50), zonnevelden, windmolens, mogelijke geothermie en nu ook het voorgenomen hoogspanningsstation.

Wij pleiten voor een **gebiedsgerichte, integrale benadering**, waarin de totale impact op ruimte, leefbaarheid en landschap wordt beoordeeld. Enkelvoudige beoordeling van projecten leidt tot versnippering en overbelasting van het gebied. Ook moet worden gekeken naar de gevolgen voor het leefklimaat van bewoners en de robuustheid van het buitengebied als landbouw- en leefgebied.

2. Behoud van landbouwstructuur en bodemkwaliteit

De landbouw is in onze ogen geen 'restfunctie', maar een volwaardige drager van het buitengebied. De sector voorziet niet alleen in voedsel, maar biedt ook werkgelegenheid, natuurbeheer, recreatie, educatie en zorg. Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor:

- Behoud van verkaveling, bereikbaarheid, ontwatering, afwatering en bodemstructuur;
- Het risico op versnippering van gronden en ontwrichting van bedrijfsstructuren;
- Blijvende effecten van ondergrondse kabels en infrastructuur op bodemkwaliteit;

- Het effect op de toepassing van precisielandbouw en robotisering, zoals **storingen in GPS-signalen** van trekkers, werktuigen en autonome voertuigen;
- Problemen met bestaande drainage en waterbeheer, waaronder mogelijke blokkering van hoofd- en A-sloten voor aan- en afvoer van water.

Zowel bij het hoogspanningsstation zelf als bij de ondergrondse kabels richting Oss moeten deze effecten integraal worden beoordeeld. **Ondergronds boren** verdient de voorkeur boven open ontgraving, om schade aan landbouwgrond en watersystemen te beperken.

3. Gezondheid, leefomgeving en veiligheid

Vanuit onze achterban ontvangen wij duidelijke zorgen over de mogelijke effecten op **gezondheid, dierenwelzijn, woongenot en leefomgeving**, mede vanwege elektromagnetische velden en geluidsoverlast. Ook de externe veiligheid speelt een rol, bijvoorbeeld in het licht van sabotage- of oorlogsrisico's.

Wij wijzen op:

- Dat agrarische gebouwen en bedrijfswoningen worden meegenomen als 'gevoelige objecten' in relatie tot elektromagnetische velden en ten alle tijden de richtafstanden in acht worden genomen;
- Het psychisch effect op ondernemers en omwonenden: stress, onzekerheid en verlies van leefkwaliteit.
- Geluidsoverlast: volgens TenneT ligt de basisbelasting op 50 dB(A), maar in worst-case situaties kunnen transformatoren tot **97 dB(A)** produceren en spoelen tot **90 dB(A)**;

Wij verzoeken:

- Een onafhankelijke, breed opgezette gezondheidsimpactanalyse binnen het MER-traject;
- Inzicht in worst-case geluidsscenario's en maatregelen om deze te beperken;
- Dat geluidspieken en mogelijke overlast voor mens en dier worden onderzocht en gemitigeerd;
- Volwaardige opname van indirecte effecten op mens, dier en leefgemeenschappen.
- De impact is **structureel** – dag en nacht – en vraagt om een realistische geluidsanalyse;
- Dat ook de indirecte effecten op dierenwelzijn en diergezondheid worden opgenomen in de effectbeoordeling.
- Externe veiligheidsrisico's bij sabotage of gewapende conflicten;

4. Landschap, cultuurhistorie en ecologie

De drie onderzochte locaties liggen in een landschap dat gekenmerkt wordt door openheid, kleinschaligheid en cultuurhistorische waarde. Wij vragen u nadrukkelijk om deze kwaliteiten zorgvuldig te betrekken bij het MER-onderzoek en bij het locatiebesluit.

Daarnaast vragen wij aandacht voor:

- Aantasting van landschappelijke belevingswaarde en visuele kwaliteit van het buitengebied.
- Bescherming van cultuurhistorisch waardevolle landschapsstructuren;
- Beoordeling van visuele en belevingshinder van het hoogspanningsstation en bijbehorende infrastructuur;
- Onderzoek naar grondwaterregime en hydrologische effecten op omliggende landbouw- en natuurgronden;
- Aandacht voor beschermde flora en fauna, zoals dassen, weidevogels en natte natuur.

5. Participatie en omgang met agrarische grondeigenaren

Wij waarderen de eerste stappen die gezet zijn op het gebied van participatie, maar constateren ook dat deze versterkt kunnen worden en het momentum in de zomervakantie niet ideaal is.

Wij vragen om:

- Structurele participatie van landbouwvertegenwoordigers, niet incidenteel maar continu;
- Organisatie van een specifieke bijeenkomst voor betrokkenen uit het buitengebied;
- Een toereikend budget voor agrarisch omgevingsmanagement;
- Transparantie in gesprekken met grondeigenaren, over gronduitgifte, waardebepaling en alternatieven met oog voor eerlijke vergoedingen.
- Aandacht voor de sociale impact op ondernemers én bewoners in het gebied.

De landbouwsector ervaart regelmatig onzekerheid, stress en gebrek aan duidelijkheid in dit soort trajecten. Wij vragen u dan ook om een respectvolle en transparante houding in de communicatie en besluitvorming.

6. Omgang met ruimtebeslag en locatiekeuze

In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) wordt gesproken over een minimale ruimtebehoefte, terwijl de zoekgebieden aanzienlijk groter zijn. Dit roept vragen op over:

- De precieze ruimtevraag en onderbouwing hiervan;
- Het beleid ten aanzien van verwerving van gronden die niet strikt nodig zijn;
- Het uitgangspunt van **"zo min mogelijk ruimtebeslag"**.
- De onderbouwing waarom industrieterreinen niet geschikter zouden zijn dan landbouwgrond.

Wij herhalen ons standpunt: **plaats het station bij voorkeur op een bestaand industrieterrein**. Alleen als dit technisch en ruimtelijk aantoonbaar onmogelijk is, kan naar alternatieven op landbouwgrond worden gekeken.

7. Aanvullende onderzoeksbehoeften

Wij verzoeken u expliciet in de MER en vervolgonderzoeken aandacht te besteden aan:

- De sociaal-economische impact op agrarische bedrijven;
- Verstoringen van lokale grondmarkt, bedrijfsverplaatsingen en beschikbaarheid van vervangende grond;
- Effecten op bodemgesteldheid en waterhuishouding;
- Mogelijke hinder voor toekomstige verduurzaming van bedrijfsvoering (zoals elektrificatie en data-gedreven teelt) en precisielandbouw.

8. Compensatie: gericht op het buitengebied en agrarische structuur

Compensatie moet ten goede komen aan die gebieden en mensen die daadwerkelijk de lasten dragen. Te vaak zien we dat financiële compensatie terechtkomt in stedelijke kernen, terwijl de daadwerkelijke effecten plaatsvinden in het buitengebied.

Wij pleiten daarom voor een **gebiedsgerichte compensatieaanpak**, waarin het versterken van de agrarische structuur en leefbaarheid van het buitengebied centraal staat.

Denk hierbij aan:

- Eerlijke vergoeding die verder gaat dan de grondwaarde alleen;
- Vergoeding van negatieve effecten op bedrijfsvoering, verminderde opbrengst, gebruiksbeperkingen en verlies van investeringen;
- Erkenning dat vervangende grond **niet zomaar beschikbaar is binnen werkbare afstand**;
- Investerings in het versterken van de landbouwstructuur: verkaveling, drainage, bodemkwaliteit en toekomstbestendige landbouw;
- Erkenning van de impact op **leefgemeenschappen** – het gaat niet alleen om geld of stenen, maar om woongenot, gezondheid, en de verbondenheid met het landschap.

ZLTO is graag bereid om met TenneT en overheden te spreken over een **gebiedsgerichte compensatieaanpak**, waarin boeren, omwonenden en het landschap daadwerkelijk worden ondersteund.

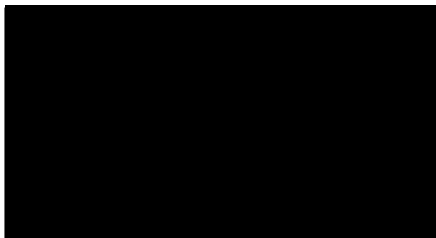
9. Slotbepaling

Wij verzoeken u deze zienswijze op te nemen in de formele procedure en houden ons beschikbaar voor een nadere toelichting of gesprek.

Wij hopen op een zorgvuldig vervolgtraject, waarin ook het belang van land- en tuinbouw, van omwonenden en van het landschap **volwaardig** wordt meegewogen via een **gebiedsgerichte, integrale benadering**, waarin de totale impact op ruimte, leefbaarheid en landschap wordt beoordeeld.

Met vriendelijke groet,

ZLTO Rijk van Nijmegen
Namens deze,

Verzonden: 7/23/2025 3:38:27 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s): [REDACTED]
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Onderwerp: Zienswijze tegen de voorgenomen aanleg van een 380 kV-onderstation te Wijchen

Geachte heer/mevrouw,

Ondergetekende maakt hierbij gebruik van de inspraakmogelijkheid en dient formeel een zienswijze in op het ontwerpbesluit inzake de geplande realisatie van een 380 kV-hoofdstation te Wijchen, gepubliceerd op 16 juni 2025 [RVO.nl+2wijchen.nieuws.nl+2RVO.nl+2RVO.nl+1RVO.nl+1](#).

1. Nationaal belang vs regionaal netcapaciteitsvraagstuk

In de informatiebrochure d.d. 17 juni 2025 wordt gesteld dat het onderstation valt onder 'energie-infrastructuur van nationaal belang' op grond van artikel 20a Elektriciteitswet 1998 [RVO.nl+1Netbeheer Nederland+1](#). Tijdens de informatiemiddag werd echter wél nadrukkelijk benadrukt dat de feitelijke noodzaak van deze uitbreiding is gelegen in het vergroten van de capaciteit in de regio Oss, vanwege een tekort in het 150 kV-net rond deze regio [RVO.nl](#).

De provincie- en regiobrede classificatie als 'nationaal belang' lijkt derhalve vertekend; de primaire noodzaak is juist regionaal — specifiek voor Oss. Dit roept de vraag op waarom een station van deze omvang niet gewoon dichterbij Oss is gepland, in plaats van 26 hectare in te nemen nabij Wijchen. Daarmee is geen juiste afweging gemaakt tussen het nationaal belang, regionale netproblemen en de ruimtelijke impacts nabij directe omwonenden.

2. Verplichte grootschalige ondergrondse leiding en keuze van tracé

Op de informatiemiddag werd toegelicht dat er — in het geval van de locatie Wijchen — een nieuwe ondergrondse 150 kV-kabel via het zuiden, onder de Maas, zal worden aangelegd naar Oss [RVO.nl+1wijchen.nieuws.nl+1](#). Deze grootschalige aanleg ondergronds lijkt een directe consequentie van de gekozen locatie.

Indien het doel is capaciteit bij Oss te versterken, rijst de terechte vraag waarom niet onmiddellijk een station is onderzocht in of nabij Oss zelf (en anders beter bijvoorbeeld nabij de Loonse Waard en/of achter Hotel Hoogeerd richting het spoor). Een locatie dichterbij Oss zou logistiek eenvoudiger, goedkoper, en ecologisch minder ingrijpend zijn, met een aanzienlijk lager leidingtraject. De brochure geeft slechts summiere motivering voor de afwijzing van Oss als locatie, wat in strijd is met het zorgvuldigheidsbeginsel (Awb art. 3:2) en de vereiste gedegen afweging.

3. Belangenafweging en natuurbelangen

De beoogde locatie(s) van het onderstation grenst bijna direct aan ons perceel. Dit grootschalige infrastructuurproject, met een omvang van circa 26 hectare, heeft naar verwachting een aanzienlijke negatieve invloed op het omringende landschap, de biodiversiteit en de ecologische waarden. Het gebied kent een hoge mate van landschappelijke diversiteit en is leefgebied van onder meer reeën en andere beschermde diersoorten. Deze dieren kunnen niet eenvoudig worden verplaatst of gecompenseerd, hetgeen strijdig is met het uitgangspunt van duurzame gebiedsontwikkeling en de zorgplicht uit de Wet natuurbescherming.

4. Alternatieve locatiekeuze onvoldoende gemotiveerd

Tijdens de informatiemiddag is door vertegenwoordigers van het projectteam aangegeven dat de aanleg van het onderstation noodzakelijk is voor het vergroten van de capaciteit in de regio Oss. Indien de primaire behoefte zich daar bevindt, roept dit de vraag op waarom de locatie in Wijchen is geselecteerd in plaats van een locatie dichterbij Oss. Er lijkt sprake van een onvoldoende motivering en onderbouwing van de locatiekeuze, hetgeen in strijd is met het zorgvuldigheidsbeginsel zoals bedoeld in artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Het zou meer voor de hand liggen om alternatieve locaties te onderzoeken nabij Oss, en/of bijvoorbeeld in de nabijheid van de Loonse Waard of achter Hotel/restaurant Hoogeerd of in die nabijheid, waar een vergelijkbare landschappelijke en ecologische impact mogelijk beperkter is.

5. Planschade en precedentwerking

De aanleg van een hoogspanningsstation van deze omvang heeft aanzienlijke gevolgen voor de ruimtelijke kwaliteit van de directe omgeving en zal naar verwachting leiden tot substantiële waardedaling van onze woning. Ik behoud mij daarom het recht voor om een verzoek tot vergoeding van planschade in te dienen conform artikel 15.1 van de Omgevingswet (voorheen artikel 6.1 Wro). Daarnaast vrees ik precedentwerking: een dergelijk industriële ontwikkeling kan de weg vrijmaken voor verdere grootschalige installaties, zoals windturbines of aanvullende netinfrastructuur.

Conclusie en verzoek

Gelet op het vorenstaande verzoek ik u:

1. De motivering voor locatiekeuze Wijchen grondig te herijken, in het bijzonder gezien de mismatch tussen beweerde nationaal belang-status en feitelijke regionale belastingsvraag bij Oss.
2. Alternatieve locaties in de omgeving van Oss, zoals in de Loonse Waard of nabij Hoogeerd, te onderzoeken op haalbaarheid en impactvergelijking.
3. Transparante onderbouwing te geven over de noodzaak van een lange ondergrondse leiding onder de Maas, versus een kortere verbinding vanaf een locatie nabij Oss.
4. Het ontwerpbesluit slechts vast te stellen indien én alternatieve locaties zijn gewogen én lokaal draagvlak (vooral ecologisch en economisch) is gegarandeerd.

Ik verzoek u deze zienswijze bij uw besluitvorming te betrekken en mij schriftelijk te informeren over het verdere verloop.

Hoogachtend, [REDACTED]

Verzonden: 7/23/2025 6:25:16 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens: [REDACTED]
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Geachte heer/mevrouw,

In de bijlage zend ik u mijn zienswijze met betrekking tot het: 'Voornemen en Participatieplan voor het project '380/150kV-hoogspanningsstation Wijchen'

Ik zie graag uw reactie tegemoet en mogen er nog vragen zijn dan zou ik deze graag aan u willen verduidelijken.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

105661199_10951805_23-07-
2025_Zienswijze_Voornemen_en_Participatieplan_voor_het_project_380150kV-
hoogspanningsstation_Wijchen.pdf

Hierbij geef ik (betrokkene),

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Toestemming aan:

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

hierna gemachtigde, om namens mij een reactie in te dienen betreffende het project:
'380/150kV-hoogspanningsstation Wijchen'

Plaats:

Datum: 23 juli 2025

Handtekening betrokkene:

23 juli 2025

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij zend ik u mijn zienswijze met betrekking tot het: **'Voornemen en Participatieplan voor het project '380/150kV-hoogspanningsstation Wijchen'**

Deel 1 – Voornemen

2.1 pag. 6 TenneT heeft als taak om het netwerk nauwkeurig in de gaten te houden om eventuele kneippunten zo snel mogelijk te ontdekken en op te lossen. In de tweede alinea staat: Tegelijkertijd is er nu al een wachtrij voor nieuwe stroomaansluitingen.

Jammer dat er nu al een grote achterstand is opgelopen met als gevolg een nijpende situatie waardoor projecten zoals o.a. het **'380/150kV-hoogspanningsstation in Wijchen'** als een voldongen feit gepresenteerd worden en o.a. de direct omwonenden de onderbouwing van uw keuze (naast de omschrijving van de kortste route tussen Oss en de hoogspanningsleiding) moeten missen.

2.3 pag. 8 In het ontwerp voor het hoogspanningsstation wordt ook ruimte gereserveerd voor mogelijke extra hoogspanningsaansluitingen in de toekomst. Daardoor hoeft het station niet meteen te worden uitgebreid, als in de toekomst een extra hoogspanningsverbinding op het station moet worden aangesloten. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren als er bij Wijchen nieuwe woningen worden gebouwd. Daarmee voorkomt het station ook toekomstige netcongestie in het zuiden van Gelderland.

Uw verhaal is onduidelijk over welke mogelijke extra ruimte voor welk soort aansluitingen. Zit bijv. de diepe aanlanding voor wind op zee hier al bij of komen die 5 ha er nog bovenop?

Over de mededeling toekomstige woningbouw in Wijchen en netcongestie verwijs ik u naar de reactie van Liander in de reactie op het Voornemen en Participatieplan HSS Wijchen van de regionale partijen waarin het volgende wordt gemeld:

Tegelijkertijd constateren we dat HSS Wijchen zal voorzien in de energiebehoefte van Brabant. Regionale netbeheerder Liander heeft geen intentie om gebruik te maken van HSS Wijchen, omdat er al uitbreiding van het station in Druten en een nieuw station in Beuningen zijn voorzien. De realisatie van HSS Wijchen levert daarmee geen meerwaarde voor de lokale energievoorziening in Gelderland.

Deze informatie is mijns inziens tegenstrijdig met uw informatie. Bij deze het verzoek om ons in uw Voornemen van de juiste informatie te voorzien.

2.3 pag. 8 Het hoogspanningsstation wordt met een dubbele bovengrondse verbinding aangesloten op de bestaande bovengrondse 380 kV-hoogspanningsverbinding.

Voor een leek zoals ik is niet duidelijk dat het hier gaat om twee rijen die niet naast elkaar als een dubbele rij gesitueerd zijn maar ieder vanuit een andere positie vanuit het station beginnen. Daardoor wordt hetgeen wat nog over is van het 'open' landschap verder versnipperd. Ik zie graag deze informatie aangevuld in de situatietekeningen in uw Voornemen.

Als het hoogspanningsstation in Oss zou komen, dan zou vanaf het station een lange dubbele hoogspanningsverbinding naar de bestaande 380 kV-hoogspanningsverbinding in de buurt van Wijchen komen. Er zouden hiervoor 2 rijen aan hoogspanningsmasten nodig zijn. Deze bovengrondse verbinding zou niet alleen het open landschap ten zuidwesten van de kern Wijchen doorkruisen, maar ook de Maas oversteken.

Ik deel uw mening dat twee rijen aan masten van ongeveer 56 meter hoogte een grote beïnvloeding van het open landschap zal zijn, maar dat is dit immens grote project ook. Uw argumentatie is onvoldoende onderbouwd. Spelen er andere belangen die van grotere waarden zijn?

2.4 c pag. 9 De grootte van het 380/150 kV-hoogspanningsstation is naar verwachting circa 685 x 375 meter plus een strook rondom van 25 meter voor landschappelijke inpassingsmaatregelen en/of in- en uitgaande kabels. In totaal bedraagt het verwachte ruimtebeslag van het station daarmee circa 735 x 425 meter. We zoeken daarom naar een locatie met deze afmetingen.

Tijdens de informatiemiddag kwam naar voren dat er in de visualisatie en ook in de situatietekening werd gewerkt met de maten 685 x 375. Dat was te zien aan de visualisatie zelf en door wat ons ter plekke verteld is. Daardoor werden niet de werkelijke maten weergegeven en gaf dit een vertekend beeld. Evenals de hoogte van de dichte bebouwing van het station, welke tijdens de informatiemiddag op 8 meter hoogte gevisualiseerd werd. Maar tijdens de informatieavond voor de Raad van de Gemeente Wijchen werd gesproken over 12 meter hoogte. Wat is juist?

Daarnaast heb ik vernomen dat er een afstand van 100 meter gehouden moet worden vanaf de spoorlijn i.v.m. mogelijke interferentie. Ook daar was zowel in de situatietekening als in de visualisatie geen rekening mee gehouden.

Als ik de huidige projectviewer op uw site bekijk met als eerste de situatietekening locatie 3 dan is daarin de ligging van het station nog steeds niet correct. Het station is nog steeds aansluitend aan het spoor getekend.

Daarnaast is de visualisatie geprojecteerd vanaf enkele meters hoogte, nl. halverwege de afrit naar Reinland en dus niet vanaf de normale grondslag. Tevens is de locatie verder naar achteren gesitueerd waardoor de visualisatie nog steeds geen reëel beeld geeft. En of de hoogte van de vaste bebouwing gecorrigeerd is, kan ik niet beoordelen omdat ik geen referentie heb, maar wat ik wel in twijfel trek.

Daarnaast zie ik in de visualisatie dat er op twee plekken hoogspanningslijnen vanuit het station komen naar aan de ene zijde meen ik 4 hoogspanningsmasten te zien en de andere zijde 2 of 3. Deze worden op de situatietekening niet weergegeven.

U begrijpt dat ik de communicatie op dit vlak zeer onduidelijk, misleidend en onvolledig vindt en zie graag dat zowel de grootte als de hoogte en de ligging van het station met de te verwachte in- en uitgaande leidingen z.s.m. aangepast worden in de situatietekening en de visualisatie op uw site en dat deze informatie duidelijk omschreven wordt in uw Voornemen.

Deel Liander:

Een woordvoerder heeft tevens aangegeven dat ook Liander nog een gedeelte gaat bouwen aan het station, maar dat dat niet onder de verantwoordelijkheid van TenneT valt en daardoor niet opgenomen is in dit Voornemen, maar welke natuurlijk wel aan de locatie toegevoegd zal worden. Graag zou ik de afbeelding van de tekening van het object (welke tijdens de informatiedag gepresenteerd werd) toegevoegd zien aan dit Voornemen met daarbij de maten van het gehele project incl. het gedeelte van Liander.

Of heeft Liander de uitbreiding niet nodig zoals beschreven op pagina 1, eerste opmerking 2.3 pag. 8

Uitbreiding voor wind vanuit zee:

De vraag is of de evt. extra 5 ha voor diepe aanlanding voor wind op zee ook nog niet meegenomen is? Ik zou graag zien dat deze zowel in tekst (2.3 pag. 8) als in beeld middels een extra afbeelding van het totaal te verwachte object opgenomen wordt in dit Voornemen.

In een artikel in de Gelderlander van 04 juli jl. van onze wethouder deelt zij mede dat zij geschrokken is van de omvang en de status 'station met een open eind...' van het te bouwen hoogspanningsstation.

Het college van Wijchen is, zover ik gehoord heb, al eerder geïnformeerd geweest door u betreffende uw plannen. Waarom is zowel voor het college als voor ons onduidelijk wat uw plannen nu precies in gaan houden? En dan heb ik het tot nu toe alleen nog maar over de onduidelijkheid t.a.v. de grootte gehad.

Daarnaast zitten er grote hiaten in uw informatievoorziening

Een groot manco is het ontbreken van minimaal twee zeer belangrijke onderwerpen naast de grootte van het project, laat staan dat ze onderbouwd zijn, zoals o.a. de Geluidsnorm:

We lezen op de site TenneT.eu dat de geluidsnorm voor een hoogspanningsstation overdag 50dB is. Daar kijk ik enorm van op. Het laagfrequente geluid waarover gesproken wordt bij windturbines, waarvan bij hoogspanningsstations o.a. ook sprake is, en waar het wachten is op de nieuwe, landelijke normen om deze te verlagen en eventueel te koppelen met afstandsnormen zou niet gelden voor hoogspanningsstations? Dat zou meten met twee maten zijn. En daarbovenop is het geluid bij een hoogspanningsstation constant aanwezig terwijl dat bij windturbines tijdelijk aanwezig is. Tevens mis ik de aanvullende informatie betreffende cumulatie, coronageeluid, gezoem, gierende wind etc. Bij het hoogspanningsstation in Borssele wordt overlast door m.n. een lage bromtoon ervaren. Klaarblijkelijk voldoet de huidige norm, waaraan daar neem ik aan voldaan is, niet aan voldoende bescherming van de volksgezondheid. Ik vraag u dan ook expliciet om de klachten bij welk station dan ook, serieus te nemen, te onderzoeken en ernaar te handelen. Ik vind het een grote tekortkoming dat zo'n belangrijk onderwerp niet opgenomen is in het Voornemen en verwacht dan ook dat deze aangevuld wordt inclusief een duidelijke onderbouwing met daarin eveneens de informatie welke inspanningen u allemaal verricht om het geluid zo veel mogelijk te beperken. Ik heb vernomen dat o.a. de positie van de transformatoren, het plaatsen van geluidsschermen, de bekleding met geluidsabsorberende materie etc.... zeer bepalend is. Deze informatie is van groot belang voor vele partijen, m.n. de direct omwonenden.

Magneetvelden:

Ook hiervoor geldt hetzelfde, opname en onderbouwing in het Voornemen, omdat niet alleen de grootte en de evt. locatie van belang zijn, maar zeker ook wat er nog allemaal meer op de direct omwonenden af komt en waarbij gezondheid en leefomstandigheden steeds op nummer één dienen te staan, ook op de lange termijn.

Daarnaast het verschijnsel van inductie op gebouwen van de direct omwonenden, het gebruik van GPS en overige gevoelige instrumentaria tijdens de bedrijfsuitoefening en het wel of niet kunnen plaatsen van een weideafrastering? Vormen deze en evt. nog mogelijk andere zaken die mij niet bekend zijn een belemmering in de bedrijfsexploitatie nu of in de toekomst? Ik hoor graag uw reactie.

2.4 g pagina 10 Locaties met functies die niet samengaan met een hoogspanningsstation worden zoveel mogelijk vermeden. Voorbeelden zijn woningen of andere gebouwen en beschermde natuurgebieden. In de toelichting wordt vermeld dat er gezocht wordt naar locaties waar geen ruimtelijke functies, ruimtelijke ontwikkelingen en/of ruimtelijke waarden aanwezig zijn die niet verenigbaar zijn met een hoogspanningsstation en daarmee bepalend zijn voor de kansrijkheid van de locaties, o.a. woningen en andere gevoelige bestemmingen. U geeft in het bovenstaande zelf al aan dat woningen niet samengaan met een hoogspanningsstation. Dan is toch duidelijk dat een woning tegen de rand van een hoogspanningsstation zoals bij de direct omwonenden ook niet samen kan gaan. Hoe kunt u uitleggen dat er toch voor deze 3 opties gekozen is terwijl er woningen aan de rand van het hoogspanningsstation liggen?

2.6 pagina 13, 14 en 15 locatie 1,2 en 3 Binnen het plangebied liggen geen ruimtelijke functies en/of waarden die niet verenigbaar zijn met de functie hoogspanningsstation... Dit geeft geen duidelijk en eerlijk beeld van de situatie. Ik zou dit minimaal aangevuld willen zien met: "... er liggen echter wel meerdere gevoelige bestemmingen zoals woningen direct aan de rand van het hoogspanningsstation". De media neemt uw tekst over waardoor de algemene opinie van de overige inwoners/c.q. lezers uit Wijchen en omstreken is dat er toch niemand in de buurt woont, dus zal het wel meevallen en zij hebben er zelf sowieso geen last van. Dit geeft een vertekend beeld en doet geen recht aan de direct omwonenden.

2.6 pagina 15 Iedereen kan locatiealternatieven aandragen die voldoen aan de in paragraaf 2.4 genoemde uitgangspunten.

Op de avond van de eerste uitleg aan de Raad van Wijchen werd voorgesteld dat ik aan kon dragen dat ik bijv. liever heb dat het hoogspanningsstation meer naar links of achter verplaatst wordt. Dus meer richting mijn naaste- of overburen, ook direct omwonenden. Wat doet dat met de onderlinge saamhorigheid in onze gemeenschap, denkt u. De tekst klinkt vanuit uw positie open en ruimdenkend maar in de praktijk ga je zo niet met je burens om. Er is al genoeg onrust door alle ontwikkelingen die op ons af lijken te komen. Deze tekst en het voorstel maakt meer los dan u waarschijnlijk verwacht had.

2.8 pagina 17 380kV/150kV hoogspanningsstation Rivierenland

In de Betuwe komt mogelijk een nieuw 380/150kV-hoogspanningsstation te staan. Een alternatief hiervoor is een 150 kV-hoogspanningsstation dat mogelijk aangesloten zou kunnen worden in de buurt van de kern Wijchen. TenneT onderzoekt momenteel de haalbaarheid en mogelijke locaties voor beide varianten. De eerste resultaten hiervan worden pas in Q1 van 2026 verwacht.

Deze informatie is veel te onduidelijk. Over welke evt. locatie wordt hier gesproken? Nog een extra uitbreiding op de locatie van het **"380/150kV-hoogspanningsstation Wijchen"** of een andere locatie in de buurt van de kern Wijchen? Waar zou die dan gesitueerd moeten worden? Ik zou hier graag duidelijke uitleg over willen terugzien in het Voornemen.

2.9 Overige raakvlakken pagina 18.

Ik zou naast de verbreding A50 en de gebieden voor evt. windparken in de Visie Zon & Wind van de Gemeente Wijchen ook hierbij aangevuld willen zien dat de omgeving betrokken is bij nog veel meer ruimtelijke plannen zoals o.a. de spoorbrug die op de nominatie staat voor verdubbeling, de hoofdgasleiding die (waarschijnlijk) omgebouwd gaat worden naar een hoofdwaterstofleiding en er is nog sprake van verbreding van de Maas waarbij de uiterwaarden aan Gelderse zijde betrokken zijn. Zie tekst op de site van Meanderendemaas.nl

Het projectgebied van circa 2650 hectare, omvat naast de ruim 26 km lange Brabantse dijk tussen Ravenstein en Lith, ook de uiterwaarden aan beide zijden van het 18 kilometer lange Maastraject. De dijk aan de Gelderse zijde is veilig en is geen onderdeel van het project.

3.3 pagina 20

Vervolgens start TenneT het onderzoek naar deze locatie-alternatieven. De milieueffecten van de verschillende locatie-alternatieven (inclusief tracés voor de aansluiting op de bestaande 380 kV-hoogspanningsverbinding) worden onderzocht. Bijvoorbeeld wat de (tijdelijke) effecten zijn voor omwonenden en voor planten of dieren. Ook wordt onderzocht hoe die effecten kunnen worden verminderd of gecompenseerd.

Worden alleen de milieueffecten onderzocht of ook de effecten op de gezondheid?

Naast milieu zijn er ook nog andere onderwerpen relevant voor de besluitvorming, zoals:

- Techniek: welk alternatief is technisch het makkelijkste te maken;
- Kosten: wat zijn de kosten van elk alternatief;
- Toekomstvastheid: hoe lang kan een alternatief gebruikt worden voordat een nieuw project nodig is;
- Omgeving: wat zijn de belangen en de voorkeuren van de omgevingspartijen.

Graag zou ik • Omgeving: bovenaan dit rijtje zien staan zodat het voor de direct omwonenden en grondeigenaren duidelijk is dat hun belang en voorkeuren ook voor u het meest relevant zijn. Ik neem aan dat de direct omwonenden en grondeigenaren deel uitmaken van de omgevingspartijen? En worden deze belangen en voorkeuren door TenneT bepaald en onderzocht? Of worden de omgevingspartijen hierin zelf gehoord? Als ik 3.4 lees paragraaf 2 dan kan ik niet anders concluderen dat TenneT bepaald en dat de omgeving hun inbreng daarna kan laten horen.

De termen omgevingspartijen, de omgeving, belangenorganisaties etc. worden nogal eens door elkaar heen gebruikt en zorgen niet altijd voor duidelijkheid.

3.4 pagina 21 Voorstel voorkeurslocatie a.d.h.v. IEA, inbreng, reacties gebundeld en voorzien van een antwoord of reactie.

Eerst doet TenneT een voorstel en dan wordt de omgeving pas gevraagd om hun inbreng te geven. En hoeveel waarde heeft de inbreng. TenneT heeft alleen de reacties te bundelen en te voorzien van een antwoord of reactie. Hoe weet ik dat het belang van de indiener niet totaal ondergeschikt is aan het belang van Tennet en dat alle energie en tijd die erin gestoken wordt niet voor niets is? Deze vraag geldt overigens ook voor deze zienswijze.

3.5 pagina 22 In de planuitwerkingsfase wordt de exacte positie en ontwerp van het hoogspanningsstation verder uitgewerkt.

Bij deze zie ik graag uw uiterste inspanning om de positie en het ontwerp van het hoogspanningsstation zo optimaal mogelijk uit te werken in het belang van de direct omwonenden.

Ook in deze fase is er veel aandacht voor participatie, in het bijzonder met grondeigenaren en omwonenden van het toekomstige station.

Voor het eerst op pagina 20 komt het woord 'omwonenden' naar voren en daarin staat nog dat jullie kijken wat het voor omwonenden (tijdelijk) kan betekenen. Er wordt niet gesproken met maar over omwonenden. Na het voorbereidingsbesluit en in de planuitwerkingsfase wordt gesproken over participatie, in het bijzonder met grondeigenaren en omwonenden van het toekomstige station. Ik maak bezwaar tegen het tijdstip wanneer er daadwerkelijk met de direct omwonende gesproken wordt. Dat is veel te laat. Zodra uw brief in onze bus valt, zijn er vele vragen.

Deel 2 Participatieplan

4.1 pagina 24 Iedereen die zich betrokken voelt bij dit project, moet de kans krijgen goed betrokken te worden op basis van tijdige en heldere informatie.

Ik voel mij niet tijdig betrokken en, zie mijn voorgaande opmerkingen in deze zienswijze, zie ik mij ook niet voorzien van heldere informatie. Op de dag van de eerste informatiemogelijkheid een brief in de bus ontvangen, noem ik niet tijdig. Sowieso zou u geen onderscheid moeten maken tussen de grondeigenaren en de direct omwonenden. De last is voor beide groot, groter, grootst. Dat de brieven ieder een andere strekking hebben, lijkt mij logisch. Maar geen onderscheid in het tijdstip van informatieverstrekking en de mogelijkheid tot correspondentie.

Volgens de situatietekening staat er trouwens een puntje van het station op onze grond getekend. Wij hebben de brief voor direct omwonenden ontvangen. Onduidelijk verhaal!

4.2 pagina 24 De aanleg van een nieuw 380/150 kV-hoogspanningsstation heeft grote invloed op de omgeving. Zowel tijdens de aanleg als wanneer het station gebruikt wordt om stroom te vervoeren.

Heeft u ook gedacht aan de tijdelijke en definitieve overlast voor de toeristische route over de dijk waar vele mensen uit de omgeving maar ook uit de rest van het binnen- en zelfs buitenland gebruik van maken?

Het is daarom belangrijk om zorgvuldige beslissingen te nemen en goed rekening te houden met het belang van de omgeving van het project.

Waarom dan zo'n groot ingrijpend project in een open omgeving met direct omwonenden. Zo'n project hoort, hoe dan ook, met haar omvang en haar grote impact zowel in de aanleg- als gebruiksfase thuis op een industrieterrein. De directe toegang tot de dichtstbijzijnde hoogspanningsleiding mag niet hét criterium zijn om zo'n groot project op de nu uitgekozen opties te situeren. Ik lees dat er met veel minder ingrijpende boven- en ondergrondse leidingen veel mogelijkheden zijn. Ik zou dan ook graag vermeld zien welke mogelijkheden u allemaal overwogen heeft voordat u tot de beslissing bent gekomen om voor deze 3 opties te gaan. Ik mis de onderbouwing en zou ook graag daarin vermeld zien hoe bewust u bent van de impact op de omgeving en hoe u überhaupt rekening houdt met hun belang. Waarom u bij

voorbaat zo'n project überhaupt in de directe omgeving van omwonenden zou willen plaatsen?

4.3 pagina 25 1. We willen de belangen van de omgeving kennen en weten wat er speelt. We willen inzicht krijgen in ieders belangen, ideeën en plannen. We leggen daarom vroeg in het project contact met bewoners, bedrijven, grondeigenaren, maatschappelijke organisaties, het waterschap, de provincie en de gemeente en vragen hun naar hun kennis en mening. 'Vroeg' is een algemeen begrip. Uit het voorgaande zal u duidelijk zijn dat ik het daar niet mee eens ben. Het zou heel wenselijk zijn als verder in het proces de direct omwonenden en grondeigenaren vooraf benaderd en meegenomen worden in uw afwegingen.

4.3 pagina 25 2. We nemen iedereen zoveel als mogelijk mee door transparant te zijn over keuzes en afwegingen en we onderbouwen de genomen keuzes en afwegingen zo goed mogelijk.

Ook deze mening ben ik niet toegedaan. Ik lees tot nu toe uw algemene informatie over de problemen in Brabant waar Wijchen en in het bijzonder het buitengebied van Niftrik, Lienden en Batenburg worden geacht aan een oplossing mee te werken en eenmalig uw summiere uitleg over uw afwegingen betreffende de aanleg van het station versus bovengrondse leidingen.

We maken keuzes op basis van zorgvuldige afwegingen. We leggen uit hoe we tot deze afwegingen zijn gekomen en waarom we deze keuzes hebben gemaakt. We laten zien hoe we de omgevingsbelangen hierin hebben betrokken en wat deze keuzes betekenen.

Ik zie onvoldoende uw afwegingen voor de 3 opties, hoe u ertoe bent gekomen en in welke mate de omgevingsbelangen daarin meegenomen zijn. Ik zie deze graag tegemoet.

Daarin maken we duidelijk wat wel en niet kan en waarom. Ingebrachte voorstellen wegen we af, waarna we duidelijk maken of we ze meenemen in de procedure. Als we een ingebracht voorstel niet verder in behandeling nemen, onderbouwen we waarom.

Ik vind het mooi geformuleerd en hoop dat het verder in het proces in praktijk wordt gebracht.

4.3 pagina 25 4. We zorgen voor participatie die aansluit bij de fase in de procedure

We proberen daarom iedereen te laten participeren op een manier die bij haar/hem past. We houden rekening met de voorkeuren van omgevingspartijen over de manier waarop, waarover en wanneer zij geïnformeerd willen worden.

Wederom mooi geformuleerd maar fase 1, de aankondiging van dit project middeis een brief is al niet verlopen zoals deze bij mij past. Hopelijk gaat dat in het verdere proces wel lukken.

4.4 pagina 26 We communiceren op tijd en actief. We wachten niet tot er vragen komen, maar delen informatie proactief en zo transparant mogelijk.

Ik zou u, om bovenstaande ook in praktijk te brengen, hierbij willen adviseren om naast het delen van uw algemene informatie tijdens de informatiemiddag/avond op z'n minst een informatiebijeenkomst voor de mogelijke grondeigenaren en direct omwonenden te organiseren (eigenlijk had dat al voor de algemene informatiemiddag/-avond gemoeten). Dan hadden wij tijdens de algemene informatiemiddag/-avond een extra mogelijkheid gehad om alvast onze bevindingen met u te delen en onze vragen te kunnen stellen.

4.4 pagina 27 Via direct contact:

– Omgevingspartijen met wie we al in contact zijn informeren we over de stappen en voortgang van het project.

Hiermee bedoelt u de grote instanties? Dus degenen die het rechtstreeks aangaan, komen pas later aan bod?

Naarmate het project concreter wordt zal het aantal partijen dat we in direct contact informeren toenemen, zoals grondeigenaren in de planuitwerking.

De grondeigenaren komen na de publicatie concept IEA toch al in direct contact met u en daar horen 'de direct omwonenden' toch ook sowieso bij. Die mis ik hier wederom in de omschrijving.

4.5 stap 1 pagina 28

Contact met grondeigenaren	TenneT neemt contact op met eigenaren van grond op de 3 locatie- alternatieven om dit project aan te kondigen.	Grondeigenaren in locatie- alternatieven	Mei en juni 2025
----------------------------	--	--	------------------

Zoals uit het voorgaande duidelijk zal zijn, vind ik dat u vooraf ook contact op dient te nemen met de direct omwonenden van de 3 locatie-alternatieven om dit project aan te kondigen. Eerst wordt gesteld dat de grondeigenaren een brief ontvangen hebben op 17 juni jl. evenals de direct omwonenden alleen uiteraard met een andere strekking. In dit overzicht wordt vermeld dat er al in mei en juni contact opgenomen is met de grondeigenaren. Bestond dat contact alleen uit de toegezonden brief of zijn zij persoonlijk op de hoogte gebracht? Waar het mij om gaat is dat ik het gevoel heb dat de belangen van de direct omwonenden wederom, net zoals bij andere grote projecten zoals Windpark A50, niet serieus genomen worden. Voor wie zal de impact het grootst worden, mogen zij daar dan ook als eerste van op de hoogte gebracht worden?

Ter inzagelegging Voornemen en Participatieplan	Mogelijkheid om te reageren op dit document en ideeën en oplossingen aan te dragen.	Iedereen	16 juni tot en met 28 juli 2025
---	---	----------	---------------------------------

De timing van ter inzagelegging en de mogelijkheid tot indienen van een zienswijze is niet in het belang van de betrokkenen. Vele gezinnen zijn druk met de laatste weken van school en zijn daarna met vakantie vertrokken. Zij worden genooddaakt in hun vakantie hier aandacht aan te besteden of zijn niet in de gelegenheid om te reageren. Het verzoek om dat in de toekomst beter te plannen.

4.5 stap 2 pagina 29

Gesprekken met belangengroepen, grondeigenaren en evt. andere belangrijke stakeholders	Gesprekken om belangen van belangrijke stakeholders uit het gebied op te halen.	Grondeigenaren, belangengroepen	2025-2026
--	---	---------------------------------	-----------

Ik neem aan dat de direct omwonenden ook tot de belangengroepen behoren anders worden zij ook hier weer overgeslagen en komen zij pas na publicatie van de concept IEA aan de beurt. Ik zou u willen adviseren om aan uw team die betrokken zijn bij de opmaak van het Voornemen en Participatieplan, een vertegenwoordiger uit de groep van eventuele direct omwonenden en eventuele grondeigenaren toe te voegen. Dat kunnen ook vertegenwoordigers/ervaringsdeskundigen zijn vanuit een eerder project die weten wat er allemaal speelt of kan gaan spelen. Dan voorkomt u zaken waarbij partijen zich buiten gesloten en/of niet serieus genomen voelen.

4.5 stap 3 pagina 30 Op basis van de Integrale Effect analyse bepaalt TenneT in overleg met de omgeving welke locatie verder wordt uitgewerkt.

Wat bedoelt u met 'bepaalt TenneT in overleg met de omgeving welke locatie...'.

Als ik het goed begrijp publiceert TenneT hun concept IEA en daarna mag de omgeving haar reactie inbrengen? Is er dan nog de mogelijkheid dat de inbreng door de omgeving nog mede kan bepalen welke locatie uitgewerkt wordt of gaat het dan om details? Ik neem aan dat met omgeving iedereen bedoeld wordt?

4.5 stap 3 pagina 30 Zoals bij stap 2 vermeld, worden de IEA en het voorstel van de voorkeurslocatie mogelijk tegelijk gepubliceerd door TenneT. Op dit moment gaan we er echter van uit dat beide stukken apart worden gepubliceerd.

Ik heb totaal geen kennis hierover maar waarom wordt deze alinea drie keer herhaald in dit Voornemen en participatieplan. Graag zie ik hierbij duidelijk vermeld wat het precies inhoudt, mede omdat ook de regionale partijen daar hun vraagtekens bij hebben.

4.5 stap 3 pagina 30 Doel participatie in deze stap:

- De omgeving actief laten bijdragen bij het bepalen van de mogelijke locatie voor het hoogspanningsstation.

Hier staat vermeld dat eerst de omgeving (ik neem aan ook de direct omwonenden en grondeigenaren) actief bij kan dragen aan het bepalen van de mogelijke locatie. In het overzicht van de participatieactiviteiten komen de direct omwonenden en grondeigenaren pas na publicatie van het voorstel van TenneT aan de beurt. Welke invloed heeft de omgeving dan nog op het bepalen van de mogelijke locatie? Of is de keuze van de locatie al gemaakt en praten we hier over een beetje meer naar links, rechts, voor of achter?

De tabel van de participatieactiviteiten zou dan ook aangepast moeten worden aan het omschreven doel participatie of de tekst doel participatie zou naar werkelijkheid omschreven moeten worden. Sowieso is de volgorde niet goed want de grondeigenaren en de direct omwonenden zouden eerst de kennisgeving moeten ontvangen voor publicatie in de lokale media en op de projectwebsite. Het verzoek om duidelijk en eensluidend te zijn in uw tekst en uw tabel.

4.5 stap 4 pagina 31 In de planuitwerkingsfase wordt het hoogspanningsstation verder uitgewerkt en wordt gewerkt aan de landschappelijke inpassing van het station. Het gaat hierbij om uitwerking op het gebied van watercompensatie, mogelijk natuurcompensatie en landschappelijke inpassing.

Met het begrip landschappelijke inpassing wordt mij niet duidelijk of het hier gaat om de eerste rand om het station of ook de mitigerende maatregelen zoals gesproken wordt op uw website www.tennet.eu/wijchen380kv. Prima dat er rekening gehouden wordt op het gebied van water, natuur en landschap. Ik mis echter als nummer 1 de mens met haar/zijn gezondheid.

Doel participatie in deze stap:

- De omgeving actief laten bijdragen aan het plan voor landschappelijke inpassing (het Landschapsplan); Worden hier de mitigerende maatregelen mee bedoeld of de organisaties betreffende water, natuur en landschap? Wie verstaat u hier dan onder 'de omgeving' omdat de omwonenden en grondeigenaren in het derde onderdeel apart worden genoemd?
- Het goed doorlopen van de vergunningprocedures;
- Wensen en belangen van omwonenden en grondeigenaren bij de voorgestelde voorkeurslocatie kennen.

Buiten de mogelijkheid voor (individuele) gesprekken na publicatie van de concept IEA lees ik hier voor de eerste keer in dit Voornemen en participatieplan de intentie om de wensen en de belangen van omwonenden te kennen? Allereerst snap ik de volgorde niet. De wensen en belangen van ... zou juist bovenaan moeten staan zodat deze meegenomen kunnen worden met de vergunningsprocedure. Hoe wordt de kennis wat de omwonenden graag zouden willen en wat voor hen belangrijk is verzameld? In een privé of gezamenlijk gesprek?

Dan mis ik bij onderstaande tabel de activiteit 'Gesprekken met de omwonenden'

Gesprekken met grondeigenaren	TenneT gaat in gesprek met grondeigenaren over het aankopen van gronden voor de bouw van het hoogspanningsstation	Grondeigenaren op de voorgestelde voorkeurslocatie	2027-2028
-------------------------------	---	--	-----------

Participatie? Zo voelt het niet want het project wordt de direct omwonenden opgedrongen. Bij het laatste stukje, de landschapsinpassing, hoe in de toekomst tegen dit enorme project aan te kijken, wordt als het goed is vooraf met hen gesproken en niet voor hen. Maar al het overige m.n. gezondheid, geluid, afstand, magneetveld, etc. is en/of wordt bepaald door anderen en daar hebben de direct omwonenden geen enkele invloed op. En de direct

omwonenden zitten met de gevolgen en de schade. Gezondheid en woonplezier staan met stip bovenaan en die komen nu ernstig in gedrang.

4.5 stap 4 pagina 32

mer-beoordelingsbesluit	De minister van KGG neemt het mer-beoordelingsbesluit om te bepalen of een volledig MER nodig is. Als er geen significante milieu- effecten worden verwacht, zal geen MER opgesteld worden. Het mer- beoordelingsbesluit wordt op de projectwebsite van RVO gepubliceerd.	Iedereen	2027
-------------------------	---	----------	------

Ik kan mij niet voorstellen dat er geen significante milieueffecten verwacht worden. Het zou mij dan ook ten zeerste verbazen als dit project niet MER-plichtig zou zijn.

Volgens de site van ipio.nl is het doel van een milieueffectrapportage het milieubelang een volwaardige plaats geven in de besluitvorming. Het gaat dan om besluitvorming over plannen en programma's en projecten die duidelijke milieueffecten kunnen hebben. Milieu is een breed begrip. Het gaat onder andere om water, bodem, lucht, afval, natuur, gezondheid en archeologisch erfgoed.

Gelukkig dat in het doel ook de gezondheid ter sprake komt, want ik vind het nog steeds apart dat de overig genoemde onderdelen zoals water etc. een even zo grote of groter aandeel hebben dan mens en dier met hun gezondheid.

4.5 stap 4 pagina 32

Gesprekken met belanghebbenden over landschappelijke inpassing	TenneT praat in zogenaamde 'ateliersessies' met belanghebbenden, zoals omwonenden, bedrijven en belangenorganisaties, over de landschappelijke inpassingsmaatregelen van het hoogspanningsstation.	Omwonenden, bedrijven en belangenorganisaties	2027
--	--	---	------

In het doel van de participatie wordt als derde genoemd: wensen en belangen van omwonenden en grondeigenaren kennen. In bovenstaande activiteit lees ik dat er met hen gesproken wordt over de landschappelijke inpassingsmaatregelen van het hoogspanningsstation. Zijn deze dan al door TenneT bepaald of hebben de direct omwonenden en grondeigenaren daar nog inspraak in zoals de woordvoerder op de informatiemiddag heeft uitgelegd of zoals ik bovenstaand verzocht heb om aan uw overzicht van activiteiten toe te voegen? Of worden bij deze activiteit de inpassingsmogelijkheden kenbaar gemaakt en besproken en krijgen de direct omwonenden en grondeigenaren daarna de tijd en de ruimte om daarover na te denken en te overleggen met de medebuurtbewoners om hun wensen kenbaar te maken? Overleg, wederzijds begrip en saamhorigheid over de te nemen beslissingen in de directe leefomgeving is van essentieel belang voor de toekomst. Daarnaast zou ik hierbij ook graag vermeld zien dat TenneT veel aandacht voor participatie met de omwonenden en de grondeigenaren en hun belangen betreffende de uitwerking van de positie en het ontwerp van het hoogspanningsstation heeft, zoals omschreven op pagina 22 de bovenste twee alinea's. Optimale aandacht en uitvoering o.a. ook voor de mogelijkheden t.a.v. het geluid m.n. over de positie van de transformatoren, het plaatsen van geluidsschermen, de bekleding met geluidsabsorberende materie etc. zoals reeds benoemd op pagina 3 bij het kopje 'geluidsnorm'

4.5 stap 5 pagina 32

In deze fase neemt de minister van KGG in overeenstemming met de minister van VRO het ontwerp-projectbesluit, waarna de omgeving hierop een zienswijze kan indienen. Dit is de laatste keer dat de omgeving kan reageren op de plannen voor het nieuwe hoogspanningsstation.

Doel participatie in deze stap:

- Het voorgenomen projectbesluit bekend maken in de omgeving; De grondeigenaren en de directe omgeving horen het alleen via de officiële kanalen ontvangen of worden zij eerst nog in kennis gesteld?

- Reacties uit de omgeving verzamelen op het voorgenomen projectbesluit.

Ik ben het totaal niet eens met het 'concept' zienswijze. Het is een eenrichtingsweg. Men kan aangeven wat men ergens van vindt of waar men het niet mee eens is. Maar TenneT en het ministerie van KGG bepalen of het 'gegrond' is of niet. Of het wel of niet mee opgenomen wordt in het Voornemen, het participatieplan, planuitwerking en het uiteindelijke projectbesluit. Het enige wat rest is bezwaar in te dienen bij de Raad van State

4.6 pagina 33 De reacties op dit Participatieplan worden gebruikt ter input voor de eerstvolgende versie van het Participatieplan. Het Participatieplan wordt nog twee keer bijgewerkt:

1. Naar aanleiding van de reacties op het Voornemen en Participatieplan (stap 1);

Het vriendelijke verzoek mijn advies mee te nemen om mensen die ervaring hebben uit het verleden deel te laten nemen aan de opmaak van het participatieplan.

2. Bij de bekendmaking van de voorgestelde voorkeurslocatie (stap 3). Het Participatieplan gaat dan over de participatie tot en met de publicatie van het definitief Projectbesluit. Hopelijk worden mijn opmerkingen serieus bekeken en overwogen.

5.1 pagina 34

Over het project en de procedure (hoofdstuk 2 en 3):

- Welke andere oplossingen dan de locatie-alternatieven die in paragraaf 2.6 worden genoemd ziet u? De aangedragen locatie-alternatieven moeten voldoen aan de uitgangspunten zoals in paragraaf 2.4 staan beschreven.

Ik heb hierop mijn visie al eerder gegeven zijnde op pagina 3 bij 2.6 pagina 15. Ik ga mijn rechterburen of mijn linker overburen niet toeschuiven wat ik mijzelf en daarmee ook hen totaal niet toe wens.

5.1 pagina 34

Over het Participatieplan (hoofdstuk 4):

- Wat vindt u van de manier waarop u wordt betrokken bij het proces?

Bij de startfase had ik zeker meer een persoonlijke benadering en een groepsgewijze uitleg verwacht voorafgaand aan de informatiedag. Hopelijk wordt dat bij de volgende fases wel tijdig opgepakt.

Bijlage 1: Overzicht belangenorganisaties in het projectgebied pagina 35

Ik neem aan dat Leefbaarheidsgroep Hernen u hierover al heeft bericht.

En wellicht de leefbaarheidsgroep Ravenstein met haar kerkdorpen?

Ik zie graag uw reactie tegemoet en mogen er nog vragen zijn dan zou ik deze graag aan u willen verduidelijken.

Met vriendelijke groet,

Verzonden: 7/24/2025 10:56:42 AM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens: [REDACTED]
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Als natuurliefhebber en echte [REDACTED], ben ik fel tegen een hss.

Het mooie landschap wordt al ernstig vervuild door windmolens en zonnepanelen (die ook prima boven parkeerplaatsen geplaatst kunnen worden).

We leveren steeds meer groen in voor zogenaamde groene energie.

Verzonden: 7/24/2025 12:34:48 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Ik ben zelf woonachtig in [REDACTED]. De omgeving komt wellicht in aanmerking voor het hoogspanningscomplex. In het gebied is er echter ook sprake van veel natuur. Een dergelijk groot gebied industrialiseren bedreigt dit. Ik ben hier dan ook geen voorstander van en acht de gebieden rondom Batenburg niet geschikt.

Verzonden: 7/24/2025 12:57:59 PM

Onderwerp:

Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer:

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens:

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Als het hoogspanningsstation in de buurt van Hernen komt, hoe wordt er dan rekening gehouden met veiligheid van de omgeving en bewoners in de wetenschap dat dit station een target is (en zelfs door de grootte van het station een groot target). En dan ook graag cumulatief bekeken: de reeds aanwezige (en nog te bouwen) zonneparken, de watervoorziening van de watertoren in Leur, de olieleiding die door Hernen ligt. En wellicht nog meer targets die ik niet genoemd heb. Hoe veilig is het straks nog wonen in Hernen?

Verzonden: 7/26/2025 9:30:00 AM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: Akkerbouwbedrijf [REDACTED]

Uw zienswijze/reactie:

- * waarom keuze gebied met landbouwbestemming ? , open gebied, goede landbouwgrond --> voedselproductie?
- * In de toekomst wordt waarschijnlijk dit project groter en wordt er meer landbouwgrond onttrokken.
- * Er zijn betere opties, bijvoorbeeld industrieterreinen, denk aan bijvoorbeeld tegen Loonse waard.
- * wordt/is er een onderzoek gedaan, voor gezondheidsrisico/ schadelijkheid omwonenden? (geluid en straling) Er komt namelijk 2 keer zoveel stroom door de kabels.
- * Voor afvoer stroom naar Oss, worden de kabels gegraven of geboord? Op de kaartjes missen we plannen waar de afvoerkabels komen te liggen. Bedenk dat je als je de kabels graaft op landbouwgrond grote gevolgen heeft voor de bodem.
- * Is er overlegt met waterschap? De aan en afwatering is belangrijk punt. Twee opties gaan namelijk over de A watergangen heen, is hier over nagedacht hoe is dit op te lossen?
- * zie verdere reactie's van de ZLTO

Verzonden: 7/27/2025 8:08:56 AM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Bezwaar tegen voorgenomen project vanwege straling, leefomgeving en woninggezindheid

Met deze brief wil ik mijn ernstige bezwaar uiten tegen het voorgenomen project [naam of nummer project invullen als bekend] dat gepland staat in Wijchen. Als inwoner van deze gemeente maak ik mij grote zorgen over de gevolgen van dit project voor onze gezondheid, leefomgeving en leefbaarheid.

Toen wij besloten om ons in [REDACTED] te vestigen, hebben wij dat met zorg gedaan. De locatiekeuze was voor ons uiterst belangrijk. Wij hebben nadrukkelijk gezocht naar een omgeving zonder zware infrastructuur, zoals hoogspanningsleidingen, vanwege de mogelijke gezondheidsrisico's die daarmee samenhangen. De rust, ruimte en de veilige woonomgeving waren doorslaggevend voor onze keuze om hier te komen wonen.

Het nieuwe project – waarin blijkbaar sprake is van installatie of uitbreiding van infrastructuur die elektromagnetische straling met zich meebrengt – druist volledig in tegen dat uitgangspunt. De straling die hierbij vrijkomt is voor mij en vele andere bewoners zeer verontrustend. Hoewel er nog discussie bestaat over de exacte gezondheidsrisico's, zijn er voldoende wetenschappelijke aanwijzingen dat langdurige blootstelling aan elektromagnetische velden nadelige effecten kan hebben, met name voor kinderen en kwetsbare groepen.

Daarnaast vrees ik dat de komst van dit project de woninggezindheid (de wens om hier prettig en veilig te blijven wonen) van inwoners in gevaar brengt. Het woongenot zal verminderen, en dat heeft op termijn invloed op de leefbaarheid, de sociale samenhang én de woningwaarde. Waar Wijchen nu nog bekend staat als een aantrekkelijke woongemeente, bestaat het risico dat dit imago schade oploopt.

Ik doe dan ook een dringend beroep op u om deze plannen te heroverwegen en inwoners zoals ik serieus te nemen in onze bezorgdheid. De gevolgen van een dergelijk mega-project zijn groot en raken niet alleen het landschap, maar ook onze gezondheid en het vertrouwen in beleid dat burgers zou moeten beschermen.

Ik zie graag uw reactie tegemoet.

[REDACTED]

[REDACTED]

Verzonden: 7/27/2025 9:29:21 AM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Ik ben erop Tegen. Dit zou niet mogen !

Verzonden: 7/27/2025 3:07:39 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Zie in de bijlage de zienswijze.

105698215_10956940_Zienswijze_betreffende_locatie_1a_en_1b_nabij_Wijchen.docx

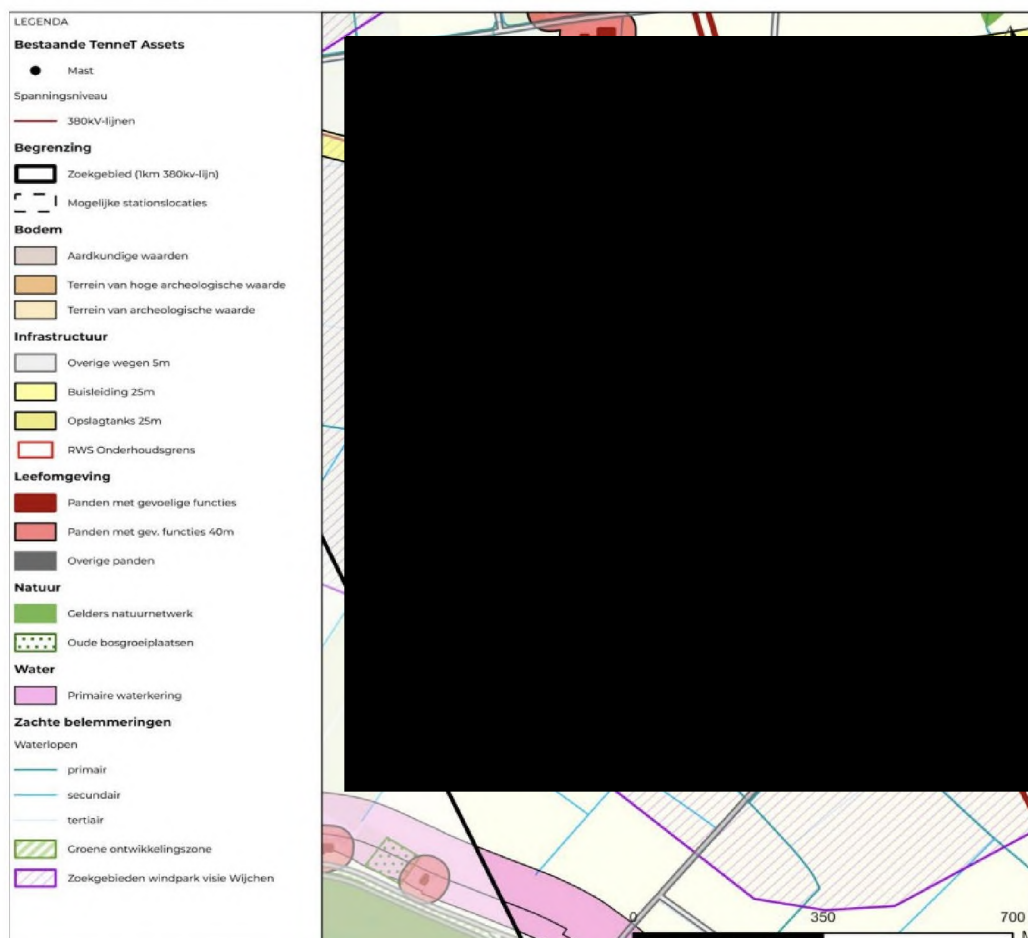
Zienswijze betreffende hoogspanningsstation nabij Wijchen.

Bij deze brief willen wij onze zienswijze kenbaar maken ten aanzien van de voorgenomen realisatie van een hoogspanningsstation in de omgeving wijchen, specifiek met de betrekking tot de zoeklocaties 1A, 1B. Wij achten deze locaties om diverse reden ongeschikt. En brengen hieronder onze zwaarwegende bezwaren onder de aandacht.

1. Onvolledigheden en onnauwkeurigheden in het planmateriaal

Allereerst twee opmerkingen betreffende de onvolledigheid van afbeelding 4, zie zwarte cirkels.

- De woningen gelegen aan de [REDACTED] en [REDACTED] zijn niet omcirkeld als panden met een gevoelige functie. Deze woningen liggen op 270 en 350 van locatie [REDACTED] en [REDACTED]. Verdere afgelegen woningen zijn wel omcirkeld.
- In locatie 1b en net op de rand van locatie 1a bevind zich een bosje met water. Deze is aangelegd om de patrijzen / eenden in het gebied ruimte te verschaffen. Dit bosje met hierin een vijver is niet ingetekend op afbeelding 4. In de nabijheid van deze locatie zijn dassen, bevers en patrijzen te vinden. Het is niet ondenkbaar dat zich beschermde dieren huisvesten in het niet aangemerkte gebiedje op de kaart.

Afbeelding 4: [REDACTED]

Bosje met water in locatie 1a

2. Aantasting open landschap

Locatie 1a en 1b liggen in een open gebied, dat gekenmerkt wordt door een landschappelijk open karakter. Vanaf zowel het Neerveld als de Gordenaars de Molendijk en de Bergharensestraat is het te plaatsen hoogspanningsstation duidelijk zichtbaar, wanneer gekozen wordt voor locatie 1a of 1b. Er zijn geen bossages/groenranden aanwezig die het uitzicht op het hoogspanningsstation belemmeren vanuit de aangrenzende wegen. Het kenmerkende open landschappelijke karakter verdwijnt hierdoor. De omliggende hierboven genoemde wegen zijn dagelijkse werk-woon verkeer aanrijroutes vanuit de dorpen naar de omliggende grotere wegen. In de weekenden en avonden zijn het drukke wegen voor fietsers en wandelaars.

3. Impact cultureel erfgoed

In de directe nabijheid van de beoogde locaties bevinden zich diverse objecten en gebieden van groot historisch en cultureel belang:

- De Batenburgse molen uit de 18e eeuw, op slechts 650 meter (locatie 1b) en 850 meter (locatie 1a), zal in meerdere richtingen aan het zicht worden onttrokken door het hoogspanningsstation. Dit schaadt de visuele beleving van dit monument.
- De historische stadskern van Batenburg, een rijksbeschermd stadsgezicht sinds 1967, ligt op ongeveer 1 kilometer afstand van beide locaties. Het rijksbeschermd stadsgezicht ruikt tot aan de molen. Dat is respectievelijk 650 tot 850 meter van het beschermde stadsgezicht. De stad kent een rijke geschiedenis die teruggaat tot vóór 1000 na Christus. De ruimtelijke relatie tussen stad, molen en omringend landschap is van grote cultuurhistorische waarde. Realisatie van een dergelijk omvangrijk en industrieel complex zo dicht bij deze kern is onverantwoord en ongewenst.

4. Effect op de Batenburgse eendenkooi

Op 900 meter van locatie 1b en 1000 meter van locatie 1a bevindt zich de Batenburgse eendenkooi. Aan eendenkooien is vanouds het recht van afpaling verbonden. Dat houdt in dat er binnen een straal van enkele honderden tot wel 1500 meter geen activiteiten mogen plaatsvinden die de vangst kunnen verstoren. Het afpalingsrecht van de eendenkooi van Batenburg is rond 1815 op 753 meter bepaald. Ik denk echter dat een hoogspanningsstation de aanvliegroute van eenden ernstig verstoort, en dat 753 meter niet toereikend is wanneer er een hoogspanningsstation geplaatst wordt.

De eendenkooi van Batenburg kent een lange geschiedenis. Zij is lange tijd eigendom geweest van de bewoners van Kasteel Batenburg. Deze bewoners hielden vanaf 1857 nauwgezet een boekhouding bij van de vangsten. Hierdoor is de eendenkooi van Batenburg een van de meest gedocumenteerde eendenkooien van Nederland.

De eendenkooi van Batenburg is nog steeds in bedrijf. Natuurlijkehebbers, natuurbeschermers en overheden zetten zich in voor het behoud van dit cultuurhistorisch erfgoed. Behalve als broedgelegenheid is een eendenkooi van belang als voedselbron en rustgebied voor vogels die elders broeden.

5. Natuurgebied de Liendensewaard

Locatie 1a en 1b bevinden zich nabij de Liendensewaard.

De Liendensewaard is een natuurontwikkelingsgebied in de uiterwaarden van de Maas. Het gebied is ontwikkeld door rijkswaterstaat. Het hele terrein tot aan de dijk doet nu dienst als overloopgebied voor de Maas. Een deel van het gebied is plasdrasterrein dat veel steltlopers en weidevogels aantrekt.

Vogelliefhebbers bezoeken het gebied regelmatig, vanaf de dijk is goed zicht op het plasdrasgebied.

De Liendensewaard is een plek om vogels te spotten, waaronder een aantal jaren geleden de zeldzame steppevorkstaartplevier. Vogelspotters zijn vaak te vinden op de molendijk bij de afslag rijswaard.

Locatie 1a bevindt zich op 500 meter van de Liendensewaard. Locatie 1b op 700 meter. Aan de ene kant van de dijk is de Liendensewaard, draait men zich om dan ziet men het hoogspanningsstation.

Conclusie

Op basis van de bovenstaande overwegingen achten wij locatie 1a en 1b onaanvaardbaar voor de realisatie van een hoogspanningsstation. De aantasting van het landschap, de schade aan cultureel en ecologisch erfgoed, de negatieve effecten op beschermde soorten en het risico op versterking van bestaande natuur- en cultuurwaarden maken deze locaties uitermate ongeschikt. Wij verzoeken u met klem om deze zienswijze zwaar mee te laten wegen in de besluitvorming en locatie 1a en 1b te schrappen als mogelijke vestigingsplaatsen.

Met vriendelijke groet,

A large black rectangular redaction box covering the signature of the official.

Verzonden: 7/27/2025 9:08:13 PM

Onderwerp:

Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Bedrijf

(Mede) namens:

Organisatie: [REDACTED]

Uw zienswijze/reactie:

[REDACTED] betreft [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Tel: [REDACTED]

Aan:

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Hoogspanningsstation Wijchen

Postbus 111

9200 AC Drachten

DIGITAAL: <http://www.rvo.nl/hss-wijchen>

Datum: 26 juli 2025

Betreft: Zienswijze op het Voornemen en Participatieplan Hoogspanningsstation Wijchen

Kenmerk project: HSS Wijchen – juni 2025

☐

Geachte heer/mevrouw,

Wij maken middels deze brief gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op het voornemen tot de realisatie van een 380/150 kV hoogspanningsstation (HSS) in de gemeente

Wijchen. Wij zijn agrarisch ondernemers in het buitengebied van [REDACTED], waar wij een [REDACTED] exploiteren, omringd door akkerbouwgronden.

De locatie 3 die in het participatieplan van TenneT wordt genoemd, ligt op zeer korte afstand van onze woning en ons bedrijf. De realisatie van een hoogspanningsstation op deze locatie zal voor ons onevenredig grote gevolgen hebben op het gebied van gezondheid, dierenwelzijn, bedrijfsvoering, landschap, en ruimtelijke kwaliteit.

☐

1. Aantasting van het landschap en ons woon- en werkklimaat

Onze woning en bedrijf liggen in een open agrarisch gebied met vrij uitzicht over de omliggende percelen. De bouw van een hoogspanningsstation zou dit uitzicht volledig blokkeren en de open landschappelijke beleving onherstelbaar verstoren.

De schaal, massa en industriële uitstraling van een hoogspanningsstation vormen een sterk contrast met het kleinschalige, landelijke karakter van onze omgeving. Deze visuele belasting tast het woonplezier en de leefkwaliteit ernstig aan, zowel overdag als 's nachts (door verlichting).

☐

2. Gezondheid en dierenwelzijn

Onze zorgen over de gezondheidsrisico's zijn groot. Als direct omwonenden en ondernemers met een stal in de nabijheid van locatie 3, wijzen wij op de mogelijke effecten van elektromagnetische velden (EMV), laagfrequente geluiden en trillingen:

- De invloed van EMV op het welzijn en gedrag van onze dieren is onvoldoende onderzocht en levert bij ondernemers en bewoners psychische belasting op (stress, onzekerheid).
- Geluidsemissies vanuit transformatoren en spoelen kunnen – met piekniveaus tot 90-97 dB(A) – ook in 'worst-case' scenario's negatieve effecten hebben op dieren, vooral in een rustige buitengebiedomgeving.
- Continue, nachtelijke bromtonen of zoemgeluiden kunnen leiden tot chronische onrust onder de dieren, wat de gezondheid en productie schaadt.

Wij verzoeken daarom om een onafhankelijke gezondheidsimpactanalyse waarin ook dierenwelzijn en de impact op agrarische bedrijven wordt meegenomen.

☐

3. Duurzame akkerbouw en precisielandbouw in het gedrang

De omliggende gronden van ons bedrijf worden gebruikt voor akkerbouw, waarbij wij werken met moderne technieken volgens de kringlooplandbouwprincipes: duurzaam, circulair en met minimale ecologische impact.

Onze teeltwijze steunt sterk op precisielandbouw, waaronder het gebruik van GPS-gestuurde tractoren, sensoren en datagestuurde systemen. De aanwezigheid van een hoogspanningsstation brengt risico's met zich mee:

- EMV kan GPS-signalen verstoren, met directe gevolgen voor zaaien, bemesten en oogsten;
- Grondverzet en ondergrondse kabels kunnen de bodemstructuur aantasten, met blijvende schade aan de vruchtbaarheid;
- Waterhuishouding (ontwatering/drainage) kan verstoord raken, wat leidt tot opbrengstverlies en verhoogde ziektedruk;
- Werktuigen moeten kunnen manoeuvreren zonder fysieke of magnetische obstakels – iets wat door de aanleg van dit station in gevaar komt.

Een zorgvuldig bodem- en wateronderzoek én GPS-storingsanalyse is noodzakelijk binnen het MER-traject.

□

4. Bedrijfsrisico's en bereikbaarheid

De aanvoer van bouwmaterieel via smalle buitenwegen brengt risico's met zich mee voor verkeersveiligheid en schade aan de infrastructuur. Bovendien leidt de bouwfase tot langdurige hinder voor ons dagelijks werk, waarbij wij afhankelijk zijn van snelle en veilige toegang tot onze gronden.

Ook structurele hinder, bijvoorbeeld door onderhoudsverkeer of beperkingen in gebruik van nabijgelegen gronden (veiligheidszones, EMV-beperkingen), vormt een aantasting van onze bedrijfsvoering en levensonderhoud.

□

5. Ruimtelijke argumenten tegen locatie 3

De locatie 3 is daarnaast ruimtelijk ongeschikt om meerdere redenen:

- Er zijn al ruimtelijke ontwikkelingen voorzien in dit gebied, zoals het windpark Wijchen A50. Het combineren van zulke grootschalige projecten is niet verantwoord;
- Het gebied heeft landschappelijke en cultuurhistorische waarden die verloren dreigen te gaan;

- Er bestaat geen maatschappelijk draagvlak bij omwonenden, bewonersgroepen en agrarische ondernemers in de omgeving.

Alternatieve locaties (1 en 2) bieden meer afstand tot woningen, betere landschappelijke inpassing, en minder ruimtelijke conflicten.

☐

6. Verzoek en conclusie

Wij verzoeken u:

1. Locatie 3 te schrappen uit het vervolgonderzoek en buiten het MER te houden;
2. Onze woning, stal en akkerbouwpercelen als gevoelige objecten aan te merken in de gezondheids-, geluid- en EMV-analyse;
3. Volledige aandacht te besteden aan de impact op precisielandbouw, bodemstructuur, waterhuishouding en bedrijfscontinuïteit;
4. Transparantie te waarborgen richting grondeigenaren en agrariërs, met eerlijke communicatie over ruimtebeslag, compensatie en participatie;
5. Te kiezen voor een locatie op een bestaand industrieterrein, indien technisch haalbaar.

☐

Wij verzoeken u deze zienswijze op te nemen in de formele inspraakprocedure en houden ons beschikbaar voor nadere toelichting indien gewenst.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Tel: [Redacted phone number]

Verzonden: 7/27/2025 9:16:27 PM

Onderwerp:

Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s):

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Buurt en/of bewonersorganisatie

(Mede) namens: Leefbaarheidsgroep Batenburg

Organisatie: Leefdbaarheidsgroep Batenburg

Uw zienswijze/reactie:

Als leefbaarheidsgroep hebben wij een reactie opgesteld.

Hiervoor verwijzen wij graag naar de bijlage.

105699208_10957174_250727_Zienswijze_Leefbaarheidsgroep_Batenburg_HSS_Wijchen.pdf

Zienswijze op het Voornemen en Participatieplan HSS Wijchen

Als Leefbaarheidsgroep Batenburg dienen wij hierbij een zienswijze in op het document 'Voornemen en Participatieplan 380/150 kV-hoogspanningsstation Wijchen', gepubliceerd op 16 juni 2025. Als bewonersinitiatief zetten wij ons in voor de leefbaarheid van Batenburg en omgeving. Wij maken ons ernstige zorgen over de mogelijke vestiging van het hoogspanningsstation in of nabij Batenburg Noord.

Belangrijke punten van zorg

1. Geluidsoverlast

Wij maken ons zorgen over de potentiële geluidsemissies van het hoogspanningsstation. Hoewel de exacte niveaus nog niet bekend zijn, kan een installatie van deze omvang leiden tot storend geluid, vooral in een verder zeer stille en landelijke omgeving zoals Batenburg Noord.

2. Leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit

De komst van een groot infrastructuurproject tast de leefbaarheid aan in dit landelijke gebied. Batenburg Noord wordt gekenmerkt door rust, openheid en kleinschalige woon- en landbouwstructuren. Een station van 26 hectare past hier ruimtelijk niet in.

3. Gezondheidseffecten van het magnetisch veld

Er is zorg onder bewoners over de mogelijke gevolgen van langdurige blootstelling aan elektromagnetische velden van dit station. Wij vragen om volledige transparantie over de verwachte sterkte van de magnetische velden en de gezondheidseffecten, en verzoeken om een gezondheidsrisicoanalyse op locatiebasis. ProRail heeft in een eerdere reactie al aangegeven dat een HSS invloed kan hebben op de activiteiten op het spoor.

4. Bescherming van het open komgebied

Het gebied ten noorden van Batenburg is bestempeld als 'open komgebied'. Dit betekent dat het landschappelijk waardevol en beschermd gebied betreft. Een grootschalig industriële ingreep staat hiermee op gespannen voet.

5. Landschap, stilte en uitzicht

Batenburg Noord is een stil, open landschap met waardevolle zichtlijnen richting de Maas en omliggende natuur. De bouw van een hoogspanningsstation zou het open karakter en uitzicht ernstig aantasten.

6. Participatieproces

Wij hebben zorgen over de mate waarin bewoners van kleine kernen, zoals Batenburg worden betrokken. Als leefbaarheidsgroep vangen wij signalen op van bewoners. Batenburgers geven echter niet snel op persoonlijke titel een formele reactie.

Als leefbaarheidsgroep denken en praten wij graag mee over ontwikkelingen in Batenburg, of die Batenburg aangaan. Daarnaast heeft de leefbaarheidsgroep een functie als

intermediair tussen de verschillende betrokken partijen bij belangrijke zaken die in ons stadje spelen.

Wij vragen om versterking van onze rol in het participatieproces, inclusief uitnodiging voor overleg en terugkoppeling.

7. Recreatieve waarde van het gebied

Batenburg Noord is onderdeel van een aantrekkelijk buitengebied, dat veel wordt gebruikt voor wandelen en fietsen. Met de bouw van een nieuwe wijk in Wijchen-West zal de recreatieve druk op dit gebied toenemen. Wij vinden het onwenselijk om dit groene recreatieve gebied onevenredig te belasten met een grootschalige infrastructuurvoorziening.

Alternatieve locaties

U vraagt of de juiste alternatieven/tracéopties worden onderzocht? Daarbij hebben wij wel een aantal vragen aan u. Wij missen inzicht in alternatieve stationslocaties buiten Wijchen.

In het Voornemen en Participatieplan wordt vermeld dat alleen de regio's Wijchen en Oss als potentiële locaties voor het nieuwe 380/150 kV-station zijn onderzocht. Wij vragen waarom andere realistische alternatieven zoals een 150 kV-station bij Uden of Aarle-Rixtel – beide nabij de bestaande 380 kV-lijn Boxmeer–Dodewaard – niet in de analyse zijn betrokken (bron: <https://webkaart.hoogspanningsnet.com>). Deze locaties zouden mogelijk een meer gespreide ruimtelijke impact hebben en de belasting op het gebied bij Wijchen kunnen verlichten. Wij verzoeken om transparantie over waarom deze varianten niet zijn meegenomen of zijn afgefallen.

Tot slot

Wij verzoeken het ministerie en TenneT om bovengenoemde punten serieus te betrekken bij de verdere planvorming. Wij vragen om actieve terugkoppeling en transparantie over hoe deze zorgen gewogen worden bij de keuze voor een locatie. Wij blijven graag in gesprek en hopen dat u ruimte laat voor alternatieven die recht doen aan de leefbaarheid van onze regio.

Met vriendelijke groet,

Leefbaarheidsgroep Batenburg

Verzonden: 7/27/2025 10:20:23 PM

Onderwerp:

Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Particulier

(Mede) namens: Ik zit ook bij Natuur Wijchen in de beleidsgroep. Maar die worden nog uitgenodigd. Dit is daarom op persoonlijke titel en als [REDACTED].

Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Geachte medewerker,

Op de inloopavond in Het Achterom heb ik met medewerkers van Tennet gesproken. Zij beaamden dat met het aanleggen van het hoogspanningsstation ook een kans ligt om de natuur te versterken in dit gebied. Van oudsher komt hier de Patrijs voor en de Kamsalamder is ook geen onbekende.

Ik zie bij alle drie de opties wel kansen voor versteviging van de natuur. Mogelijk aansluiting bij het Gelders Natuur Netwerk. Dit kan rechtstreeks of als zogenaamde "stepstone"

U heeft al aangegeven dat voorzieningen in beschermende hekwerken ook mogelijk zijn zonder dat verzekeringen moeilijk doen of de veiligheid in het geding is. Ik denk graag mee over oplossingen. Het water in het gebied kan ook een kans bieden om zowel natuurontwikkeling als veiligheid voor de nieuwe centrale bieden.

Ik heb het gebied meermalen verkent vanwege een andere opdracht (zie extra bijlage). Ik zie het meeste kans voor optie drie (in de buurt van de spoorlijn). Het ontbreken van een hoekmast lijkt me hierbij een kleine belemmering. Wellicht is de hachelijke keuze voor de direct omwonenden of een aantal windmolens als uitzicht of een hoogspanningsstation.

Agrarische grond is relatief makkelijk te gebruiken. Veel leven in de grond is al dood door bewerking en gifgebruik. Gif en een overvloedige hoeveelheid van bepaalde stoffen maakt dat water niet meer aan de normen voldoet die voor natuur met veel biodiversiteit nodig is. Ik zie een hoogspanningsstation daarom ook als een kans.

In de info staat nergens beschreven wat hoogspanning voor effect op de omgeving heeft. Er staat alleen dat zoveel mogelijk woningen en natuurgebieden vermeden worden. Onduidelijk is of de hoogspanning (straling oid.) een negatief effect kan sorteren of dat het alleen de impact van het fysieke station is.

Graag praat ik met u verder over de mogelijkheden. Bij voorkeur sluit ik me aan bij het gesprek wat u met Natuur Wijchen gaat hebben.

105699365_10957223_het_Ruffel_pre-def_(1).docx

Plannen voor het realiseren van

Ecologisch Zonnepark

het Ruffel

Gemeente Wijchen

Voorwoord

Nederland is druk bezig met verduurzamen.

Om de opwarming van de aarde te beperken moeten fossiele brandstoffen plaatsmaken voor hernieuwbare energie, onder meer uit zon en wind. Om de afgesproken klimaatdoelen (van Parijs) te behalen, zullen er naast grootschalige windenergie op zee en zonnepanelen op gebouwen, ook wind- en zonneprojecten op land nodig zijn.

Door de beperkte ruimte in ons land neemt de maatschappelijke weerstand daartegen toe. De effecten van de energietransitie zorgen enerzijds voor extra druk op onze natuur en biodiversiteit, anderzijds liggen er ook kansen voor de natuur en biodiversiteit minimaal de komende 20 jaar.

Naast de directe en indirecte effecten zijn er ook cumulatieve effecten zoals verstoringen van natuur en leefomgevingen van zowel mens en dier.

Met het Ecologisch Zonnepark het Ruffel hebben wij als doel gesteld om door de bestaande initiatieven en ontwikkelingen van het gebied ten westen van de gemeente Wijchen, een gebied op de kaart te zetten waarbij het uitgangspunt beschermen, ontwikkelen en compenseren van de biodiversiteit een grotere prioriteit heeft dan de opbrengsten van het gebied.

We hopen van harte dat dit initiatief een voorbeeld gaat worden en navolging gaat krijgen bij komende transitie in het land.

April 2025

De samenstellers,

 en

Inhoud

Pagina

1	Titelblad
2	Voorwoord
3	Inhoudsopgave
4 - 9	Deel 1 : Gebiedsanalyse
10 - 18	Deel 2 : Soortenbenadering
19 - 21	Deel 3 : Aanbevelingen
22 - 24	Bijlage I - Detaillering Zonnepark Bankhoef
25 - 26	Bijlage II - Detaillering hoogspanningsstation TenneT
27 - 44	Bijlage III - Foto impressie “Het Ruffel”

Deel 1: Gebiedsanalyse

De gemeente Wijchen is voornemens een aantal initiatieven te realiseren:

Zonnepark Bankhoef

De locatie van Zonnepark Bankhoef ligt parallel aan de snelweg A50. Het gebied ligt ten westen van Leur en ten oosten van de snelweg, in de gemeente Wijchen. Aan de zuidkant bevindt zich Knooppunt Bankhoef en aan de noordkant de kern Hernen. Het gebied wordt aan de zuidkant begrensd door De Bankhoeve en aan de oost- en noordkant door de Hernenseweg. Op onderstaande plattegrond is het plangebied van het zonnepark rood omlijnd.

Zonnepark Bankhoef is een initiatief van Energiecoöperatie Leur e.o. en duurzaam energiebedrijf Pure Energie. Er is een plan in een vergevorderd stadium voor een zonnepark van circa 28 hectare nabij Hernen en Leur (gemeente Wijchen). Dit zonnepark wekt veel duurzame elektriciteit op en geeft een impuls aan het landschap en de natuur in het gebied. Voor de aanleg van dit zonnepark is natuurcompensatie nodig.
(voor verdere detaillering, zie bijlage 1).

Hoogspanningsstation TenneT

Netwerkbeheerder TenneT wil een nieuw hoogspanningsstation bouwen in de gemeente Wijchen. Daarmee moet het Brabantse elektriciteitsnetwerk, speciaal voor de Brainportregio rond Eindhoven, worden versterkt.

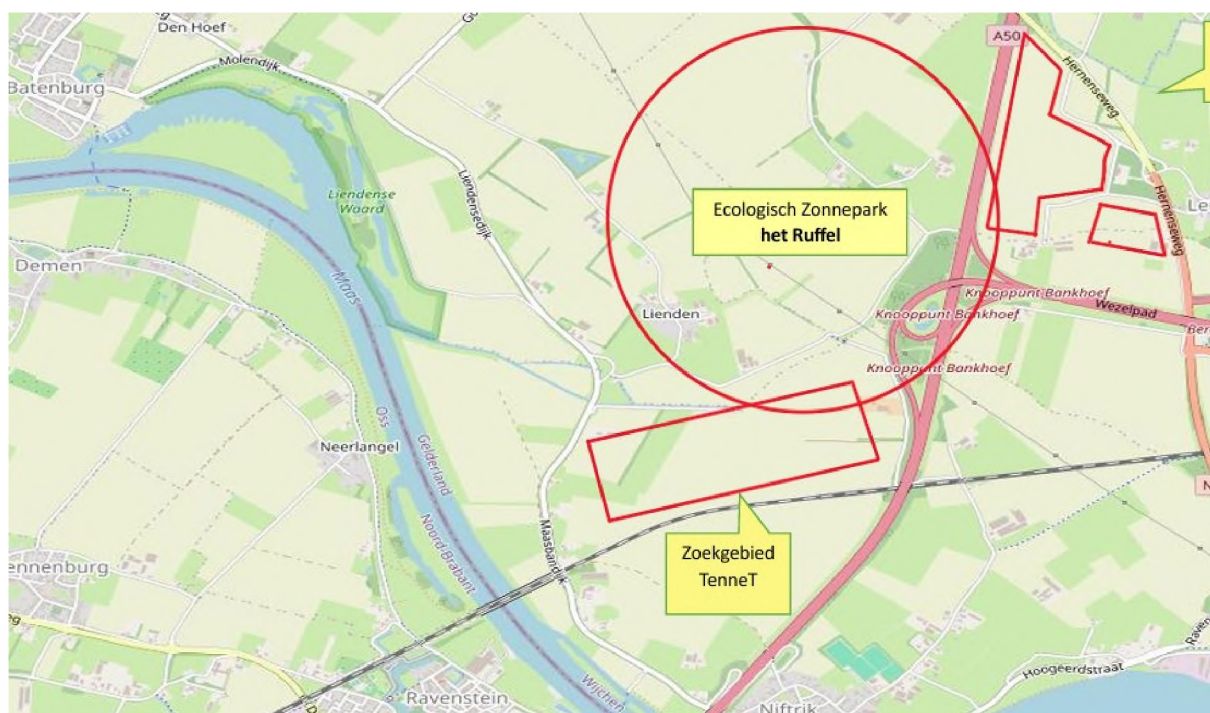
(voor verdere detaillering, zie bijlage 2)

Gebiedskeuze

Om tot een goede keuze te kunnen komen voor de lokalisering van het Ecologisch Zonnepark het Ruffel heeft er een uitgebreide gebiedsanalyse plaats gevonden.

Naast deze gebiedsanalyse zijn de samenstellers van dit plan in contact geweest met bewoners van dit gebied, waarbij een aantal bezoeken aan het gebied een goed beeld opleverden om de keuze te versterken.

Tijdens de gebiedsbezoeken (schouw) stuiten we op veel verbindingen tussen de verschillende bomenrijen, houtwallen en natuurstroken. Ook de historische, kronkelende landwegen waren omgeven door bomenrijen, bosschages en grasstukjes. (zie bijlage 3) Hier vormden de waterloop met steile wanden de harde scheiding met het agrarische landschap.

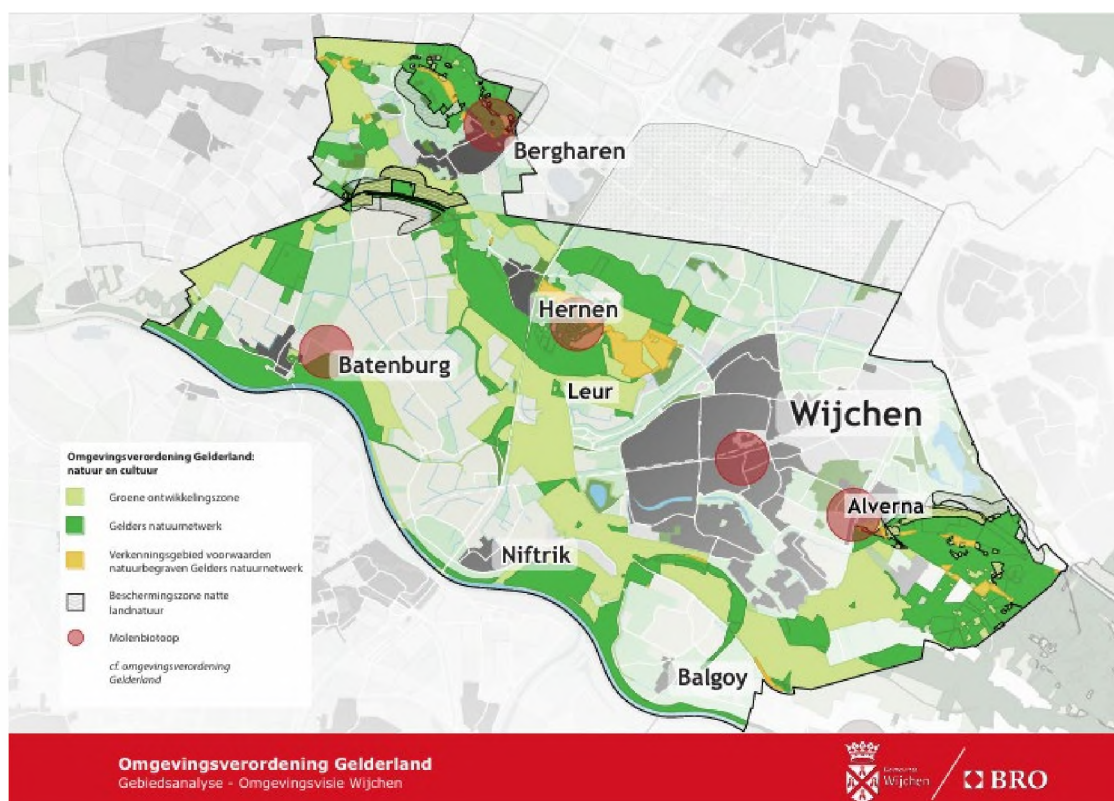
De ligging

Aan de oostzijde grenst het onderzochte gebied aan de Ruffelseweg nabij de A50, dit ter hoogte van knooppunt Bankhoef met de aansluiting richting Wijchen en Nijmegen (A326) met zonnepark Bankhoef. Op deze hoogte kunnen beiden zonneparken met elkaar verbonden gaan worden, met de nodige transportleidingen voor de energieopwekking, als voor de fauna. Hierbij kan het gebiedje, gelegen in de verkeerslus van deze aansluiting, opgenomen worden in dit ecologisch park. Mogelijk kan dit nog gecombineerd worden met de verbreding van de A-50. Ten Zuiden ligt binnen 2 kilometer de spoorlijn Nijmegen-Den Bosch.

Aan de noordzijde grenst het gebied aan het dorp Hernen én zeker niet onbelangrijk aan het GeldersNatuurNetwerk. Een deel van het onderzochte gebied maakt reeds deel uit van G.N.N.

Het gebied is onderdeel van het Schebbelaarse Veld ([polder]).

Langs het zuidelijke deel ligt een dijk aan de rivier de Maas. Aan de Maaskant van deze dijk ligt binnen 2 á 3 km de Liendense Waard. Deze nevengeul is gegraven op de plek waar tot ca. 1930 de Maas nog een verbinding vormde met de gracht rondom de ruïne van Batenburg en is nu een prachtig waterrijk gebied voor allerlei vogels. Er zijn diverse watervogelsoorten te zien, zoals de visdief, lepelaar, kluut en verschillende ganzensoorten.

Gebiedskenmerken

Het gebied kenmerkt zich door afwisselend door weide- en akkergronden en diverse bosschages. De afwatering is geregeld door diepe watergangen met steile oevers. Her en der liggen oude landweggetjes, omzoomd met oude bomen.

Het gebied is gelegen op (oude)Maasoeverwallen en Maaskommen.

De hoogte van het gebied is 6.47mtr (boven NAP). Buitendijks is, veldje langs de rivier de Maas, is dat 7.68.

De boomhoogten in aan het veld en aansluitend is drie tot 20 meter.

Watergangen

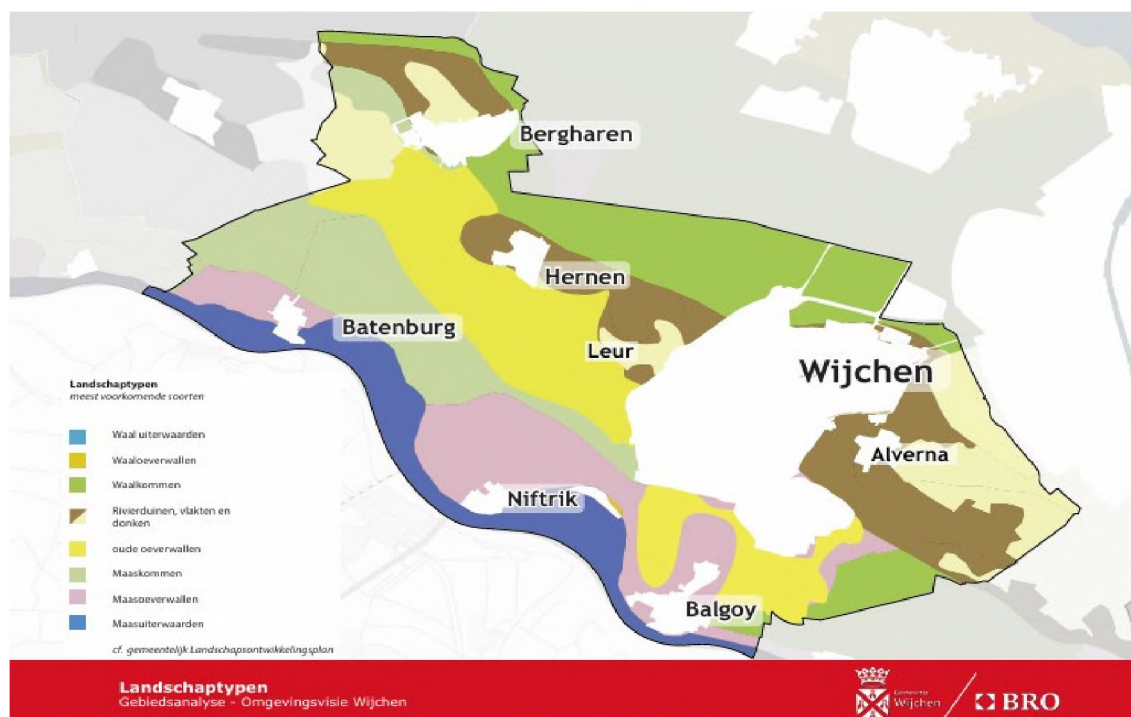
Het gebied kenmerkt zich door meerdere sloten/kanaaltjes. De Niftriksche Wetering, gevoed vanuit het Wijchens meer loopt langs het gebied, langs de Ruffelseweg, vroeger Ruffelsedijk geheten. Veel daar van zijn omgeven door een bomen- en struiken strook. Ook veel ervan hebben steile wanden. (zie bijlage 3). De watergangen vormen een stelsel dat bij de sluis aan de dijk uitkomt. Hier is actief beheer van het waterschap. Het gebied is vroeger de delta van de rivier de Maas geweest. Het is daarna ingepolderd.

Historische elementen

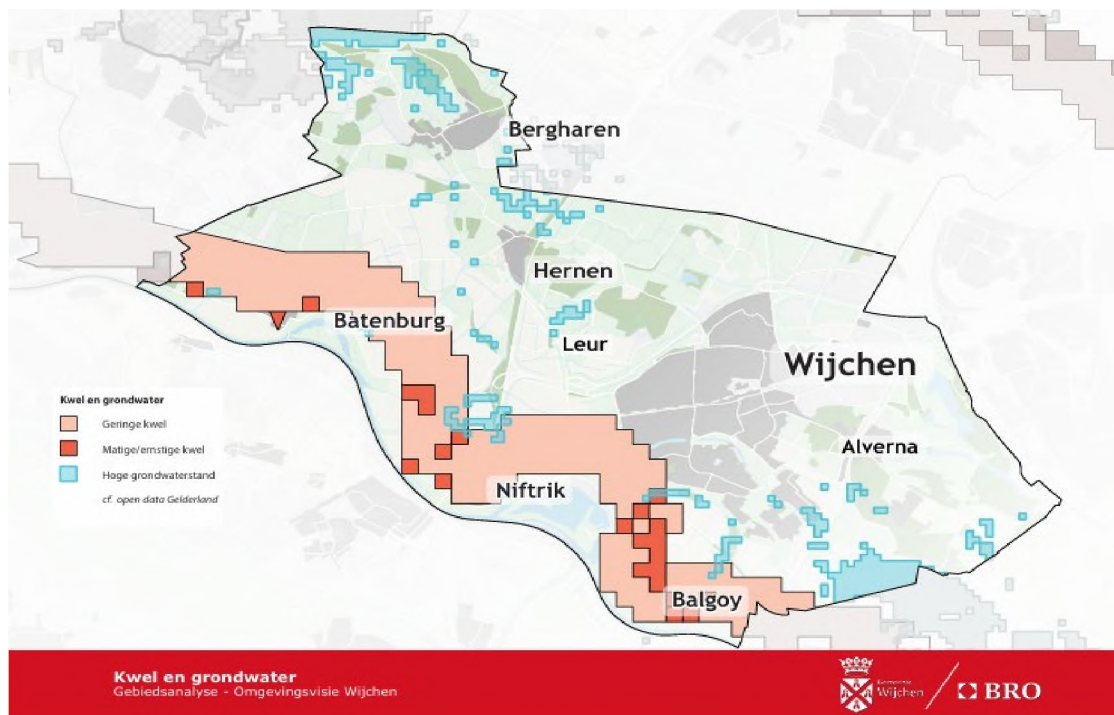
Er ligt een oude (heren)boerderij (De Fleeerde) op een terp. Nog enkele historisch elementen, zoals bomen zijn hier te vinden. Daarnaast zijn er verspreid wat oudere panden, deels op of aan (oude) dijklichamen.

Ondergrond

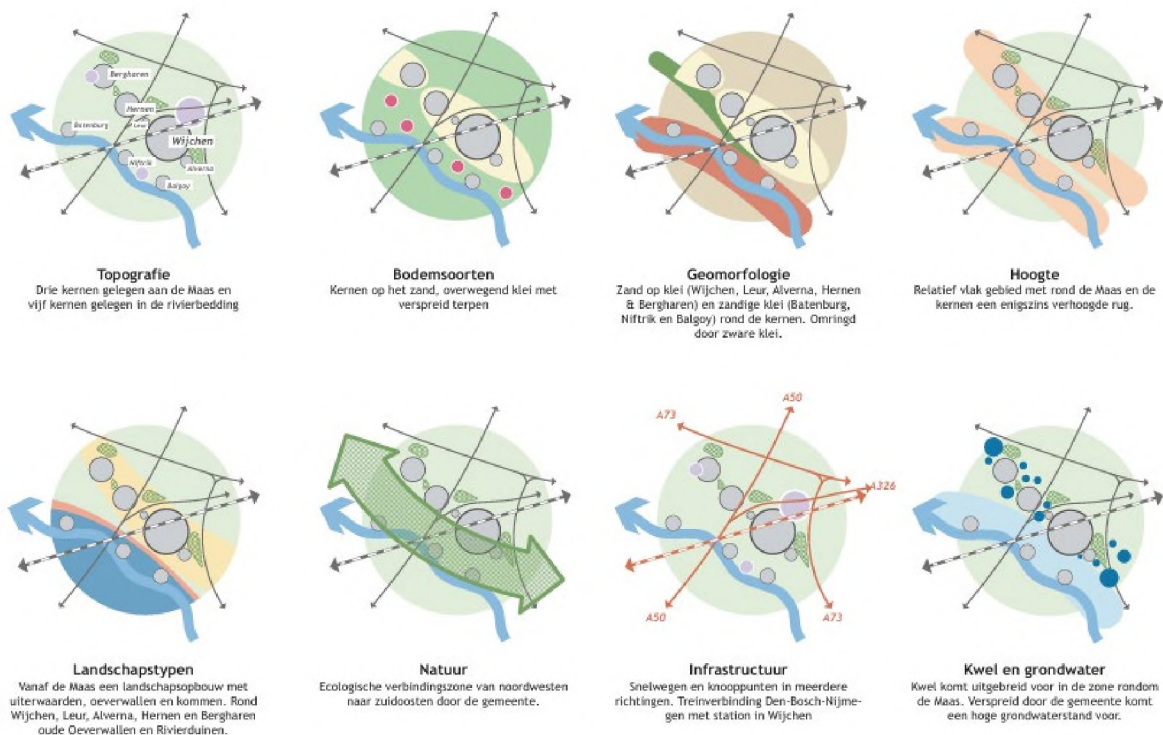
Het gebied bestaat uit kalkloze rivierkleigronden zonder minerale eerdlaag, en met roest en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm, en met een homogene, aflopende of oplopende profielopbouw. De bouwvoor bestaat uit lichte zavel. Kortom poldervaaggronden (rivierklei) met lichte zavel.

Het gebied beschikt over hoge grondwaterstanden en kwellen, hetgeen een positieve uitwerking heeft op de ontwikkeling van habitats voor amfibieën. Bijv. de kamsalamander.

In onderstaande principe schetsen aangaande de gebiedsanalyse lijkt de keuze om dit gebied verder ecologisch te ontwikkelen in samenhang met zonne-energie een verantwoorde keuze.

Deel 2: Soortenbenadering

Met de ontwikkeling van het Ecologisch Zonnepark het Ruffel sluiten we aan bij bestaande ontwikkelingen zoals een zonnepark, een schakelstation en een eventueel windmolenpark.

We kiezen daarmee voor een concentratie van energieopwekking waarbij we met het Ruffel de ontwikkeling van de bestaande biodiversiteit een krachtige impuls willen geven.

De locatie Bankhoef sluit technisch wel aan, maar door de huidige doorsnijding van de A-50, zouden er in de toekomst, als de verbreding van deze snelweg aan de orde is, de waarden en het overige gebied met elkaar verbonden kunnen worden door middel van corridors en passages die uiteindelijk gaan zorgen voor een ecologisch geheel.

Allerlei dier- en plantensoorten maken deel uit van een ecosysteem, waarbij de meeste soorten min of meer afhankelijk zijn van elkaar. Denk hierbij bijvoorbeeld aan waardplanten (nectar) voor insecten die zorgen voor het voedsel dat ze nodig hebben en ook belangrijk zijn voor hun voortplanting.

In een goed ecosysteem zijn voedselveiligheid, beschutting en de gelegenheid om tot voortplanting te komen, nauw op elkaar afgestemd.

Wordt hierin een verstoring aangebracht, bijvoorbeeld door menselijk handelen voor woning- en wegenbouw en/of ander grondgebruik voor onze voedselvoorzieningen en onze recreatie, bijvoorbeeld intensieve landbouw, dan kan dit catastrofale gevolgen hebben voor de in het gebied aanwezige diersoorten.

De noodzakelijke energietransitie is ook een gevolg van menselijk ingrijpen, waarbij eerst gedacht wordt aan het gewin, hetgeen bijna altijd ten koste gaat van de natuur, en waarbij de belangen van de toch al zo kwetsbare flora en fauna dreigen te verzanden.

Soorten die van internationaal belang zijn, kunnen alleen gedijen als er nationaal én lokaal aandacht voor is. Zeldzame en bedreigde soorten voelen zich pas ergens thuis als het gehele ecosysteem eromheen in orde is.

Met het ecologisch zonnepark het Ruffel trachten wij hierin een bijdrage te leveren. We zien goed kansen, omdat we kunnen aansluiten bij al de al aanwezige natuurlijke elementen in het gecultiveerde landschap

Twee vogelsoorten die we hiervoor uit willen lichten zijn de "*Falco tinnunculus*" en "*Perdix perdix*", beter bekend als de Torenvalk en de Patrijs.

Als amfibie wordt de "*Triturus cristatus*", bekend als de Kamsalamander benoemd.

Al deze dieren staan op de Nationale Rode Lijst onder de categorie "kwetsbaar" (KW).

"Falco tinnunculus", alias de Torenvalk

Herkenning

Kleine valk met lange staart. Kenmerkende roodbruine rug in alle kleden. Man met grijze kop en grijze staart met zwarte eindband, vrouw met geheel roodbruine bovenzijde, inclusief sterk gebandeerde staart. Ondiepe, rustige vlucht, bidt veel. In silhouet is de lange staart kenmerkend, de vleugelpunten zijn minder spits dan bij andere valken. In zit steekt de staart ver voorbij de vleugelpunten. Korte tenen.

Beschrijving voorkomen

Broedbiologie

Broedt in open tot halfopen landschappen met voldoende aanbod van kraaiennesten of speciaal geplaatste nestkasten (vaak op paal), soms ook op of in gebouwen (schuren). Lange tijd was de Torenvalk de talrijkste in Nederland broedende roofvogel, maar tegenwoordig bezet de Buizerd die positie. De landelijke aantallen namen af rond 1960 door gebruik van landbouwvergif maar herstelden daarna. Sinds ongeveer 1990 nemen ze voortdurend af, met kleine tijdelijke oplevingen in veldmuisrijke jaren. Steeds intensiever grondgebruik maakt grote delen van het boerenland ongeschikt voor Torenvalken: er is onvoldoende voedsel.

Broedtijd

Het leggen van eieren is van begin april tot half mei. Eén broedsel per jaar, meestal 4-6 eieren, de broedduur is 27-32 dagen. De nestjongen periode is ook 27-32 dagen. Daarna worden de jongen na uitvliegen nog minstens 2-4 weken gevoerd.

Buiten broedtijd

De 's winters waargenomen Torenvalken zijn Nederlandse broedvogels aangevuld met wat vogels uit omliggende landen en Noord-Europa. Voor zover de eigen broedvogels zijn weggetrokken, keren ze in maart terug op de broedplaats. De winteraantallen vertonen schommelingen die met het winterweer corresponderen (enige wegtrek na sneeuwval) en het voedselaanbod (veldmuizen).

Broedvogel

De Staat van Instandhouding van de Torenvalk als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig.

Beoordeling Staat van Instandhouding

Verspreiding	Populatie	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
gunstig	zeer ongunstig	gunstig	zeer ongunstig	zeer ongunstig

Bron: Rapport Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden

Er zijn onvoldoende gegevens beschikbaar voor een trendanalyse over het broedsucces en overleving in Gelderland.

De Torenvalk versus een zonnepark

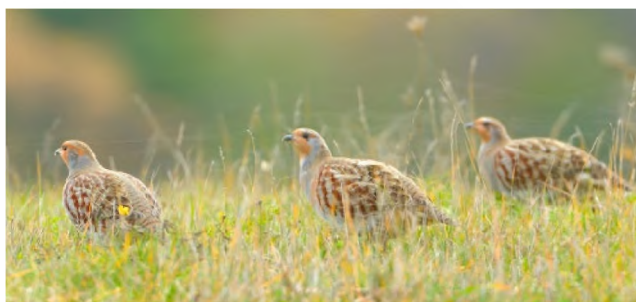
Kansen in een ecologisch zonnepark

Kans	Inrichting	Toelichting
Foerageren	Gebied geschikt maken voor extra voedselaanbod	Naast de vegetatie, het plaatsen van muizenruiters
Habitat/nestelen	Hoge uitkijkposten creëren	Plaatsen van nestkasten
Stapstenen	Faunacorridors	Verbindingen met de bermen van de A50 en knooppunt Bankhoef

Bedreigingen in een ecologisch zonnepark

Bedreiging	Inrichting	Toelichting
Reflectie zonnepanelen	materiaalkeuzes	Zonnepanelen in clusters plaatsen

“*Perdix perdix*”, alias de Patrijs

Herkenning

Kleine hoender met een goed gecamoufleerd met een bruin en grijs gestreept kleed, kastanjebruine strepen op de flanken en een grijze borst. Keel en gezicht zijn oranjebruin en op de buik zit een grote donkerbruine vlek. Tijdens de vlucht valt de roodachtige staart op. Juveniele vogels zijn geheel bruin gestreept. Rond 1975 was de Patrijs nog een talrijke broedvogel in het grootste deel van het land, hoewel er al sprake was van afname. Sindsdien is meer dan 90% van de aantallen verdwenen, vooral Midden- en Noordoost-Nederland. De afname valt samen met intensivering van de landbouw. Schaalvergroting, veranderde gewaskeuze, gebruik van bestrijdingsmiddelen en andere factoren beroofden de patrijzen van broedplekken, schuilplaatsen en voedsel.

Beschrijving voorkomen

Broedbiologie

Patrijzen zijn gebonden aan half open en open agrarisch landschap, overwegend bouwland en extensief hooiland.

Broedtijd

Bodemnest is verstopt in dichte vegetatie, vaak in perceelranden of bermen. Het leggen van eieren is van half april tot diep in augustus. Eén broedsel per jaar (maar diverse vervollegsels mogelijk), meestal 10-20 eieren. De broedduur 23-25 dagen. De jongen (nestvlieders) zijn na 14 dagen vlieg vlug en na 5 weken zelfstandig.

Buiten broedtijd

Als echte standvogel houdt de Patrijs zich ook in het winterhalfjaar alleen rond de broedplaats op. Families sluiten zich daarbij aaneen tot wintergroepjes die na sneeuwval zichtbaarder zijn dan anders. De groepjes, tot enkele tientallen exemplaren, vallen in het vroege voorjaar uiteen. Uitzetacties leidden in het verleden tot het (doorgaans tijdelijke) optreden op plekken waar Patrijzen niet van nature voorkomen, zoals op Texel. Ze houden hier dan ook niet land stand. De winteraantallen vertonen hetzelfde verloop als die binnen

de broedtijd: een steile en al tientallen jaren aanhoudende afname waarvan het einde waarschijnlijk nog niet in zicht is.

Broedvogel

De Staat van Instandhouding van de Patrijs als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig.

Beoordeling Staat van Instandhouding

Verspreiding	Populatie	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
matig ongunstig	zeer ongunstig	zeer ongunstig	zeer ongunstig	zeer ongunstig

Bron: Rapport Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden

De Patrijs versus een zonnepark

Kansen in een ecologisch zonnepark

Kans	Inrichting	Toelichting
Voedselvoorziening & water	Ruige dijken, slootranden, bermen en houtwallen. Bestaande watergangen aanpassen in plas/dras.	Gebied buiten het park betrekken bij de inrichting. Niet maaien en begrazen
Veiligheid	Voldoende schuilgelegenheden	Ruige beplantingszones
Voortplanting	Bestaande landbouwgronden verschraken	Voedselaanbod vergroten (jaarrond)
Stapsteen	Zandverhogingen aanbrengen voor badderen, poelen aanbrengen, verbindingen met omliggende gebieden	Passende corridors realiseren

Bedreigingen in een ecologisch zonnepark

Bedreiging	Inrichting	Toelichting
Terreinafsluiting	Waardoor passages belemmerd worden, wel menswerend maken	Wel met dierpassages
Rust	Toegankelijk voor onderhoud en biologen	Hoe minder verstoring, hoe aantrekkelijker voor de dieren
Voedselaanbod gering	Het zonnepark zodanig plaatsen dat er ondergroei mogelijk is	Zorgdragen voor ecologische bemesting en inrichting

"*Triturus cristatus*", alias de Kamsalamander

Herkenning:

De naam **kamsalamander** slaat op de hoge, getande staartkam die de mannetjes ontwikkelen in de paartijd. De mannetjes ontwikkelen de volledige staartkam pas als ze volwassen zijn, rond hun derde levensjaar. De kamsalamander is 20 centimeter lang. De huid is korrelig, wrat-achtig. De basiskleur is donkergrijs of donkerbruin tot zwart, met op de flanken donkere tot zwarte, ronde vlekken. Aan de flanken van het lichaam en kop zijn onderaan vaak witte spikkels aanwezig, vooral bij de mannetjes, die naar onderen in aantal toenemen. De buik is oranje en heeft vele ronde tot meer grillige zwarte vlekken die per individu verschillen.

De kop is breed. De relatief grote ogen zijn duidelijk zichtbaar door de gele tot oranje kleur en ronde pupil. De parotoïden, de gifklieren achter de ogen, zijn niet zichtbaar. De zijanten van de kop hebben met name aan de onderzijde de witte vlekjes die ook op de flanken terugkomen. De onderkaak is vaak bijna wit gekleurd door de vele spikkels, die ook de gehele keel bedekken. De keel heeft vaak een gelige basiskleur, maar is nooit zo helder oranje gekleurd als de buik.

De staart is korter dan het lichaam en heeft een lichtere tot witte, parelmoerachtige streep op het midden van de zijanten. Bij de vrouwtjes is de onderzijde van de staart oranje, net als de buik. Bij mannetjes ontbreekt hier de oranje kleur. De kam die de mannetjes dragen in de paartijd begint op het midden van de kop en is opvallend hoog. De kam bestaat uit een diep ingesneden zoom op het midden van de rug waarvan de uiteinden puntig tot rafelig zijn. Naast een rugkam is er tevens een hoge zoom aan de bovenzijde van de staart die een meer gekartelde rand heeft en niet zo diep is ingesneden. De kam op de rug en bovenste staartzoom worden volledig onderbroken boven de staartwortel. De vrouwtjes krijgen in de waterfase een lage bovenste staartzoom. In plaats van een rugkam is er bij hen een ondiepe groef aanwezig op het midden van de rug.

De poten hebben dezelfde kleur als het lichaam. De onderzijde neigt meer naar de oranje buikkleur en de uiteinden van de tenen zijn vaak geel tot oranje. De vijf tenen dragende achterpoten zijn zoals alle salamanders groter dan de voorpoten, die vier vingers hebben..

Naast de staartkam en kleur van de onderzijde van de staart zijn de mannetjes van de vrouwtjes te onderscheiden door de sterk opgezwollen, donkere tot zwarte cloaca, die bij de vrouwtjes onopvallender is. Vrouwtjes hebben ook een wat robuustere lichaamsvorm, zeker in de paartijd als ze zwanger zijn. De mannetjes blijven daarnaast met een lengte van 12 tot 16 centimeter kleiner dan de vrouwtjes, die een lengte kunnen bereiken van 18 cm met uitschieters tot 20 cm.

Beschrijving voorkomen

Broedbiologie

De Kamsalamanders gedijt in (visvrije) poelen. Ook nat loofbos, houtwallen (erfbosjes), ruigte, broeihopen en struweel behoren tot het leefgebied. De poelen (>25 m²) moeten diep zijn en schoon en zuurstofrijk stilstaand water bevatten.

Broedtijd

Het leggen van eieren is in het vroege voorjaar. Eén broedsel per jaar ongeveer 300 eieren. De broedduur 23-25 dagen. De jongen (nestvlieders) zijn na 14 dagen vlieg vlug en na 5 weken zelfstandig.

Buiten broedtijd

De kamsalamander kent een poelfase (vroege voorjaar) en een landfase.

Amfibie

De staat van Instandhouding van de kamsalamander in Nederland is ongunstig. De inheemse kamsalamander wordt bedreigd door de Italiaanse kamsalamander, door verdroging van plassen en door vervuiling van water.

Beoordeling Staat van Instandhouding

Verspreiding	Populatie	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
matig ongunstig	zeer ongunstig	zeer ongunstig	zeer ongunstig	zeer ongunstig

Bron: Rapport Staat van instandhouding van soorten van de Amfibieën zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden

De Kamsalamander versus een zonnepark

Kansen in een ecologisch zonnepark

Kans	Inrichting	Toelichting
Voedselvoorziening & water	Ruige dijken, slootranden, bermen en houtwallen. Bestaande watergangen aanpassen in plas/dras (deels moerasachtig) en poelen. Kleine ongewervelde dieren zoals; weekdieren, larven en insecten.	Gebied buiten het park betrekken bij de inrichting. Niet maaien en begrazen
Veiligheid	Schoon, zuurstofrijk stilstaand visvrij water.	Rijk aan waterplanten
Voortplanting	Meerdere diepe poelen (>25 m ²) aanleggen. Uitbreiding poelen bij aanleg windmolenpark. Vroege voorjaar	Paring via eitjes op waterplanten
Stapsteen	Uitzetten Kamsalamander. Verbinding van de poelen door struweel, houtwallen, ruigte en broeihopen (binnen 80 mtr van de poel)	Passende corridors realiseren binnen plateland/open landschappen.

Bedreigingen in een ecologisch zonnepark

Bedreiging	Inrichting	Toelichting
Vogels, bijvoorbeeld Ganzen en kleine zoogdieren	Zonnepanelen, weinig gras, ruiger terrein, bijv. door stapels stenen, houtstapels, tunneltjes etc	Wel met dierpassages
Rust	Toegankelijk voor biologen en onderhoudsmedewerkers voordat de kamsalamander heeft voortgepland	Na voortplanting gaan de nakomelingen over land op zoek naar een andere poel.
Voedselaanbod gering	Het zonnepark zodanig plaatsen dat er ondergroei mogelijk is	Zorgdragen voor ecologische bemesting en inrichting
Italiaanse kamsalamander	Actief beheer en vangen Italiaans model. Afleveren bij restaurant.	Lijkt me eetbaar.

De kamsalamander fungeert als een “paraplusoort”. Dit betekent dat als de kamsalamander kan leven in een bepaald habitat, er dan ook meerdere soorten dit ook kunnen.

Deel 3: Aanbevelingen

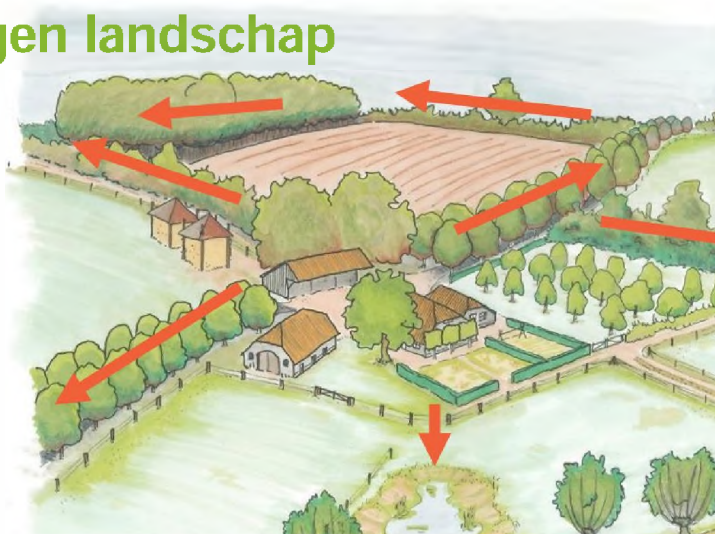

Een van de belangrijkste uitgangspunten, al dan niet het belangrijkste speerpunt voor het realiseren van het Ecologisch Zonnepark Het Ruffel is de ecologische waarde van het gebied.

Met andere woorden: een vitaal streekeigen landschap met daar in ruimte voor een ecologisch zonnepark.

Een vitaal streekeigen landschap

- Veilige routes voor veel soorten
- Voedsel, Veiligheid, Voortplanting
- Impuls voor de beleving
- Voordelen voor de landbouw:
 - Plaaagbestrijding
 - Variatie in voedsel voor vee
 - Vitale bodem
 - Vocht vasthouden
 - 'Nieuwe' verdienmodellen

Ontwikkelen

Toevoegen	• Delen van het terrein inrichten als ecozones met habitat voor meerdere nieuwe soorten • Vogelakkers inrichten en beheren in- en nabij het zonnepark (bijv. voor patrijs en kwartel) • Zorgdragen voor dammetjes in het afvoergebied, zodat verdroging tegen gegaan wordt • Land afgraven voor het realiseren van poelen • Zonnepanelen rond poelen, al dan niet verhoogd, deels op ruige ondergrond • Eerste poel nabij houtwal grenzend aan zonnepark Het Ruffel • Plaatsen van muizenruiters
Uitbreiden	• Hagen, sloten en grondwallen uitbreiden • Gradiënten (hoog-laag-nat-droog) aanbrengen • Uitbreiding bestaande houtwal met inheemse soorten • Poelen en watergangen met natuurvriendelijke oevers aanleggen • Gebied inrichten als “stepping stone” voor soorten uit omliggende gebieden (Schebbelaarse Veld en Gelders NatuurNetwerk)
Verbeteren	• Inheemse en kruidenrijke vegetatie • Natuurlijke nest- en schuilplaatsen voor insecten • Beheer gericht op verschraling • Waterstand verbeteren • Geen gebruik pesticiden • Extensieve landbouw met kruidenrijke akkers en graslanden

Beschermen

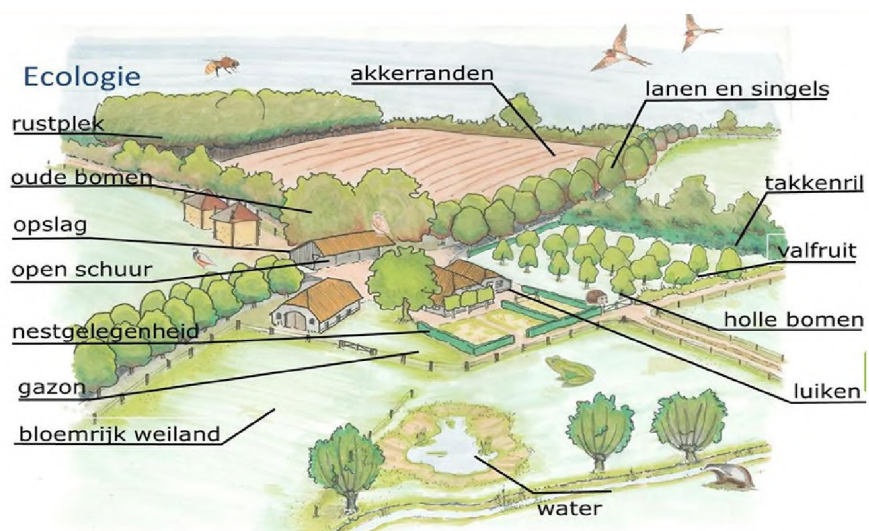
Voorkomen	• Werkzaamheden buiten het broedseizoen (zowel bij aanleg als beheer) • Aanwezige kwetsbare soorten niet verstoren
Beperken / migreren	• Doorgangen klein wild in eventuele hekwerken, liever inheemse, ondoordringbare hagen, zoals meidoorn / sleedoorn • Faciliteren van neerslagverdeling • Ruime afstanden tussen zonnepanelen: deze liefst in clusters en hoogtes, zgn. "stapelen". Uitbreiden met meedraaiende drijvende clusters • Minimale bedekking van de bodem • Bij laag geplaatste panelen lichtdoorlatend materiaal gebruiken
Herstellen	• Nieuwe aanplant van beschadigde vegetatie tijdens aanleg

Compenseren

?	• Niet. Uitgangspunt is eerst terugbrengen, c.q. herstel van flora en fauna
---	---

Of wel: de Vijf V's :

- Voedsel
- Vocht
- Veiligheid
- Voorplanting
- Verbinding

Bijlage 1Detailtering Zonnepark Bankhoef**Veel duurzame electriciteit**

Pas als het zonnepark wordt gerealiseerd, kunnen we preciezer inschatten hoeveel elektriciteit het zonnepark jaarlijks opwekt. Maar kijkend naar de ontwikkelingen - zonnepanelen worden steeds krachtiger en efficiënter -, verwachten we dat het mogelijk kan zijn dat we circa 27 miljoen kilowattuur (kWh) per jaar opwekken.

Ter vergelijking: in 2021 werd in de gemeente Wijchen circa 190 miljoen kWh gebruikt. Als Zonnepark Bankhoef per jaar circa 27 miljoen kWh opwekt, is dat circa 14 procent van het totale huidige elektriciteitsverbruik in de gemeente.

In overleg met de omgeving

In overleg met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties hebben we een concreet plan gemaakt. Met de omgeving hebben we gesproken over onder andere de inrichting en landschappelijke inpassing van het zonnepark, hinderbeperking en financiële participatie.

Op de volgende manier participeert de omgeving in Zonnepark Bankhoef:

1. Werkgroep

Er is een werkgroep ingericht waaraan inwoners en maatschappelijke organisaties uit de omgeving deelnemen. Samen met de deelnemers bespraken we het plan en haalden bijvoorbeeld wensen voor de inrichting van het zonnepark op. Zo konden we in samenspraak met de omgeving een concreet plan maken. Het overleg met de werkgroep blijft doorgaan, onder andere over het omgevingsfonds. Wie wil deelnemen aan de werkgroep, kan contact opnemen via [REDACTED].

2. Lokaal eigenaarschap

Energiecoöperatie Leur e.o. en Pure Energie werken op gelijkwaardige basis samen in dit zonnepark. Het plan is dat zowel de energiecoöperatie als Pure Energie eigenaar wordt van 50 procent van het zonnepark. Via Energiecoöperatie Leur e.o. kunnen bijvoorbeeld inwoners uit de omgeving mee-investeren in het zonnepark en zijn dan via de coöperatie samen mede-eigenaar van Zonnepark Bankhoef.

3. Omgevingsfonds

Verder stellen we een omgevingsfonds beschikbaar. We stellen 15 jaar lang 0,50 euro per opgewekte MWh per jaar (= 1000 kilowattuur) ter beschikking aan de omgeving. Ter illustratie: als het zonnepark in een jaar 27 miljoen kWh opwekt, gaat er dat jaar 13.500 euro naar het omgevingsfonds. Waar dit omgevingsfonds voor wordt gebruikt, bepaalt in grote mate de omgeving zelf en dat bespreken we ook graag met betrokkenen zoals de werkgroep.

Aandacht voor das en kamsalamander

Het totale plangebied is circa 28 hectare groot. Op circa 25 hectare daarvan zijn de daadwerkelijke zonnepanelen beoogd, maar boven circa de helft van dit deel van circa 25 hectare komen geen zonnepanelen. Die ruimte is bestemd voor landschappelijke en natuurlijke elementen. Dit zorgt ervoor dat omwonenden het zonnepark niet of nauwelijks zien, en dat de natuur in het gebied zelf én de omgeving wordt versterkt. Het zonnepark versterkt op deze manier de zogeheten ecologische verbindingszone/groene ontwikkelingszone waar het plangebied onderdeel van is. Er is met name aandacht voor de das en kamsalamander in het landschappelijk inpassingsplan. Dat uit zich in de volgende concrete maatregelen:

- Het hoogste punt van de panelen wordt circa twee meter.
- Er komt een strook van circa vijftien meter breed met een haag, struweel, kruidenrijk grasland en knotwilgen rondom het gehele zonnepark.
- Er komen zeven poelen van circa 500 m² per stuk in het zonnepark met bij de poelen ook takkenrillen.
- Er komen een haag, struweel en kruidenrijk grasland langs twee sloten in het plangebied (de sloot die oost-west loopt, krijgt een natuurvriendelijke, flauwere oever).
- Er komen extra bomen en struweel aan de noordkant van het zonnepark, langs de Hernenseweg.
- Er komen drie hidden hedges door de velden met zonnepanelen: twee door een zuidelijk veld en één door het noordelijke veld. Elke zone van een hidden hedge is vijf meter breed. In de hidden hedges worden stobbenwallen aangelegd. Ook op andere plekken rondom het zonnepark komen stobbenwallen.
- Er komt ruimte tussen de rijen panelen en tussen de panelen onderling.
- Er komt kruidenrijk grasland onder en tussen de rijen zonnepanelen.
- Er komen rommelhoekjes voor marterachtigen en vogels.
- Er worden insectenhôtels, een nestkast voor steenuilen en vleermuiskasten geplaatst.
- De onderste twintig centimeter van het hek rondom het zonnepark blijft open voor klein wild.
- De landschappelijke en ecologische elementen worden zorgvuldig beheerd.

Circa 3,5 hectare foerageergebied voor de das

Verder wordt direct ten zuidoosten van het deel van circa 25 hectare een perceel van circa 3,5 hectare bij het zonnepark betrokken. Op dit perceel worden geen zonnepanelen geplaatst, maar dit zal vooral uit kruidenrijk grasland met extra klaver bestaan. Aan de oost- en noordzijde van dat perceel wordt struweel geplant. Aan de westzijde wordt de bestaande greppel uitgebreid tot een brede zone van pluksgewijs struweel, knotwilgen en een takkenril. Verder lopen er twee hidden hedges door dit perceel. Dit perceel van circa 3,5 hectare vormt met name extra foerageergebied voor de das.

De landschappelijke inpassingsschets van het zonnepark

Legenda	Codering tabel		Codering tabel
Poelen	1.3 / 2.1	Kronwiltglen	4.2
Natuurvriendelijke oever	1.4 / 2.2	Watergang	1.9
Plukgeveils struweel	1.5 / 2.3 / 3.3	Zonnepanelen	-
Nieuwe bomen met struweel	4.1	Onderhoudspad	1.2
Houtwal met struweel en kronwiltglen	3.1	Klompenpad	-
Kruidrijk grasland	1.2 / 1.6 / 1.8 / 2.4	Faunapassage des	-
Kruidrijk grasland met extra klaver	3.2 / 3.5	Dassenburcht	-
Hiddes hedge met verspreid takkenrillen	1.7 / 3.4	Takkenrillen	4.3 / 4.4
Hogen	1.1	Mogelijke locatie reedkast deurnal	-
		Insectenhutels	-
		Moermskudten	-
		Stobbenwalle	4.5

Bijlage 2

Hoogspanningsstation TenneT

Het gaat om een gebied van 26 hectaren, dat is ongeveer 35 voetbalvelden. Het is nog niet bekend waar het 380/150 KV station komt; het zoekgebied van het station ligt nabij het bestaande landelijke hoogspanningsnet ten oosten van de Maas en ten westen van de A50.

De rode lijn laat zien waar het landelijk hoogspanningsnet ligt. Het zoekgebied voor het nieuwe station van TenneT ligt ten westen van de A50. Bron Esri Nederland

Ondergronds

Het station wordt een schakel tussen het landelijke hoogspanningsnet met een spanning van 380 kV en het regionale hoogspanningsnet van 150 kV.

Vanaf het hoogspanningsstation kan het regionale hoogspanningsnet nu ondergronds naar Brabant worden aangelegd.

Dit voorkomt een zichtbaar en dubbel duur bovengronds hoogspanningstracé op Wijchens grondgebied tot over de Maas.

Landschap

Zou er gekozen worden voor de plaatsing aan de overkant van de Maas op het grondgebied van de gemeente Oss, dan heeft dat ook invloed op het Wijchense landschap.

Er zou dan een dubbele rij hoogspanningsmasten van de bestaande hoogspanningslijn over de Maas naar het station in Oss moeten, omdat de hoogspanningskabels o.a. vanwege de veiligheid niet onder de grond gebracht kunnen worden.

Windpark

Naast het beoogde hoogspanningsstation spelen ook andere ontwikkelingen in hetzelfde gebied.

De provincie heeft een principeverzoek ontvangen van Windpark Wijchen A50, ten westen van de A50. De plannen voor dit windpark spelen sinds 2014. Ook is de mogelijke verbreding van de A50 van invloed. Dit ter verbetering van de doorstroming van het wegverkeer.

Het moet nog blijken in welke mate al deze ontwikkelingen in samenhang passen in het gebied, met een acceptabele leefomgeving tot gevolg.

Het TenneT-station moet tussen 2029 en 2031 klaar zijn.

<https://windparkwijchena50.nl>

Bijlage 3

Foto impressie, gebied “de Ruffel”

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

Verzonden: 7/28/2025 9:15:14 AM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s): [REDACTED]
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: [REDACTED]
Organisatie: [REDACTED]

Uw zienswijze/reactie:

Zie bijlage voor onze zienswijze

105700507_10957513_[REDACTED]_Zienswijze_Voornemen_en_Participatieplan_kV_Windpark_Wijchen.pdf

Zienswijze Voornemen en Participatieplan kV-hoogspanningsstation Wijchen

Geachte vertegenwoordigers van TenneT en ministerie van KGG,

Hierbij reageer ik op uw Voornemen en het Participatieplan 380/150 kV-hoogspanningsstation Wijchen. Met mijn broer heb ik een agrarisch bedrijf in [REDACTED] waarvan een belangrijk deel van de grond valt in uw mogelijke locatie met nummer '3'. Ik wil u er op wijzen dat dit gebied niet alleen overlapt met 1 van de zoekgebieden voor realisatie van een windpark van de gemeente Wijchen, maar dat deze locatie al op meerdere momenten als zeer geschikt of best geschikt is bevonden voor het realiseren van een windpark in de Gemeente Wijchen, en hier ook al een concreet initiatief loopt. Dit initiatief is in procedure bij Provincie Gelderland. Omdat u rekening dient te houden met lopende initiatieven en een windpark en uw beoogde hoogspanningsstation niet beide tegelijk mogelijk zijn in gebied 3, kan gebied 3 niet al reële optie voor uw plannen gezien worden. Voor een verdere onderbouwing van bovenstaande verwijs ik graag naar de zienswijze die Vereniging Windpark Wijchen A50 en Energie Samen bij u ingediend hebben. Een eerdere suggestie vanuit de Vereniging en Energie Samen aan u om tot een geïntegreerde Plan MER te komen voor windenergie en het hoogspanningsstation heeft u afgewezen.

Los van bovenstaande wil ik u er op wijzen dat benodigde ontneming van grond voor een Tennet station op locatie 3 en waarschijnlijk ook op de andere locaties, ingrijpende gevolgen zou hebben voor de bedrijven die deze grond in eigendom en/of gebruik hebben en de landbouw in het gebied in het algemeen. Voor ons zou een aanzienlijk deel van de basis onder ons bedrijf wegvallen. Het vervangen van deze grond door een minimaal vergelijkbaar grond op een werkbare afstand van onze bedrijfslocatie is naar verwachting moeilijk of zelfs onmogelijk, omdat er lokaal nauwelijks goede landbouwgrond aangeboden wordt. Een initiatief zoals het uwe zal de grondmarkt nog verder onder druk (meer vraag, minder aanbod) zetten. Graag verneem ik van Tennet, hoe zij er zorg voor draagt dat bedrijven waarvan grond uit het gebruik onttrokken kunnen voortbestaan. Onderstaand wil ik nog een aantal zaken benadrukken, die ook in de zienswijze van ZLTO Rijk van Nijmegen genoemd worden:

Behoud van landbouwstructuur en bodemkwaliteit

De landbouw is in onze ogen geen 'restfunctie', maar een volwaardige drager van het buitengebied. De sector voorziet niet alleen in voedsel, maar biedt ook werkgelegenheid, natuurbeheer, recreatie, educatie en zorg. Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor:

- Behoud van verkaveling, bereikbaarheid, ontwatering, afwatering en bodemstructuur;
- Het risico op versnippering van gronden en ontwrichting van bedrijfsstructuren;
- Blijvende effecten van ondergrondse kabels en infrastructuur op bodemkwaliteit;
- Het effect op de toepassing van precisielandbouw en robotisering, zoals **storingen in GPS-signalen** van trekkers, werktuigen en autonome voertuigen;
- Problemen met bestaande drainage en waterbeheer, waaronder mogelijke blokkering van hoofd- en A-sloten voor aan- en afvoer van water.

Landschap, cultuurhistorie en ecologie

De drie onderzochte locaties liggen in een landschap dat gekenmerkt wordt door openheid, kleinschaligheid en cultuurhistorische waarde. Wij vragen u nadrukkelijk om deze kwaliteiten zorgvuldig te betrekken bij het MER-onderzoek en bij het locatiebesluit.

Daarnaast vragen wij aandacht voor:

- Aantasting van landschappelijke belevingswaarde en visuele kwaliteit van het buitengebied.
- Bescherming van cultuurhistorisch waardevolle landschapsstructuren;
- Beoordeling van visuele en belevingshinder van het hoogspanningsstation en bijbehorende infrastructuur;
- Onderzoek naar grondwaterregime en hydrologische effecten op omliggende landbouw- en natuurgebieden;
- Aandacht voor beschermde flora en fauna, zoals dassen, weidevogels en natte natuur.

Participatie en omgang met agrarische grondeigenaren

Wij vragen om:

- Structurele participatie van landbouwvertegenwoordigers, niet incidenteel maar continu;
- Organisatie van een specifieke bijeenkomst voor betrokkenen uit het buitengebied;
- Een toereikend budget voor agrarisch omgevingsmanagement;
- Transparantie in gesprekken met grondeigenaren, over gronduitgifte, waardebepaling en alternatieven met oog voor eerlijke vergoedingen.
- Aandacht voor de sociale impact op ondernemers én bewoners in het gebied.

Omgang met ruimtebeslag en locatiekeuze

In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) wordt gesproken over een minimale ruimtebehoefte, terwijl de zoekgebieden aanzienlijk groter zijn. Dit roept vragen op over:

- De precieze ruimtevraag en onderbouwing hiervan;
- Het beleid ten aanzien van verwerving van gronden die niet strikt nodig zijn;
- Het uitgangspunt van "**zo min mogelijk ruimtebeslag**".
- De onderbouwing waarom industrieterreinen niet geschikter zouden zijn dan landbouwgrond.

Wij herhalen ons standpunt: **plaats het station bij voorkeur op een bestaand industrieterrein**. Alleen als dit technisch en ruimtelijk aantoonbaar onmogelijk is, kan naar alternatieven op landbouwgrond worden gekeken.

Aanvullende onderzoeksbehoeften

Wij verzoeken u expliciet in de MER en vervolgonderzoeken aandacht te besteden aan:

- De sociaal-economische impact op agrarische bedrijven;
- Verstoringen van lokale grondmarkt, bedrijfsverplaatsingen en beschikbaarheid van vervangende grond;
- Effecten op bodemgesteldheid en waterhuishouding;
- Mogelijke hinder voor toekomstige verduurzaming van bedrijfsvoering (zoals elektrificatie en data-gedreven teelt) en precisielandbouw.

Compensatie: gericht op het buitengebied en agrarische structuur

Compensatie moet ten goede komen aan die gebieden en mensen die daadwerkelijk de lasten dragen. Te vaak zien we dat financiële compensatie terechtkomt in stedelijke kernen, terwijl de daadwerkelijke effecten plaatsvinden in het buitengebied.

Wij pleiten daarom voor een **gebiedsgerichte compensatieaanpak**, waarin het versterken van de agrarische structuur en leefbaarheid van het buitengebied centraal staat.

Denk hierbij aan:

- Eerlijke vergoeding die verder gaat dan de grondwaarde alleen;
- Vergoeding van negatieve effecten op bedrijfsvoering, verminderde opbrengst, gebruiksbeperkingen en verlies van investeringen;
- Erkenning dat vervangende grond **niet zomaar beschikbaar is binnen werkbare afstand**;
- Investerings in het versterken van de landbouwstructuur: verkaveling, drainage, bodemkwaliteit en toekomstbestendige landbouw;
- Erkenning van de impact op **leefgemeenschappen** – het gaat niet alleen om geld of stenen, maar om woongenot, gezondheid, en de verbondenheid met het landschap.

Met vriendelijke groet,

Namens [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Verzonden: 7/28/2025 10:21:57 AM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens: [REDACTED]
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Hierbij de zienswijze op het Hoogspanningsstation Wijchen.

105701336_10957729_Zienswijze_Hoogspanningsstation_.pdf

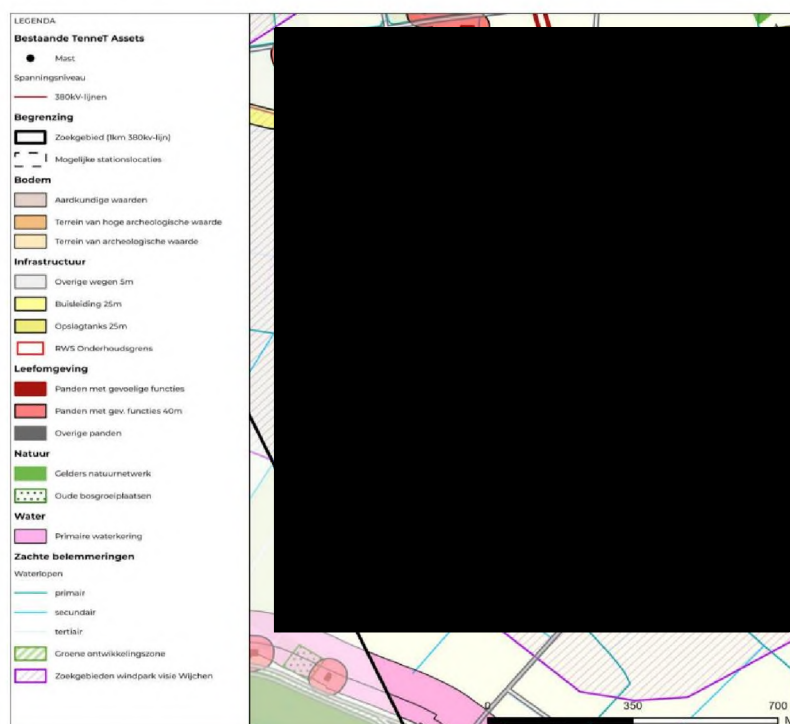
Zienswijze op de voorgenomen locatiekeuze 1a en 1b voor het hoogspanningsstation

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de voorgenomen plannen voor de plaatsing van een hoogspanningsstation op locatie 1a of 1b, willen wij graag onze zienswijze kenbaar maken. Wij maken ons zorgen over de geschiktheid van deze locaties en willen hierbij de volgende punten onder uw aandacht brengen:

1. Gebrek aan markering van gevoelige functies

De woningen op [REDACTED] en [REDACTED] zijn niet aangemerkt als pand met een gevoelige functie, terwijl andere gebouwen die zich op grotere afstand van de geplande locatie bevinden wél als zodanig zijn gemarkeerd. Dit roept vragen op over de gehanteerde criteria en de consistentie van de beoordeling. Zie de zwarte cirkel rechts op Figuur 1, waaruit blijkt dat de betreffende woningen niet als pand met gevoelige functie zijn gemarkeerd. Wij verzoeken u vriendelijk deze discrepantie nader te onderzoeken en toe te lichten.

Afbeelding 4: [REDACTED]

Figuur 1: Annotatie op kaart uit het informatiedocument van TenneT. De zwarte cirkel rechts markeert de woninglocatie; de zwarte cirkel links markeert een natuurgebied dat niet is aangeduid op de originele kaart.

2. Veronachtzaming van natuurwaarden

Op de Figuur 2 is een bosje met een vijver zichtbaar, waar zich regelmatig patrijzen, eenden, dassen en bevers bevinden. Dit gebied is echter niet aangemerkt als natuurgebied, terwijl het duidelijk ecologische waarde heeft. Het ontbreken van deze aanduiding doet geen recht aan de biodiversiteit en het belang van dit stukje natuur. Figuur 1 toont in de zwarte cirkel links een vijver met bosje die niet als natuurgebied is gemarkeerd.

Figuur 2: Luchtfoto van het bosgebied met vijver

3. Aantasting van het open landschap

Locatie 1a en 1b liggen in een open gebied met een karakteristiek landschappelijk open karakter. Vanaf het Neerveld, de Gordenaars, de Molendijk en de Bergharensestraat is het geplande hoogspanningsstation goed zichtbaar. Er zijn geen bossages of groenranden die het zicht belemmeren. De plaatsing van een dergelijk station zou het open karakter blijvend aantasten.

4. Nabijheid van cultureel erfgoed

De karakteristieke Batenburgse molen uit de 18e eeuw bevindt zich op slechts 650 meter van locatie 1b en 850 meter van locatie 1a. Vanuit diverse invalshoeken zal deze molen uit het zicht verdwijnen achter het hoogspanningsstation. Dit is een aantasting van het historisch landschap en het visuele erfgoed.

5. Beschermd stadsgezicht Batenburg

Batenburg is een van de oudste stadjes van Gelderland en sinds 1967 een rijksbeschermd stadsgezicht. De stadskern ligt op ongeveer 1 kilometer van de beoogde locaties. De nabijheid van een hoogspanningsstation vormt een bedreiging voor de beleving en uitstraling van dit unieke historische gebied.

6. Eendenkooi van Batenburg

Op 900 meter van locatie 1b en 1000 meter van locatie 1a ligt de Batenburgse eendenkooi. Deze kent een afpalingsrecht van 753 meter, maar een hoogspanningsstation kan de aanvliegroutes van eenden ernstig verstoren. De eendenkooi is nog steeds in gebruik en heeft grote cultuurhistorische waarde. Het risico op verstering is reëel en onwenselijk.

7. Natuurgebied de Liendensewaard

De Liendensewaard is een natuurontwikkelingsgebied dat dienstdoet als overloopgebied voor de Maas. Het trekt veel steltlopers en weidevogels aan, waaronder zeldzame soorten. Locatie 1a ligt op slechts 500 meter afstand,

locatie 1b op 700 meter. De visuele en ecologische impact van een hoogspanningsstation op deze plek is aanzienlijk.

8. Zorg van jonge bewoners en ondernemers over leefbaarheid en gezondheid

Als jonge bewoners en ondernemers in deze regio hechten wij veel waarde aan een gezonde, aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving. De komst van een hoogspanningsstation in onze directe omgeving baart ons grote zorgen. Niet alleen vanwege de mogelijke gezondheidsrisico's die gepaard gaan met langdurige blootstelling aan elektromagnetische velden (EMV), maar ook vanwege de negatieve impact op de ruimtelijke kwaliteit, natuur en het vestigingsklimaat voor jonge gezinnen en bedrijven.

9. Gezondheidseffecten van elektromagnetische velden

Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat langdurige blootstelling aan extreem laagfrequente elektromagnetische velden – zoals die in de nabijheid van hoogspanningslijnen voorkomen – mogelijk samenhangt met een verhoogd risico op leukemie bij kinderen. Hoewel het absolute risico klein is, heeft dit geleid tot het Nederlandse voorzorgsbeleid dat adviseert om nieuwe woningen, scholen en kinderopvanglocaties niet te dicht bij hoogspanningslijnen te bouwen¹.

Daarnaast zijn er aanwijzingen dat sterke elektromagnetische velden op de werkplek directe gezondheidseffecten kunnen veroorzaken, zoals prikkeling van zenuwen of opwarming van organen. Voor langetermijneffecten, zoals het ontstaan van neurodegeneratieve ziekten (zoals ALS of MS), is het wetenschappelijk bewijs nog niet eenduidig, maar er zijn wel signalen die nader onderzoek rechtvaardigen².

10. Ruimtelijke keuzes met oog voor de toekomst

Wij vinden het belangrijk dat er bij ruimtelijke keuzes nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de leefomgeving van huidige én toekomstige generaties. Een hoogspanningsstation hoort niet thuis in een gebied waar mensen wonen, ondernemen en recreëren. De mogelijke gezondheidsrisico's, gecombineerd met de aantasting van de ruimtelijke kwaliteit, maken deze locatie ongeschikt voor een dergelijke ontwikkeling.

Gezien de bovengenoemde punten verzoeken wij u met klem om de geschiktheid van locatie 1a en 1b te heroverwegen. De impact op natuur, cultuurhistorie, landschap en leefomgeving is naar onze mening te groot om deze locaties als geschikt aan te merken voor de plaatsing van een hoogspanningsstation.

Met vriendelijke groet,

¹ <https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/08/25/radiofrequente-straling-is-niet-het-nieuwe-asbest>

² <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2019-0010.pdf>

Verzonden: 7/28/2025 3:22:19 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [REDACTED]
Straat: [REDACTED]
Huisnummer: [REDACTED]
Postcode: [REDACTED]
Woonplaats: [REDACTED]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [REDACTED]
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Uw zienswijze/reactie:

Geachte heer/mevrouw,

In de PDF bijlage vind u onze zienswijze m.b.t. het geplande HS station Wijchen.

Hoogachtend,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

105705644_10958803_Zienswijze_betreffende_Hoogspanningsstation_Wijchen.pdf

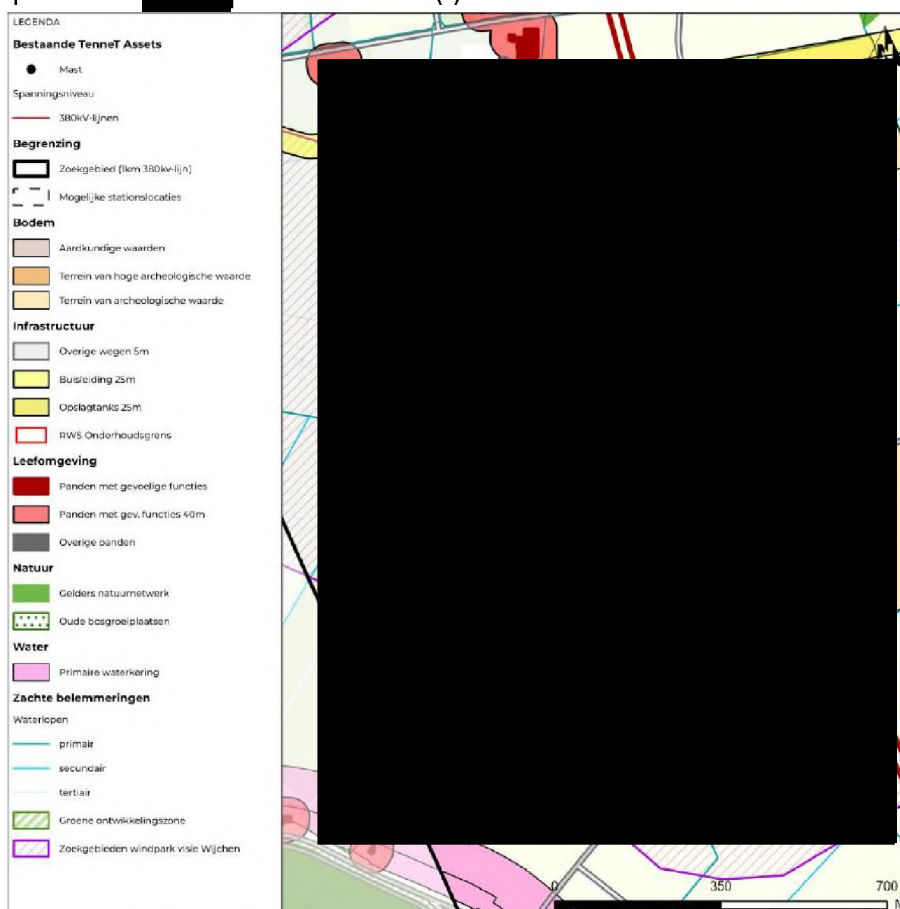
Zienswijze betreffende hoogspanningsstation Wijchen

Wij willen bij deze onze zienswijze indienen als direct omwonenden van de mogelijke locaties 1A en 1B van het hoogspanningsstation met adres [REDACTED] in [REDACTED]. Mijn zoon en zijn partner zijn voornemens om in de komende jaren op deze locatie te gaan wonen en deze zienswijze is daarom ook namens hen.

Deze zienswijze omvat de volgende argumenten waarom locaties 1A en 1B ons inziens niet geschikt zijn voor een dergelijk groot hoogspanningsstation:

1) Stralingsrisico en impact op gezondheid.

Beide locaties [REDACTED] en [REDACTED] liggen heel dicht tegen onze woning aan met locatie [REDACTED] op slechts [REDACTED] meter afstand(!).

Afbeelding 4: [REDACTED]

Het is algemeen bekend dat de sterke elektromagnetische velden en straling van hoogspanningsleidingen en stations schadelijk kan zijn voor de gezondheid en tot een sterk verhoogd risico op kanker kan leiden. Helaas is dit geen exacte wetenschap en is het bepalen van een exacte veilige afstand waarbij dit risico minimaal is onmogelijk. We begrijpen dat TenneT de geldende richtlijnen volgt maar aangezien de wetenschap m.b.t. straling zo complex is en er zoveel onzekerheden in de rekenmodellen zitten is het ons inziens onverantwoord om

een groot station (met grote vermogens en sterke magnetische velden) op een dusdanige korte afstand van onze en andere woningen te plaatsen, zeker ook omdat er geen noodzaak is om het station zo dichtbij een woning te plaatsen. Met name voor locatie [REDACTED] is de veiligheidsafstand extreem klein en ons inziens onverantwoord (zie rode pijl in de figuur hierboven). We denken ook dat hiermee niet aan de zorgplicht wordt voldaan om de volksgezondheid voldoende te beschermen.

Bovenstaande zorgen m.b.t. straling worden versterkt door een relatief hoog aantal gevallen van kanker van (oud) bewoners van [REDACTED], hoewel een causaal verband tussen de ziektegevallen en de bestaande HS leiding die op korte afstand van de woningen loopt, niet direct aangetoond kan worden is het wel opvallend en kan een causaal verband ons inziens ook niet uitgesloten worden.

2) Geluidbelasting

Wat betreft geluidsdruk van het HS station gaan diverse getallen de ronde, dit zal uiteraard afhangen van de afstand tussen een woning en het HS station alsmede de overheersende windrichting. De overheersende windrichting is helaas over het algemeen van locaties 1A en 1B richting [REDACTED]. Ook om die reden is een opstelling erg dichtbij de bestaande woningen ons inziens niet gewenst vanwege geluid maar bovendien ook onnodig omdat er ook locaties zijn met wel voldoende afstand tot woningen.

3) Negatieve impact op flora en fauna

Locaties 1A en 1B liggen beide dichtbij een bosje in het veld waarin ook een vijver aanwezig is. Aangrenzend aan [REDACTED] zelf is ook een klein bosje. In deze bosjes bevinden zich diverse dieren en wellicht ook de habitat van beschermde dieren.

Tevens is de Batenburgse eendenkooi op korte afstand gelegen van zowel locaties 1A als 1B. We verwachten dat de vliegroutes van vogels door een nieuw HS station sterk beperkt zullen worden.

4) Aantasting van cultureel erfgoed en molenbiotoop

In de Omgevingsverordening Gelderland zijn molenbiotopen opgenomen. Deellocatie 1 is deels binnen een molenbiotoop gelegen. Binnen een molenbiotoop mag geen nieuwe bebouwing of beplanting worden geplaatst als daardoor de windvang van een molen wordt beperkt. De Batenburgse molen bevindt zich binnen 1 km van de locaties 1A en 1B en het zicht op deze molen zal helaas vanuit meerdere invalshoeken weggenomen worden door een nieuw hoogspanningsstation.

De stadskern van het stadje Batenburg met haar mooie kasteelruïne is van rijkswege beschermd stadsgezicht en bevindt zich ook op relatief korte afstand van het hoogspanningsstation.

5) Verlies van woningwaarde

De aanwezigheid van een hoogspanningsstation kan de waarde van nabijgelegen woningen en locaties aanzienlijk verlagen, zeker met de erg kleine afstand van locaties ■ en ■ tot onze woning. Potentiële kopers zullen de locatie minder aantrekkelijk vinden.

Verzonden: 7/28/2025 5:09:59 PM

Onderwerp:

Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P

Achternaam: [REDACTED]

Tussenvoegsel(s): [REDACTED]

Voorletters: [REDACTED]

Straat: [REDACTED]

Huisnummer: [REDACTED]

Postcode: [REDACTED]

Woonplaats: [REDACTED]

Land: Nederland

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mailadres: [REDACTED]

Als: Initiatief windontwikkeling

(Mede) namens: Namens Vereniging Windpark Wijchen A50 en Energie Samen

Organisatie: Vereniging Windpark Wijchen A50 en Energie Samen

Uw zienswijze/reactie:

Geachte vertegenwoordigers van TenneT en ministerie van KGG, in de bijlage reageren Vereniging Windpark Wijchen A50 en Energie Samen op uw Voornemen en het Participatieplan 380/150 kVhoogspanningsstation Wijchen.

105706953_10959108_250728_Zienswijze+_brief_gedeputeerde_inclusief_bijlagen.pdf

Zienswijze Voornemen en Participatieplan kV-hoogspanningsstation Wijchen

Geachte vertegenwoordigers van TenneT en ministerie van KGG,

Hierbij reageert Vereniging Windpark Wijchen A50 op uw Voornemen en het Participatieplan 380/150 kV-hoogspanningsstation Wijchen. Vereniging Windpark Wijchen A50 is al meer dan 10 jaar in gesprek met de gemeente Wijchen en de provincie Gelderland over de realisatie van een windpark in onderstaand zoekgebied. Onderstaand kaartje is de uitsnede uit de ruimtelijke onderbouwing van ons verzoek tot planologische medewerking aan de gemeente Wijchen en aan de provincie Gelderland (2021).

Uit ruimtelijke onderbouwing verzoek planologische medewerking Windpark Wijchen A50.

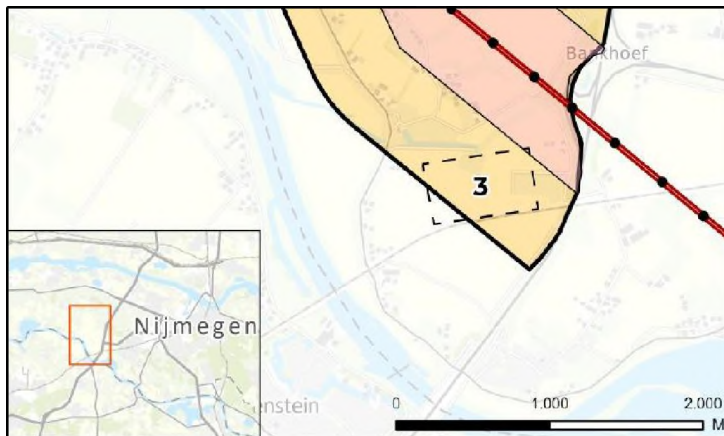
Figuur 2 – Harde belemmeringen onderzoeksgebied

Het Voornemen van TenneT betreft de mogelijke realisatie van een hoogspanningsstation, waarvoor een projectbesluit wordt voorbereid. In het kader van het Voornemen is het voor eenieder mogelijk oplossingen voor te dragen voor deze opgave. Daarbij is relevant dat het moet gaan om redelijkerwijs in beschouwing te nemen oplossingen. Voor de invulling hiervan kan worden aangesloten bij de rechtspraak over redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven voor het opstellen van een milieueffectrapport. In dat kader moet rekening worden gehouden met concrete initiatieven, mede vanwege de uitvoerbaarheid van het beoogde voornemen. Zoals hierna nader toegelicht, staat onze bestaande initiatief van een windpark eraan in de weg Locatie 3 (evenals de locatie zuidelijk van Locatie 3/het spoor) als reëel alternatief voor het hoogspanningsstation te beschouwen.

Bestaande ruimtelijke ontwikkeling in Locatie 3 en locatie ten zuiden van Locatie 3

Zoals u in uw Voornemen schrijft ligt Locatie 3 in het zoekgebied voor windmolens uit de Visie Zon&Wind van de gemeente Wijchen. U vergeet echter te melden dat er al een concreet initiatief voor een windpark in dat gebied is en dat dat initiatief in procedure is bij de provincie Gelderland. Dit initiatief is al sinds 2015 in ontwikkeling en is formeel bij brief in 2021 aangemeld bij de provincie als concreet project. Zie daarvoor de brief en bijbehorende stukken van bijlage 1.

Uitsnede afbeelding 3 – pagina 12 Voornemen en Participatieplan van TenneT en Ministerie KGG

In paragraaf 2.5 *Toelichting op de uitgangspunten* stelt u onder uitgangspunt g. dat gezocht wordt naar “locaties waar geen ruimtelijke functies, ruimtelijke ontwikkelingen en/of ruimtelijke waarden aanwezig zijn die niet verenigbaar zijn met een hoogspanningsstation en daarmee bepalend zijn voor de kansrijkheid van de locaties.”

In Locatie 3 en ten zuiden van Locatie 3/het spoor is dus het concrete initiatief van Vereniging Windpark Wijchen A50 aanwezig. Dit is een ruimtelijke ontwikkeling die niet verenigbaar is met een hoogspanningsstation. Conform het Voornemen dient deze locatie dan ook af te vallen.

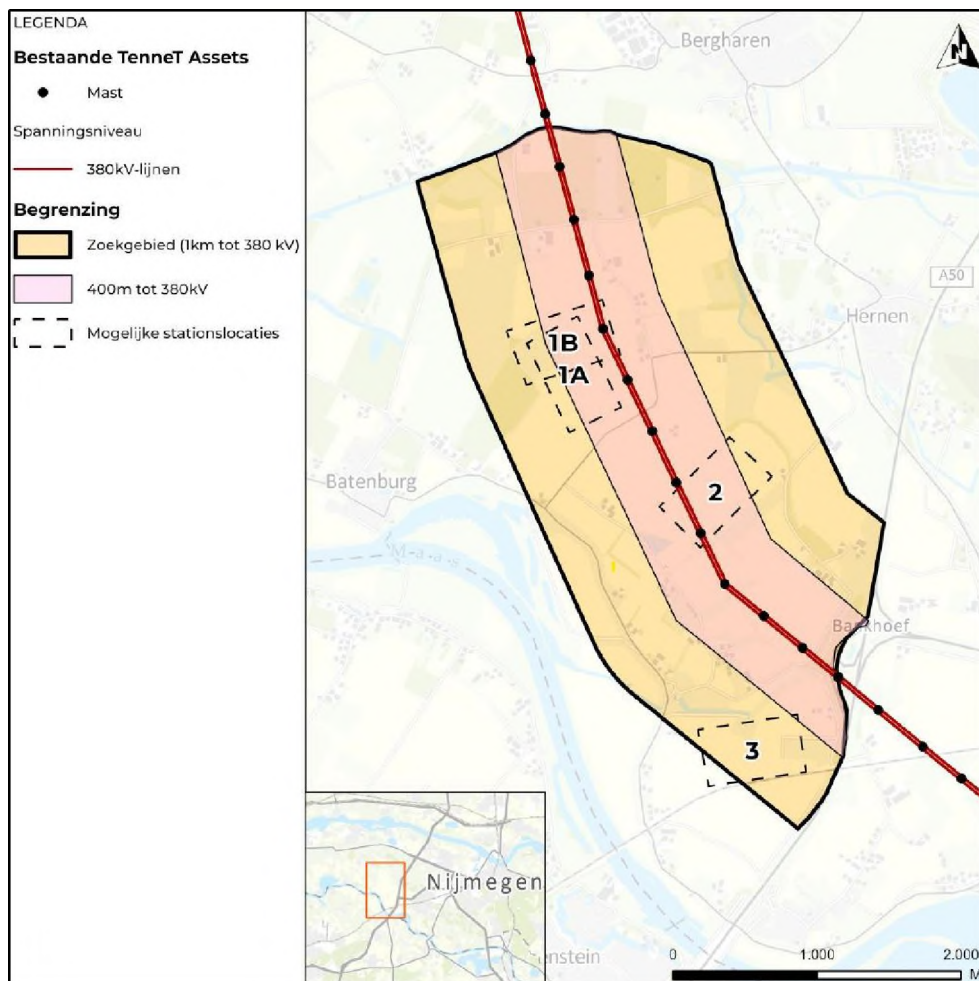
In de bijlage 1 vindt u de recent verstuurde brief aan gedeputeerde staten van de provincie Gelderland met de laatste ontwikkelingen aangaande dit initiatief.

Grondcontracten grondeigenaren Locatie 3 en locatie ten zuiden van Locatie 3/het spoor

Het traject om te komen tot een windpark in Locatie 3 en daar direct ten zuiden van loopt dus al vele jaren, en gedurende die jaren zijn ook al concrete stappen gezet om te komen tot de realisatie van het windpark. Onderdeel daarvan is de vastlegging van de noodzakelijke grondposities. De grondeigenaren in dit gebied hebben gecontracteerd met Vereniging Windpark Wijchen A50. Dit kan een beperking gaan vormen voor de uitvoerbaarheid van een realisatie van een hoogspanningsstation op deze gronden.

Alternatieven buiten Locatie 3

Op basis van de locaties die TenneT schetst in haar Voornemen ziet de Vereniging Windpark Wijchen A50 voldoende mogelijkheden wanneer Locatie 3 en de locatie direct ten zuiden van Locatie 3/ten zuiden van het spoor komen te vervallen als te onderzoeken locatie voor het hoogspanningsstation van Tennenet. Ook in het geval dat Locatie 2 wordt gekozen is er meer dan voldoende afstand tussen de windturbines en het hoogspanningsstation. En aangezien de voorziene royale landschappelijke inpassing van het onderstation én ruime afstand van Locatie 2 tot de woningen van Lienden (meer dan 600 meter), is er geen sprake van insluiting van woningen tussen twee nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Afbeelding 3 – pagina 12 Voornemen en Participatieplan van TenneT en Ministerie KGG: Zoekgebied met daarbinnen 3 locatie alternatieven

Conclusie

Middels deze zienswijze verzoeken wij u om Locatie 3 te laten vervallen in het verdere onderzoek naar de realisatie van het hoogspanningsstation én de locatie ten zuiden van Locatie 3/ten zuiden van het spoor niet alsnog mee te nemen in het verdere onderzoek.

Met vriendelijke groet,

[Redacted Signature]

Namens Vereniging Windpark Wijchen A50 en Energie Samen

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Per mail: [REDACTED]

Datum 28 juli 2025
Onderwerp Verzoek tot vaststelling projectbesluit Windpark Wijchen A-50

Geachte Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland,

Hierbij reageer ik, namens de Vereniging Windpark Wijchen-A50, op uw brief van 8 oktober 2024 (2021-011938 – **bijlage 1**). In die brief geeft u aan het verzoek voor medewerking aan de planologische procedure van Windpark Wijchen A-50 aan te houden tot 2 maanden nadat er voldoende duidelijkheid is over de locatie van een nieuw hoogspanningsstation van TenneT.

Middels onderhavige brief vragen wij u, na de zoveelste vertraging door de gemeente Wijchen, om op korte termijn alsnog een besluit te nemen op het verzoek en de benodigde (planologische) procedure(s) ten behoeve van Windpark Wijchen A-50 te starten.

Hierna wordt eerst de achtergrond van de langdurige procedure tot nu toe puntsgewijs uiteengezet. Vervolgens wordt toegelicht waarom de provincie aan zet is om de procedures voor het Windpark Wijchen A-50 op te pakken.

Ingediend verzoek om vaststelling inpassingplan

Sinds 2015 is de Vereniging Windpark Wijchen A50 bezig met de ontwikkeling van een windpark en is daarover in gesprek met de gemeente Wijchen. Op 18 november 2020 is een formeel verzoek voor planologische medewerking ingediend bij de gemeente. Zoals uitgebreider uiteengezet in het verzoek aan uw college van 7 juni 2021 (**bijlage 2**), heeft de gemeente de ontwikkeling voor het windpark niet voortvarend opgepakt. Ook na het verzoek is gebleken dat de gemeente de realisatie van het windpark vertraagt. Dit blijkt onder meer uit de volgende ontwikkelingen.

In reactie op het formele verzoek van 18 november 2020 aan de gemeente heeft uw provincie op 2 november 2021 een brief gestuurd aan de gemeente Wijchen (**bijlage 3**). De provincie spreekt daarin haar positieve houding uit ten aanzien van het initiatief en stelt dat het plan voldoet aan de ruimtelijke eisen. Daarnaast wordt bevestigd dat windenergie op deze locatie mogelijk lijkt op basis van de provinciale verordening. Toch besluit de provincie, op uitdrukkelijk verzoek van de gemeente, geen besluit te nemen en eerst de uitkomsten van de planMER van Metropoolregio Arnhem-Nijmegen af te wachten.

De publicatie van deze planMER volgt pas na de zomer van 2023. Hieruit blijkt dat de locatie van Windpark Wijchen A-50 als meest geschikte locatie wordt beoordeeld. Naar aanleiding hiervan heeft Vereniging Windpark Wijchen A-50 op 20 september 2023 het eerder ingediende verzoek om planologische medewerking herhaald en opnieuw verzocht in behandeling te nemen (**bijlage 4**).

Kortom, al enkele jaren ligt er bij uw provincie een verzoek om vaststelling van een inpassingsplan voor ons Windpark Wijchen A-50. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is nu sprake van een verzoek om vaststelling van een projectbesluit, waartoe de projectprocedure moet worden gestart.

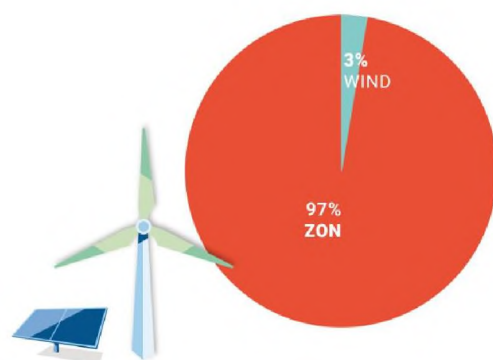
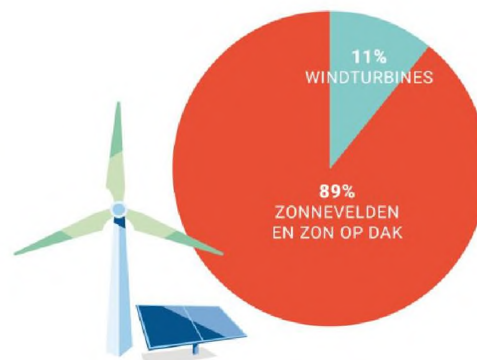
Kader 1: Voortgang Gelderse regionale energiestrategieën

Stand van zaken (eind 2024/begin 2025)

Regio	Doel (TWh)	Gerealiseerd + in ontwikkeling (TWh)
Achterhoek	1,35	0,72
Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen	1,62	0,71
Foodvalley	0,75	0,33
Noord-Veluwe	0,53	0,28
Rivierenland	1,20	1,10
Stedendriehoek	1,07	0,56
Totaal Gelderland	6,52	3,70

Bron: <https://www.gelderland.nl/nieuws/voortgang-gelderse-regionale-energiestrategieën>
Kader 2: Verhouding wind/zon in MW

VERHOUDING WIND/ZON IN MW (VERMOGEN)

Verhouding wind/zon in MW (vermogen)
in **concept bod**

Verhouding wind/zon in MW (vermogen)
in **RES 1.0**

Bron: <https://prvgelderland.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=717ad66f2eb440e5b52a4727e95b9930#>

Aangezien op gemeentelijk niveau geen medewerking aan de besluitvorming voor ons project wordt verwacht, richten wij ons opnieuw tot uw college met het herhaalde verzoek om vaststelling van een projectbesluit en daartoe de projectprocedure te starten. Hierboven hebben wij tal van redenen aangedragen om ons verzoek zonder verdere vertraging te honoreren.

Provincie bevoegd gezag

Op 20 september 2023 hebben wij het eerdere ingediende verzoek van 7 juni 2021 herhaald en opnieuw uw provincie verzocht om de planologische procedures van Windpark Wijchen A50 te starten. Dit verzoek is bij uw college ingediend, omdat u op grond van art. 9c, lid 1 Elektriciteitswet 1998 ("E-wet") het bevoegd gezag bent.

Het verzoek betrof de vaststelling van een provinciaal inpassingsplan en geldt sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet als een verzoek om een projectbesluit vast te stellen. Dit betreft een besluit op aanvraag, waarbij uw college op grond van art. 3:18 Algemene wet bestuursrecht ("Awb") gehouden is om zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na ontvangst van het verzoek, een besluit te nemen op de aanvraag. Gezien het tijdsverloop sinds ons verzoek, is deze termijn ruimschoots verstreken.

Uw college is op grond van art. 9c, lid 1 E-wet verplicht om een projectbesluit vast te stellen en daartoe de projectprocedure te starten middels de verkenning uit art. 5.48 Omgevingswet. De redenen voor het aanhouden van het principeverzoek – te weten de wens van de gemeente om een tenderprocedure te organiseren, waarbij deze tender pas zou worden gestart zodra duidelijkheid bestaat over de locatie van het hoogspanningsstation van TenneT – kunnen daarbij niet gelden als onderbouwing voor het aanhouden van het principeverzoek.

Ook inhoudelijk vormen voornoemde redenen geen belemmering voor het opstarten van de benodigde procedures voor het windpark. Allereerst is uw provincie, als bevoegd gezag op grond van art. 9c, lid 1 E-wet, bij de uitoefening van haar bevoegdheden niet gebonden aan het gemeentelijke beleid. De door de gemeente geformuleerde wens om via een tender een windparkontwikkeling te faciliteren vormt een beleidsmatige keuze op lokaal niveau, waar de provincie bij haar besluitvorming niet op hoeft te wachten.

Ten tweede geldt dat de beoogde locatie van het windpark geen belemmering vormt voor de realisatie van het hoogspanningsstation. De locatie van het windpark is namelijk een concreet initiatief en moet als zodanig worden meegewogen bij de ontwikkeling van het hoogspanningsstation van TenneT. Dit is onderbouwd in een zienswijze die is ingediend door de Vereniging Windpark Wijchen-A50, op het "Voornemen en Participatieplan 380/150 kV-hoogspanningsstation Wijchen", dat van maandag 16 juni tot en met maandag 28 juli 2025 ter inzage heeft gelegen (**bijlage 8**). Aangezien er nog twee andere locaties beschikbaar zijn voor de realisatie van het hoogspanningsstation, is er geen grond de besluitvorming voor het windpark aan te houden ten behoeve van het hoogspanningsstation.

Concreet betekent het voorgaande dat de locatie van het windpark niet langer als onderdeel van het locatieonderzoek voor de ontwikkeling van het hoogspanningsstation kan worden betrokken.

Aanpassing onderzoeksgebied Windenergie

Daarbij is het goed te vermelden dat wij het onderzoeksgebied voor de ontwikkeling van het windpark hebben verkleind ten opzichte van onze oorspronkelijke verzoek.

Aanleiding daarvoor is de planMER van metropoolregio Arnhem-Nijmegen, waaruit blijkt dat het gebied ten noorden van de hoogspanning veiligheidscontour ruimtelijk minder geschikt is.

Hieronder hebben de harde belemmeringenkaart toegevoegd uit onze ruimtelijke onderbouwing van het verzoek tot planologische medewerking uit 2021 (zie bijlage 2.1). De verdere uitwerking van het windpark in de projectprocedure kan beperkt worden tot het zoekgebied dat rood omcirkeld is in onderstaand figuur 2, waarbij de ruimte die vrij komt als gevolg van 1 of 2 molenaarswoningen nog niet is opgenomen in de kaart.

Figuur 2 – Harde belemmeringen onderzoeksgebied

Uitsnede uit ruimtelijke onderbouwing principe verzoek

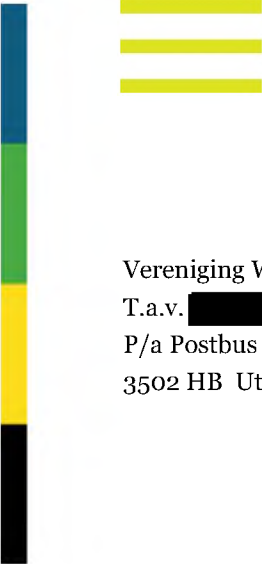
Conclusie

Op basis van het voorgaande vragen wij u om op korte termijn alsnog een besluit te nemen op het principeverzoek en de benodigde (planologische) procedure(s) ten behoeve van Windpark Wijchen A50 te starten.

Met vriendelijke groet,

[Redacted Signature]

Namens Vereniging Windpark Wijchen A50 en Energie Samen

Vereniging Windpark Wijchen-A50
T.a.v. [redacted]
P/a Postbus 4098
3502 HB Utrecht

Datum
8 oktober 2024

Zaaknummer
2021-011938

Onderwerp
Besluit principeverzoek Windpark
Wijchen A50

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 3

Geachte heer [redacted]

Met deze brief informeren wij u over ons standpunt naar aanleiding van uw principeverzoek van 20 september 2023. Wij houden uw principeverzoek voor medewerking aan de planologische procedure van Windpark Wijchen A50 aan tot 2 maanden nadat er voldoende duidelijkheid is over de locatie van een nieuwe hoogspanningsstation van TenneT, dat eveneens voorzien wordt in dit deel van de gemeente Wijchen. In deze brief leggen wij ons standpunt uit.

Uw verzoek aan ons

De Vereniging Windpark Wijchen-A50 i.s.m. Energie Samen en Windunie [vanaf hier: de Vereniging] heeft op 7 juni 2021 een principeverzoek ingediend bij de provincie Gelderland. Het verzoek betreft het opstellen van een provinciaal inpassingsplan ten behoeve van het realiseren van een windpark in de gemeente Wijchen. Op 20 september 2023 heeft u dit principeverzoek opnieuw ingediend. Gezien de overgang naar de Omgevingswet per 1 januari 2024 betreft het hier een verzoek om een projectbesluit vast te stellen. Het gaat om de bouw van vijf windturbines (indicatief 100 GWh/jr, 29.000 huishoudens) aan de westzijde van Wijchen, ten westen van de A50 en ter hoogte van de spoorlijn Nijmegen-'s-Hertogenbosch. De locatie is gelegen tussen de kernen Niftrik, Leur, Lienden en Hernen.

Milieueffectrapport

Naar aanleiding van het principeverzoek van 7 juni 2021 is binnen de regio en met u afgesproken een milieueffectrapportage (planMER) uit te voeren om te bevestigen of het zoekgebied geschikt is. Afgelopen najaar bleek uit de afgeronde planMER dat de locatie voor windenergie geschikt is. Op 19 december 2023 hebben Gedeputeerde Staten de gemeente Wijchen laten weten dat de provincie windpark Wijchen A50 een uitermate goed project vindt met 90% lokaal eigendom en passende locatie langs de snelweg. De provincie heeft de gemeente tot 1 juli 2024 de tijd gegeven om te reageren op het principeverzoek.

Andere ontwikkelingen in het gebied

In het voorjaar 2024 (dus na het opstellen van het planMER) bleek dat er een nieuwe ontwikkeling speelt in het gebied.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

Datum

8 oktober 2024

Zaaknummer

2021-011938

Blad

2 van 3

TenneT wil een nieuw hoogspanningsstation van 26 ha realiseren ten behoeve van servicegebied Brabant (zie provinciale [mededelingenbrief](#) 11 juni 2024). Hiervoor is op 4 april besloten het zoekgebied te beperken tot het gebied dat ingeklemd ligt tussen Maas en A50 binnen gemeente Wijchen. Ook speelt de verbreding van de snelweg A50. Gemeente Wijchen heeft haar zorgen geuit over de druk op de omgeving. Het zoekgebied voor het hoogspanningsstation is groot en overlapt met de beoogde locatie van Windpark Wijchen-A50.

Gemeentelijk beleid

Op 2 juli 2024 heeft de gemeenteraad van Wijchen beleid vastgesteld voor grootschalige opwek met windenergie, met de volgende uitgangspunten:

- dat zij een tender wil starten voor een windpark binnen kansrijke gebieden 2, 4 en 6.
- dat de tender pas wordt gestart na duidelijkheid over de locatie van het hoogspanningsstation (verwacht eind 2026).

De locatie van Windpark Wijchen A50 is onderdeel van de kansrijke gebieden. Het college van Gelderland wil de gemeente Wijchen de ruimte geven om zelf te beslissen hoe zij tot de beste invulling van haar RES-bod voor windenergie komt.

Wij hechten er grote waarde aan dat de ontwikkeling van het hoogspanningsstation en windenergie in samenhang leiden tot een aanvaardbare druk op de leefomgeving. Er is meer informatie nodig over de locatie van het hoogspanningsstation om daar een goede afweging in te maken.

Tegelijkertijd willen we zo snel mogelijk duidelijkheid bieden aan onze inwoners en aan jullie Vereniging. Daarom stellen we de gemeente de voorwaarde om de inschrijvingsperiode voor de tender open te stellen tot 1 mei 2025. De tweede voorwaarde is dat de gemeente binnen 2 maanden nadat voldoende informatie beschikbaar is over de locatiekeuze van het hoogspanningsstation, de beoordeling van inschrijvingen uitvoert en een keuze voor een project maakt. Anders zal de provincie een besluit nemen.

Daarnaast dringen we er bij TenneT en het ministerie van Klimaat en Groene Groei op aan om zo snel mogelijk duidelijkheid te geven over de locatiekeuze van het nieuwe hoogspanningsstation.

Wij verzoeken u zich tot de gemeente te wenden voor de inschrijving van de tender. Wij beseffen ons goed dat dit voor u tot langere en meer onzekerheid leidt. We hopen op uw begrip vanwege de ontstane situatie als gevolg van de nieuwe ontwikkeling van het hoogspanningsstation.

Heeft u nog vragen of opmerkingen over deze brief, dan kunt u contact opnemen met de coördinator windenergie van de provincie Gelderland, [REDACTED] telefoon [REDACTED]).

Datum

8 oktober 2024

Zaaknummer

2021-011938

Blad

3 van 3

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Provincie Gelderland

T.a.v. gedeputeerde [REDACTED]

Postbus 9090

6800 GX Arnhem

Per e-mail aan [REDACTED]

Windunie

Van Deventerlaan 30-40

Postbus 4098

3526 KS Utrecht

T +31 (0)30 753 3100

F +31 (0)30 753 31 99

www.windunie.nl

KvK 59471344

Datum 7 juni 2021

Onderwerp Principeverzoek Windpark Wijchen-A50

Geachte gedeputeerde,

Vereniging Windpark Wijchen-A50 en coöperatie Energie Samen zijn voornemens om in samenwerking met de coöperatie Windunie in de gemeente Wijchen, provincie Gelderland, een windpark te realiseren. Het gebied is gelegen ten westen van de A50 en ter hoogte van spoorlijn Nijmegen-'s-Hertogenbosch en past binnen de provinciale Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland'. De initiatiefnemers zien mogelijkheden om in dit gebied een coöperatief windpark van 5 windturbines te realiseren en exploiteren.

Wie zijn de initiatiefnemers van het windpark?

Beoogd Windpark Wijchen A50 is een gezamenlijk initiatief van de vereniging Windpark Wijchen A-50 en Energie Samen. In de Vereniging Windpark Wijchen-A50 zijn een aantal lokale grondeigenaren vertegenwoordigd, samen met Windunie als ontwikkelpartner en Windinvest (bestaande uit een aantal leden van Windunie). Windinvest is enkel in de ontwikkelfase als investeerder betrokken.

De coöperatie Energie Samen is een landelijke vereniging van energiecoöperaties. Energie Samen begeleidt het bewonersparticipatietraject en richt in Wijchen een lokale coöperatie op waaraan het mede-eigenaarschap in het windpark wordt overgedragen. Op die manier kunnen omwonenden en bewoners van de gemeente Wijchen profiteren van de inkomsten.

Wat is het plan van de initiatiefnemers?

Het voornemen van de initiatiefnemers bestaat uit de aanleg en exploitatie van Windpark Wijchen-A50. Op dit moment wordt uitgegaan van de realisatie van 5 moderne windturbines, inclusief bijbehorende civiele en elektrische voorzieningen. Naar verwachting levert dit circa 100 GWh/jaar op. Dit staat gelijk aan het elektriciteitsverbruik van ca. 29.000 huishoudens. Op deze manier kunnen de initiatiefnemers een belangrijke bijdrage leveren aan de lokale en regionale klimaatdoelstellingen en landelijke energietransitie.

Gemeente Wijchen

Naar aanleiding van de aankondiging van de gemeente Wijchen medio 2019 om het gemeentelijke beleid (de Gedragscode Windenergie) te evalueren, heeft Windpark Wijchen A-50 een aantal gesprekken gevoerd met de verantwoordelijk wethouder. De Vereniging Windpark Wijchen-A50 had

namelijk een eerder initiatief voor een windpark (2015) als gevolg van die Gedragscode stilgelegd. De beleidsvoorwaarden van de Gedragscode bleken de realisatie van een windpark onmogelijk te maken. Met de aankondiging van de evaluatie van de Gedragscode hoopten initiatiefnemers dat het gemeentelijk beleid aangepast zou worden.

Uiteindelijk heeft de Vereniging Windpark Wijchen-A50 pas op 18 november 2020 een formeel verzoek voor planologische medewerking ingediend bij het college van B&W en de gemeenteraad van de gemeente Wijchen. Dat wilden we eerder doen, maar we zijn op het verzoek van de wethouder ingegaan om het definitieve principeverzoek in te dienen nadat het initiatief voor Windpark Bijsterhuizen (een initiatief aan de noordkant van de gemeente Wijchen) in de gemeenteraad was behandeld. Het college om dit in september of oktober 2020 in de raad te bespreken werd echter niet behandeld. De aangekondigde evaluatie van de Gedragscode tot nu toe uitgebleven. Om deze vertragingen geen belemmering te laten zijn voor de voortgang van het project en om duidelijkheid aan de stakeholders te verschaffen, is het principeverzoek in november alsnog ingediend.

De behandeling van het principeverzoek is daarna vertraagd. In eerste instantie had de gemeente, bij wettelijke verplichting, toegezegd om het verzoek in februari of maart 2021 in de gemeenteraad te behandelen. Door extra werkdruk heeft het college van B&W deze belofte niet waar kunnen maken en is erop aangestuurd om eind april het verzoek in behandeling te nemen. Uiteindelijk is het principeverzoek op 27 mei in de raad besproken. Het advies van het college van B&W aan de raad was om het verzoek af te wijzen, onderbouwd met een advies van Hekkelman Advocaten. De beleidsmatige en ruimtelijke aandachtspunten uit deze memo zullen als onderdeel van m.e.r.-procedure meegenomen worden. De gemeenteraad heeft het advies van het B&W overgenomen en heeft medewerking aan het verzoek unaniem afgewezen.

Gedurende de periode tussen het indienen van het principeverzoek en de afwijzing van de gemeenteraad is er meermaals contact geweest met de provincie Gelderland. (destijds projectleider Windenergie) was aanwezig bij het gesprek tussen de initiatiefnemers en wethouder van de gemeente Wijchen op 9 december 2020. Hierna hebben er diverse vervolgesprekken plaatsgevonden met en (opvolger van). Tijdens deze gesprekken heeft de provincie aangegeven haar rol als zijnde bevoegd gezag voor windparken groter dan 5 MW op zich te nemen, nu de gemeente formeel te kennen heeft gegeven niet mee te willen werken.

Omgeving

Afgelopen jaar zijn verschillende gesprekken met de omgeving opgestart. Enerzijds om de omwonenden van projectgebied te informeren over de plannen en daarover in gesprek te gaan. Anderzijds om op te halen wat de punten van zorg zijn. Deze gesprekken worden vanaf het moment van planologische medewerking met de provincie opnieuw opgestart, waarbij er vanuit omwonenden nadrukkelijk behoefte zal zijn van een provinciale toelichting op het besluit om planologische medewerking te verlenen. De gesprekken met omwonenden worden verder geïntensiveerd naarmate het project vordert, zoals in de vorm van ontwerpateliers en een Gebiedstafel. Het meenemen van de omgeving in het proces is een belangrijke pijler in het project. Hiervoor is tevens een separaat participatieplan opgesteld waarin wordt beschreven hoe de initiatiefnemers de communicatie, participatie en mede-eigenaarschap met de omgeving willen vormgeven (zie bijlage 3).

In eerdere gesprekken met de gemeente en de omgeving is de mogelijkheid van een zestal turbines besproken ten westen van de A50 en knooppunt Bankhoef: 3 ten noorden van de hoogspanningslijn en 3 ten zuiden van de hoogspanningslijn. In het noordelijke deel van het plangebied zou dit tot insluiting van een woning kunnen leiden. Om deze reden hebben de initiatiefnemers een derde turbine in het noordelijke deel van het plangebied laten vervallen uit de plannen, zolang er geen afspraken gemaakt kunnen worden met betreffende bewoner.

Regionale energie doelstellingen

Wij realiseren ons dat de locatie van voorliggend project niet in het concept van de RES 1.0 is opgenomen. In eerdere mogelijkhedenkaarten van de RES Arnhem-Nijmegen (één van de zes RES regio's van Provincie Gelderland) is de locatie wel vermeld. De ervaringen van afgelopen decennium leert echter dat voor het behalen van beleidsdoelstellingen voor de opwek van duurzame energie veel meer locaties opgenomen moeten worden. Nader onderzoek van de zoekgebieden leidt altijd tot minder locaties of het verminderen van het opgesteld vermogen. In de tussentijdse analyse over de concept aanbiedingen per RES gebied komt het Planbureau van de Leefomgeving (PBL) bovendien tot de conclusie dat het totaal bod voor opwek van duurzame stroom hoog is, maar de ambities nog weinig concreet.

Daarnaast stelt het PBL, evenals de gemeente Wijchen in een reactie op het concept bod van de RES-regio Arnhem Nijmegen (zaaknummer 47504), dat er een onbalans zit tussen de plannen voor wind- en zonne-energie. Gevolg is dat de netaanpassing en daarmee de energietransitie erg duur wordt. De gemeente Wijchen pleit voor mogelijkheden om duurzame energie op te slaan. Deze mogelijkheden zijn echter duur, kunnen seizoenverschillen niet overbruggen (accu's) of gaan gepaard met veel energieverlies (waterstof).

Tenslotte wordt in het bod van de RES-regio Arnhem Nijmegen nadrukkelijk benoemd dat het bod slechts een eerste stap is in het behalen van de Gelderse doelstelling van 2030: 55% CO₂-reductie in 2030. Van de benodigde 8,3 TWh in de Provincie Gelderland, staat het concept-bod pas voor 0,6 tot 1,5 TWh (bron: Voorlopig Conceptbod RES Arnhem-Nijmegen via <https://www.regioan.nl/media/RESAN-Voorlopig-Conceptbod-DEF-highres.pdf>).

Lokale energie doelstelling

In het coalitieakkoord heeft de gemeente Wijchen afgesproken om in 2040 energieneutraal te zijn. Dit betekent dat in 2040 de energie die gebruikt wordt door gebouwen en bedrijven, afkomstig is uit duurzame bronnen. Voorliggend initiatief is een belangrijke stap voorwaarts in het behalen van deze doelstelling, door elektriciteit op te wekken voor naar schatting 29.000 huishoudens.

Daarom vinden we het als initiatiefnemers betreurenswaardig dat de gemeente niet mee wil werken aan dit project. Met de medewerking van de provincie Gelderland kunnen we de regionale doelstelling wel behalen, alsmede een bijdrage leveren aan de doelstelling van de provincie van 8,3 TWh om een broeikasgasreductie van 55% voor 2030 te realiseren.

Ruimtelijke inpassing

De beoogde locatie van Windpark Wijchen-A50 sluit aan bij de landelijke, provinciale en gemeentelijke doelstellingen voor duurzame energie. Tevens is er op deze locatie, conform het provinciaal beleid, sprake van aansluiting van windenergie met bestaande grootschalige infrastructuur: de A50, een spoorlijn en een hoogspanningslijn. Daarnaast is de beoogde locatie ook aangegeven in de provinciale plannen (Omgevingsvisie Gaaf Gelderland) en eerder uit provinciaal onderzoek naar voren gekomen (Quickscan windenergielocaties door RoyalhaskoningDHV uit 2014). Aangezien naar

verwachting meerdere locaties voor grootschalige windenergie binnen de gemeente Wijchen noodzakelijk zijn om aan de gemeentelijke doelstellingen voor energieneutraliteit te voldoen, is de beoogde locatie juist een voor de hand liggende locatie voor de realisatie van grootschalige windenergie. Naar verwachting zullen op deze locatie beperkte omgevings- en milieueffecten optreden, geen fysieke ruimtelijke belemmeringen aanwezig zijn en gaat aan wet- en regelgeving worden voldaan. Gezien de ruimte tot aanwezige bewoning zal er ook sprake blijven van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, zodat het plan voldoet aan de eis van een goede ruimtelijke ordening. Tot slot is er op deze locatie sprake van bereidheid en een positieve grondhouding van lokale grondeigenaren om het windpark gezamenlijk met initiatiefnemers te ontwikkelen.

De ruimtelijke inpassing en aanvaardbaarheid van het initiatief is reeds onderzocht en toegelicht in bijlages 1 en 2 van voorliggend verzoek. Het gaat dan specifiek over een verkenning naar de milieuaspecten die kunnen zorgen voor 'showstoppers' in het project, zodat wordt voldaan aan wet- en regelgeving rond geluid en externe veiligheid. Het ruimtelijk onderzoek is gebaseerd op basis van huidige inzichten en zal in het vervolgtraject verder uitgediept worden. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd dat er plaatsingsmogelijkheden zijn binnen het onderzoeksgebied voor maximaal 7 moderne windturbines waarbij er geen fysieke ruimtelijke belemmeringen aanwezig zijn en naar verwachting aan wet- en regelgeving kan worden voldaan. Wij stellen uitdrukkelijk een project voor van 5 windturbines, met een mogelijke uitbreiding naar 6 in de vervolgfase.

Wij geven in de vervolgfase de voorkeur aan het direct doorlopen van een volwaardig procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) voor dit project, om tot een optimale inrichting van het plangebied te komen en de (milieu) effecten een volwaardige plek in de besluitvorming te geven. Het tot stand komen van de alternatieven is een gezamenlijk proces met de omgeving, initiatiefnemers en grondeigenaren, de provincie Gelderland en bij voorkeur ook de gemeente Wijchen. Het Milieueffectrapport (MER) resulteert in een voorkeursalternatief op basis waarvan de vergunningaanvragen kan worden voorbereid.

Principeverzoek tot medewerking van de provincie

Voordat een formele planologische- en vergunningenprocedure voor het windpark kan worden opgestart, wordt dit principeverzoek ingediend waaruit de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het plan op hoofdlijnen inzichtelijk wordt gemaakt.

Vanwege de wens, en ook de noodzaak, om een bijdrage te kunnen leveren aan de doelstellingen voor duurzame energie, de energietransitie binnen de gemeente Wijchen en de provincie Gelderland en de mogelijkheid voor de omgeving om hierin te kunnen participeren, dienen wij hierbij een formeel principeverzoek in bij de Provinciale Staten van uw provincie voor planologische medewerking aan het windpark. Wij verzoeken u om planologische medewerking te verlenen voor het opstellen van een provinciaal inpassingsplan en de realisatie van het windpark planologisch toe te staan. Hiermee hopen wij op korte termijn duidelijkheid te verkrijgen over de bereidheid van uw provincie tot planologische medewerking.

Principeverzoek en onderliggende stukken

Het principeverzoek bestaat uit voorliggende brief en wordt nader toegelicht en onderbouwt middels 3 bijlagen:

- Bijlage 1 - Projectplan
- Bijlage 2 - Ruimtelijk-technische verkenning windenergie
- Bijlage 3 - Participatieplan

Bovengenoemde bijlages maken integraal onderdeel uit van voorliggend principeverzoek. Wij benadrukken dat het verzoek vooralsnog doelt op een project van vijf windturbines. In de verkenning (bijlage 2) wordt gesproken over zeven windturbines. Dit onderzoek toont aan dat ruimtelijk-technisch gezien dit aantal windturbines in het voorgestelde projectgebied mogelijk is. Echter andere factoren maakt dat het voorliggende verzoek over vijf windturbines gaat. In het vervolgtraject zal middels de m.e.r. nader onderzoek worden verricht naar de mogelijke invulling van het gebied.

Op basis van bijlage 1 t/m 3 zijn wij als initiatiefnemers van mening dat dit windpark uitvoerbaar én wenselijk is:

- Waarbij de milieuaspecten, ruimtelijke inpasbaarheid en effect op de leefomgeving in het m.e.r. nadrukkelijk onderzocht worden;
- het windpark levert een aanzienlijke bijdrage aan de regionale ambities voor duurzame energie;
- de gesprekken met de omgeving lopen om draagvlak te creëren, deze zullen verder vorm krijgen middels een Gebiedstafel en ontwerpateliers;
- er is een energiecoöperatie in oprichting om omwonenden in inwoners van de gemeente Wijchen financieel mee te laten participeren, naast een financiële vergoeding voor direct omwonenden.

Wij verzoeken de provincie om als bevoegd gezag op te treden (conform art. 9e, lid 2 Elektriciteitswet), dit terug te nemen van de gemeente Wijchen en voor het planologische spoor medewerking te verlenen aan een wijziging van het planologische regime en daartoe te starten met de planologische en vergunningenprocedure voor het windpark.

Vervolgens gaan wij, de initiatiefnemers, graag de samenwerking aan met de provincie om de planologische procedure en vergunningenprocedure verder te brengen door het (verder) uitvoeren van de nog benodigde onderzoeken, doorlopen van de m.e.r.-procedure en het opstellen van een aanvraag voor omgevingsvergunning.

Graag vernemen wij uw reactie op voorliggend principeverzoek tot planologische medewerking en vergunningverlening.

Met vriendelijke groet,

Namens de initiatiefnemers,

[Redacted signature line]

[Redacted address line]

Bijlage(n):

3

Bijlage 1: Projectplan Windpark Wijchen-A50

Betreft
Projectplan Windpark Wijchen A50

Datum
31-5-2021

Aan
Provincie Gelderland

Projectnummer
721019

Van

Versienummer
V1.0

Aanleiding

Vereniging Windpark Wijchen-A50 en Energie Samen zijn voornemens in de gemeente Wijchen een windpark te realiseren. Het gebied is gelegen ten westen van de A50 en ter hoogte van spoorlijn Nijmegen-'s-Hertogenbosch. Dit project heeft de werktitel Windpark Wijchen-A50 gekregen. De initiatiefnemers zien mogelijkheden om in dit gebied (zie Figuur 1) een coöperatief windpark van 5 windturbines te realiseren en exploiteren. Voor het gebied is reeds een ruimtelijk-technische analyse uitgevoerd om de mogelijkheden voor windenergie (zie bijlage 2) in beeld te brengen. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd dat er kansen liggen voor de realisatie van een windpark op deze locatie dat aan wet- en regelgeving kan voldoen en waarbij sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Initiatiefnemers

Vereniging Windpark Wijchen-A50 en Energie Samen zijn de initiatiefnemers van het windpark. Energie Samen zal een lokale energiecoöperatie opzetten, die voor minimaal 33% deelneemt in het Windpark. De andere initiatiefnemer, de Vereniging, bestaat uit lokale grondeigenaren, Windunie, een landelijk werkende coöperatie en projectontwikkelaar die lokale initiatieven ondersteunt en Windinvest (een groep investeerders gedurende de ontwikkelperiode, lid van Coöperatie Windunie). Windunie is zowel kennispartner voor het ruimtelijk-planologische traject en voor de aanbestedingsfase.

Voorgeschiedenis

In 2014 heeft provincie Gelderland een quick scan uitgevoerd naar de mogelijkheden van windenergie in de gemeente Wijchen. In deze quick scan kwam de locatie A50 Bankhoef naar voren als kansrijk.

Kort daarna is er door een aantal lokale grondeigenaren aan de gemeente verzocht mee te werken aan een windplan. Gemeente Wijchen wilde toen eerst beleid ontwikkelen. Dit beleid, de Gedragscode windenergie, werd in 2016 vastgesteld.

De initiatiefnemers hebben na vaststelling van de gedragscode hun onderzoek gestaakt omdat zij van mening waren dat op basis van de gedragscode geen windontwikkeling mogelijk was. De hoogtebeperking van 150 meter tiphoogte zou niet tot een haalbare businesscase hebben geleid en de eis dat 2/3e van de bewoners in het gebied binnen een afstand van 1000 meter moeten instemmen achtten zij ook niet haalbaar.

De gedragscode zou in 2019 geëvalueerd worden. Deze evaluatie heeft geen doorgang gevonden. Dit is reden geweest voor de initiatiefnemers om eind 2020 in afwijking op de Gedragscode alsnog een principeverzoek in te dienen bij de gemeente Wijchen. Met de verwachting dat de gemeente de hierboven gestelde randvoorwaarden, zoals aangekondigd, zou herzien.

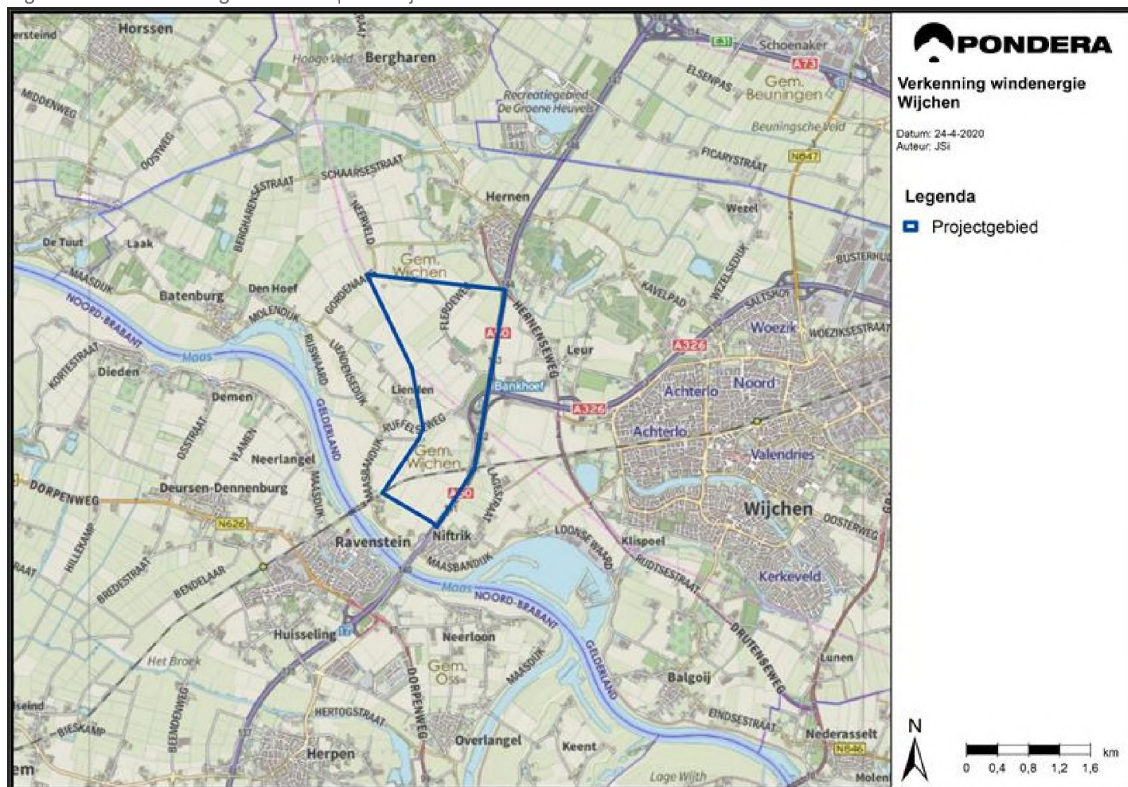
Op 27 mei 2021 heeft de gemeenteraad van Wijchen besloten niet in te gaan op het principeverzoek, omdat het plan niet voldoet aan de lokale regels. Gezien deze onrealistische regels zien de initiatiefnemers geen andere mogelijkheid dan het verzoek voor de ontwikkeling van Windpark Wijchen-A50 te richten aan de provincie Gelderland als officieel bevoegd gezag.

In het onderhavige projectplan wordt het project nader toegelicht en een plan van aanpak geschetst hoe de realisatie van een coöperatief windpark de komende tijd verder uitgewerkt kan gaan worden. Dit betreft slechts een voorzet voor het vervolgproces. De exacte invulling voor de ontwikkeling van het windpark doen de initiatiefnemers graag in samenwerking met de omgeving en het bevoegd gezag.

Projectbeschrijving

In Figuur 1 is het onderzoeksgebied van het windpark weergegeven. Het onderzoeksgebied valt binnen de gemeente Wijchen in de provincie Gelderland. Het onderzoeksgebied ligt ten westen van de A50 en ten noorden van de Maas. Het onderzoeksgebied wordt verder doorkruist door spoorlijn Nijmegen-'s-Hertogenbosch en tevens doorkruist door een hoogspanningslijn. Het gebied bestaat overwegend uit agrarische percelen. Aan de noordzijde van het onderzoeksgebied ligt het dorp Hernen en aan de zuidzijde het dorp Niftrik.

Figuur 1 - Onderzoeksgebied Windpark Wijchen-A50

Het voornemen van de initiatiefnemers bestaat uit de aanleg en exploitatie van Windpark Wijchen-A50 en alle bijbehorende civiele en elektrische voorzieningen. Op dit moment wordt uitgegaan van de realisatie van 5 moderne windturbines. Naar verwachting levert dit circa 100 GWh/jaar op. Dit staat gelijk aan het elektriciteitsverbruik van ca. 29.000 huishoudens. Op deze manier kunnen de initiatiefnemers een belangrijke bijdrage leveren aan de invulling van de Regionale Energiestrategie Arnhem Nijmegen, de doelstelling van de provincie Gelderland en van gemeente Wijchen.

Netaansluiting

De initiatiefnemers zijn in gesprek met netbeheerder Liander om de mogelijkheden voor netaansluiting te bepalen. Liander geeft aan dat de dichtstbijzijnde aansluitlocatie het onderstation Teersdijk is (ca. 8 kilometer tot het onderzoeksgebied). Om te helpen onnodige netverzwaring te voorkomen, zal bij een vergunningverlening van een zonnepark in hetzelfde gebied de opties voor cable pooling onderzocht worden. Bij het combineren van wind- en zonne-energie wordt het elektriciteitsnet beter benut.

Communicatie en participatie

Belangrijk uitgangspunt van de initiatiefnemers is dat de mensen in de directe omgeving die wellicht hinder zullen ondervinden, mee praten en extra mee profiteren van het toekomstige rendement van het windpark door middel van een omwonendenvergoeding. Middels de mogelijkheid om mee te investeren in de windmolens, zal er ook een ruimere kring burgers kunnen profiteren van het financiële rendement. Er wordt gestreefd naar 90% lokaal eigendom van de windmolens. De inkomsten van de windmolens zullen dus op meerdere manieren terugvloeien naar de lokale omgeving.

De initiatiefnemers hebben in 2020 bijeenkomsten georganiseerd met omwonenden tot 800 meter. Daarin is geïnventariseerd welke zorgen en ideeën er bij bewoners leven en besproken op welke wijze de inwoners betrokken willen worden in het ontwikkeltraject. Middels een verslaglegging van de avonden is de opgehaalde input teruggekoppeld aan de aanwezigen. Die input is meegenomen in het participatieplan (zie bijlage 3).

De wensen aangaande de inrichting van het windpark zullen meegenomen worden in opstellingsvarianten die vervolgens getoetst zullen worden middels de inhoudelijke onderzoeken in het kader van de m.e.r. procedure (zie paragraaf over de ruimtelijke procedure).

Beleidskader

Rijksbeleid

Om conform het Klimaatakkoord van Parijs de wereldwijde opwarming van de aarde en de verandering van het klimaat te beperken heeft Nederland op 2 juli 2019 de Klimaatwet vastgesteld. In de Klimaatwet staan drie doelen:

1. een vermindering van 49% (ten opzichte van 1990) van de broeikasgasuitstoot in 2030;
2. een vermindering van 95% (ten opzichte van 1990) van de broeikasgasuitstoot in 2050;
3. 100% broeikasgas-neutrale elektriciteit in 2050.

Ter uitvoer van de Klimaatwet heeft de minister van Economische Zaken en Klimaat op 1 april 2020 het Klimaatplan vastgesteld. Dit Klimaatplan bevat de hoofdlijnen van het nationale klimaatbeleid voor de komende 10 jaar (2021-2030). Daarnaast gaat het Klimaatplan, conform de Klimaatwet, in op de laatste wetenschappelijke inzichten over klimaatverandering, technologische ontwikkelingen, internationale beleidsontwikkelingen en de economische gevolgen.

De inhoud van het Klimaatplan is voor een belangrijk deel bepaald door de hoofdlijnen van het Klimaatakkoord, dat in juni 2019 tot stand is gekomen met betrokkenheid van meer dan 100 maatschappelijke (publieke en private) partijen. In het klimaatakkoord staan afspraken tussen de overheid en vijf betrokken sectoren (elektriciteit, industrie, bebouwde omgeving, landbouw en transport). Deze afspraken moeten er voor zorgen dat in 2050 de doelen, zoals opgenomen in de Klimaatwet worden gehaald.

Afspraken over de opwek van duurzame energie, waaronder windenergie, zijn vastgelegd in het hoofdstuk 'Elektriciteit'. Zo is afgesproken dat in 2030 70% van alle elektriciteit uit hernieuwbare bronnen komt. Dat gebeurt met windturbines op zee, op land en met zonnepanelen op daken en in zonneparken. Voor wind en zon op land is afgesproken dat in 2030 35 TWh geproduceerd moet worden. Tevens wordt benadrukt dat de beschikbare ruimte zo efficiënt mogelijk benut moet worden door meervoudig ruimtegebruik.

Windpark Wijchen-A50 draagt bij aan de toename van de productie van duurzame energie in een functiecombinatie van blijvend agrarisch grondgebruik en duurzame elektriciteitsopwekking.

Kader 1.1 Windenergie ten opzichte van andere duurzame energiebronnen

Volgens het Rijksbeleid zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland windenergie en zonne-energie. In de toekomst komen daar technieken bij die nu nog verder doorontwikkeld moeten worden, zoals aardwarmte, restwarmte en groene waterstof.

Hoewel grijze energie uit fossiele energiebronnen in de komende decennia nodig blijft, zal hernieuwbare energie een steeds groter onderdeel gaan uitmaken van de energiemix. Vier duurzame energiebronnen leveren daarbij de belangrijkste bijdrage voor Nederland: bio-energie, zonne-energie (met name elektriciteit uit zon-PV), wind op land en wind op zee. Bio-energie levert een belangrijk bijdrage aan de energievoorziening maar alsnog vrijkomende CO₂-emissie en de beschikbaarheid hiervan (of van grondstoffen met de gewenste herkomst) beperkt de potentiële bijdrage. Zowel voor zonne-energie, wind op zee als wind op land wordt een grote bijdrage verwacht. Deze opgave is, gezien de huidige stand van zaken en de hoogte van de ambities, dermate groot dat de realisatie in de vorm van zon of wind op zee geen alternatief vormt voor het project.

Er is een energiemix nodig waarbij alle vormen van duurzame energie, en windenergie in het bijzonder, een steeds belangrijker aandeel zal krijgen. Onderhavig initiatief voorziet in het behalen van een dergelijke duurzame energiemix.

Provinciaal beleid

De provincie Gelderland hecht belang aan het vergroten van het aandeel hernieuwbare energie. In 2050 wil Gelderland klimaatneutraal zijn (Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland'¹, 19 december 2018). Als tussendoel wil de provincie in 2030 55% broeikasgasreductie. Hiervoor is een provinciale duurzame opwek van 8,3 TWh nodig. Windenergie is zeer belangrijk voor het bereiken van het tussen- en einddoel.

¹ <https://www.gelderland.nl/Geconsolideerde-Omgevingsvisie-Gaaf-Gelderland>

Voor het behalen van de doelen hanteert de provincie de volgende aanpak:

- De provincie stelt samen met haar partners regionale energie (en klimaat)strategieën op en gaat op zoek naar gebieden waar de potentie zit. Daarbij wordt opgemerkt dat waar aanvullend stappen nodig zijn de provincie verantwoordelijkheid daarin zal nemen.
- De provincie kijkt om kansen te pakken breed en verbindt de energieopgave met andere vraagstukken: klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, wonen en woonomgeving en economisch vestigingsklimaat in Gelderland. Als ze merken dat het niet snel genoeg gaat, geven ze aan hun verantwoordelijkheid te zullen nemen en door te zullen pakken.

In de Omgevingsvisie is het onderzoeksgebied van het windpark voor het grootste gedeelte aangewezen als een gebied waar windenergie mogelijk is (zie planviewer²). Dat gebied wordt doorkruist door twee stroken waar geen windturbines mogelijk zijn. Dit heeft te maken met de aanwezige hoogspanningslijn en spoorlijn. Het onderzoeksgebied valt niet in een gebied waar windenergie volgens de Omgevingsvisie is uitgesloten vanwege provinciale doelen of wettelijke beperkingen.

De provincie heeft specifiek voor de ontwikkeling van windenergie de Beleidslijn Windenergie opgesteld. Als algemeen uitgangspunt voor windenergie geldt dat het combineren van windturbines met andere, intensieve functies in een gebied de voorkeur heeft. Het kan de beleving van een gebied onderstrepen en concentreert milieueffecten. De voorkeur van de provincie ligt bij de volgende combinaties:

- combinatie met infrastructuur ((water)wegen en railverbindingen);
- combinatie met regionale bedrijventerreinen;
- combinatie met intensiveringsgebieden glastuinbouw;
- combinatie met agrarische productielandschappen.

Het onderzoeksgebied van Windpark Wijchen-A50 wordt aan de oostzijde begrensd door de A50 en wordt doorkruist door een hoogspanningslijn en spoorlijn Nijmegen-'s-Hertogenbosch. De beoogde windturbineposities zijn gepositioneerd op agrarische productiegronden. Daarmee is er sprake van een combinatie met infrastructuur en agrarische productielandschappen.

Gemeentelijk beleid

In het coalitieakkoord heeft de gemeente Wijchen afgesproken om in 2040 energieneutraal te zijn. Dit betekent dat in 2040 de energie die gebruikt wordt door gebouwen en bedrijven, afkomstig is uit duurzame bronnen.

In februari 2016 is de Gedragscode Windenergie³ door de gemeenteraad van Wijchen aangenomen. In deze gedragscode staan een aantal eisen en voorwaarden waaraan ontwikkelingen van windparken in de gemeente moeten voldoen. Hieronder vallen onder andere de volgende technische en maatschappelijke eisen:

- het brongeluid van de windturbines bedraagt afzonderlijk maximaal 105 dB(A);
- om slagschaduw op het raam van een verblijfsruimte te voorkomen geldt in die gevallen een stilstandsvoorziening;
- de tiphoogte van de windturbines bedraagt maximaal 150 meter om visuele redenen en om toplicht te voorkomen;

² https://gldanders.planoview.nl/planoview/omgevingsplannen/NL.IMRO.9925.SVOmgvisieGG-vst1?s=SACMXDpiAXu_MkWERkE5BD2DwAh7A

³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2016-33484.html>

- insluiting van woningen door windturbines moet worden voorkomen: verschillende windturbines in meerdere windrichtingen rondom een woning zijn ongewenst.
- 2/3^e van de bewoners in het gebied binnen een afstand van 1.000 meter moeten instemmen met de ontwikkeling van het windpark.

De eis dat 2/3^e van de bewoners in het gebied binnen een afstand van 1.000 meter moeten instemmen en een maximale tiphoogte van 150 meter achten de initiatiefnemers niet haalbaar. De afmetingen van windturbines zijn de afgelopen jaren steeds toegenomen. Dat heeft te maken met het feit dat het harder en constanter waait op grotere hoogtes en een grotere windturbine dus beter rendeert. Een grotere rotor 'vangt' ook meer wind. Grotere turbines betekend ook meer opgewekte elektriciteit voor de regio en ten behoeve van de energietransitie. De Rijksoverheid heeft een subsidieregeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE++) beschikbaar gesteld waar duurzame energieprojecten aanspraak op kunnen maken. Deze subsidieregeling is zo ingericht dat vooral efficiënte projecten worden gehonoreerd. Daarom is de businesscase van windturbines met een tiphoogte van 150 onrendabel. Bovendien worden dergelijke windturbines steeds beperkter gefabriceerd. Het voorgaande maakt het noodzakelijk om een grote, moderne windturbine als uitgangspunt te nemen en niet te conformeren aan de tiphoogte beperking van 150 meter. Uiteraard wordt daarbij wel voldaan aan alle wettelijke eisen en is nog steeds sprake van een goede ruimtelijke ordening.

De gemeente Wijchen heeft aangegeven dat de gedragscode wordt geëvalueerd – in een eerdere planning zou dat eind 2019 uitgevoerd zijn. Deze evaluatie heeft nog niet plaatsgevonden. Het is onduidelijk wanneer de gemeente de gedragscode gaat evalueren.

Conclusie beleidskader

Het voornemen betreft de realisatie van Windpark Wijchen-A50, bestaande uit 5 windturbines met een verwachte elektriciteitsproductie van 100 GWh/jaar. De realisatie van windenergie binnen de locatie:

- Draagt bij aan het behalen van:
 - de nationale doelstelling van 35 TWh duurzame energie op land in 2030;
 - het behalen van de doelstellingen uit het Klimaatakkoord en de provinciale omgevingsvisie, ten aanzien van CO₂ reductie;
 - Het behalen van energieneutraliteit in de gemeente Wijchen in 2040.
- Past binnen de landschappelijke kaders voor windenergie die van toepassing zijn gesteld vanuit provinciaal beleid.
- Voldoet niet aan gemeentelijk beleid van de gemeente Wijchen, gezien de onrealistische eisen.

Keuze locatie onderzoeksgebied

Hieronder wordt beschreven waarom de keuze is gemaakt voor de ontwikkeling van windenergie op deze locatie:

- De locatie past bij voorgaand beschreven beleid van het Rijk en de provincie Gelderland;
- Op deze locatie is er sprake van bereidheid en een positieve grondhouding van de lokale grondeigenaren en lokale energiecoöperatie. De initiatiefnemers zullen het windpark samen met de lokale grondeigenaren en de energiecoöperatie ontwikkelen;
- Voor het onderzoeksgebied is een milieutechnische analyse naar de mogelijkheden voor windenergie uitgevoerd. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd dat er ruimtelijk technisch gezien plaatsingsmogelijkheden zijn voor 7 moderne windturbines waarbij er geen

fysieke ruimtelijke belemmeringen aanwezig zijn en naar verwachting aan wet- en regelgeving kan worden voldaan (zie ook bijlage 2);

- De initiatiefnemer gaat nu uit van een park van 5 windturbines, waarbij in het verdere proces de mogelijkheid voor uitbreiding naar 6 onderzocht zal worden. Hiermee wordt al rekening gehouden met de mogelijke gevolgen van het project voor de omgeving door in ieder geval 1 turbinepositie en voorlopig 2 turbineposities niet in te vullen.
- Een deel van de beoogde locatie was in de concept-RES van regio Arnhem-Nijmegen aangewezen als regionaal zoekgebied. In de definitieve RES is er voor gekozen om de verschillende regionale zoekgebieden niet meer vast te leggen op kaart.
- Op de beoogde locatie kan er voldoende afstand worden aangehouden tot geluidgevoelige objecten (woningen) en woonkernen om eventuele omgevingseffecten, zoals geluid en slagschaduw, te beperken;
- Het onderzoeksgebied wordt aan de oostzijde begrensd door de A50 en wordt doorkruist door een hoogspanningslijn en spoorlijn Nijmegen-'s-Hertogenbosch. Daarmee is er, conform het provinciaal beleid, sprake van aansluiting van windenergie met bestaande grootschalige infrastructuur.

Windpark bedrijventerrein Bijsterhuizen

Binnen de gemeente Wijchen bestaat er ook een ander initiatief voor een windpark. Dit project is gelegen ten noorden van Wijchen ter hoogte van industrieterrein Bijsterhuizen. Het voornemen bestaat uit 3 windturbines. Om de energiedoelstelling van de provincie Gelderland en de gemeente Wijchen te bereiken zijn er meerdere duurzame energieprojecten nodig. Daarom kunnen windpark Wijchen Bijsterhuizen en onderhavig windenergieproject gezamenlijk een belangrijke bijdrage leveren aan de ambitie van de provincie en ook uiteindelijk ook de gemeente Wijchen.

Gezien de afstand tussen beide initiatieven van 5 á 6 kilometer zijn er geen cumulatieve effecten te verwachten voor effecten als slagschaduw, geluid, externe veiligheid of inpassing in het landschap.

Keuze locatie onderzoeksgebied t.o.v. omliggend gebied

Het aanhouden van voldoende afstand tot individuele woningen, woonkernen en infrastructuur is het meest bepalend voor een locatieonderzoek. De RES Viewer⁴ geeft aan dat er op basis van afstand tot woningen en infrastructuur hoofdzakelijk ruimte is voor grootschalige windenergie ten noorden en westen van de plaats Wijchen. Ten zuiden en oosten van Wijchen is er zeer beperkt ruimte voor de ontwikkeling van windenergie wegens een relatief hoge woningdichtheid en de ligging van enkele kleinere bebouwde kernen en Nijmegen. Verder ligt ten zuidoosten een bouwhoogtebeperkingsvlak behorende bij militaire luchthaven Volkel. Hieronder volgt een korte beschouwing waarom overige locaties ten noorden en westen van de plaats Wijchen minder geschikt zijn dan de beoogde locatie voor Windpark Wijchen-A50:

- Ten noorden van Wijchen ligt reeds een bestaand initiatief voor de ontwikkeling van een windpark bij bedrijventerrein Bijsterhuizen;
- Het resterende gebied binnen de gemeente Wijchen waar mogelijk potentie is voor grootschalige windenergie ligt ten westen van de beoogde locatie, ter hoogte van het open gebied ten noorden en noordoosten van Batenburg. Vergeleken met de beoogde locatie van Windpark Wijchen-A50 is er op deze locatie in veel mindere mate sprake van aansluiting met grootschalige infrastructuur. Tevens ligt deze locatie dieper in de

⁴ <https://regionale-energiestrategie.nl/ondersteuning/analysekaarten+np+res/default.aspx>

laagvliegroute van de militaire vliegschool in Woensdrecht en valt binnen het laagvlieggebied Maas/Waal⁵.

Conclusie locatiekeuze

De beoogde locatie van Windpark Wijchen-A50 sluit aan bij de landelijke, provinciale en regionale doelstellingen voor duurzame energie. Tevens is er op deze locatie, conform het provinciaal beleid, sprake van aansluiting van windenergie met bestaande grootschalige infrastructuur. Aangezien er naar verwachting meerdere locaties voor grootschalige windenergie noodzakelijk zijn om aan de gemeentelijke en provinciale doelstellingen voor te voldoen, is de beoogde locatie juist een voor de hand liggende locatie voor de realisatie van grootschalige windenergie. Naar verwachting zullen op deze locatie beperkte omgevings- en milieueffecten optreden, geen fysieke ruimtelijke belemmeringen aanwezig zijn en gaat aan wet- en regelgeving worden voldaan. Gezien de ruimte tot aanwezige bewoning zal er ook sprake blijven van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, zodat het plan voldoet aan de eis van een goede ruimtelijke ordening. Tot slot is er op deze locatie sprake van bereidheid en een positieve grondhouding van lokale grondeigenaren en energiecoöperatie om het windpark gezamenlijk met initiatiefnemers te ontwikkelen.

Ruimtelijke procedure

In de Elektriciteitswet (artikel 9e, lid 1) is bepaald dat Provinciale Staten bevoegd zijn een inpassingsplan op te stellen voor de aanleg of uitbreiding van een productie-installatie voor opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie met een capaciteit van minimaal 5 en maximaal 100 Megawatt (hierna MW). In het tweede lid van artikel 9e Elektriciteitswet staat dat Provinciale Staten in ieder geval toepassing geven aan deze bevoegdheid, indien de betrokken gemeente het verzoek tot herziening van het bestemmingsplan heeft afgewezen. Uit dezelfde wet vloeit voort dat indien een provinciaal inpassingsplan wordt voorbereid/opgesteld, Gedeputeerde Staten de besluiten coördineren en bevoegd gezag zijn.

In dit verzoek vragen de initiatiefnemers de provincie een inpassingsplan op te stellen voor Windpark Wijchen-A50. Wanneer de provincie instemt met dit verzoek zullen de initiatiefnemers zich richten op het doorlopen van een gecombineerde plan en project m.e.r.-procedure (Combi-MER).

Het bouwen van Windpark Wijchen-A50 valt gezien het opgesteld vermogen onder de m.e.r.-regelgeving. In het Besluit milieueffectrapportage zijn windparken opgenomen in onderdeel D van de bijlage van het besluit. Het betreft categorie D22.2, windparken met een gezamenlijk vermogen van 15 MW of meer, of bestaande uit 10 windturbines of meer. Windpark Wijchen-A50 overschrijdt de drempelwaarde van 15 MW. Er geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Dit houdt in dat het bevoegd gezag moet beoordelen of het doorlopen van een project-m.e.r. noodzakelijk is. De initiatiefnemers stellen aan de provincie voor direct een project-m.e.r. op te stellen om tot een volwaardige alternatievenvergelijking te komen. Daarmee krijgt het milieu een volwaardige plek in de besluitvorming over de invulling van het windpark.

Naast de project-m.e.r. dient voor een ruimtelijk plan dat een kader is voor de realisatie van een activiteit die is opgenomen in het Besluit milieueffectrapportage een plan-m.e.r. te worden opgesteld. In dit geval betreft dit het inpassingsplan. Gezien de noodzaak van een plan-m.e.r. en het voorstellen voor het toepassen van een project-m.e.r. wordt door de initiatiefnemers ingestoken op een gecombineerde plan en project m.e.r.-procedure.

⁵ Zie ook bijlage 2

Mogelijke inrichting gebied en milieueffecten

Om op voorhand inzicht te krijgen in de mogelijke inrichting van het gebied is reeds een milieutechnische analyse naar de mogelijkheden voor windenergie in het onderzoeksgebied uitgevoerd (zie bijlage 2). Het gaat dan specifiek over een verkenning naar de milieuaspecten die kunnen zorgen voor 'showstoppers' in het project, bijvoorbeeld het kunnen voldoen aan wet- en regelgeving rond geluid en externe veiligheid.

Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd dat er plaatsingsmogelijkheden zijn binnen het onderzoeksgebied voor maximaal 7 moderne windturbines⁶ waarbij er geen fysieke ruimtelijke belemmeringen aanwezig zijn en naar verwachting aan wet- en regelgeving kan worden voldaan. De initiatiefnemers stellen een project voor van 5 windturbines, met een mogelijke uitbreiding naar 6 in de vervolgfase.

Figuur 2 geeft een overzicht van de belangrijkste (hardere) belemmeringen voor de plaatsing van windenergie in het onderzoeksgebied. Binnen deze afstanden (contouren) is het lastiger, maar niet geheel onmogelijk, om windenergie te realiseren. Uiteindelijk is het een kwestie van maatwerk, waarbij er bijvoorbeeld door toepassing van stillere windturbines, een stilstand voorziening of andere mitigerende maatregelen er een minder grote afstand tot woningen en infrastructuur kan worden aangehouden. Zie bijlage 2 voor een detaillering van de uitgangspunten.

Figuur 2 – Harde belemmeringen onderzoeksgebied

Zoals aangegeven worden er in het project-MER verschillende inrichtingsalternatieven op relevante milieuaspecten onderzocht. Daarbij wordt gevarieerd in posities, aantal en afmetingen van de

⁶ De analyse is uitgevoerd op basis van een referentie windturbine met een tiphoogte van 250 meter, een ashoogte van circa 165 meter en een rotordiameter van circa 170 meter

windturbines. Op basis van de milieutechnische analyse (zie ook bijlage 2), bereidheid van grondeigenaren om mee te werken, wensen van de omgeving en de landschappelijke inpassing worden de verschillende inrichtingsalternatieven vastgelegd. In het bepalen van de inrichtingsalternatieven zal gezamenlijk met de omgeving opgetrokken worden en met het bevoegd gezag worden afgestemd.

In het kader van het MER worden de inrichtingsalternatieven in meer detail onderzocht op verschillende, te weten:

- Geluid
- Slagschaduw
- Natuur
- Landschap
- Externe veiligheid
- Archeologie en cultuurhistorie
- Water en bodem
- Ruimtegebruik en overige gebruiksfuncties
- Energieopbrengst en vermeden emissies

Op basis van de resultaten van de onderzoeken in het kader van de m.e.r., participatieve, technische en financiële overwegingen kan er in overleg met het bevoegd gezag, omgeving en belanghebbenden een voorkeursalternatief worden gekozen.

Verkenning windenergie

Wijchen-A50

Windunie

721019 | V1.0

31/05/2021

Pondera

Hoofdvestiging Nederland
Amsterdamseweg 13
6814 CM Arnhem
088 – pondera (088-7663372)
info@ponderaconsult.com

Postadres
Postbus 919
6800 AX Arnhem

Vestiging South East Asia
Jl. Mampang Prapatan XV no 18
Mampang
Jakarta Selatan 12790
Indonesia

Vestiging North East Asia
Suite 1718, Officia Building 92
Saemunan-ro, Jongno-gu
Seoul Province
Republic of Korea

Colofon

Soort document
Verkenning windenergie

Projectnaam
Wijchen-A50

Versienummer
V1.0

Datum
31-5-2021

Project nummer
721019

Opdrachtgever
Windunie

Auteur
[REDACTED]

Disclaimer

In het onderzoek is gebruik gemaakt van algemeen geaccepteerde uitgangspunten, modellen en informatie die ten tijde van het opstellen van dit rapport ter beschikking stonden. Aanpassingen in de uitgangspunten, modellen of gebruikte gegevens kunnen leiden tot andere uitkomsten. De aard en de nauwkeurigheid van de gebruikte gegevens voor het onderzoek bepalen in belangrijke mate de nauwkeurigheid en de onzekerheden van de berekende uitkomsten. Pondera is niet aansprakelijk voor gederfde inkomsten of schade die wordt geleden door opdrachtgever(s) en/of derden uit conclusies die gebaseerd zijn op gegevens die niet van Pondera afkomstig zijn. Deze rapportage is opgesteld met de intentie dat deze alleen gebruikt wordt door de opdrachtgever en slechts voor het doel waarvoor de rapportage is opgesteld. Er mag geen beroep worden gedaan op de informatie uit deze rapportage voor andere doeleinden zonder schriftelijke toestemming van Pondera. Pondera is niet verantwoordelijk voor de consequenties die kunnen voortvloeien uit het oneigenlijk gebruik van de rapportage. De verantwoordelijkheid voor het gebruik van (de analyse, resultaten en bevindingen in) de rapportage blijft bij de opdrachtgever. De Rechtsverhouding opdrachtgevers – architect, ingenieur en adviseur conform DNR 2011 is te allen tijde van toepassing.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Onderzoeksgebied	1
1.3	Aanpak	2
1.4	Leeswijzer	3
2	Ruimtelijke analyse	4
2.1	Hinder voor de leefomgeving	4
2.2	Externe veiligheid & Infrastructuur	5
2.3	Ecologie	7
2.4	Luchtvaart en defensie	9
2.5	Cultuurhistorie & Archeologie	10
2.6	Straalpaden	12
2.7	Netaansluiting	13
2.8	Samenvatting ruimtelijke belemmeringen	14
3	Potentie windenergie	16
3.1	Harde belemmeringen en plaatsingsmogelijkheden voor windenergie	16

1 Inleiding

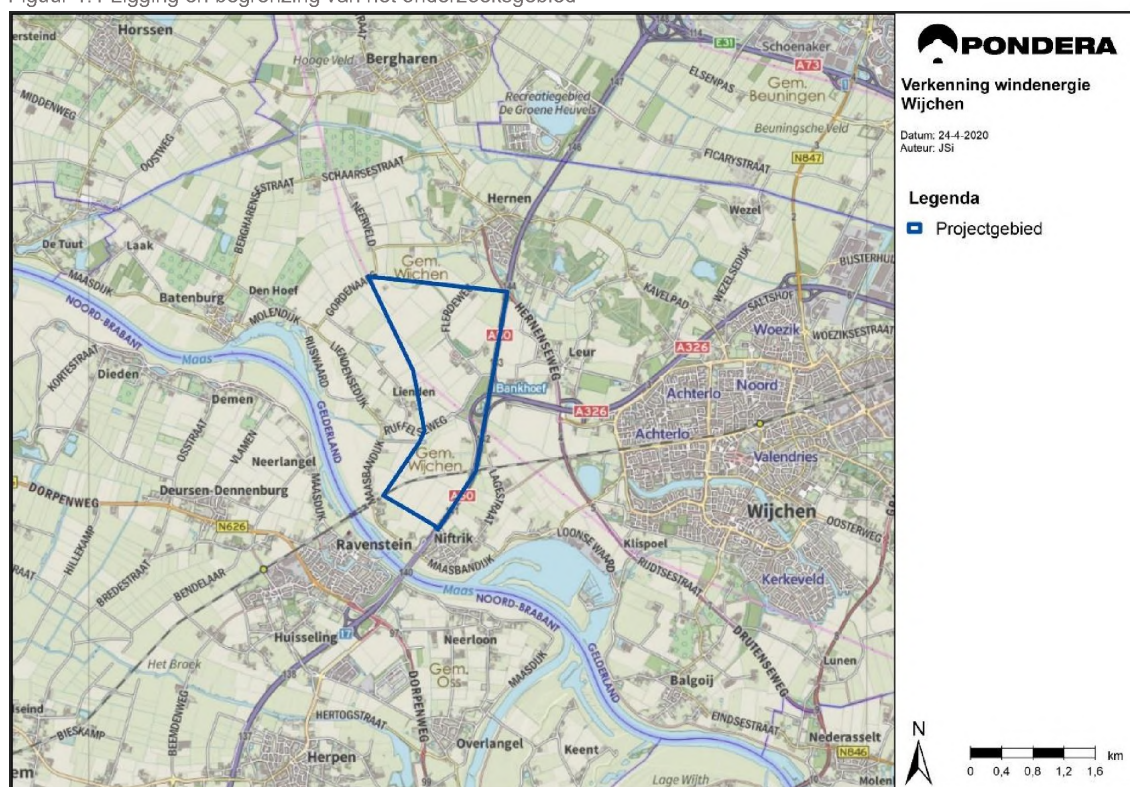
1.1 Aanleiding

Vereniging Windpark Wijchen-A50 en Energie Samen zijn voornemens om in samenwerking met de coöperatie Windunie in de gemeente Wijchen een windpark te realiseren. Om inzicht te krijgen in de haalbaarheid van het plaatsen van windturbines binnen het onderzoeksgebied, heeft Pondera in opdracht van Windunie een ruimtelijk-technische analyse van de beschikbare ruimte uitgevoerd. Hierbij is gekeken naar de milieutechnische haalbaarheid van windenergie in het onderzoeksgebied. In deze rapportage worden de resultaten van de analyse weergegeven en worden de mogelijkheden verkend voor de inrichting van het gebied.

1.2 Onderzoeksgebied

In Figuur 1.1 is het onderzoeksgebied weergegeven. Het onderzoeksgebied valt binnen de gemeente Wijchen in de provincie Gelderland. Het ligt ten westen van de A50 en ten noorden van de Maas. Het gebied bestaat overwegend uit agrarische percelen. Aan de noordzijde van het onderzoeksgebied ligt het dorpje Hernen en aan de zuidzijde het dorpje Niftrik.

Figuur 1.1 Ligging en begrenzing van het onderzoeksgebied

1.3 Aanpak

1.3.1 Belemmeringen

Doel van deze studie is om voor het onderzoeksgebied de ruimtelijke mogelijkheden voor grootschalige windenergie inzichtelijk te maken. Middels een GIS¹-analyse is informatie verzameld over relevante gebiedskenmerken en bestaande functies die niet of moeilijk verenigbaar zijn met windenergie (potentiële belemmeringen). Gegevens zijn verzameld via de database van Pondera of vanuit online beschikbare bronnen².

Hierbij gaat het om de volgende aspecten:

- Woningen en bebouwing;
- Externe veiligheid en infrastructuur;
- Ecologie;
- Straalpaden, luchtvaart en radar;
- Archeologie;
- Cultuurhistorie.

In het onderzoeksgebied is de beschikbare ruimte voor windenergie bepaald. Dit is gedaan op basis van vuistregels en toets afstanden die volgen uit wet- en regelgeving, beleid en expert judgement. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen 'harde' en 'zachte' belemmeringen. Bij 'harde' belemmeringen is sprake van afstanden die afgeleid zijn van wet- en regelgeving en daarin opgenomen normen. Binnen deze afstanden is het lastiger (maar niet geheel onmogelijk) om windenergie te realiseren. Buiten deze afstanden kan, eventueel met beperkte maatregelen, worden voldaan aan de wettelijke eisen. Dit geldt bijvoorbeeld voor infrastructuur, risicovolle objecten en woningen. Zachte belemmeringen zijn belemmeringen die randvoorwaarden / aandachtspunten geven en waar combinatie met windenergie (in bepaalde gevallen) mogelijk is. Voor deze meer zachte belemmeringen is op basis van de aanwezige gebiedskenmerken in deze fase een (kwalitatieve) inschatting gemaakt van de risico's en aandachtspunten. Nader onderzoek in een volgende fase kan meer inzicht geven in de uiteindelijke randvoorwaarden. Deze technisch-ruimtelijke analyse heeft als doel om de mogelijkheden voor windenergie in beeld te brengen en waar verschillende keuzes ten aanzien van windenergie kunnen worden gemaakt.

1.3.2 Referentieturbine

Voor de meeste aspecten geldt dat de afmetingen van de windturbines bepalend zijn voor de (on)mogelijkheden voor windenergie in het onderzoeksgebied. Deze afmetingen zijn de afgelopen jaren steeds toegenomen. Dat heeft te maken met het feit dat het harder en constanter waait op grotere hoogtes en een grotere windturbine dus beter rendeert. Een grotere rotor 'vangt' ook meer wind. De rijksoverheid heeft een subsidieregeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE++) beschikbaar gesteld waar duurzame energieprojecten aanspraak op kunnen maken. Deze subsidieregeling is zo ingericht dat vooral efficiënte projecten worden gehonoreerd.

Het voorgaande pleit ervoor om een zo groot mogelijke turbine als uitgangspunt te nemen, omdat ook verwacht mag worden dat in de komende jaren de afmetingen van windturbines verder toenemen. De

¹ Geographical Information Software; programma voor het verzamelen, analyseren en bewerken van ruimtelijke en project-specifieke gegevens.

² Er wordt onder andere gebruikt gemaakt van de volgende bronnen: Kadaster (BAG), Risicokaart.nl, Agentschap Telecom, Defensie, LVNL, provincie Gelderland en gemeente Wijchen.

grootst mogelijke windturbine die momenteel op de markt beschikbaar is heeft een tiphoogte van circa 250 meter. Gezien de focus op een grootst mogelijke opbrengst aan windenergie en een financieel haalbaar project, wordt er derhalve gekozen voor een referentieturbine met 170 meter rotordiameter en een ashoogte van 165 meter. Deze turbine-categorie representeert een van de grootst mogelijke windturbines die momenteel op de markt beschikbaar zijn en die naar verwachting financieel rendabel is op basis van SDE++ subsidie. De keuze voor deze referentieturbine leidt tot een worst-case benadering van de potentiële belemmeringen en mogelijkheden.

Tabel 1.1 Overzicht referentieturbine

Referentieturbine	Tiphoogte	Ashoogte	Rotordiameter
1	250 meter	165 meter	170 meter

1.3.3 Windturbine locaties

Na het inzichtelijk maken van de relevante milieuaspecten, zijn middels kansenkaarten potentieel kansrijke locaties geïdentificeerd voor de plaatsing van windturbines. Deze kansenkaarten met gebiedskenmerken en afstandscontouren maken duidelijk waar potentiële ruimte is en waar ruimtelijke belemmeringen gelden. Binnen de (vooronderstelde) beschikbare ruimte is vervolgens bepaald hoeveel windturbines er maximaal kunnen worden geplaatst binnen het onderzoeksgebied op basis van de volgende uitgangspunten:

1. Een onderlinge windturbineafstand van 4 x de rotordiameter (4D). Een minimale onderlinge windturbineafstand wordt aangehouden om de onderlinge beïnvloeding te beperken, zoals windafvang en zog³. Aan de ene kant treden hierdoor minder productieverliezen op en anderzijds bevordert dit de te verwachten levensduur van windturbines. Een minimale onderlinge windturbineafstand van 4D als vuistregel is een gebruikelijke afstand voor windturbines op land in Nederland. Het is bij nader onderzoek onder voorwaarden echter mogelijk hiervan beperkt af te wijken en de windturbines op iets kortere afstand van elkaar te plaatsen.
2. Gevoeligheidsanalyse afstanden tot infrastructuur, objecten en woningen. In het onderzoeksgebied geldt een relatief hoge verspreidingsgraad van woningen en het gebied wordt doorkruist door een spoorlijn en hoogspanningslijn. Daarom is het de moeite waard om te onderzoeken of er plaatsing van additionele windturbines mogelijk is door, waar mogelijk minder afstand aan te houden tot infrastructuur of woningen.

Naast informatie over potentieel kansrijke locaties en het maximaal aantal windturbines is ook een inschatting gemaakt van de (maximale) opwekcapaciteit in opgesteld vermogen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 is een korte inleiding gegeven met een beschrijving van de aanleiding van dit onderzoek en de gehanteerde methodiek. In hoofdstuk 2 wordt kort toegelicht welke uitgangspunten zijn gehanteerd voor het bepalen van de potentiële ruimtelijke belemmeringen. Vervolgens zijn in hoofdstuk 2 ook de voornaamste belemmeringen in kaart gebracht in het onderzoeksgebied. In hoofdstuk 3 wordt er op basis van de analyse potentieel kansrijke locaties geïdentificeerd voor de plaatsing van windturbines in het onderzoeksgebied.

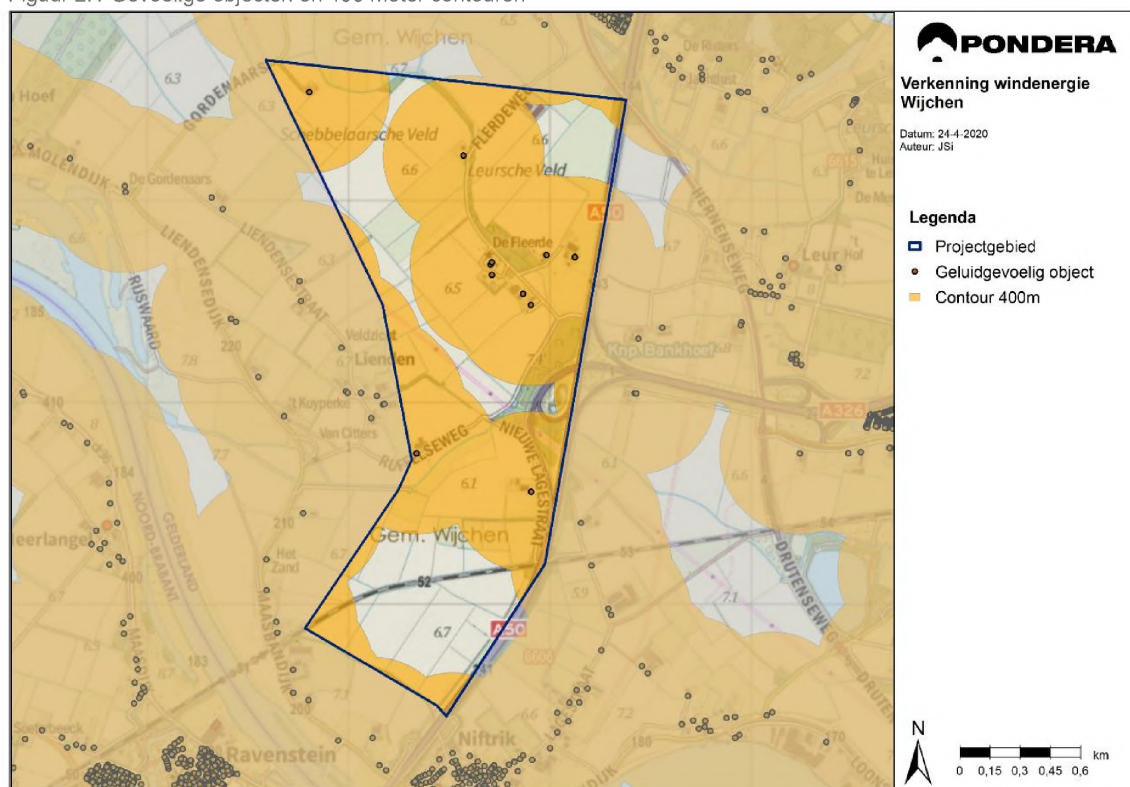
³ Afname van de windsnelheid en toename van de turbulentie achter de windturbine(bladen).

2 Ruimtelijke analyse

2.1 Hinder voor de leefomgeving

Windturbines kunnen hinder voor de leefomgeving veroorzaken in de vorm van geluid en slagschaduw. De mate van hinder is van verschillende factoren afhankelijk; voor een eerste verkenning van de mogelijkheden kan gebruik worden gemaakt van vuistregels. Een algemene vuistregel is dat een windturbine, met afmetingen vergelijkbaar met de referentieturbine, op een afstand van 400 meter van een geluidgevoelig object⁴ kan worden geplaatst. Buiten deze afstand kan er, eventueel met beperkte mitigerende maatregelen⁵, doorgaans aan de wettelijke normen⁶ voor windturbinegeluid worden voldaan. Grote windturbines produceren niet automatisch meer geluid dan een kleinere windturbine. De geluidproductie verschilt voornamelijk tussen verschillende type windturbines. Ook voor slagschaduw wordt in een dergelijke eerste fase doorgaans uitgegaan van de 400 meter toetsafstand, met name omdat geluid over het algemeen het bepalende aspect van de twee is. Voor slagschaduw kan doorgaans met toepassing van mitigatie (stilstandvoorziening en een minimale afstand van 400 meter) aan de wettelijke normen⁷ voor slagschaduw worden voldaan.

Figuur 2.1 Gevoelige objecten en 400 meter contouren

⁴ Een geluidgevoelige object zijn onder andere gevoelige gebouwen (zoals woningen, onderwijsgebouwen, ziekenhuizen, verzorgingstehuizen, psychiatrische inrichtingen en kinderdagverblijven), geluidgevoelige terreinen (zoals woonwagenvaandplaatsen en bestemde ligplaatsen voor woonschepen). Zie ook: <https://www.infomil.nl/onderwerpen/geluid/regelgeving/activiteitenbesluit/geluidsgevoelige/>

⁵ Mitigerende maatregelen zoals een stilstandvoorziening, keuze voor een stiller windturbintype of het wijzigen van de instellingen van een windturbine om de bronsterkte te reduceren.

⁶ Lden = 47 dB en Night = 41 dB. Deze norm geldt voor geluidgevoelige objecten.

⁷ Maximaal 17 dagen per jaar gedurende 20 minuten per dag slagschaduw op gevoelige bestemmingen.

In **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** zijn de contouren om gevoelige objecten binnen en rondom het onderzoeksgebied weergegeven. De geluidgevoelige objecten zijn in beeld gebracht op basis van recente data van het Kadaster. Zoals te zien in de figuur is er in het onderzoeksgebied sprake van een lage concentratie van geluidgevoelige objecten, zoals woningen, onderwijsgebouwen, ziekenhuizen etc.

Om de exacte effecten van het windturbinegeluid en slagschaduw op een specifieke locatie in beeld te brengen, is nader onderzoek vereist. Dit gebeurt op basis van specifieke windturbineposities en – afmetingen. Een dergelijke exercitie kan in een latere fase worden uitgevoerd. Dit onderzoek is tevens noodzakelijk in het kader van het Activiteitenbesluit en geeft de wettelijk toegestane geluid- en slagschaduwcontouren weer van het specifiek aan te vragen windturbintype, evenals mogelijke voorzieningen die zijn benodigd om de eventuele hinder te reduceren. In deze verkenning naar windenergie is nog geen sprake van een specifiek windturbintype of uitgekristalliseerde opstellingen. Er zijn dan ook geen specifieke berekeningen uitgevoerd.

2.1.1 Molenaarswoningen

Molenaarswoningen zijn woningen die in tegenstelling tot gevoelige objecten onderdeel uitmaken van een windenergieproject en daarmee bij de 'inrichting' horen. Voor deze woningen geldt dat ze bij het windpark horen, zoals een agrariër die bij zijn/haar boerderij woont. Hier hoeft niet voldaan te worden aan de normen voor geluid en slagschaduw. Wel geldt dat er sprake dient te zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Aan het aanmerken van molenaarswoningen of bedrijfswoningen zijn tevens regels verbonden. Op grond van de wet en de jurisprudentie dient er tussen woning en inrichting (het windpark) een onderling technische, organisatorische en/of functionele binding te bestaan, dienen woning en inrichting in elkaars onmiddellijke nabijheid te zijn gelegen⁸ en dient er verband te zijn tussen het aantal turbines en aantal molenaarswoningen⁹. Verder heeft een recente uitspraak van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State er toe geleid dat niet elke woning als molenaarswoning kan worden aangemerkt. De relatie tussen de betreffende molenaarswoningen en het windpark moet duidelijk en aantoonbaar aan de hiervoor genoemde voorwaarden voldoen. De aanwijzing van molenaarswoningen dient daarom zorgvuldig en per geval nader te worden onderzocht.

Of sprake is of kan zijn van molenaarswoningen zal op het niveau van een concreet project moeten worden bepaald. Om die reden wordt de mogelijkheid van molenaarswoningen niet verder meegenomen in de analyse. Wel is in Figuur 2.1 te zien dat in het onderzoeksgebied de woningdichtheid vrij laag is en er solitair gelegen woningen binnen het gebied aanwezig zijn. Wanneer binnen deze gebieden één of een aantal woningen als molenaarswoningen (ook wel 'woningen in de sfeer van de inrichting') worden aangemerkt, ontstaat er mogelijk meer ruimte voor de plaatsing van windenergie.

2.2 Externe veiligheid & Infrastructuur

Voor de afstanden van windturbines tot infrastructuur en overige externe veiligheidsobjecten is uitgegaan van de richtlijnen uit het Handreiking Risicozonering Windturbines (HRW¹⁰, zie Tabel 2.1) en bijbehorende Handleiding Risicoberekening Windturbines¹¹.

⁸ zie ABRvS 14 november 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY3038, r.o. 3.1 en ABRvS 16 september 2009, ECLI:NL:RVS:2009:BJ7747, r.o. 2.3.3

⁹ Zie ABRvS, 19 december 2018, ECLI:NL:RVS:2018:4180

¹⁰ versie januari 2020

¹¹ versie oktober 2019

De afstanden betreffen generieke toets afstanden. Buiten de genoemde afstand is er in principe geen sprake van een (aanvullend) veiligheidsrisico. De praktijk leert dat windturbines soms geplaatst kunnen worden op kortere afstand dan de toetsingsafstand van objecten op basis van nader (veiligheids)onderzoek, mitigerende maatregelen en overleg met de eigenaar of beheerder van het object of de infrastructuur.

Tabel 2.1 Infrastructuur en overige objecten met bijbehorende toetsingsafstanden (conform HRW)

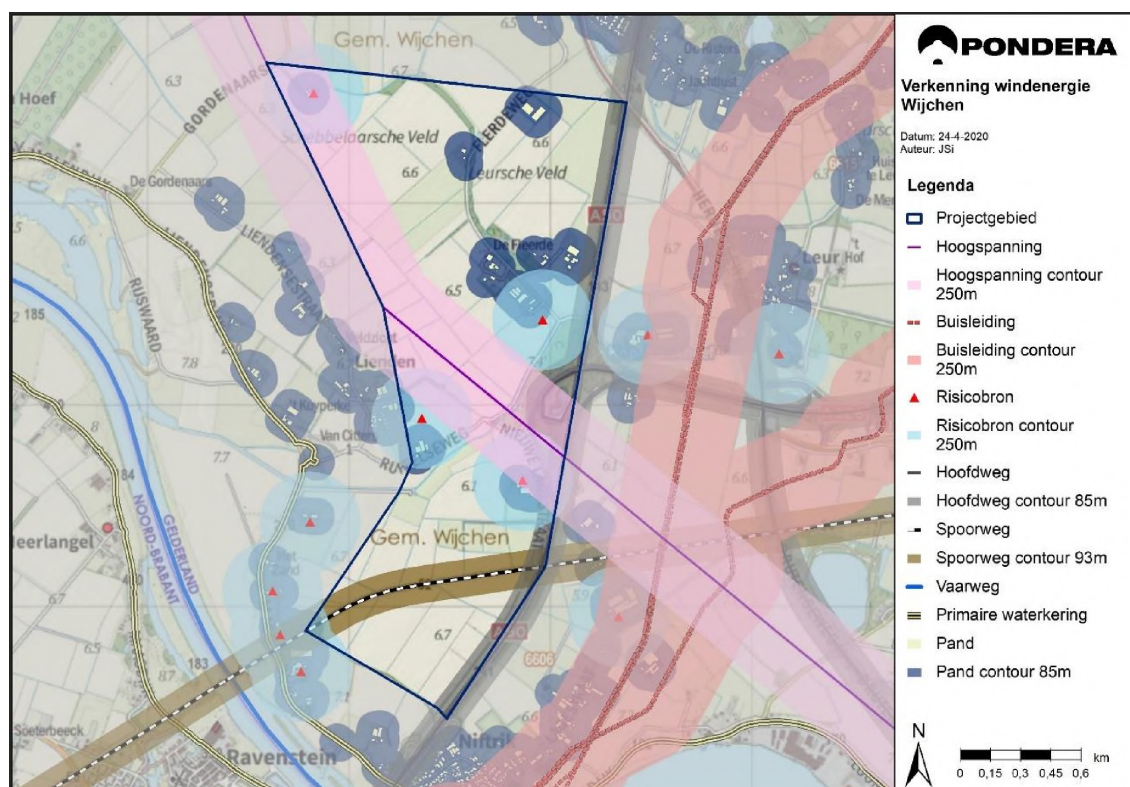
Object	Toetsingsafstand (in meter)	Richtlijn HRW
Hoogspanning	250 meter	Ashoogte + halve rotordiameter OF werpafstand bij nominaal toerental
Buisleidingen	250 meter	Ashoogte + halve rotordiameter OF werpafstand bij nominaal toerental
Kwetsbare objecten	250 meter	Ashoogte + halve rotordiameter OF werpafstand bij nominaal toerental
Beperkt kwetsbare objecten	85 meter	Halve rotordiameter
Panden	85 meter	Halve rotordiameter
Risicobronnen	250 meter	Ashoogte + halve rotordiameter
Hoofdwegen	85 meter	Halve rotordiameter (vanaf rand van de weg)
Spoorwegen	93 meter	Halve rotordiameter + 7,85 meter (afgerond naar 8 meter)
Hoofdvaarwegen	85 meter	Halve rotordiameter (vanaf rand van de waterweg)
Primaire waterkeringen	250 meter vanaf kernzone	Ashoogte + halve rotordiameter OF werpafstand bij nominaal toerental vanaf de kernzone
Secundaire waterkeringen	85 meter vanaf kernzone	Halve rotordiameter vanaf de kernzone

Voor kwetsbare objecten (woningen, ziekenhuizen, grote kantoren, scholen etc.) geldt dat het aanhouden van de 400 meter contour voor hinder (zie vorige paragraaf) voldoende is om aan de eisen uit de HRW te voldoen. Beperkt kwetsbare objecten worden indirect ook meegenomen in de analyse door een contour van een halve rotordiameter om elk pand te trekken.

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden. geeft een overzicht van de aanwezigheid van infrastructuur en overig relevante objecten in het onderzoeksgebied in relatie tot externe veiligheid. Binnen het onderzoeksgebied bevinden zich meerdere panden en risicobronnen¹² en de doorkruising van een hoogspanningslijn en spoorlijn. Het onderzoeksgebied wordt aan de oostzijde begrenst door de A50. Ten zuiden van het onderzoeksgebied ligt de primaire waterkering van de Maas.

Figuur 2.2 Externe veiligheid & Infrastructuur

¹² Het gaat om een drietal bovengrondse tanks met propaangas

2.3 Ecologie

Windturbines kunnen effect hebben op de ecologische waarden van natuurgebieden en op specifieke flora & fauna. De bescherming van natuur komt voort uit de Wet natuurbescherming. In deze verkenning is bepaald in hoeverre er ecologische waardevolle gebieden in of in de nabijheid van het onderzoeksgebied aanwezig zijn en in hoeverre effecten op de waarden van deze gebieden te verwachten zijn. In een volgend stadium zal specifiekere moeten worden gekeken naar de effecten van windturbines op soorten (met name vogels en vleermuizen) die zich binnen en buiten het onderzoeksgebied bevinden. Deze natuurtoets zal moeten worden uitgevoerd op basis van specifieke turbineposities en afmetingen en op basis van gedetailleerde informatie over het voorkomen en gebiedsgebruik van soorten in het gebied.

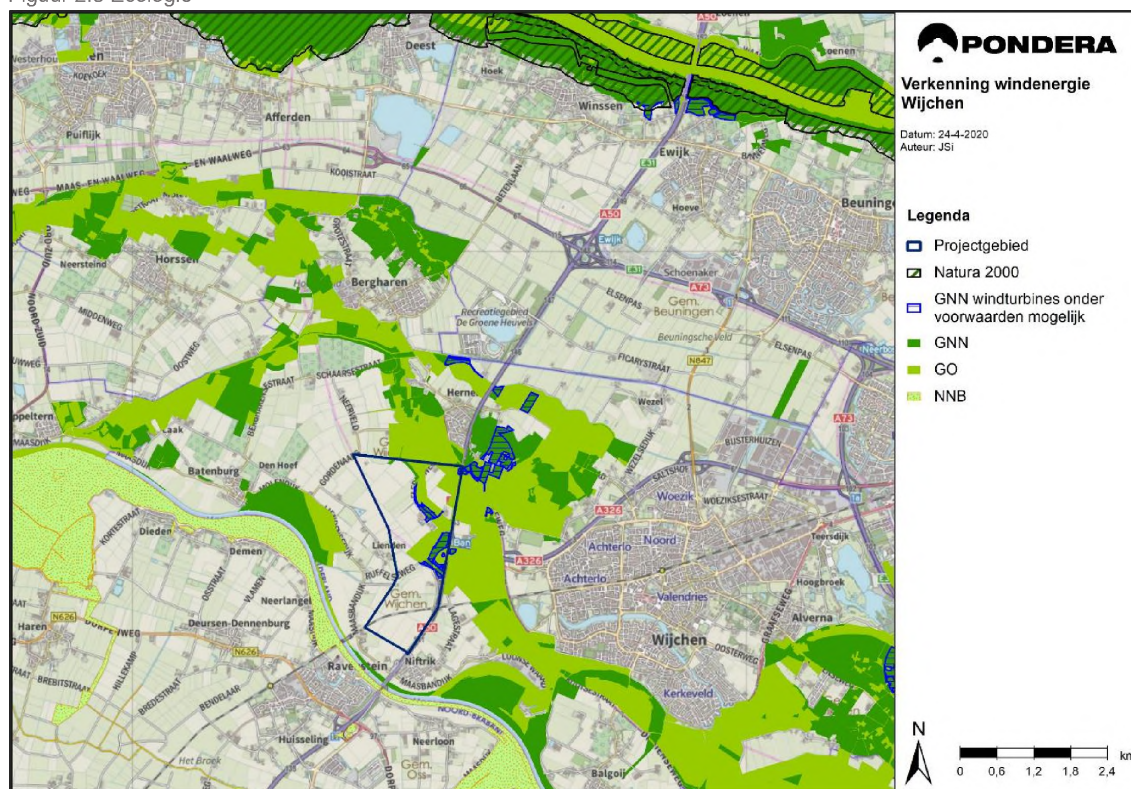
Natura 2000-gebieden kennen een beschermingsregime met een externe werking, dit betekent dat ook windturbines buiten deze gebieden van invloed kunnen zijn op de natuurlijke waarden waarvoor deze gebieden zijn aangewezen. Zoals te zien in Figuur 2.3 liggen er geen Natura 2000-gebieden in de nabijheid van het onderzoeksgebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Rijntakken circa 6 kilometer afstand. Gezien de ruime afstand zal er naar verwachting geen significante negatieve effecten optreden op de instandhoudingsdoelstellingen van de voor dit gebied aangewezen soorten en habitattypen. In een vervolgfase zal nader onderzoek moeten worden gedaan naar de effecten van een specifieke windturbineopstelling op nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland en bestaat uit bestaande en nieuwe natuurgebieden. Het heeft als doel om de specifieke kernkwaliteiten van de desbetreffende natuurgebieden te behouden en te versterken. Daarnaast heeft de Provincie Gelderland gebieden aangewezen die onder de Groene Ontwikkelingszone (GO) vallen. Hierbij gaat het om gebieden

met een andere bestemming dan natuur die ruimtelijk zijn vervlochten met het GNN. Het GO vormt onder ander ecologische verbinding zones tussen delen van het GNN.

Volgens artikel 2.39, onder a en b van de Omgevingsverordening Gelderland (vastgesteld op 31 maart 2021), kan een ruimtelijk plan binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) een andere bestemming dan natuur alleen mogelijk maken indien er sprake is van groot openbaar belang en er voor de realisering daarvan geen reële alternatieven zijn. Daarnaast moeten negatieve effecten op de kernkwaliteiten en oppervlakte van het gebied en de ecologische samenhang binnen het gebied zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd. Vergelijkbare regels gelden voor nieuwe grootschalige ontwikkelingen op gronden gelegen binnen de Groene Ontwikkelingszone (GO). De gebieden kennen geen externe werking.

Figuur 2.3 Ecologie

Voor de plaatsing van windturbines is een uitzondering gemaakt voor delen van het GNN waar de effecten op de kernkwaliteiten op voorhand als beperkt worden ingeschat (zie 'GNN windturbines onder voorwaarden mogelijk' in **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Deze delen van het GNN liggen in zones langs Rijkswegen. Oprichting van windturbines is in deze delen van het GNN mogelijk als samen met de realisatie van de windturbines maatregelen worden getroffen die per saldo aantasting van de kernkwaliteiten van het GNN voorkomen. In dat saldo zijn vergroting van de oppervlakte natuur en versterking van de ecologische samenhang belangrijke randvoorwaarden.

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden. laat zien dat er voornamelijk langs de A50 en in het noorden van het onderzoeksgebied GNN en GO is gelegen. Tot slot ligt het onderzoeksgebied buiten provinciaal aangewezen weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterganzen.

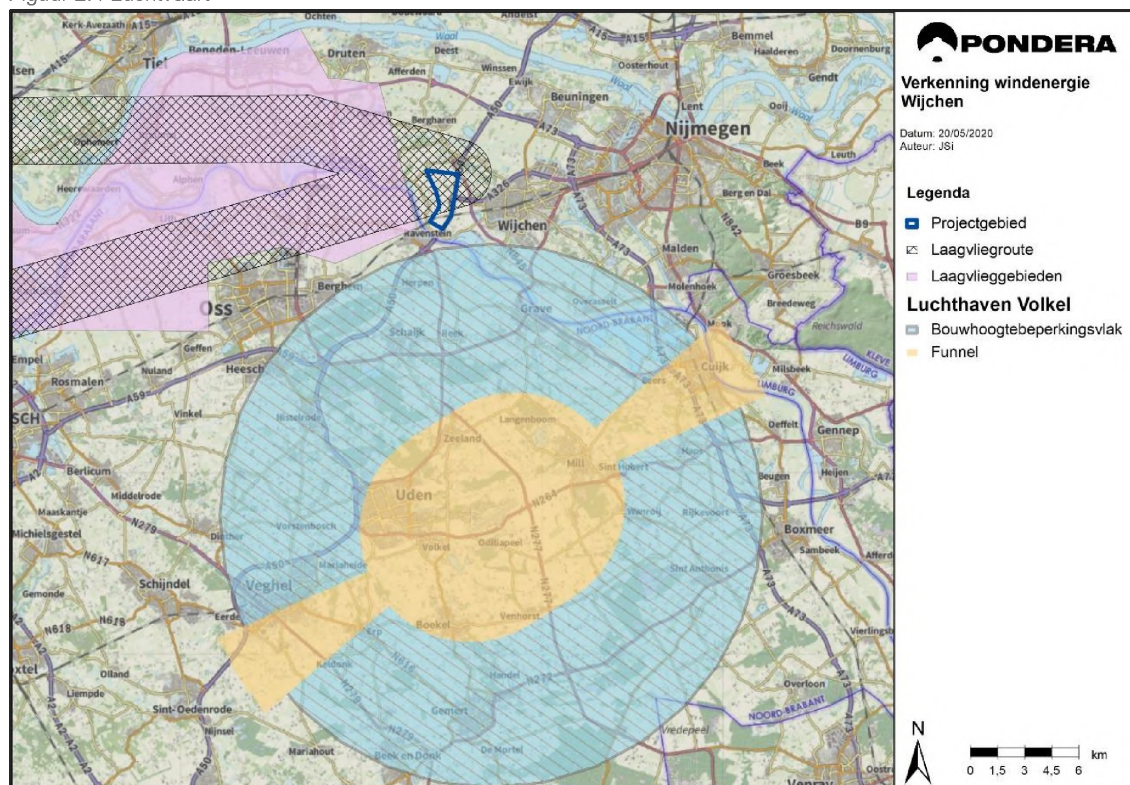
2.4 Luchtvaart en defensie

Figuur 2.4 geeft een overzicht van de relevante obstakel- of toetsingsvlakken en luchtvaartroutes met betrekking tot de luchtvaart rondom het onderzoeksgebied. Hiervoor is gebruik gemaakt van de 'Viewer Hoogtebeperkingen Luchtvaart' van RVO¹³. Het onderzoeksgebied ligt buiten de obstakelvlakken en opstijg- en aanvliegroutes van burgerluchthavens, zweefvliegkavens, helikopterluchthavens of militaire luchthavens. Het onderzoeksgebied ligt tevens buiten de obstakelvlakken en opstijg- en aanvliegroutes van nabijgelegen luchthaven Volkel.

2.4.1 LVNL

Windturbines kunnen een versturende werking hebben op Communicatie-, Navigatie- en Surveillance (CNS)-apparatuur van de luchtverkeersleiding. Het onderzoeksgebied ligt buiten de toetsingsvlakken die horen bij CNS-apparatuur van Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL). Het dichtstbijzijnde CNS systeem is VDF Veldhoven. Er is daarom geen verder onderzoek nodig.

Figuur 2.4 Luchtvaart

2.4.2 Defensie

Laagvliegroutes en -gebieden

Een groot deel van het onderzoeksgebied overlapt met een laagvliegroute van Defensie. Figuur 2.4 geeft de globale ligging van de laagvliegroute weer. Deze laagvliegroute is niet planologisch beschermd, maar er wordt in de praktijk wel gebruik van gemaakt van deze vliegroute door de militaire vliegschool in

¹³ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/duurzame-energie-opwekken/windenergie-op-land/milieu-en-omgeving/bouwhoogtebeperkingen>

Woensdrecht. Defensie geeft aan dat er geen juridische hoogtebeperkingen gelden voor windturbines in deze laagvliegroute. Wel wordt geadviseerd om bij Defensie in gesprek te gaan bij plaatsing van windturbines binnen deze zone.

Het laagvlieggebied Maas/Waal valt net buiten het onderzoeksgebied.

Defensieradar

Windturbines kunnen van invloed zijn op de goede werking van de radarsystemen van Defensie. In Nederland bevinden zich zeven radarposten met militaire of civiele functies. Plannen voor windenergie binnen een afstand van 75 kilometer van een radarpost moeten door TNO worden getoetst en vervolgens ter goedkeuring worden voorgelegd aan het ministerie van Defensie. Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen de toetsingsvlakken van de radarposten Volkel, Herwijnen, Soesterberg en Nieuw Milligen. Een toetsing van TNO zal uit moeten wijzen of het daadwerkelijke effect op de radars aanvaardbaar is. Het feit dat het onderzoeksgebied binnen vier toetsingsvlakken van radarposten valt, heeft als voordeel dat de radarverstoring van één post mogelijk door de dekking van een andere post kan worden ondervangen. Een hoger aantal posten betekent doorgaans een hogere kans op acceptatie door Defensie. Alhoewel een onaanvaardbare radarverstoring een uitsluitingsfactor kan zijn, wordt in dit stadium Defensieradar meegenomen als een aandachtspunt. Bovendien zijn er mogelijkheden voor handen om de radarverstoring te mitigeren, door het aanpassen van het windturbinetype, de opstelling of de afmetingen.

2.5 Cultuurhistorie & Archeologie

2.5.1 Cultuurhistorie

In deze verkenning is voor het aspect cultuurhistorie gekeken naar de aanwezigheid van Rijksmonumenten en Rijksbeschermden dorps- en stadsgezichten en relevante aspecten en gebieden uit de Cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Gelderland¹⁴.

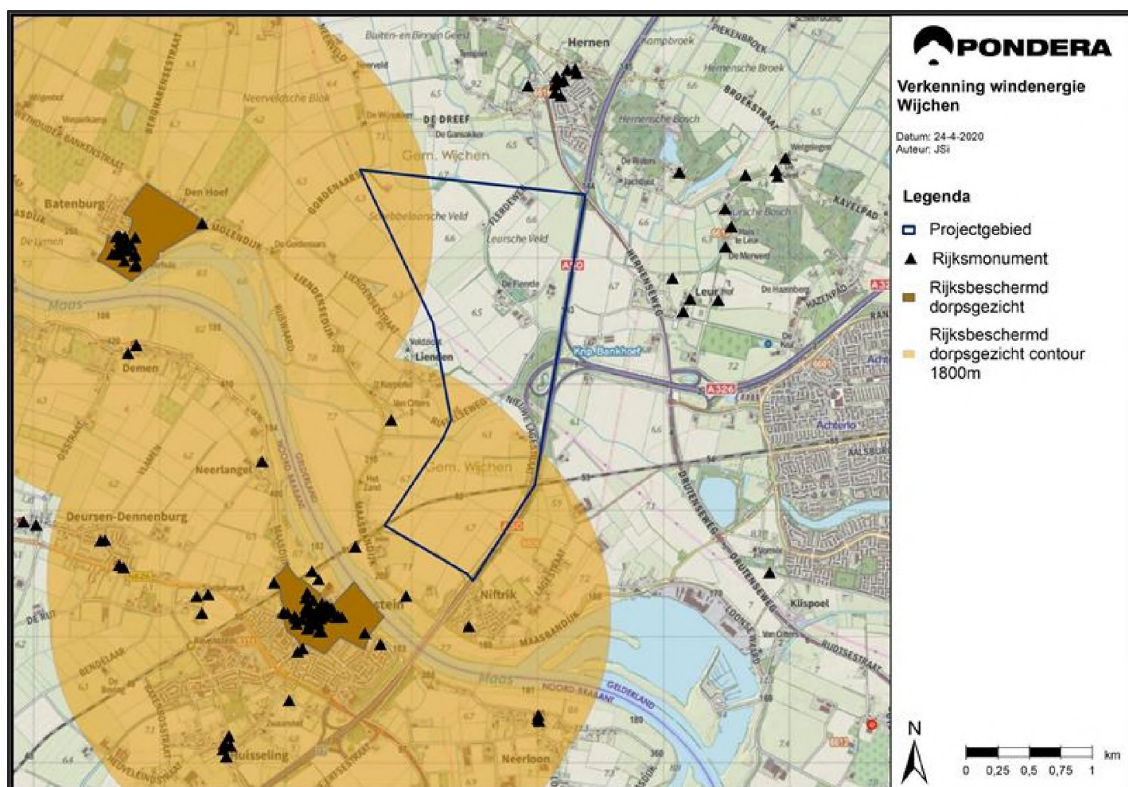
Figuur 2.5 geeft de verschillende Rijksmonumenten en Rijksbeschermden dorps- en stadsgezichten weer. Binnen het onderzoeksgebied liggen geen Rijksmonumenten of Rijksbeschermden gezichten. De dichtstbijzijnde Rijksbeschermden gezichten buiten het onderzoeksgebied zijn dorpsgezichten Ravenstein en Batenburg. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed¹⁵ (RCE) adviseert een afstand tot windturbines van 1.800 meter, zodat het contrast tussen de windturbines en het beschermden dorpsgezicht wordt afgezwakt. Dit is geen voorgeschreven norm en vormt daarom geen 'harde belemmering', echter wel een belangrijk aandachtspunt.

Tot slot geeft de Cultuurhistorische waardenkaart van Gelderland geen overige en relevante cultuurhistorische waarden aan binnen het onderzoeksgebied.

Figuur 2.5 Rijksmonumenten en Rijksbeschermden stad- en dorpsgezichten

¹⁴ <https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=2cc6fb09cfc24a8d8a923867ecf57d7c>

¹⁵ <https://erfgoedruimte.nl/energie/windenergie>

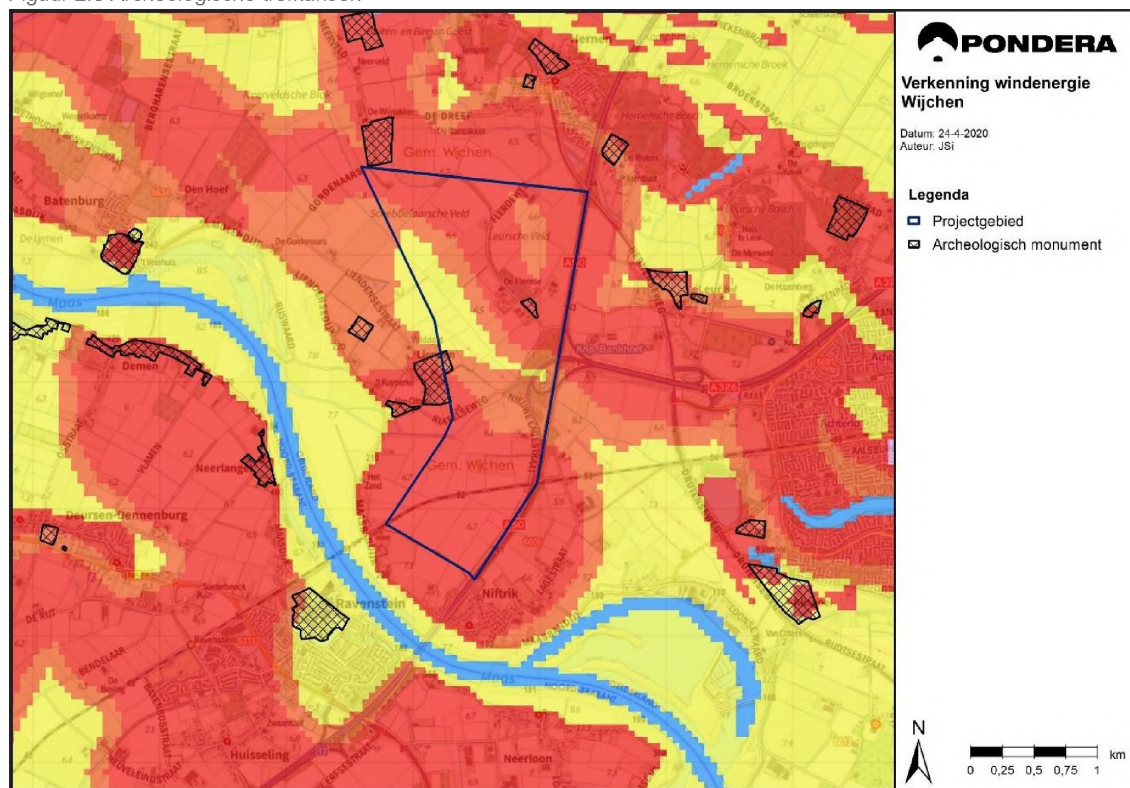
Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

2.5.2 Archeologie

Voor het aspect archeologie is de Archeologische Monumentenkaart (AMK) en de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) geraadpleegd¹⁶. De AMK bevat informatie over archeologische monumenten, waaronder wettelijk beschermde monumenten. De IKAW laat voor heel Nederland zien hoe groot de 'trekansen' is om iets archeologisch waardevols aan te treffen. In Figuur 2.6 is een uitsnede van de AMK en IKAW weergegeven. Zoals te zien op de kaart heeft een aanzienlijk gedeelte van het onderzoeksgebied een middelhoge (oranje) of hoge trekansen (rood) op archeologische waarden. Verder liggen er in het westen en noordoosten van het onderzoeksgebied een tweetal archeologische monumenten.

¹⁶ <https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/bronnen-en-kaarten/overzicht/archeologie-in-nederland-amk-en-ikaw>

Figuur 2.6 Archeologische trefkansen

Bron: AMK en IKAW (bewerking door Pondera)

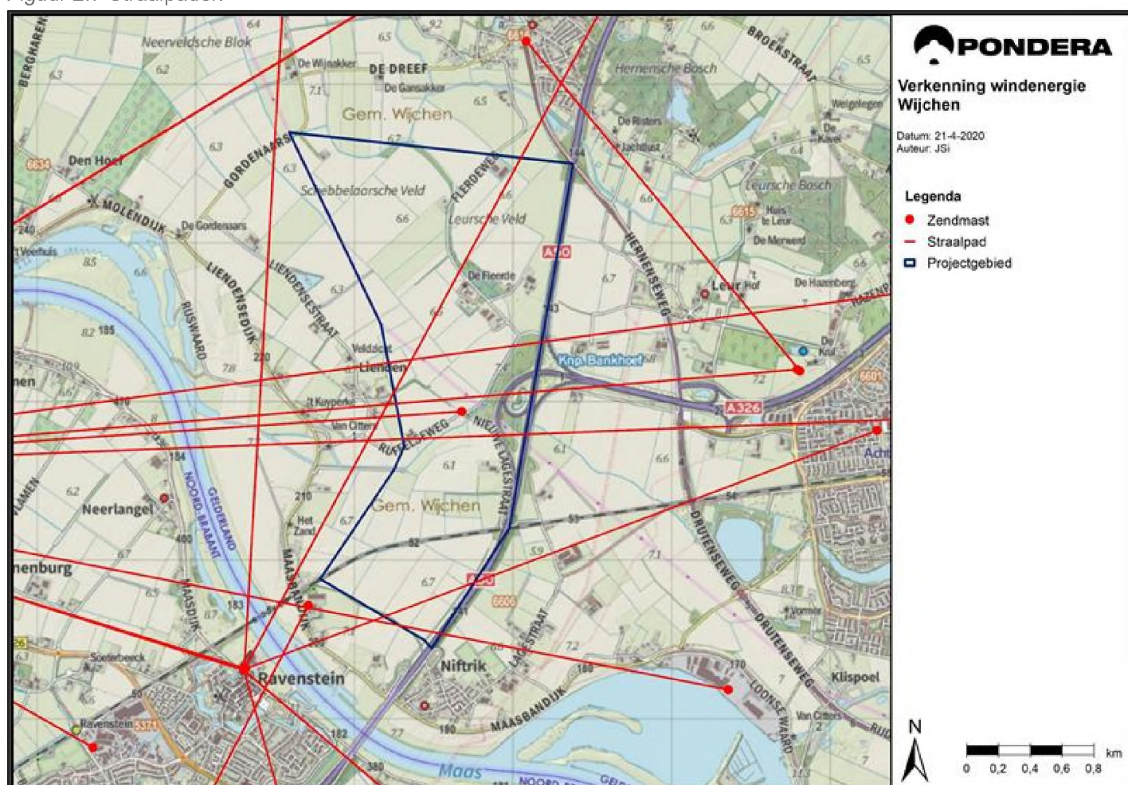
Over het algemeen kan het thema archeologie beschouwd worden als een relatief zachte belemmering. In de uitvoeringsfase kan doorgaans goed rekening worden gehouden met eventuele archeologische waarden door het verplaatsen van een windturbine, zodat de archeologische vindplaats of object niet wordt aangetast, of door het onder professionele begeleiding opgraven van het betreffende object.

2.6 Straalpaden

Een straalpad is een draadloze verbinding tussen twee plaatsen, waartussen transport van spraak-, data-, radio- en tv-signalen plaatsvindt. De twee connectiepunten van een dergelijke verbinding moeten 'in zicht' van elkaar staan. Dat betekent dat het pad vrij moet zijn van fysieke obstakels. De aanwezigheid van windturbines kan de signaaloverdracht van straalpaden verstoren of verzwakken. Er is sprake van een effect op straalpaden indien de mast van een windturbine in een straalpad wordt geplaatst, of wanneer er wijkoverdraai met het straalpad plaatsvindt. In het laatste geval is er alleen sprake van een effect als de hoogte van het straalpad tussen de tiphoogte en tiplaaie van de windturbine bevindt.

Via Agentschap Telecom is op 21 april 2020 een overzicht ontvangen van de zendmasten en straalpaden die momenteel in de omgeving zijn vergund. In Figuur 2.7 zijn de aanwezige zendmasten en straalpaden in en rondom het onderzoeksgebied weergegeven.

Figuur 2.7 Straalpaden

Bron: Agentschap Telecom

Indien plannen voor windturbines op een locatie nader uitgewerkt worden, dient uitgezocht te worden of er daadwerkelijk verstoring van het signaal optreedt. Hierbij dient tevens onderzocht te worden of het betreffende straalpad planologisch beschermd is.

Overigens blijkt uit ervaring bij eerdere windenergieprojecten dat er mogelijkheden zijn om eventuele verstoring van straalverbindingen door windturbines te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door kleine verschuivingen in de positionering van windturbines of door toevoeging van extra apparatuur ten behoeve van de versterking of verplaatsing van straalpaden. Dit aspect wordt daarom als aandachtspunt meegenomen in deze analyse.

2.7 Netaansluiting

Voor de economische haalbaarheid van een windpark vormen de kosten van netaansluiting doorgaans een aandachtspunt. De afstand tot een netaansluitingspunt in relatie tot de omvang van het windpark kan bepalend zijn voor de businesscase. **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** laat zien dat er in en rondom het onderzoeksgebied diverse potentiële netaansluitingspunten aanwezig zijn. De aanwezigheid van een potentieel netaansluitingspunt wil niet zeggen dat er ook daadwerkelijk capaciteit beschikbaar is. Om meer inzicht te krijgen in de mogelijkheden voor netaansluiting en capaciteit kan er voor de potentiële windenergielocaties contact worden opgenomen met de netbeheerder.

Figuur 2.8 Netaansluiting

Hierbij is onderscheid gemaakt tussen 'hardere' en 'zachtere' belemmeringen. Bij 'harde' belemmeringen is sprake van afstanden die afgeleid zijn van wet- en regelgeving en daarin opgenomen normen. Binnen deze afstanden is het lastiger (maar niet geheel onmogelijk) om windenergie te realiseren. Buiten deze afstanden kan, eventueel met beperkte maatregelen, worden voldaan aan de wettelijke eisen. Dit geldt voor infrastructuur, risicovolle objecten en woningen.

Tabel 2.2 Overzicht relevante hardere en zachtere belemmeringen voor onderzoeksgebied Wijchen-A50

Aspect	Hard of zacht	Bron	Criterium	Effectafstand
Geluid	Hard	Activiteiten-besluit	Voor geluidgevoelige objecten ¹⁷ : L _{den} = 47 dB; L _{night} = 41 dB.	400 meter
Slagschaduw	Hard	Activiteiten-regeling	Voor gevoelige objecten ¹⁸ op minder dan 12x de rotordiameter die meer dan 17 dagen per jaar meer dan 20 minuten slagschaduw ondervinden.	400 meter
Panden	Hard	HRW (2020)	Halve rotordiameter	85 meter
Buisleidingen	Hard	HRW (2020)	Ashoogte + halve rotordiameter OF werpafstand bij nominaal toerental wanneer dat groter is dan ashoogte + halve rotordiameter	250 meter
Risicobronnen	Hard	HRW (2020)	Ashoogte + halve rotordiameter OF werpafstand bij nominaal toerental wanneer dat groter is dan ashoogte + halve rotordiameter	250 meter
Hoogspanningsleidingen	Hard	HRW (2020)	Ashoogte + halve rotordiameter OF werpafstand bij nominaal toerental wanneer dat groter is dan ashoogte + halve rotordiameter	250 meter
Hoofdwegen	Hard	HRW (2020)	Halve rotordiameter	85 meter
Spoorweg	Hard	HRW (2020)	Halve rotordiameter + 7,85 meter	93 meter
Primaire waterkering	Hard	Keur waterschap	Ashoogte + halve rotordiameter OF werpafstand bij nominaal toerental vanaf de kernzone	250 meter vanaf kernzone
Radar defensie	Zacht	Regeling algemene regels ruimtelijke ordening	Toetsingsverplichting voor locaties binnen afstand van 75 kilometer van radarinstallaties. Kan uiteindelijk wel een hard uitsluitingscriterium zijn, maar dat kan pas worden bepaald na een berekening van TNO.	75 kilometer (toetsingsverplichting)
Natura 2000	Zacht	Wnb	Significante effecten op instandhoudingsdoelstellingen	-
GNN en GO	Zacht	Omgevingsverordening Gelderland	Significante effecten op wezenlijke kenmerken en kernwaarden natuurgebied	-
Archeologie	Zacht	Beleidswaarden archeologie	Aandachtspunt, geen uitsluitingscriterium	-
Rijksbeschermd gezichten	Zacht	RCE	1.800 meter van beschermde dorps- of stadsgezichten (adviesafstand)	1.800 meter
Rijksmonumenten	Zacht	RCE	Aandachtspunt, geen uitsluitingscriterium	-
Straalpaden	Zacht	Agentschap Telecom	Halve rotordiameter	85 meter
Netaansluiting	Zacht	TenneT en Hoogspanningsnetk aart	Afstand tot netaansluitingspunt kan bepalend zijn voor de businesscase van een windpark	-

¹⁷ Geluidgevoelige objecten zijn woningen, maar ook onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen, verzorgingstehuizen, psychiatrische inrichtingen en kinderdagverblijven

¹⁸ Ook voor slagschaduw hanteren we dezelfde gevoelige objecten als die voor geluid, dus woningen, onderwijsgebouwen, etc.

3 Potentie windenergie

In dit hoofdstuk zijn de kansrijke locaties voor windenergie in onderzoeksgebied Wijchen-A50 in beeld gebracht op basis van voorgaande ruimtelijk-technische analyse. Vervolgens wordt aangegeven hoeveel windturbines er maximaal in het onderzoeksgebied kunnen worden geplaatst op basis van de uitgangspunten zoals beschreven in paragraaf 1.3. Daarnaast wordt een indicatie van het opgesteld vermogen gegeven.

3.1 Harde belemmeringen en plaatsingsmogelijkheden voor windenergie

In Figuur 3.1 zijn potentieel kansrijke locaties voor de plaatsing van windturbines in het onderzoeksgebied weergegeven. Alle gebieden waar volgens de figuur windenergie mogelijk is vallen buiten de 'hardere' belemmeringen zoals beschreven in Tabel 2.2. Binnen deze hardere belemmeringen en bijbehorende effectafstanden is het lastiger, maar niet geheel onmogelijk, om windenergie te realiseren. Uiteindelijk is het een kwestie van maatwerk, waarbij er bijvoorbeeld door toepassing van stillere windturbines, stilstandvoorzieningen, veiligheidsmaatregelen of andere mitigerende maatregelen eventueel een minder grote afstand tot woningen en infrastructuur kan worden aangehouden.

Figuur 3.1 Harde belemmeringen en kansrijke locaties voor windenergie

Voor het bepalen van het maximaal aantal te plaatsen windturbines in het onderzoeksgebied zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- In principe binnen de gebieden waar volgens Figuur 3.1 windenergie mogelijk is;
 - Gevoeligheidsanalyse of plaatsing van additionele windturbines mogelijk is door minder afstand aan te houden tot infrastructuur of woningen.

- Onderlinge windturbineafstand van circa 4 keer de rotordiameter;

In onderzoeksgebied Wijchen-A50 is op basis van voorgaande ruimtelijk-technische analyse plaatsingsmogelijkheden voor maximaal 7 windturbines met afmetingen zoals weergegeven in Tabel 1.1. Dit komt overeen met een opgesteld vermogen van circa 28 tot 42 Megawatt (MW). De mogelijkheden voor windenergie zijn hoofdzakelijk aanwezig in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied aan beide weersijden van de spoorlijn en in het noorden van het onderzoeksgebied.

Participatieplan Windpark Wijchen-A50

Vereniging Windpark Wijchen-A50 en coöperatie Energie Samen werken samen om in Wijchen een windpark van ca. 5 molens te ontwikkelen langs de A50. In de vereniging zijn een aantal lokale grondeigenaren verenigd met Windunie en Windinvest (bestaande uit een aantal leden van Windunie die in de ontwikkelfase mee investeren). Om nog meer mensen in de omgeving en de dorpskernen de kans te bieden mee te doen, is de vereniging een samenwerking met Energie Samen aangegaan. Energie Samen is een landelijke vereniging van energiecoöperaties en wil in Wijchen een lokale coöperatie oprichten waarin het mede-eigenaarschap van dit windproject kan landen.

Doel van dit participatieplan

In dit plan beschrijven de initiatiefnemers hoe het project de relatie, inspraak en mede-eigenaarschap van de omgeving wil vormgeven. Doel is om een transparant proces met de omgeving en alle stakeholders te doorlopen en de omgeving voor minimaal 50% te laten meeprofiteren van de opbrengsten. Daarmee streven we naar draagvlak en acceptatie voor windenergie in Wijchen en ook specifiek op deze plek.

Relatie met beleid

Klimaatakkoord

In het klimaatakkoord wordt voor grootschalige opwekprojecten gestreefd naar 50% eigenaarschap van de omgeving. Hiermee wordt bedoeld het risicodragend deelnemen aan ontwikkeling en exploitatie van een project. Project Windpark Wijchen-A50 is nu zo vormgegeven dat 17% van de projectrechten in handen is van lokale grondeigenaren en 33% is gereserveerd voor deelname van lokale burgers. De overige 50% van het aandeel is in handen van Windunie en Windinvest. Er wordt gestreefd om in de exploitatiefase uiteindelijk 90% van het windpark in lokaal eigendom te hebben.

Voor de burgers wordt de oprichting van een lokale coöperatie voorbereid. De initiatiefnemende grondeigenaren en Energie Samen dragen evenredig bij aan uren en kosten van het project en dragen daarmee samen ook 50% van het risico van het project.

Regionale Energie Strategie

Er wordt gewerkt aan het RES 1.0 bod voor de regio Arnhem Nijmegen. In dit bod zal een kaart met projecten en kansen worden opgenomen. De locatie van Windpark Wijchen-A50 is op eerdere kaarten voorgekomen maar wordt formeel nog niet door de gemeente ingebracht in het RES bod.

Beleid gemeente Wijchen

Wijchen heeft een [gedragscode windenergie](#) uit 2016. In dit beleid is vastgelegd hoe een project zich minimaal dient te verhouden met de omgeving. Dit beleid heeft tot nu toe niet geleid tot succesvolle projecten en zou in 2019 worden geëvalueerd. Tot op heden heeft die evaluatie niet plaatsgevonden. Wel is er een project door de gemeente in behandeling genomen met een tiphoogte van 185 meter, hoger dan in de gedragscode opgenomen.

Project Windpark Wijchen-A50 heeft eerder, in 2015, een poging gedaan om medewerking van de gemeente te krijgen. Dat was voordat het beleid werd vastgelegd. De toenmalige initiatiefnemers hebben hun plan teruggetrokken nadat het beleid vastgesteld werd omdat zij van mening waren dat de beleidsvoorwaarden niet haalbaar waren. Die mening hebben zij nog steeds en de nieuwe initiatiefnemer Energie Samen kan zich daarbij aansluiten.

Ondanks dat er veel goede dingen in het beleid staan zijn er twee voorwaarden die elk project onmogelijk maken, namelijk de tiphoogte van maximaal 150 meter en de eis dat er uiteindelijk 2/3^e van de bewoners in een straal van 1000 meter moet instemmen met het plan.

In dit participatieplan komen initiatiefnemers tegemoet aan de overige voorwaarden die in de gedragscode worden genoemd zoals het houden van ontwerpateliers met de omgeving, het inrichten van een financiële vergoeding voor omwonenden ende mogelijkheid om financieel te participeren.

Het participatieplan

Het participatieplan is onderdeel van het principeverzoek aan de provincie Gelderland. Dit is ook conform de vereiste in de gedragscode van de gemeente Wijchen. Tevens zijn de hoofdpunten uit dit plan ook initieel met de directe omgeving besproken.

De omgeving stelt prijs op goede en frequente informatie en vrijwel alle inwoners binnen een straal van 800 meter tot het plangebied hebben kennisgenomen van het plan en/of hebben een informatieavond bezocht. In onderstaande kaart is het plangebied grofweg ingetekend, echter nog niet precies omdat de exacte turbinelocaties nog niet bekend zijn in dit stadium.

Doelgroepen

Het participatieplan voor Project Windpark Wijchen-A50 is gericht op een aantal groepen van stakeholders:

- Direct omwonden: Bewoners binnen een straal van 800 meter van het plangebied, zij zullen mogelijk enige hinder van het park ondervinden.
- Ruimere kring van bewoners: bewoners en gebruikers van een gebied binnen een straal van ca. 2000 meter met name aan de randen van de kernen: Niftrik, Ravenstein, Batenburg, Hernen, Leur, Wijchen. Zij krijgen mogelijk uitzicht op de turbines en kunnen hinder van slagschaduw ondervinden.
- De bewoners van de gemeente Wijchen, zij kiezen de gemeenteraad van Wijchen en hun mening is dus politiek van belang (ook wanneer het bevoegd gezag bij de provincie ligt).
- Belangenverenigingen zoals: plaatselijke leefbaarheidsgroepen, LTO en natuurverenigingen.

Huidige ontwikkelfase van het project

Het project bevindt zich nu in de initiatieffase. In deze fase zijn de direct omwonenden geïnformeerd over het voornemen een principeverzoek in te dienen. Men is de vraag gesteld hoe zij betrokken willen worden bij de verder planvorming. Het voorstel daarbij is gedaan om een gebiedstafel op te richten die regelmatig met de initiatiefnemers en de gemeente/provincie kan overleggen, daarnaast kunnen ook andere stakeholders aan tafel uitgenodigd worden alsook externe deskundigen. Uit de eerste reacties blijkt dat de direct omwonenden in ieder geval individueel betrokken willen zijn. Enkele omwonenden hebben zich gemeld om aan regelmatig overleg deel te nemen zoals een gebiedstafel, waar onder enkele leden van leefbaarheidsgroepen die ook in het plangebied wonen. Er is ook weerstand in het gebied. Met name in de kernen Lienden en Hernen is er actief protest tegen de plannen en wordt er gelobbyd bij de omgeving en bij de politiek om niet aan het plan mee te werken.

Het protest maakt duidelijk dat er een aantal issues zijn die voor de omgeving belangrijk zijn en waar we dus in de verdere ontwikkeling zorgvuldig mee om moeten gaan. Top drie zijn:

- Extra geluid naast de geluidsoverlast die de A50 al produceert
- Inbreuk op het redelijk kleinschalige en historische landschap
- De plannen voor enkele zonnevelden in de buurt die ook al een aantasting van het landschap betekenen.

Verder is er een sterke behoefte van zelfbeschikking in de kernen. Men stelt dat het huidige beleid juist in de kernen is ontwikkeld en dat daar niet van afgeweken kan worden.

Desalniettemin zijn de initiatiefnemers van mening dat inpassing van het plan zonder buitensporige hinder/aantasting mogelijk is en willen dat middels een MER aantonen. Het project is tevens nodig om de duurzame doelen van de regio te behalen. Er zal een zorgvuldig proces worden uitgevoerd om de omgeving te betrekken en ook mee te laten profiteren van de opbrengsten van het project.

Na instemming met het principeverzoek worden de volgende zaken gepland.

Direct omwonenden

Direct omwonenden zullen bij het project individueel en gezamenlijk betrokken o.a. middels een gebiedstafel. Deze gebiedstafel wordt bij voorkeur geleid door een onafhankelijke voorzitter en kan zich laten bijstaan door deskundigen, hiervoor wordt door de ontwikkelaars een budget beschikbaar gesteld. Direct omwonenden bepalen onderling door wie en door hoeveel mensen zij zich laten vertegenwoordigen. De gebiedstafel bestaat uit een nader te betalen aantal personen, nu gericht op ca. 10 personen en naast de direct omwonenden neemt er een vertegenwoordiger van de initiatiefnemers en de gemeente en de provincie aan deel.

Direct omwonenden worden digitaal op de hoogte gehouden van de ontwikkeling en van de gesprekken aan de gebiedstafel en de adviezen en conclusies. De gebiedstafel heeft een informatie- en adviesrecht jegens de ontwikkelaars en de gemeente en/of provincie.

Direct omwonenden die dit wensen kunnen ook direct contact opnemen met de initiatiefnemers om meer uitleg te krijgen of om meningen en wensen in te brengen.

Directe omwonenden zullen in ieder geval geïnformeerd worden over de specifieke impact van geluid en slagschaduw op hun woning en buitenruimte en zullen virtueel (3D VR) inzicht krijgen in de landschappelijk impact rond hun woning van de verschillende varianten die ontwikkeld zullen worden.

Omwonenden met zicht op het windpark en andere belangengroepen

Specifiek de leefbaarheidsgroepen in de kernen Hernen/Leur, Batenburg en Niftrik zullen regelmatig op de hoogte gehouden worden en in samenspraak met hen zullen regelmatig openbare bijeenkomsten georganiseerd worden waar de voortgang van het project aan belangstellenden in de omgeving wordt gepresenteerd en waar men zijn/haar mening en wensen kan uiten. Ook zal er de mogelijkheid zijn om in 3D de impact op het landschap te beoordelen.

Inwoners van Gemeente Wijchen

Door middel van een nieuwsbrief en de website <http://www.windparkwijchena50.nl> zal de bevolking van Wijchen op de hoogte gehouden worden van de voortgang van het plan. Het project zal voor hen in breder perspectief geplaatst worden zoals in de Regionale Energie Strategie Arnhem-Nijmegen en het Gelders Energie Akkoord. Enkele keren zal het project een openbare discussie organiseren over de bijdrage die het project kan leveren aan dat brede perspectief en hoe die nog zou kunnen verbeteren. Met dit doel is er een samenwerking aangegaan met Burgers geven Energie van Stichting Wiek II in Nijmegen. Zij hebben al vaker inhoudelijke sessies voor de bevolking van Wijchen georganiseerd en zijn ook betrokken bij windproject Bijsterhuizen in Wijchen.

De bevolking kan zo beoordelen welke bijdrage het project levert aan de Regionale Energie Strategie en de energietransitie in het algemeen.

Financiële participatie.

Bewoners van het invloedsgebied gemeente Wijchen en ook aan de overzijde Maas (zie onderstaande kaart) hebben de gelegenheid om via Windcoöperatie Wijchen (www.windcooperatiewijche.nl) te participeren in het project. Daarmee hebben ze een directe stem in het beleid van de coöperatie en hebben ze de mogelijkheid financieel te participeren en daarmee financieel te profiteren van het project.

Ten behoeve van de investering zal het eigen vermogen van de coöperatie door de leden bij elkaar gebracht worden en die zullen een rendement ontvangen naar gelang de winstgevendheid van het windpark en zoals nader binnen de coöperatie zal worden vastgelegd in een lening reglement. Ook tijdens de ontwikkeling zal de coöperatie geld investeren in het project. De leden bepalen samen op welke manier dit zal gebeuren en of hier geld van de leden voor gebuikt zal worden en wat de risicovergoeding daarvoor zal zijn. Door lid te worden van de coöperatie kan iedereen hier direct aan deel nemen en invloed uitoefenen, ook als men niet de middelen heeft om ook mee te investeren. De coöperatie zal met de te verwachten winst van het project nieuwe projecten in de omgeving kunnen starten en ondersteunen. Dat kan op het gebied van leefbaarheid, duurzaamheid, landschap, recreatie etc. Ook kan de coöperatie (en dus de leden) ervoor kiezen om mensen die niet de mogelijkheid hebben om via een investering te profiteren van het windpark op een andere manier tegemoet te komen zoals het beschikbaar stellen van zonnepanelen, isolatie of andere duurzame maatregelen.

Doelstelling van financiële participatie is om minstens 800 gezinnen in het invloedsgebied mee te laten doen.

Financiële tegemoetkoming aan omwonenden

Het is gebruikelijk bij windparken dat direct omwonenden een financiële tegemoetkoming ontvangen uit een windpark. Deze tegemoetkoming kan eenmalig zijn of jaarlijks en is meestal afhankelijk van de afstand van de woning tot het windpark. Windpark Wijchen is voornemens aan alle omwonenden tot een afstand van 800 meter een jaarlijkse vergoeding te bieden uit de exploitatie van het park. Dit is naast de eventuele aanspraken op planschade en de evt. afdracht aan een omgevingsfonds. In het huidige beleid van de gemeente staan een aantal zaken voorgeschreven die we graag met de directe omgeving willen bespreken om tot de meest passende uitwerking te komen. We vinden het belangrijk dat de mensen die het dichtst bij het park wonen ook het meest kunnen profiteren van de opbrengst. De vergoeding aan omwonenden zal afhangen van het totale budget aan grondvergoedingen die beschikbaar is. Op haar beurt is die weer afhankelijk van het aantal gerealiseerde molens en het elektrisch vermogen. De initiatiefnemers willen ca. 25% van het grondbudget beschikbaar stellen voor

woningen in een straal van 800 meter van de gerealiseerde molens. Samen met het gebied zal er een verdeelsleutel komen op basis van afstand tot het park. De verwachting is dat deze regeling transparanter is dan de ingewikkelde formule in de gedragscode, maar in absolute getallen wel minstens zo goed zal zijn.

Voor omwonenden verder dan 800 meter zal de inbreuk op de directe leefomgeving beperkter zijn en achten initiatiefnemers een directe tegemoetkoming niet nodig. Het vormen van een gebiedsfonds is dan nog wel een optie om de leefbaarheid in ruimere zin te bevorderen maar ook kan de coöperatie op zich nemen vanuit de winst projecten in de omgeving te ondersteunen. Het beleid van de gemeente laat dit op dit moment open. De afspraken die met de omgeving gemaakt worden, zullen minimaal voldoen aan het huidige gemeentelijk beleid, ook wanneer het bevoegd gezag bij de provincie ligt.

In de hele gemeente en ook aan de overkant van de Maas kunnen mensen investeren in het eigen vermogen van de coöperatie. Het geschatte rendement zal (op basis van ervaring in andere projecten) liggen tussen 4-8% per jaar en dan zal er ook nog geld overblijven waarmee de coöperatie nieuwe projecten kan starten of ondersteunen.

Overige voordelen voor de omgeving

Tijdens de ontwikkeling van het windpark zal rekening gehouden met wensen van de omgeving ten aanzien van bijvoorbeeld:

- Koppelkansen in de ontsluiting van het gebied met betrekking tot de aanleg van (tijdelijke) wegen.
- Meedenken over transportroutes
- Keuze van materialen voor wegen
- Waar dit aan de orde is zal de lay-out van eventuele zonnenveldprojecten en de landschappelijke inpassing daarvan worden meegenomen in de planvorming. Zo ook andere ontwikkelingen in het gebied.
- Lokale aannemers/leveranciers krijgen bij voorkeur de gelegenheid om als (onder)aannemer aangedragen te worden voor het project.
- Met welke andere hinderbronnen rekening dient te worden gehouden of waar samen aan verbeteringen kan worden gewerkt.

College van B&W
Gemeente Wijchen
Postbus 9000
6600HA WIJCHEN

Datum

2 november 2021

Zaaknummer

2021-011938

OnderwerpVoortgang planMER Windpark
Wijchen-A50**Inlichtingen bij**Provincieloket
026 359 9999
post@gelderland.nl**Blad**

1 van 3

Geacht college,

Op 7 juni 2021 heeft Coöperatie Windunie namens Vereniging Windpark Wijchen-A50 en EnergieSamen bij ons een principeverzoek ingediend voor planologische medewerking. In deze brief gaan we in op het principeverzoek voor Windpark Wijchen-A50 en de vervolgstappen die we gaan zetten. Hierbij betrekken we vanzelfsprekend uw gemeente en de RES-regio Arnhem-Nijmegen. Voordat we ingaan op de actuele stand van zaken, geven we een korte terugblik. We verwachten dat dit bijdraagt aan meer begrip voor ons standpunt. We staan gezamenlijk voor een belangrijk doel: het realiseren van de klimaatdoelen die over gemeentegrenzen heengaan.

Terugblik op de RES 1.0

De RES-regio Arnhem-Nijmegen leverde in maart 2021 de RES 1.0 op. Hierin staat een bod van 1,62 TWh als aandeel in de landelijke opgave van 35 TWh. Uw gemeente levert met Windpark Bijsterhuizen een mooie bijdrage met 29,1 GWh windstroom en 7,4 GWh zonnestroom.

De verdeling van windenergie en zonne-energie in de RES is een belangrijk aandachtspunt: 11% tegenover 89%. Voor een optimaal gebruik van het energienetwerk is een verhouding 50/50 gewenst. Een scheve verhouding leidt tot ongewenste hoge maatschappelijke kosten. U en de overige partners van de RES-regio' hebben uitgesproken zich te willen inspannen voor een betere verdeling: dus meer windenergie. Tevens is de afspraak dat ontwikkelingen en inzichten die daar aan bijdragen aan de regionale bestuurlijke tafel worden besproken.

De Elektriciteitswet is op dit moment het juridisch kader. De afspraken in de RES moeten echter nog vertaald worden in beleid (zie 4.1.2 van de RES 1.0). Als bij de RES 2.0 dit beleid is vastgesteld is er meer juridische houvast om initiatieven buiten de zoekgebieden uit te sluiten. Van een verandering van spelregels is derhalve geen sprake; we werken nauw samen aan de verdere uitwerking van de RES 2.0.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

BIJ-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

2 november 2021

Zaaknummer

2021-011938

Blad

2 van 3

Project en proces Windpark Wijchen-A50

Het initiatief voor Windpark Wijchen-A50 stamt reeds uit 2015. In de gesprekken (2019/2020) die wij met de lokale initiatiefnemers en uw gemeente over dit initiatief hebben gevoerd, hebben we aangegeven positief tegenover het plan te staan. Gezien de aanlooptijd en de besprekingen die erover gevoerd zijn onderscheidt dit project zich van andere projecten in de regio.

Zowel de locatie langs de A50 als de ambitie om met het project tot 90% lokaal eigendom te komen, passen bij ons beleid. Het participatieplan geeft informatie over financiële en projectparticipatie en communicatie. Uiteraard moet het plan voldoen aan bestaande wet- en regelgeving.

Behandeling principeverzoek door gemeente

De initiatiefnemers hebben het project rond juni 2020 aan omwonenden toegelicht. Dit is in lijn met uw beleid. In deze periode is het concept-principeverzoek voor Windpark Wijchen-A50 aangekondigd. Op verzoek van uw college is de aanvraag tot het principeverzoek uitgesteld. In 2016 heeft uw college toegezegd dat er in 2019 een evaluatie van het vigerend windbeleid zou plaatsvinden. Nadat dit in 2019 noch in 2020 heeft plaatsgevonden, hebben de initiatiefnemers in november 2020 het principeverzoek alsnog ingediend. Na meerdere malen uitstel is dit verzoek op 27 mei 2021 door uw raad afgewezen. Hierna hebben de initiatiefnemers zich met dit principeverzoek tot de provincie als bevoegd gezag gewend.

Behandeling principeverzoek door provincie Gelderland

Wij ontvingen het principeverzoek voor Windpark Wijchen-A50 in juni 2021. We hebben uw college over de aanvraag geïnformeerd en hebben hiervoor een voortoets gedaan. De voorlopige conclusie is dat het project aan de eisen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid en locatiekeuze voldoet. Ook de provinciale verordening laat zien dat windenergie in dit gebied in eerste aanzet mogelijk lijkt. Initiatiefnemers hebben ruimte op het elektriciteitsnetwerk van Liander gereserveerd. De volgende stap is dat we het plan volledig en tot in detail toetsen aan provinciaal beleid. We overleggen met u over de voortgang en doen dat ook met het regionale portefeuillehoudersoverleg Circulaire Economie. De uitkomsten en de inbreng tijdens de overleggen leiden tot een advies voor Gedeputeerde Staten.

De planMER

Op 29 september 2021 hebben wij met u bestuurlijk overleg gevoerd. Onze standpunten liepen uiteen. Volgend op dit overleg is in het regionale portefeuillehoudersoverleg Circulaire Economie op 13 oktober 2021 afgesproken om een planMER uit te voeren. Deze planMER moet leiden tot een analyse van alternatieve windlocaties in de regio, inclusief de netinfrastructuur. De analyse vindt plaats op basis van objectieve gegevens. Op basis van de uitkomsten van deze planMER wordt de locatie in Wijchen opnieuw in regionaal verband beoordeeld. Wij allen, inclusief uw college én de initiatiefnemers hebben zich aan deze aanpak gecommitteerd.

Datum

2 november 2021

Zaaknummer

2021-011938

Blad

3 van 3

Samen verder

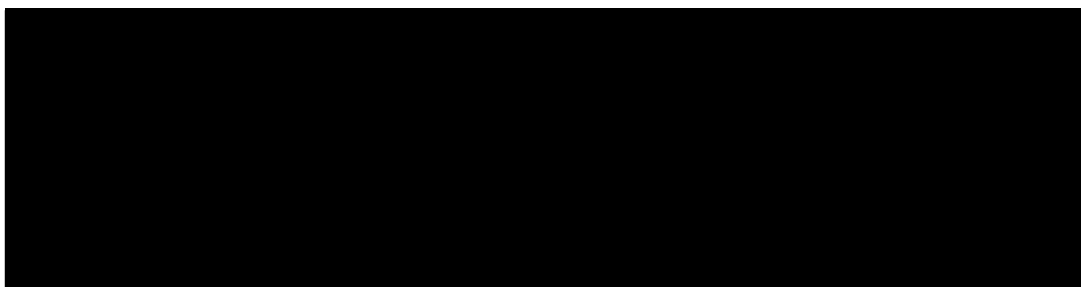
Na de afspraak met de bestuurlijke partners om het proces te vervolgen met een regionale planMER kregen wij inzage in uw beslisnota aan de gemeenteraad. Hierin geeft u aan dat u de consequenties van de planMER vooraf in beeld wilt brengen. Dit komt niet overeen met de regionale afspraken. Het leidt tot aanzienlijke vertraging. Wij kunnen immers een snel proces doorlopen omdat er al veel informatie is vergaard tijdens de goede samenwerking bij het opstellen van de RES. Wij willen met u en met de RES-regio Arnhem-Nijmegen gezamenlijk aan de slag met de planMER conform onze afspraken. Wij willen benadrukken dat wij hierin niet tegenover elkaar staan maar samenwerken aan een gemeenschappelijk belang. De voorbereidingen voor de planMER zijn inmiddels gestart. Het plan van aanpak komt rond 1 december 2021. De resultaten verwachten we in het voorjaar van 2022.

Samen staan we voor een klimaatneutraal Gelderland

Op dit moment vindt de klimaatop in Glasgow plaats. Meer dan ooit wordt er nu een beroep op ons gedaan als gezamenlijke overheden om de bevolking mee te nemen in de noodzakelijke veranderingen in de directe omgeving. We moeten meer vaart zetten achter de omschakeling naar duurzame energie om ervoor te zorgen dat we de opwarming van de aarde binnen onze eigen mogelijkheden beperken. Wij voelen ons hiervoor verantwoordelijk en leveren daarom samen met alle Gelderse gemeenten onze bijdrage.

Wij vragen uw college om uw gemeenteraad de overwegingen in deze brief mee te geven bij haar besluitvorming op 4 november 2021, waar ook de beslisnota rond het windpark wordt besproken.

Met vriendelijke groet,

Provincie Gelderland

Windunie

Van Deventerlaan 30-40
3528 AE Utrecht
Postbus 4098
3502 HB Utrecht

T [redacted]
M [redacted]

www.windunie.nl

KvK 59471344 Utrecht

Datum 20 september 2023

Onderwerp Verzoek planologische medewerking Windpark Wijchen-A50

Geachte [redacted],

Allereerst willen wij u van harte feliciteren met uw functie als gedeputeerde in het nieuwe provinciale bestuur van Gelderland. De initiatiefnemers van Windpark Wijchen A-50 wensen u veel succes bij deze nieuwe uitdaging. Wij hopen op een constructieve samenwerking bij de realisatie van de RES-doelstellingen.

Windpark Wijchen A-50 is een initiatief van agrarisch ondernemer [redacted], Windcoöperatie Wijchen i.o., Windunie en Energie Samen (*landelijke koepel van lokale energie coöperaties*).

Graag brengen wij u met deze brief op de hoogte van ons initiatief en nodigen wij u uit om - conform bijgaande brief van de vorige Gedeputeerde Staten Gelderland - ons verzoek tot planologische medewerking (juni 2021) in behandeling te nemen.

Samenvatting voorgeschiedenis

Agrarisch ondernemer [redacted] zag 10 jaar geleden de mogelijkheden om door de opwek van hernieuwbare energie de basis onder zijn bedrijf te verduurzamen en te verbreden. Een quickscan vanuit de provincie Gelderland liet zien dat eigen en naastgelegen landbouwpercelen ruimte bieden voor opwek van windenergie.

De beoogde locatie op het kruispunt van de spoorlijn en de A-50 (nabij knooppunt Bankhoeft) heeft sindsdien als potentiële windlocatie in de provinciale verordening gestaan. Uit een nadere ruimtelijke studie van adviesbureau Pondera blijkt dat de realisatie van een windpark op deze locatie aan alle (milieu)wetgeving voldoet én aansluit bij het algemene provinciaal beleid: plaatsing van windturbines langs infrastructuur. De gemeente Wijchen wilde echter niet meewerken vanwege een zeer restrictief gemeentelijk beleid voor de plaatsing van windturbines.

Op verzoek van de gemeente Wijchen hebben wij daarom ons formele schriftelijke “verzoek tot planologische medewerking” lang uitgesteld. Dit om de gemeente de gelegenheid te geven haar restrictieve windbeleid te herijken. Ondanks het voornemen in 2016 van de gemeente om haar beleid in 2019 te herijken is dat niet gebeurd. In reactie daarop heeft Windpark Wijchen-A50 uiteindelijk in november 2020 een verzoek tot planologische medewerking ingediend. Na meerdere keren uitstel is dit verzoek door de gemeenteraad van Wijchen afgewezen en hebben wij het verzoek na overleg met de provincie Gelderland ingediend bij de provincie (zie bijlage 1).

In reactie op dat verzoek hebben de toenmalige Gedeputeerde Staten van Gelderland een brief gestuurd aan het toenmalige College van B&W van de gemeente Wijchen (zie bijlage 2). Daarin werden de volgende punten:

Uit de conclusie van de toets van de provincie Gelderland wordt de voorlopige conclusie getrokken dat het verzoek voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid en de locatiekeuze voldoet.

- De provincie wacht met het in behandeling nemen van het verzoek tot planologische medewerking totdat de planMER RES Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is afgerond.
- Op basis van de uitkomsten van de planMER zal de locatie opnieuw in regionaal verband worden beoordeeld.
- Het initiatief is niet alleen als locatie passend binnen het provinciale beleid (langs de A-50), maar met 90% lokaal eigendom ook zeer passend ten aanzien van financiële participatie.

Verhouding zon- en windenergie en efficiënt gebruik elektriciteitsnet

In het beleid van de provincie en het RESbod 1.0 van de regio wordt benadrukt dat de verhouding tussen zon- en windenergie te scheef is. Realisatie van verhoudingsgewijs meer windenergie is essentieel voor een betaalbaar elektriciteitsnet. Het belangrijkste is het ook zo veel mogelijk lokale opwek van duurzame elektriciteit te koppelen aan de lokale vraag.

Op beide punten maakt ons initiatief stappen om dat in praktijk te brengen. We werken toe naar zogenaamde cable-pooling met het nabij gelegen vergunde zonnepark. Daarmee wordt netcongestie voorkomen. Daarnaast zijn we met Liander en het nabij gelegen energie-intensieve bedrijf Fermacell in overleg om een directe koppeling te maken tussen vraag en aanbod.

Inmiddels is de planMER Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen gepubliceerd. De locatie Wijchen-A50 komt daaruit als geschikte locatie naar voren voor de opwek van windenergie. Vorig jaar hebben we een gesprek gehad met wethouder Schouten van de gemeente Wijchen. Zij geeft aan dat er bij de meerderheid van de gemeenteraad geen draagvlak is voor windpark Wijchen-A50. Ze stelt daarom dat de provincie Gelderland aan zet is.

Gezien bijgaande brief van de voormalige Gedeputeerde Staten van Gelderland én gezien de noodzaak van de realisatie van windpark Wijchen voor het behalen van de RES-doelstellingen, willen wij u vragen om op korte termijn ons verzoek tot planologische medewerking in behandeling te nemen.

We zouden het zeer op prijs stellen als we dit verzoek binnenkort kunnen toelichten.

Hoogachtend,

Bijlage(n):

Bijlage 1 – Brief Principeverzoek Windpark Wijchen-A50 aan provincie Gelderland

Bijlage 2 – Brief van Gedeputeerde Staten aan het College van B&W van de gemeente Wijchen

Geachte gemeenteraadsleden,

U bespreekt komende donderdagavond (27-6-2014) het voorstel van het college van B&W aangaande de Visie op wind- en zonne-energie in de gemeente Wijchen. In deze brief willen wij, als initiatiefnemers van Windpark Wijchen-A50, daarop graag onze zienswijze indienen.

Voor meer informatie kunt u bellen met

- [REDACTED]
- [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED] **tje in de Visie zijn achterhaald vanwege nieuwe (concept)normen geluid en afstand tot woningen.**

[REDACTED] dat er in [REDACTED] is gegaan wordt van de oude geluidsnormen. Daardoor lijkt er veel meer ruimte voor windturbines dan op basis van de nieuwe normen mogelijk is. De afstanden tot woningen die in onderstaande gemeentelijke kaartje worden gehanteerd zijn:

- 210 meter tot woningen voor een 120 m turbine (gele contour)
- 340 meter tot woningen voor een 166 m turbine (groene contour)

Tabel 6.20 Bepaalde contourafstanden van de 120 m en 166 m windturbine	
Omschrijving	Afstand in [m]
	Lijnopstelling
47 dB Lden, 120 m windturbine	340
47 dB Lden, 120 m windturbine, inclusief 3 dB mitigatie	210
47 dB Lden, 166 m windturbine	620
47 dB Lden, 166 m windturbine, inclusief 3 dB mitigatie	385

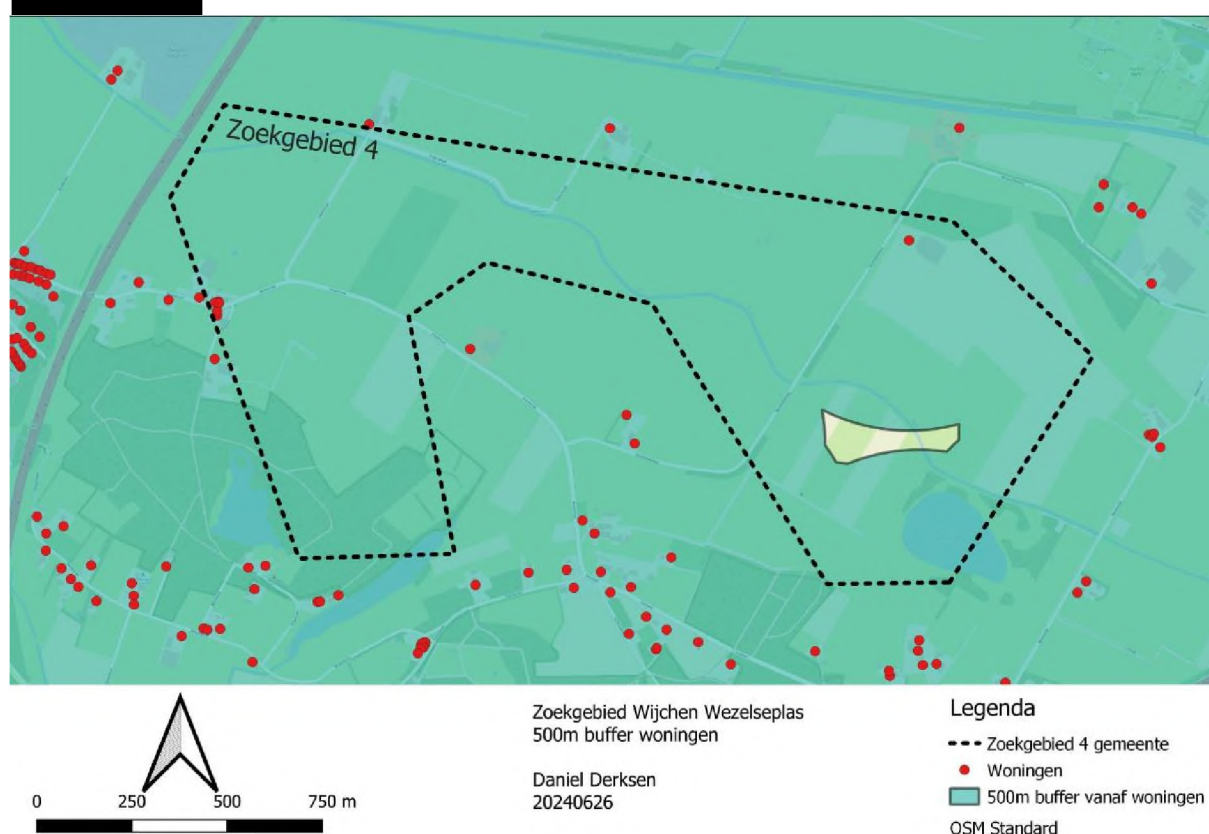

In de toelichting op die afstanden wordt verwezen naar paragraaf 6.3.5. van de planMER regio Arnhem Nijmegen. Daarin wordt echter uitgegaan van de oude norm van 47 dB Lden, terwijl de nieuwe landelijke (concept)norm 45 dB Lden is. Daarnaast is er een afstandsnorm bijgekomen, namelijk twee keer de tiphoogte van een windturbine. Een windturbine met een tiphoogte van 250 meter zal dus op minimaal 500 meter afstand moeten staan van woningen. De enige uitzondering daarop is, wanneer een woning wordt bestemd als

‘molenaarswoning’. Dat is alleen mogelijk als de woningeigenaar daarmee instemt én ‘onderdeel’ is van het initiatief.

Voor locatie 4 (Wezel) – dat als één van de kansrijke gebieden wordt genoemd in de Visie – blijft alleen het oostelijk deel over als zoekgebied voor wind, in het geval dat 500 meter afstand tot de woningen wordt aangehouden (zie GIS-kaartje hieronder). In de ruimte die overblijft kunnen slechts 1, hoogstens 2 turbines geplaatst worden (*2 turbines kan onder voorwaarde dat een woning molenaarswoning zou worden*). Daarmee vervalt ons inziens locatie 4 als een zoeklocatie dat zich kenmerkt als zijnde “nabij infrastructuur”.

GIS-analyse locatie 4 op basis van afstand van 500 meter tot woningen:

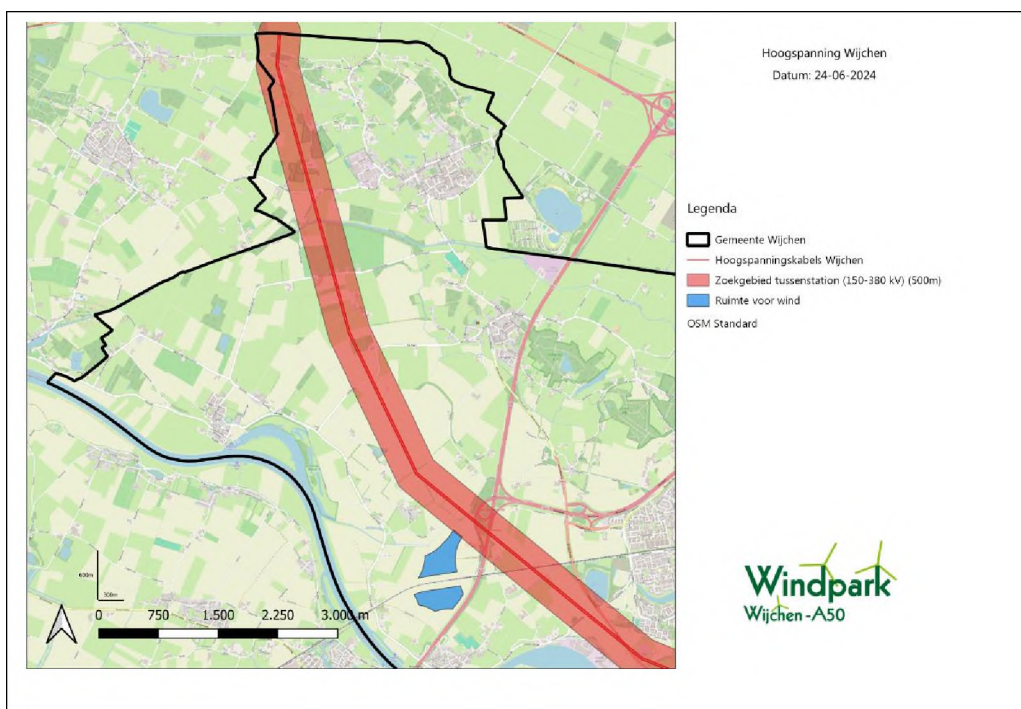
Conclusie:

Zowel locatie 2 (Batenburg) als locatie 4 (Wezel) liggen op ruime afstand van infrastructuur. Uit de raadpleging onder burgers en bewoners is juist naar voren gekomen dat men de voorkeur geeft aan windturbines op locaties waar al hinder wordt ondervonden door infrastructuur. Het gemeentebestuur stelt daarom zelf voor om locatie 2 (Batenburg) te laten vallen als kansrijk gebied. Dat zou wat ons betreft, gezien bovenstaande analyse, ook moeten gelden voor locatie 4 (Wezel).

- ➔ *Initiatief Windpark Wijchen-A50 vraagt u om in uw besluitvorming in beschouwing te nemen dat locatie 4 een locatie is die op een kleine 2 kilometer van de A50 ligt en dus niet het kenmerk heeft: locatie 'nabij infrastructuur'.*

2. **Neem uw zorgen over te veel hinder in één specifieke locatie op als voorwaarde voor het locatieonderzoek naar het TenneT-tussenstation**

De Rijksoverheid is het bevoegd gezag voor de locatiebepaling van het TenneT-tussenstation (150-380 kV). Het zoekgebied is de roze zone onder/dichtbij de hoogspanningsmasten vanaf de A50 richting het noordwesten tot ongeveer de gemeentegrens (zie kaartje hieronder). Dat betekent dat er meer dan genoeg ruimte is, vanaf bijvoorbeeld een kilometer afstand van de bebouwing van Lienden naar het noordwesten (zo'n 3 kilometer). Er is dus meer dan voldoende ruimte voor TenneT en de Rijksoverheid om een locatie te vinden voor het TenneT-tussenstation, zonder dat het gebied rondom locatie van ons initiatief (*hieronder blauw aangegeven*) extra wordt belast.

- ➔ *Initiatief Windpark Wijchen-A50 vraagt u om het gemeentebestuur mee te geven dat Wijchen wil meewerken aan de plaatsing van een tussenstation voor TenneT, maar dat de locatiekeuze volgend moet zijn op de keuze die Wijchen maakt voor windenergie.*

3. Neem in beschouwing dat initiatief Windpark A50 aan alle belangrijke voorwaarden voldoet die u en de burgers en bedrijven van Wijchen stellen aan een windinitiatief.

Windpark Wijchen-A50 heeft het afgelopen jaar haar initiatief op diverse punten verbeterd, zodat het in lijn is met het gemeentelijk beleid. Ons initiatief scoort ook zeer goed op de aanvullende uitgangspunten zoals het gemeentebestuur die in bijlage 4 van de agendastukken heeft verwoord. De belangrijkste kenmerken van ons initiatief:

Ruimtelijk:

- De meest zuidelijk turbine plaatsen we op zo'n 800 meter van de bebouwde kom van Nifrik. Geluidshinder zullen de bewoners binnen de bebouwde kom daarbij nauwelijks hebben.
- We hebben ons initiatief beperkt tot 3 turbines. Beoogde tiphoogte (*tip van rotorblad als die omhoog staat*): 220 tot 250 meter.
- We betrekken direct omwonenden middels een omgevingsraad bij de totstandkoming van de definitieve opstelling van de turbines, waarbij zo veel als mogelijk rekening gehouden wordt met hun belangen en ideeën. Daarbij delen we de input en uitkomsten van alle milieuonderzoeken (waaronder geluid, landschap, slagschaduw natuur etc).

Vergoedingen:

- Gesocialiseerde grondvergoedingen. Alle grondeigenaren krijgen een vergoeding op basis van ingebrachte hectares. Jaarlijks gaat er 45.000 euro vanuit de jaarlijkse grondvergoeding naar de woningeigenaren in de directe omgeving. Samen met omwonenden bespreken we waar dit voor wordt ingezet: bijvoorbeeld directe vergoeding, hinderbeperking, isolatie woningen, etcetera.
- Een gebiedsfonds van zo'n 30.000 euro per jaar, conform de gedragscode windenergie op land (*gebaseerd op 3 turbines*).

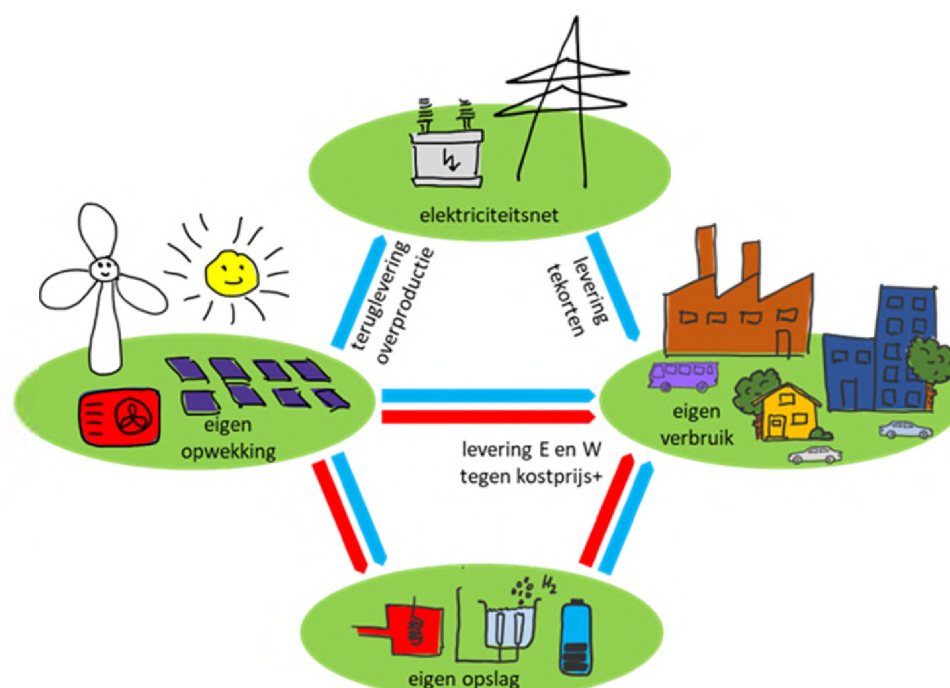
Lokaal eigendom (90%):

- Het windpark komt – in samenwerking met een lokale energiecoöperatie – voor 90% in lokaal eigendom. De regie en de inkomsten komen dus bij inwoners van de gemeente Wijchen te liggen.
 - Bedrijven en burgers (*ook met een kleine beurs*) kunnen investeren en profiteren van het rendement.
 - De energiecoöperatie (*90% eigenaar*) kan in goede (wind)jaren besluiten het extra rendement aan te wenden voor verhoging van het gebiedsfonds of voor andere maatschappelijke projecten.

Directe levering van lokaal opgewekte groene stroom aan bedrijven en bewoners van Wijchen:

- We werken samen met de nabijgelegen gipsplatenfabriek Fermacell aan directe levering van groene stroom vanuit het windpark. Daarmee kan Fermacell verduurzamen (elektrificeren).
- We werken samen met de energiecoöperatie Leur en Pure Energie om de kabel naar het onderstation te gebruiken voor zowel het vergunde zonnepark Bankhoef als het mogelijke Windpark Wijchen-A50.

Toelichting op directe koppeling lokale vraag en aanbod

Aan:

CC:

 Beantwoorden Allen beantwoorden Doorsturen ...

Di 27-5-2025 13:54

 U hebt dit bericht doorgestuurd op Ma 28-7-2025 14:47

 Vragenlijst marktconsultatie wi...
136 kB

 Verzoek tot verlenen van planol...
3 MB

2 bijlagen (3 MB) Alles opslaan in OneDrive - Windunie Groep B.V. Alle bijlagen opslaan

Beste mensen,

Namens Vereniging Windpark Wijchen A-50 en Energie Samen hierbij de beantwoording van de vragen aangaande de marktconsultatie windenergie Wijchen (pdf document Vragenlijst).

De bijlage 'Verzoek tot verlenen van planologische medewerking' bevat de correspondentie met de provincie aangaande ons verzoek tot planologische medewerking

Graag lichten wij het één en ander toe in een persoonlijk gesprek.

Met vriendelijke groet,

T

M

Bosch & van Rijn
experts in duurzame energie

Titel Vragenlijst marktconsultatie - tabel

Datum 02-05-2025

Auteur [REDACTED]

Afzender: Vereniging Windpark Wijchen A50

Vragenlijst in tabelvorm

Interessepeiling	
1. Overweegt u, direct of indirect, deel te nemen aan de maatschappelijke tender ten behoeve van de realisatie van windturbines in de gemeente Wijchen, zoekgebieden 2, 4 en 6?	☐ Ja, ga verder bij vraag 2. ☐ Nee, ga verder bij vraag 12.
Inschrijver	
2. Welke stelling is op uw partij van toepassing?	☐ Ik ben een commerciële partij. ☐ Ik ben een coöperatieve partij. ☒ Ik ben een partij die bestaat uit een samenwerking tussen commerciële en coöperatieve partijen. ☐ Anders, namelijk: _____ Antwoord: _____
3. Met welke partij gaat u (eventueel) samenwerken of werkt u zelfstandig?	Antwoord: Vereniging Windpark Wijchen-A50 werkt samen met Energie Samen, een landelijke koepelorganisatie van lokale energiecoöperaties. Energie Samen is ingesprongen om invulling te geven aan het lokaal eigendom. Energie Coöperatie Leur (ECL) zal de rol van Energie Samen overnemen zo gauw er planologische medewerking is verleend door de gemeente Wijchen of provincie Gelderland. Vereniging Windpark Wijchen-A50 bestaat uit: Windunie, WindInvest en lokale agrariërs. WindInvest is een investerings-B.V. van agrariërs die beginnende windinitiatieven ondersteunt met risicogeld. WindInvest stelt haar aandelen beschikbaar aan de lokale agrariërs en/of de lokale energiecoöperatie.

4. Heeft u ervaring met het ontwikkelen van windparken in Nederland?	☐ Ja, ga verder bij vraag 4a. ☒ Nee, ga verder bij vraag 5.
4a. Geef van (enkele van) deze projecten een korte toelichting, bestaande uit het aantal windturbines, het aantal MW en de huidige status van het project.	Antwoord: Windunie heeft in samenwerking met agrariërs en lokale energiecoöperaties meerdere windparken in lokaal eigendom ontwikkeld. Hieronder verschillende voorbeelden: - Windpark Bommelerwaard-A2: dit park draait sinds 2022. Er staan 3 turbines met in totaal een vermogen van 11,25MW. Windunie heeft in alle projectfases van dit project ondersteund. - Windpark Weijerswold: dit park draait sinds 2020. Er staan 2 turbines met in totaal een vermogen van 3,6MW. Windunie heeft in alle projectfases van dit project ondersteund. Bij dit project was ook WindInvest betrokken, zij hebben op financial close de aandelen overgedragen aan een groep lokale grondeigenaren. - Windpark Streepland: dit park draait sinds 2023. Hier staan 3 windturbines met een totaal vermogen van 17,1MW. In samenwerking met twee andere partijen heeft Windunie een maatschappelijke tender gewonnen waarmee zij het recht kregen om op grond van het rijk drie windturbines te ontwikkelen. Namens Energie Samen is Gerlach Velthoven, directeur van Betuwe Wind, medeontwikkelaar van Windpark Wijchen A-50. Bij hem en bij Betuwewind zit veel kennis en ervaring ten aanzien van ontwikkeling van windparken in lokaal eigendom.
5. In welke sector(en) bent u actief?	☐ Windenergie ☐ Zonne-energie ☐ Energieopslag ☐ Aanvullend: Laadpleinen, directe koppeling vraag en aanbod (energiehubs)

Inhoud project	
6. Wat is de status van het project waarmee u voornemens bent zich in te schrijven?	Antwoord: Vereniging Windpark-A50 en Energie Samen hebben op 7 juni 2021 een verzoek tot planologische medewerking ingediend bij de provincie Gelderland, nadat de gemeenteraad van Wijchen een eerder verzoek tot planologische medewerking had geweigerd. In de brief aan de gedeputeerde (zie bijlage 1) hebben wij uitgebreid toegelicht welke activiteiten en onderzoek er uitgevoerd is om tot ontwikkeling van het windpark te komen. De provincie Gelderland heeft destijds ons verzoek in de wacht gezet, totdat de planMER RES Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen afgerond zou zijn. In de zomer van 2023 is de planMER gepubliceerd waaruit blijkt dat de locatie van Wijchen-A50 een geschikte locatie is. Daarom hebben Vereniging Windpark Wijchen A-50 en Energie Samen op 20 september 2023 een brief gestuurd aan de huidige gedeputeerde Ans Mol. Wij hebben haar gevraagd om ons verzoek tot planologische medewerking alsnog in behandeling te nemen. (zie tevens bijlage 1). Afgelopen jaren hebben wij diverse overleggen gehad met de huidige wethouder van gemeente Wijchen (Bea Schouten), de lokale energiecoöperatie ECL, Pure Energie over cable pooling met het nog te bouwen zonnepark vlakbij onze locatie en met de nabij gelegen gipsvezelplattenfabriek Fermacell over directe koppeling met het windpark. Fermacell onderzoekt of het haar productieproces verder gaat elektrificeren en daarmee verduurzamen en heeft daarvoor lokaal opgewekte groene stroom nodig.
7. In welk van de drie aangewezen zoekgebieden is uw beoogde project gelegen?	☐ Zoekgebied 2 ☐ Zoekgebied 4 ☒ Zoekgebied 6 ☐ Anders, namelijk: Antwoord: _____
8. Heeft u (zicht op) grondposities in het zoekgebied?	☒ Ja ☐ Nee
9. Met welke vormen van financiële participatie heeft u al (goede) ervaringen opgedaan?	Antwoord: - Gesocialiseerde grondvergoeding - Vergoeding voor omwonenden - Mede eigenaarschap door direct investeren in het windpark via

	energiecoöperatie of via Vereniging Windpark Wijchen A-50 - Omgevingsfonds
10. Welke mogelijkheden ziet u om invulling te geven aan het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom?	Antwoord: Het project streeft naar 90% lokaal eigendom. Waarbij de lokale energiecoöperatie en de lokale grondeigenaren als lokaal worden gezien. Het streven is dat minimaal 50% in handen is van de lokale burger energiecoöperatie ECL.
11. Wat zijn volgens u de belangrijkste uitdagingen en kansen voor een windpark in het door u gekozen zoekgebied?	Antwoord: Uitdaging: De plaatsing van het Tennet station, kan de ontwikkeling van het windpark ruimtelijk in de weg zitten. Daarnaast zien we het maatschappelijk en politiek draagvlak als uitdaging. Kansen: koppelen met lokale vraag (o.a. Fermacell), structurele financiële ondersteuning voor lokale voorzieningen en initiatieven (omgevingsfonds), maximaal lokaal eigendom (streven 90%) en cable pooling met zonnepark en wellicht plaatsing batterij (efficiënt gebruik kabels en betere balans en e-netwerk).
Inhoud maatschappelijke tender	
12. Welke factoren zijn voor u bepalend bij de afweging om deel te nemen aan de tenderinschrijving?	Antwoord: Dat het project financierbaarheid blijft, dat wil zeggen dat banken die zo'n 80 % van de investering financieren beoordelen dat het windpark voldoende verdien capaciteit heeft om haar leningen tijdig terugbetaald te krijgen. Zonder financierbaar project kan er geen windpark worden ontwikkeld.
13. Heeft u nog suggesties of opmerkingen voor de gemeente met betrekking tot het vervolgtraject van de maatschappelijke tender en/of het tot ontwikkeling brengen van een windpark?	Antwoord: Wij vinden het belangrijk dat de gemeente een leidende rol neemt in het onderscheid maken tussen feit en fictie in het zeer gepolariseerde debat rondom windenergie. Overigens vinden wij wel dat reële zorgen van bewoners serieus genomen worden. Dat zullen wij ook zeker doen.
Vervolg marktconsultatie	
14. Bent u bereid om op uitnodiging van gemeente Wijchen uw antwoorden op de vragenlijst in een persoonlijk gesprek nader toe te lichten?	☐ Ja ☐ Nee

Bosch & Van Rijn
Franz-Lisztplantsoen 220
3533 JG Utrecht

Tel: 030 - 677 64 66
Mail: info@boschenvanrijn.nl
Web: www.boschenvanrijn.nl

© Bosch & Van Rijn 2025

Behoudens hetgeen met de opdrachtgever is overeengekomen, mag in dit rapport vervatte informatie niet aan derden worden bekendgemaakt. Bosch & Van Rijn BV is niet aansprakelijk voor schade door het gebruik van deze informatie.

Terugkoppeling markconsultatie Wind in gemeente Wijchen

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Wo 16-7-2025 16:15

U hebt dit bericht doorgestuurd op Di 22-7-2025 15:49

Geachte [REDACTED],

De gemeente Wijchen wil een maatschappelijke tender voor een nieuw windpark openstellen in één van de aangewezen zoekgebieden. Het gaat om de zoekgebieden 2, 4 en 6, zoals deze zijn aangewezen in de 'Visie op wind- en zonne-energie Gemeente Wijchen: Op weg naar 2035'.

Voorafgaand aan deze tender is gestart met een markconsultatie om de interesse te peilen. De gemeente wil op deze manier inzichtelijk krijgen hoeveel geïnteresseerden er zijn voor de maatschappelijke tender. Daarnaast biedt het de mogelijkheid nieuwe inzichten te krijgen die meegenomen worden in de tenderleidraad. Via Tendersnet was de marktconsultatie opengesteld tot 28 mei 2025.

Drie verschillende partijen hebben kenbaar gemaakt interesse te hebben een windpark te ontwikkelen. Daarbij bleek dat er voor elk zoekgebied een andere partij de moeite heeft genomen om de vragen te beantwoorden. De inhoud van de marktconsultatie is vertrouwelijk en wordt daarom niet verder gedeeld.

Alle partijen hadden aangegeven dat zij bereid waren om een gesprek met de gemeente te voeren. U bent naar aanleiding daarvan op 19 juni uitgenodigd voor een gesprek met de gemeente. Tijdens dit gesprek zijn de onderwerpen uit de tender en het desbetreffende zoekgebied met de daarbij behorende kansen en beperkingen besproken.

U heeft aangegeven dat u graag inzicht heeft in de verdere planning voor het vervolg. Zoals u weet zijn er plannen voor een hoogspanningsstation in de gemeente Wijchen. Omdat er overlap is tussen de zoekgebieden voor het hoogspanningsstation en twee van de drie zoekgebieden voor een windpark (bij Niftrik en bij Batenburg), hangt het proces van de maatschappelijke tender samen met de beoogde ontwikkeling van het hoogspanningsstation. Naar verwachting is de voorgenomen locatie voor het hoogspanningsstation in de tweede helft van 2026 bekend en wordt de locatie in 2028 definitief.

De impact van het hoogspanningsstation is groter dan het college van B&W van de gemeente Wijchen verwachtte en toekomstige ontwikkelingen zijn nog niet helder. De gemeente Wijchen heeft een verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor goede ruimtelijke ordening en ziet toe op de belastbaarheid van het gebied. Om deze verantwoordelijkheid goed op te kunnen pakken, is een gebiedsvisie als eerste stap nodig. Daarom pauzeren wij de tender. We zullen u persoonlijk op de hoogte stellen als er meer bekend is over het vervolg.

Voor nu bedanken we u bij deze hartelijk voor uw moeite en tijd voor zowel het invullen van vragenlijst als voor het prettige gesprek.

Met vriendelijke groet,

WERKORGANISATIE
Druten Wijchenwww.werkorganisatiedrutenwijchen.nl

Werkdagen: maandag, dinsdag, woensdag en donderdag

Zienswijze Voornemen en Participatieplan kV-hoogspanningsstation Wijchen

Geachte vertegenwoordigers van TenneT en ministerie van KGG,

Hierbij reageert Vereniging Windpark Wijchen A50 op uw Voornemen en het Participatieplan 380/150 kV-hoogspanningsstation Wijchen. Vereniging Windpark Wijchen A50 is al meer dan 10 jaar in gesprek met de gemeente Wijchen en de provincie Gelderland over de realisatie van een windpark in onderstaand zoekgebied. Onderstaand kaartje is de uitsnede uit de ruimtelijke onderbouwing van ons verzoek tot planologische medewerking aan de gemeente Wijchen en aan de provincie Gelderland (2021).

Uit ruimtelijke onderbouwing verzoek planologische medewerking Windpark Wijchen A50.

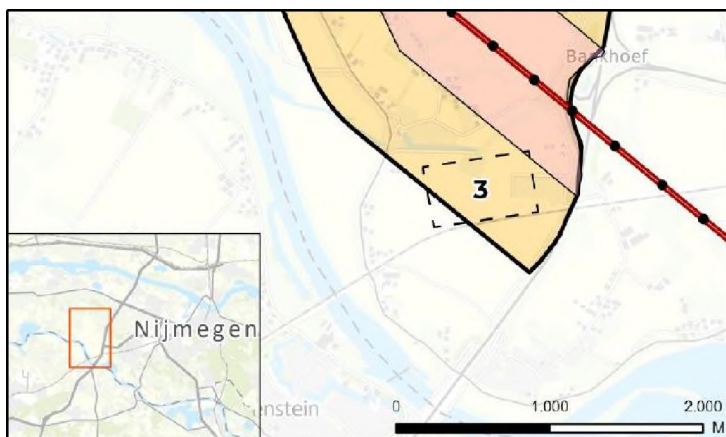
Figuur 2 – Harde belemmeringen onderzoeksgebied

Het Voornemen van TenneT betreft de mogelijke realisatie van een hoogspanningsstation, waarvoor een projectbesluit wordt voorbereid. In het kader van het Voornemen is het voor eenieder mogelijk oplossingen voor te dragen voor deze opgave. Daarbij is relevant dat het moet gaan om redelijkerwijs in beschouwing te nemen oplossingen. Voor de invulling hiervan kan worden aangesloten bij de rechtspraak over redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven voor het opstellen van een milieueffectrapport. In dat kader moet rekening worden gehouden met concrete initiatieven, mede vanwege de uitvoerbaarheid van het beoogde voornemen. Zoals hierna nader toegelicht, staat onze bestaande initiatief van een windpark eraan in de weg Locatie 3 (evenals de locatie zuidelijk van Locatie 3/het spoor) als reëel alternatief voor het hoogspanningsstation te beschouwen.

Bestaande ruimtelijke ontwikkeling in Locatie 3 en locatie ten zuiden van Locatie 3

Zoals u in uw Voornemen schrijft ligt Locatie 3 in het zoekgebied voor windmolens uit de Visie Zon&Wind van de gemeente Wijchen. U vergeet echter te melden dat er al een concreet initiatief voor een windpark in dat gebied is en dat dat initiatief in procedure is bij de provincie Gelderland. Dit initiatief is al sinds 2015 in ontwikkeling en is formeel bij brief in 2021 aangemeld bij de provincie als concreet project. Zie daarvoor de brief en bijbehorende stukken van bijlage 1.

Uitsnede afbeelding 3 – pagina 12 Voornemen en Participatieplan van TenneT en Ministerie KGG

In paragraaf 2.5 *Toelichting op de uitgangspunten* stelt u onder uitgangspunt g. dat gezocht wordt naar “locaties waar geen ruimtelijke functies, ruimtelijke ontwikkelingen en/of ruimtelijke waarden aanwezig zijn die niet verenigbaar zijn met een hoogspanningsstation en daarmee bepalend zijn voor de kansrijkheid van de locaties.”

In Locatie 3 en ten zuiden van Locatie 3/het spoor is dus het concrete initiatief van Vereniging Windpark Wijchen A50 aanwezig. Dit is een ruimtelijke ontwikkeling die niet verenigbaar is met een hoogspanningsstation. Conform het Voornemen dient deze locatie dan ook af te vallen.

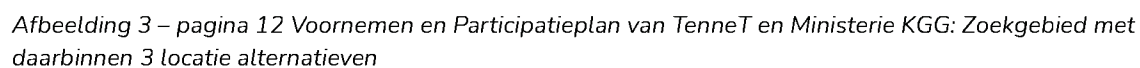
In de bijlage 1 vindt u de recent verstuurde brief aan gedeputeerde staten van de provincie Gelderland met de laatste ontwikkelingen aangaande dit initiatief.

Grondcontracten grondeigenaren Locatie 3 en locatie ten zuiden van Locatie 3/het spoor

Het traject om te komen tot een windpark in Locatie 3 en daar direct ten zuiden van loopt dus al vele jaren, en gedurende die jaren zijn ook al concrete stappen gezet om te komen tot de realisatie van het windpark. Onderdeel daarvan is de vastlegging van de noodzakelijke grondposities. De grondeigenaren in dit gebied hebben gecontracteerd met Vereniging Windpark Wijchen A50. Dit kan een beperking gaan vormen voor de uitvoerbaarheid van een realisatie van een hoogspanningsstation op deze gronden.

Alternatieven buiten Locatie 3

Op basis van de locaties die TenneT schetst in haar Voornemen ziet de Vereniging Windpark Wijchen A50 voldoende mogelijkheden wanneer Locatie 3 en de locatie direct ten zuiden van Locatie 3/ten zuiden van het spoor komen te vervallen als te onderzoeken locatie voor het hoogspanningsstation van TenneT. Ook in het geval dat Locatie 2 wordt gekozen is er meer dan voldoende afstand tussen de windturbines en het hoogspanningsstation. En aangezien de voorziene royale landschappelijke inpassing van het onderstation én ruime afstand van Locatie 2 tot de woningen van Lienden (meer dan 600 meter), is er geen sprake van insluiting van woningen tussen twee nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Middels deze zienswijze verzoeken wij u om Locatie 3 te laten vervallen in het verdere onderzoek naar de realisatie van het hoogspanningsstation én de locatie ten zuiden van Locatie 3/ten zuiden van het spoor niet alsnog mee te nemen in het verdere onderzoek.

3

Verzonden: 8/14/2025 5:09:59 PM
Onderwerp:
Project: Hoogspanningsstation Wijchen - V&P
Achternaam: [REDACTED]
Tussenvoegsel(s): [REDACTED]
Voorletters: [REDACTED]
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Land:
Telefoonnummer:
E-mailadres: [REDACTED]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: LBG Niftink

Zienswijze/reactie

Zie bijlage

Zienswijze namens LBG Zienswijze op het Voornemen en Participatieplan HSS Wijchen
 Indiener: Leefbaarheidsgroep Niftrik

Betreft: Zienswijze inzake voorgenomen locatiekeuze hoogspanningsstation (HSS) Wijchen

Kenmerk project: HSS Wijchen

1. Inleiding

Ondergetekende, de Leefbaarheidsgroep Niftrik, treedt hierbij op als vertegenwoordiger van bewoners en belanghebbenden uit het dorp Niftrik en het omliggende buitengebied. Wij maken gebruik van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze, zoals geboden in het kader van de participatieprocedure bij het voornemen tot vestiging van een nieuw 380/150 kV-hoogspanningsstation te Wijchen.

Wij richten ons in het bijzonder op de beoordeling van de drie onderzochte zoeklocaties en brengen met deze zienswijze gemotiveerd naar voren dat locatie 3 als wezenlijk ongeschikt dient te worden beschouwd. Vanwege de zomervakantie is onze zienswijze verlaat, heden heeft er een overleg plaatsgevonden tussen [REDACTED] en de projectleider van het ministerie van EZK en is afgesproken dat de zienswijze van de leefbaarheidsgroep alsnog kon worden ingediend. Allereerst onze dank daarvoor.

2. Relevante overwegingen bij locatiekeuze

De locatiekeuze voor een hoogspanningsstation behoort te worden gebaseerd op een integrale weging van technische, milieukundige, ruimtelijke, maatschappelijke en juridische aspecten. In deze context wijzen wij op het belang van:

- het beginsel van zorgvuldige besluitvorming ex artikel 3:2 Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- het proportionaliteits- en subsidiariteitsbeginsel;
- de eisen van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de toekomstige ruimtelijke besluitvorming (artikel 3.1 lid 1 Wro).

Op basis van deze uitgangspunten komen wij tot de conclusie dat locatie 3 disproportionele nadelen kent ten opzichte van locatie 1 en 2.

3. Argumenten tegen locatie 3

3.1 Aantasting van de directe woon- en leefomgeving

Locatie 3 bevindt zich op relatief korte afstand van bestaande bewoning, waaronder woningen aan de noordzijde van Niftrik en verspreide lintbebouwing in het buitengebied. Deze nabijheid brengt de volgende risico's met zich mee:

- visuele en belevingsmatige hinder als gevolg van schaal, massa en industriële uitstraling van het station;
- vermindering van de woonkwaliteit, waaronder aantasting van uitzicht, rust en privacy;
- risico op waardevermindering van onroerend goed.

Deze aspecten raken rechtstreeks aan artikel 2.1 lid 1 sub a Wabo (strijdigheid met een goede ruimtelijke ordening), en dienen zwaarwegend mee te wegen in de locatieafweging.

3.2 Inbreuk op landschappelijke en cultuurhistorische waarden

Locatie 3 is gelegen in een gebied dat landschappelijk als open, gaaf en kleinschalig wordt gekarakteriseerd. De aanleg van een grootschalig infrastructuurproject is hiermee in strijd. Daarnaast zijn er in de omgeving sporen van cultuurhistorisch waardevolle kavelstructuren aanwezig. De inpassing van een hoogspanningsstation zou deze waarden onherstelbaar aantasten.

Conform de provinciale omgevingsvisie Gelderland dienen dergelijke waarden bij ruimtelijke afwegingen expliciet beschermd te worden.

3.3 Milieuhygiënische en ecologische risico's

De bodemgesteldheid in het gebied van locatie 3 wordt gekenmerkt door een hoge grondwaterstand en relatief natte ondergrond. De aanleg van zware infrastructuur in deze omstandigheden:

- brengt technische complicaties en hogere uitvoeringsrisico's met zich mee;
- kan leiden tot verstoring van hydrologische systemen met effecten op omliggende landbouwgronden en natte natuur;
- vergroot de kans op negatieve effecten op beschermde soorten of habitats.

Een zorgvuldige milieueffectenanalyse zal deze punten moeten bevestigen.

3.4 Onvoldoende bereikbaarheid en verkeersveiligheid

De ontsluiting van locatie 3 is beperkt: de aanvoer van bouwverkeer en zware transporten dient te verlopen via smalle landelijke wegen, wat leidt tot:

- verhoogd risico op verkeersoverlast en onveiligheid;
- schade aan de bestaande infrastructuur;
- verhoogde belasting voor omwonenden, ook na realisatie (onderhoudsverkeer).

Alternatieve locaties (1 en 2) zijn beter bereikbaar en kennen minder verkeerseffecten.

3.5 Ontbrekend maatschappelijk draagvlak

Binnen de gemeenschap van Niftrik bestaat brede weerstand tegen de aanwijzing van locatie 3. Diverse bewonersgroepen hebben zorgen geuit over de gevolgen voor hun leefomgeving. Een keuze voor locatie 3 zou het vertrouwen in het besluitvormingsproces ernstig schaden, hetgeen haaks staat op het uitgangspunt van participatieve planvorming zoals bedoeld in artikel 5.2 Omgevingswet.

4. Conclusie en verzoek

Gelet op het voorgaande komt de Leefbaarheidsgroep Niftrik tot de conclusie dat locatie 3:

- een ontoereikende ruimtelijke inpassing kent;
- onevenredige nadelige effecten veroorzaakt voor omwonenden en omgeving;
- ontoereikend scoort op technische en ecologische uitvoerbaarheid;
- maatschappelijk niet gedragen wordt.

Wij verzoeken u dan ook om:

1. locatie 3 buiten verdere beschouwing te laten in het kader van de milieueffectrapportage (MER) en locatiebesluitvorming;
2. de nadelige effecten voor Niftrik mede vanwege haar reeds sterk belaste omgeving expliciet mee te wegen in de Nota van Antwoord;
3. een verdere optimalisatie van locatie 1 en 2 te bevorderen, met waarborgen voor landschappelijke inpassing en hinderbeperking.

5. Tot slot

Wij verzoeken u deze zienswijze op te nemen in de formele procedure en ons op de hoogte te houden van het vervolgtraject. Desgewenst zijn wij bereid onze zienswijze mondeling toe te lichten.

Hoogachtend,

Leefbaarheidsgroep Niftrik

Namens deze,

